

Uradni list Republike Slovenije

Internet: <http://www.uradni-list.si>

e-pošta: info@uradni-list.si

Št. **43** Ljubljana, četrtek **31. 5. 2001**

Cena 800 SIT

ISSN 1318-0576

Leto XI

DRŽAVNI ZBOR

2426. Odlok o soglasju k imenovanju generalnega direktorja RTV Slovenija

Na podlagi prvega odstavka 20. člena zakona o Radioteleviziji Slovenija (Uradni list RS, št. 18/94, 29/94 – popravek, 88/99 in 90-2/99 – popravek; 113/00 – odl. US), tretjega odstavka 48. člena in 172. člena poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije, je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 24. maja 2001 sprejel

O D L O K **o soglasju k imenovanju generalnega direktorja RTV Slovenija**

Državni zbor Republike Slovenije daje soglasje k imenovanju:

Aleksa ŠTAKULA za generalnega direktorja RTV Slovenija za dobo štirih let.

Št. 010-01/90-5/1
Ljubljana, dne 24. maja 2001.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

2427. Odlok o razrešitvi in imenovanju člana Državne revizijske komisije

Na podlagi prvega odstavka 5. člena zakona o reviziji postopkov javnega naročanja (Uradni list RS, št. 78/99 in 90/99 – popravek) ter dvanajste alineje drugega odstavka 48. člena, 172. in 247. člena poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije, je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 24. maja 2001 sprejel

O D L O K **o razrešitvi in imenovanju člana Državne revizijske komisije**

V Državni revizijski komisiji (Uradni list RS, št. 108/99) se:

razreši dolžnosti člana:

Igor ŠOLTES

imenuje za člana:

Aleksij MUŽINA.

Št. 450-02/99-10/9
Ljubljana, dne 24. maja 2001.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

2428. Odlok o razrešitvi in imenovanju članov Sveta Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

Na podlagi 5. in 21. člena zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 10/93, 68/95, 1/96 in 23/96 – popravek) ter dvanajste alineje drugega odstavka 48. člena, 172. in 247. člena poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije, je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 24. maja 2001 sprejel

O D L O K **o razrešitvi in imenovanju članov Sveta Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije**

V Svetu Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 82/97) se:

razrešita dolžnosti člana:

Maksimiljan MOHORIČ

Ervin KUCHAR

ter

imenuje za člana:

Franc POTOČNIK

Jože STERLE.

Št. 412-01/93-9/4
Ljubljana, dne 24. maja 2001.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

2429. Odlok o imenovanju članov Nadzornega odbora Sklada Republike Slovenije za sukcesijo

Na podlagi 5. člena zakona o Skladu Republike Slovenije za sukcesijo (Uradni list RS, št. 10/93, 38/94 in 40/97) ter dvanajste alineje drugega odstavka 48. člena in 172. člena poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije, je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 24. maja 2001 sprejel

O D L O K**o imenovanju članov Nadzornega odbora Sklada Republike Slovenije za sukcesijo**

Za člane Nadzornega odbora Sklada Republike Slovenije za sukcesijo se imenujejo:

Roza Ana HRIBAR
Metka KARNER LUKAČ
Romana LOGAR
Zlatica PETRETIČ
Janko SIRANKO
za dobo štirih let.

Št. 412-01/93-9/5
Ljubljana, dne 24. maja 2001.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

2430. Odlok o imenovanju članov Nadzornega odbora Slovenske odškodninske družbe

Na podlagi 20. člena zakona o slovenskem odškodninskem skladu (Uradni list RS, št. 7/93 in 48/94) in druge alineje tretjega odstavka 60. člena zakona o javnih skladih (Uradni list RS, št. 22/00) ter dvanajste alineje drugega odstavka 48. člena in 172. člena poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije, je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 24. maja 2001 sprejel

O D L O K**o imenovanju članov Nadzornega odbora Slovenske odškodninske družbe**

Za člane Nadzornega odbora Slovenske odškodninske družbe se imenujejo:

Marjetka GABERŠEK GOLEŽ
mag. Rina KLINAR
Alojzij METELKO
mag. Janez PUŠNIK
Tomaž TOPLAK
za dobo štirih let.

Št. 412-01/93-9/3
Ljubljana, dne 24. maja 2001.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

2431. Odlok o imenovanju članov Nadzornega odbora Agencije Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo

Na podlagi 10. člena zakona o Agenciji Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo (Uradni list RS, št. 7/93) ter dvanajste alineje drugega odstavka 48. člena in 172. člena poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije, je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 24. maja 2001 sprejel

O D L O K**o imenovanju članov Nadzornega odbora Agencije Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo**

Za člane Nadzornega odbora Agencije Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo se imenujejo:

Andrej KLANJŠČEK
Rudi KOZLEVČAR
Franc KRAŠOVEC
dr. Franc KRIŽANIČ
Ljudmila PEČE
Milan REŽONJA
dr. Marjan SENJUR
Janez ŠOLAR
dr. Jože ZAGOŽEN
za dobo štirih let.

Št. 412-01/93-9/2
Ljubljana, dne 24. maja 2001.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

2432. Odlok o imenovanju druge namestnice predsednika Računskega sodišča Republike Slovenije

Na podlagi drugega odstavka 42. člena zakona o računskem sodišču (Uradni list RS, št. 11/01), dvanajste alineje drugega odstavka 48. člena in 172. člena poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije, je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 24. maja 2001 sprejel

O D L O K**o imenovanju druge namestnice predsednika Računskega sodišča Republike Slovenije**

Imenuje se:

Zdenka VIDOVIČ za drugo namestnico predsednika Računskega sodišča Republike Slovenije.

Št. 700-04/99-18/3
Ljubljana, dne 24. maja 2001.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

2433. Odlok o spremembi odloka o ustanovitvi Odbora Državnega zbora Republike Slovenije za gospodarstvo

Na podlagi četrte alineje drugega odstavka 48., 124. in 172. člena poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije, je Državni zbor Republike Slovenije na seji 24. maja 2001 sprejel

O D L O K
o spremembi odloka o ustanovitvi Odbora
Državnega zbora Republike Slovenije za
gospodarstvo

I

V odloku o ustanovitvi Odbora Državnega zbora Republike Slovenije za gospodarstvo (Uradni list RS, št. 109/00 in 3/01) se:

– **besedilo II. točke spremeni v naslednjem:**

v drugem odstavku se za tretjo alinejo doda četrta alineja, katere besedilo glasi:

“ obravnava, spremlja in nadzira izvajanje privatizacije in prodaje državnega premoženja.“

II

Ta odlok začne veljati z dnem, ko ga sprejme Državni zbor Republike Slovenije.

Št. 020-02/92-28/23

Ljubljana, dne 24. maja 2001.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

2434. Sprememba poročila o gospodarskih družbah, podjetjih ali zavodih

Državni zbor Republike Slovenije na podlagi tretjega odstavka 20. člena zakona o nezdružljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo (Uradni list RS, št. 49/92 in 50/92 – popravek) po obravnavi na seji dne 23. maja 2001 objavlja

SPREMEMBO POROČILA
o gospodarskih družbah, podjetjih ali zavodih,

za katere v skladu s prvim odstavkom 20. člena zakona o nezdružljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo velja prepoved poslovanja z državo, javnimi podjetji in javnimi zavodi (Uradni list RS, št. 55/93, 66/93, 22/94, 61/94, 18/95, 44/95, 12/96, 27/96, 44/96, 19/97, 35/97, 64/97, 67/97 – popravek, 72/97, 15/98, 41/98, 16/99, 41/99, 108/99, 28/00, 66/00, 84/00, 119/00, 9/01 in 16/01):

dodajo se podjetja:

78. ABRADAKADABRA, podjetje za kulturno-umetniške in poslovno-tehnične storitve d.o.o., Krško.

Sedež: Artiče 21, Artiče.

79. Veterinarska ambulanta Ljubljana, družba za veterinarstvo in storitve d.o.o.

Sedež: Sneberska 111, Ljubljana.

80. TANIA PAK, k.d., oblikovanje stekla, Ljubljana.

Sedež: Pod hribom 56h, Ljubljana.

81. LEGE ARTIS, Podjetje za promocijo in založništvo Ljubljana, d.o.o.

Sedež: Hacetova 9, Ljubljana.

Št. 432-03/00-01

Ljubljana, dne 23. maja 2001.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

2435. Sklep o določitvi kandidata, ki v skladu s 14. členom zakona o poslancih opravlja funkcijo poslanca namesto poslanca, ki je prevzel funkcijo v vladi

Na podlagi 14. člena zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 48/92 in 44/94 – odl. US) je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 22. 5. 2001 sprejel naslednji

S K L E P

V času dokler poslanec dr. Janez Drnovšek, ki je bil izvoljen za predsednika Vlade Republike Slovenije, v skladu s prvim odstavkom 14. člena zakona o poslancih ne more opravljati funkcije poslanca, opravlja to funkcijo v skladu z drugim odstavkom 14. člena navedenega zakona, z 22. 5. 2001 Jaša Zlobec Lukič, rojen 21. januarja 1951, stanujoč Vilharjeva ul. 9, Piran.

Št. 020-02/92-27/130

Ljubljana, dne 22. maja 2001.

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

2436. Javni poziv za predlaganje možnih kandidatov za člane Sveta za radiodifuzijo

Na podlagi drugega odstavka 100. člena zakona o medijih (Uradni list RS, št. 35/01) ter sklepa 9. seje Komisije Državnega zbora Republike Slovenije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve z dne 17. 5. 2001 objavljam

JAVNI POZIV
za predlaganje možnih kandidatov za člane
Sveta za radiodifuzijo

1

Zakon o medijih (Uradni list RS, št. 35/01) v 100. členu določa, da sestavlja Svet za radiodifuzijo 7 članov, ki jih na osnovi javnega poziva za dobo 5 let imenuje Državni zbor Republike Slovenije.

Kandidate predlagajo:

– slovenske univerze (kandidate s področja prava, telekomunikacij in informatike);

– Kulturniška zbornica Slovenije (kandidate s področja avdiovizualne kulture);

– Gospodarska zbornica Slovenije (kandidate s področja ekonomije);

– Društvo novinarjev Slovenije (kandidate s področja novinarstva in komunikologije).

Ne glede na navedeno pa lahko Državni zbor Republike Slovenije izbira tudi med kandidati, ki svojo kandidaturo vložijo sami, če so strokovnjaki z navedenih področij.

Člani Sveta za radiodifuzijo ne morejo biti: funkcionarji, poslanci in delavci, zaposleni v državnih organih; člani vodstev političnih strank; delavci, ki so redno zaposleni pri izdajatelju radijskega ali televizijskega programa, ali v oglaševalski organizaciji; osebe, ki imajo kot zunanji sodelavci sklenjeno pogodbeno razmerje z izdajateljem radijskega ali televizijskega programa, ali z oglaševalsko organizacijo; osebe, ki imajo v lasti več kot en odstotek kapitala ali upravljal-skih oziroma glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja radijskega ali televizijskega programa, ali v oglaševalski organizaciji.

2

Komisija Državnega zbora Republike Slovenije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve poziva navedene pooblaščen predlagatelje, da predlagajo možne kandidate in zainteresirane posameznike, da sami vložijo kandidaturo, za člane Sveta za radiodifuzijo.

Na podlagi posredovanih predlogov bo Komisija Državnega zbora Republike Slovenije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve oblikovala predlog sedmih kandidatov in ga posredovala v odločitev Državnemu zboru Republike Slovenije.

3

Navedeni predlagatelji za predlagane kandidate ter kandidati, ki vlagajo kandidaturo sami, morajo posredovati naslednje podatke: ime in priimek; dan, mesec, leto in kraj rojstva; stopnjo izobrazbe, poklic za katerega je usposobljen; naziv organizacije, kjer je zaposlen in delo, ki ga opravlja; stalno prebivališče; izjavo, da pristaja na kandidaturo in da izpolnjuje pogoje iz petega odstavka 1. točke tega javnega poziva; kratko utemeljitev predloga.

Navedeni predlagatelji morajo posredovati še podatek o tem, kdo je sprejel odločitev o predlogu, s čimer dokazujejo, da so pooblaščen predlagatelji; posamezniki, ki vlagajo kandidaturo sami, navedejo še področje na katerem kot strokovnjaki delujejo.

4

Predlog in zaprosene podatke posredujte, z oznako "ZA RADIODIFUZIJU", na naslov: Komisija Državnega zbora Republike Slovenije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve, 1000 Ljubljana, Šubičeva 4, **do vključno 11. julija 2001.**

Nepopolnih predlogov Komisija Državnega zbora za volitve, imenovanja in administrativne zadeve ne bo upoštevala.

Št. 010-01/99-8/6

Ljubljana, dne 26. maja 2001.

Predsednik
Komisije Državnega zbora
Republike Slovenije za volitve,
imenovanja in administrativne
zadeve
Jožef Školč l. r.

PRESEDNIK REPUBLIKE

2437. Ukaz o imenovanju izrednega in pooblaščenega veleposlanika Republike Slovenije v Republiki Argentini

Na podlagi četrte alinee prvega odstavka 107. člena ustave Republike Slovenije in prvega odstavka 21. člena zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 1/91-l) izdajam

U K A Z

o imenovanju izrednega in pooblaščenega veleposlanika Republike Slovenije v Republiki Argentini

Za izrednega in pooblaščenega veleposlanika Republike Slovenije v Republiki Argentini imenujem mag. Bojana Grobovska.

Št. 001-09-13/01

Ljubljana, dne 28. maja 2001.

Predsednik
Republike Slovenije
Milan Kučan l. r.

VLADA

2438. Poslovnik Vlade Republike Slovenije

Na podlagi četrtega odstavka 21. člena zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 4/93, 71/94, 23/96, 47/97, 23/99 in 119/00) je Vlada Republike Slovenije na 26. seji dne 10. maja 2001 sprejela

P O S L O V N I K **Vlade Republike Slovenije**

1. UVODNI DOLOČBI

1. člen

(predmet urejanja)

S tem poslovníkom se urejata organizacija in način dela Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada).

2. člen

(predsednik vlade)

Predsednik Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: predsednik vlade) v skladu z ustavo, zakoni in tem poslovníkom vodi in usmerja delo vlade, usklajuje delo ministrov, skrbi za enotnost vlade in jo predstavlja. V ta namen sklicuje in vodi seje vlade, daje ministrom napotke, zahteva poročanje posameznih ministrov o njihovem delu, predstavlja vlado pred drugimi vejami državne oblasti, se udeležuje mednarodnih in drugih srečanj ter zastopa stališča vlade v medijih.

Predsednik vlade lahko generalnemu sekretarju Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: generalni sekretar) izdaja obvezna navodila o izvajanju njegovih pristojnosti po tem poslovníku.

2. ORGANIZACIJA DELA VLADE

3. člen
(seje vlade)

Vlada dela in odloča o zadevah iz svoje pristojnosti na rednih in dopisnih sejah vlade.

Na rednih sejah predsednik vlade in ministri (v nadaljnjem besedilu: člani vlade) sodelujejo in odločajo neposredno.

Na dopisnih sejah člani vlade sodelujejo in odločajo z uporabo informacijsko-telekomunikacijskih storitev v okviru informacijskega sistema za podporo postopkom sprejemanja odločitev vlade (v nadaljnjem besedilu: informacijski sistem vlade).

4. člen
(delovna telesa vlade)

Za predhodno obravnavo posameznih zadev iz svoje pristojnosti ter za dokončno obravnavo gradiv, ki obravnavajo posamezna ožja in manj pomembna vprašanja, ustanovi vlada odbore in komisije (v nadaljnjem besedilu: delovna telesa).

S sklepom o ustanovitvi delovnega telesa vlada določi:

- naloge in delovno področje delovnega telesa;
- vrste odločitev, za katere so ministri, ki so člani delovnega telesa, pooblašteni, da jih v imenu vlade dokončno obravnavajo;
- ministre in direktorje vladnih služb, ki so po funkciji predsednik, namestnik in člani delovnega telesa. Minister oziroma direktor, ki je član več delovnih teles, lahko za posamezno delovno telo s pisnim pooblastilom določi funkcionarja ali višjega upravnega delavca, ki ga pri delu delovnega telesa stalno zastopa. Glede njegovih pravic in dolžnosti se uporablja 30. člen tega poslovnika.

Strokovno-administrativna dela za posamezno delovno telo opravlja Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: generalni sekretariat) ali druga vladna služba, podrejena generalnemu sekretarju, ki jo določi generalni sekretar, če vlada ne odloči drugače. Generalni sekretar lahko za posamezno delovno telo imenuje sekretarja delovnega telesa.

5. člen
(sveti vlade)

Z namenom vzpostavitve dialoga z organizacijami civilne družbe in nevladnimi strokovnimi institucijami na posameznem področju vlada (so)ustanavlja svete vlade.

S sklepom o (so)ustanovitvi sveta se določijo:

- naloge in delovno področje sveta;
- organizacije civilne družbe, nevladne strokovne institucije, ministrstva in vladne službe, katerih predstavniki so člani sveta. Svoje predstavnike določijo organizacije civilne družbe in strokovne institucije same. Predstavniki ministrstev in vladnih služb so lahko ministri, direktorji, drugi funkcionarji in višji upravni delavci;
- povračilo stroškov in višino sejin za člane, ki niso predstavniki vladnih organov oziroma služb;
- organ, služba oziroma oseba, ki za svet opravlja strokovno-administrativne naloge;
- organ oziroma služba, ki krije stroške delovanja sveta. Če se v sklepu to ne določi, krije stroške predlagatelj vladnega gradiva, s katerim je bil svet ustanovljen.

6. člen
(delovna skupina vlade)

Za izpolnitev nalog, ki jih vlada naloži več ministrstvom in vladnim službam, lahko vlada imenuje delovno skupino vlade.

S sklepom o ustanovitvi delovne skupine vlada določi:

- nalogo delovne skupine in rok za njeno izpolnitev;
- vodjo skupine in člane delovne skupine.

Delovna skupina preneha delovati po izpolnitvi naloge ali po preteku roka za njeno izpolnitev. Ob prenehanju delovanja vodja delovne skupine nemudoma predloži vladi poročilo o izpolnitvi naloge.

3. GRADIVO VLADE

7. člen

(pooblašteni predlagatelji vladnega gradiva)

Gradivo vlade lahko predlagajo v obravnavo predsednik vlade, ministri, generalni sekretar vlade, direktorji vladnih služb in drugi pooblašteni predlagatelji (v nadaljnjem besedilu: predlagatelji).

8. člen
(gradivo vlade)

Gradivo vlade je skupek dokumentov s predlogi vladnih odločitev, ki jih predlagatelj predloži vladi v obravnavo in s katerimi se vladi predlaga sprejem določenih sklepov.

Predložena gradiva vlade morajo biti usklajena med ministrstvi in vladnimi službami, ki jih zadevajo, razen če zaradi nujnosti ali drugih razlogov to ni mogoče. Predlagatelj pri pripravi zakonov, predpisov in drugih gradiv pravne narave v vseh fazah postopka sodelujejo s službo vlade za zakonodajo. Gradivo mora predlagatelj predložiti jezikovno in stilistično urejeno.

Gradivo vlade sestavljajo spremni dopis gradiva, gradivo in priloge gradiva.

V spremnem dopisu gradiva, ki se naslovi na generalni sekretariat, mora predlagatelj navesti podatke v tem vrstnem redu:

- naslov gradiva;
- klasifikacijsko številko gradiva, če gre za predlog predpisa, pa enotno identifikacijsko oznako (EVA);
- predlog sklepov vlade;
- ime predlagatelja;
- ime osebe, ki je bila odgovorna za strokovno pripravo in usklajevanje gradiva, ter imena oseb, ki bodo sodelovale pri delu Državnega zbora Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Državni zbor), če bo gradivo obravnaval;
- izjavo o usklajevanju s pristojnimi ministrstvi in vladnimi službami oziroma navedbo neusklajenosti;
- izjavo, da je gradivo obravnaval pristojni svet, če je za obravnavo področje ustanovljen, oziroma navedbo, naj svet gradivo obravnava po opravljeni predhodni obravnavi gradiva na pristojnem delovnem telesu;
- predlog za skrajšanje rokov, ki veljajo za obravnavo gradiva, s kratko obrazložitvijo;
- predlog postopka, po katerem naj vlada gradivo obravnava;
- kratek povzetek gradiva, če brez prilog obsega več kot pet strani, v obsegu največ ene strani.

Predlog iz osme alineje prejšnjega odstavka se daje zgolj izjemoma, navedba predloga iz devete alineje ni obvezna.

Gradivo mora vsebovati:

- oceno finančnih posledic njegovega sprejetja;
- navedbo razlogov za sprejem predlaganih sklepov oziroma drugih aktov;
- če gre za splošen pravni akt obrazložitev skladnosti s predpisi Evropske unije ter oceno povečanja oziroma zmanjšanja obremenitve sodišč ali javne uprave;
- obrazložitev usklajenosti predlaganih rešitev s posameznimi sistemskimi ureditvami, še zlasti če gre za področje

človekovih pravic, svoboščin in kaznovalne politike ter pojasnilo morebitne neusklajenosti;

– obrazložitev morebitne medresorske neusklajenosti gradiva;

– druge podatke in informacije, potrebne za odločanje na seji vlade.

Gradivo, ki se predlaga v nadaljnjo obravnavo Državnemu zboru, mora vsebovati tudi vse sestavine, ki jih predpisuje poslovnik državnega zbora.

Gradivu se kot priloga priložijo:

– izjava o skladnosti predloga zakona ali drugega splošnega akta s predpisi Evropske unije, če se z gradivom predlaga vladi v obravnavo predlog zakona ali drugega splošnega akta. Izjava se izpolni na obrazcu, ki je sestavni del tega poslovnika. Če gradivo z ničimer ni povezano s pravnim redom Evropske unije, se to navede na koncu spremnega dopisa gradiva. V tem primeru se obrazec ne prilaga;

– mnenje ministrstva, pristojnega za finance, in službe vlade, pristojne za zakonodajo, če se z gradivom predloži vladi v obravnavo predlog zakona ali drugega predpisa. Če k predloženemu gradivu ministrstvo ali služba ni dala pripomb, se to navede v spremnem dopisu gradiva in se mnenje ne prilaga;

– mnenje ministrstva, pristojnega za upravo, če se z gradivom predlaga vladi v obravnavo zakon ali drug predpis, katerega izvajanje je v pristojnosti upravnih enot. Ministrstvo, pristojno za upravo, lahko pridobi predhodno mnenje upravnih enot skupaj z oceno kadrovskih in finančnih posledic;

– mnenje pooblaščenega telesa za nadzor nad državnimi pomočmi, če se gradivo nanaša na državne pomoči.

Za pripravo mnenj iz tega odstavka imajo pristojna ministrstva in službe na voljo 14 dni od prejema gradiva. Če v tem roku mnenje ni dano, lahko predlagatelj gradivo predloži brez njihovega mnenja, ker se šteje, da ne nasprotujejo obravnavi gradiva.

9. člen

(oblika gradiva vlade in drugih dokumentov)

Vlada obravnava samo tista gradiva, ki so generalnemu sekretariatu poslana v elektronski obliki. Vladno gradivo mora biti podpisano s varnim elektronskim podpisom predlagatelja oziroma mora biti na drug način, ki ga določi generalni sekretar, nedvomno razvidno, da je gradivo poslal predlagatelj.

Celotno vladno gradivo z vsemi sestavnimi deli mora biti poslano v eni datoteki v vrstnem redu iz 8. člena tega poslovnika. Izjemoma je mogoče vladno gradivo poslati tudi v ločenih datotekah, če posameznih delov gradiva zaradi uporabe različnih programov ali tajnosti določenih delov gradiva ni mogoče združiti.

Izjemoma lahko generalni sekretar predlaga predsedniku vlade oziroma predsedniku delovnega telesa, da na dnevni red seje uvrsti tudi gradivo, ki ga zaradi tehničnih ali drugih upravičenih razlogov ni bilo mogoče pravočasno predložiti v elektronski obliki.

Ministrstva in vladne službe pošiljajo generalnemu sekretariatu, tako kot je določeno v prvem odstavku tega člena, tudi vse druge dokumente.

Ministrstva in vladne službe si morajo v elektronski obliki izmenjavati mnenja, ki jih predlagatelj v skladu s tem poslovnikom priloži vladnemu gradivu.

10. člen

(predlogi sklepov)

Predlogi sklepov morajo biti oblikovani jasno in jedrnat. Vsebovati morajo pravno podlago, nosilce nalog, realne

roke za njihovo izvedbo in navedbo, koga je treba sezniniti s sklepom.

S predlogi sklepov se posameznemu organu ali službi ne smejo nalagati naloge, katerih opravljanje nalaga že zakon oziroma drug splošen predpis, in naloge za katere organ ali služba po veljavnih predpisih ni pristojna.

11. člen

(ocena finančnih posledic gradiva vlade)

Pri ocenjevanju finančnih posledic vladnega gradiva se, če gre za večja finančna sredstva, sklicuje na podatke in ocene, ki so zapisane v veljavnem finančnem načrtu ustreznega proračunskega uporabnika in njegovi obrazložitvi. Če finančne posledice gradiva vlade v finančnih načrtih niso bile predvidene in ustrezno obrazložene, mora ocena finančnih posledic vsebovati vse sestavine, ki jih za posamezen ukrep morata vsebovati finančni načrt in njegova obrazložitev. V oceni večjih finančnih posledic se vedno navedejo tudi:

– predvidene spremembe prejemkov in izdatkov proračuna za prihodnja tri leta;

– predlogi za pokrivanje povečanih izdatkov proračuna ali predlogi za nadomestitev zmanjšanih prejemkov proračuna.

Če gradivo vlade nima večjih finančnih posledic, se pri zakonskih in drugih predpisih navedejo zgolj podatki iz obeh alinej prejšnjega odstavka, pri drugem gradivu pa le približna ocena oziroma navedba, da gradivo ne prinaša novih finančnih obveznosti.

Če je predlagatelj predvidljive finančne posledice ocenil prenizko, se manjkajoča sredstva zagotovijo praviloma iz njegovih proračunskih sredstev.

12. člen

(zavrnitev gradiva vlade)

Če gradivo vlade ni pripravljeno v skladu s tem poslovnikom, generalni sekretar to sporoči predlagatelju skupaj s pojasnilom, kako naj ga dopolni oziroma popravi. V informacijskem sistemu vlade se objavi samo popravljen gradivo, zavrnjeno pa le, če tako odloči generalni sekretar po posvetovanju s predlagateljem gradiva, ker je zaradi obsežnosti ali nujnosti gradiva to smotno.

Če gradivo obravnava vprašanja, ki spadajo v delovno področje ustanovljenih svetov vlade ali delovnih skupin in ti gradiva še niso obravnavali, generalni sekretar pozove predlagatelja, da gradivo predloži pristojnemu telesu v predhodno obravnavo.

Gradivo, ki ne obravnava vprašanj, ob katerih mora ukrepati ali oblikovati stališča vlada, je pa pomembno za spremljanje stanja oziroma za obveščenost članov vlade, pošlje generalni sekretar članom vlade. Takšnega gradiva vlada ne obravnava.

Predlagatelj gradiva, ki se z zavrnitvijo ne strinja, lahko poda zahtevo iz prvega odstavka 53. člena tega poslovnika.

13. člen

(gradivo nepooblaščenih predlagateljev)

Gradivo, ki ga na vlado naslovi nepooblaščen predlagatelj, generalni sekretar pošlje v reševanje pristojnemu ministrstvu oziroma vladni službi, ki mora nepooblaščenemu predlagatelju odgovoriti najkasneje v 30 dneh.

Če gradivo nepooblaščenega predlagatelja obravnava vprašanja, ob katerih mora ukrepati ali oblikovati stališča vlada, predloži ministrstvo ali vladna služba iz prejšnjega odstavka vladi ustrezno vladno gradivo, ki vsebuje tudi predlog odgovora nepooblaščenemu predlagatelju, najkasneje v roku 20 dni.

Gradiva iz prvega odstavka tega člena, za katera ni pristojna vlada, ministrstva ali vladne službe, generalni sekretar odstopi pristojnemu organu.

4. DELO VLADE

4.1 Splošne določbe

14. člen

(objavljanje gradiva v informacijskem sistemu vlade)

Generalni sekretar gradivo vlade, ki ni zavrnjeno na podlagi 12. člena tega poslovnika, sklice sej, zapisnike sej in druge dokumente, povezane s sejo vlade in njenih delovnih teles, objavi v informacijskem sistemu vlade.

Dostop do informacijskega sistema vlade imajo člani vlade, generalni sekretar, direktor Urada predsednika vlade, direktorji vladnih služb in njihovi pooblaščenici.

Generalni sekretar lahko odloči, da imajo dostop do informacijskega sistema vlade tudi drugi predstojniki organov in organizacij oziroma pooblašчени predstavniki parlamentarnih strank, ki sestavljajo vladno koalicijo. O odobrenih dostopih obvesti predsednika vlade.

Z objavo gradiva in drugih dokumentov v informacijskem sistemu vlade se šteje, da je bilo gradivo poslano članom vlade in drugim pooblaščenim.

Naslovniki gradiv morajo generalnemu sekretarju takoj sporočiti morebitne tehnične okvare, zaradi katerih imajo moten dostop do informacijskega sistema vlade. V tem primeru generalni sekretar pošlje gradivo prejemniku na drug primeren način (telefaks, kurirji, elektronska pošta...).

15. člen

(pripombe k objavljenemu gradivu)

Člani vlade lahko v treh delovnih dneh po objavi vladnega gradiva dajo k njemu svoje pripombe oziroma lahko nasprotujejo njegovi obravnavi. V navedenem roku lahko ministrstva, pristojna za finance, pravosodje in upravo, ter služba vlade, pristojna za zakonodajo, zahtevajo podaljšanje roka na devet delovnih dni, če gre za obsežnejše gradivo, in če njegovo sprejetje pomeni velike finančne posledice, dodatne obremenitve sodišč ali javne uprave oziroma nove pravosistemske rešitve.

Direktorji vladnih služb, ki so neposredno podrejene predsedniku vlade, lahko h gradivom, ki posegajo na njihovo delovno področje, sami dajo pripombe, generalni sekretar pa lahko daje pripombe k vsem vladnim gradivom. Postopek obravnave takšnih gradiv se lahko nadaljuje, ko se predlagatelj gradiva opredeli do pripomb.

Če so člani vlade k objavljenemu vladnemu gradivu dali pripombe, se postopek obravnave nadaljuje:

- po prejemu obvestila o njegovi uskladitvi. Hkrati s tem obvestilom predlagatelj predloži besedilo sprememb oziroma dopolnitev osnovnega gradiva. Če to zaradi obsežnosti sprememb ni smotno, predlagatelj predloži novo gradivo. Za besedilo sprememb oziroma novo gradivo se smiselno uporabljajo določbe prvega odstavka 14. člena tega poslovnika, prvega in drugega odstavka tega člena ter prvega odstavka 16. člena;

- po prejemu obvestila predlagatelja o opravljenem, a neuspešnem usklajevanju, in njegove zahteve, da se gradivo obravnava kljub neusklajenosti.

Neusklajeno gradivo, glede katerega v roku enega meseca od dneva objave ni bila prejeta opredelitev iz drugega odstavka oziroma obvestilo ali zahteva iz prejšnjega odstav-

ka tega člena, se šteje za umaknjeno iz vladnega postopka. Takšno gradivo generalni sekretar odstrani iz informacijskega sistema vlade.

16. člen

(določanje postopka obravnave)

Če k vladnemu gradivu niso bile dane pripombe, generalni sekretar po poteku najmanj treh delovnih dni od njegove objave določi postopek njegove obravnave.

Če so bile k objavljenemu vladnemu gradivu dane pripombe, lahko generalni sekretar določi postopek njegove obravnave takoj po prejemu opredelitve iz drugega odstavka oziroma zahteve iz tretjega odstavka prejšnjega člena, vendar ne pred potekom treh delovnih dni od objave vladnega gradiva.

Gradivo vlade se lahko obravnava:

- na redni ali dopisni seji vlade po predhodni obravnavi na pristojnih delovnih telesih;
- na redni ali dopisni seji vlade brez predhodne obravnave na pristojnih delovnih telesih;
- na pristojnem delovnem telesu, ki gradivo dokončno obravnava.

Pri določitvi postopka generalni sekretar upošteva vsebinsko in obseg vladnega gradiva, stopnjo njegove pripravljenosti in usklajenosti, morebiten predlog predlagatelja gradiva, poročilo delovnega telesa, če je vladno gradivo predhodno obravnavalo, ter določila tega poslovnika. Vladno gradivo, ki ga je pristojno delovno telo zavrnilo, se ne sme uvrstiti na sejo vlade.

Predhodno se na delovnih telesih obravnavajo zgolj tista gradiva vlade, o katerih je bila prejeta zahteva iz tretjega odstavka 15. člena tega poslovnika, gradiva, ki so bila na podlagi zahtev iz prvega odstavka 25. člena tega poslovnika umaknjena z dnevnega reda dopisne seje vlade, ter gradiva, ki so delovnim telesom dodeljena v dokončno obravnavo.

Na rednih sejah vlade se obravnavajo zahtevnejša vladna gradiva, s katerimi se predlaga sprejem pomembnih odločitev in usmeritev politične ali ekonomske narave, s tem povezane predloge odločitev Državnega zbora, ter gradiva, ki so bila na podlagi zahtev iz drugega odstavka 25. člena tega poslovnika umaknjena z dnevnega reda dopisne seje vlade.

Druge zadeve vlada obravnava na dopisnih sejah.

17. člen

(roki obravnave gradiva)

Gradivo vlade je mogoče obravnavati na seji pristojnega delovnega telesa oziroma na dopisni ali redni seji vlade po preteku najmanj štirih delovnih dni od njegove objave.

Gradivo vlade, ki ga je obravnavalo delovno telo in h kateremu niso bile dane pripombe, se predloži v obravnavo vladi praviloma še v istem tednu.

Generalni sekretar lahko roke iz tega člena ter roke iz 15. in 16. člena tega poslovnika izjemoma na podlagi pisno obrazloženega predloga skrajša. Kadar je gradivo obsežnejše in zahtevnejše, lahko navedene roke tudi podaljša.

Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov tega člena generalni sekretar praviloma skrajša roke, ki se nanašajo na dopolnjena gradiva iz prve alineje tretjega odstavka 15. člena tega poslovnika.

Generalni sekretar spremembo roka navede ob objavi gradiva.

18. člen

(gradivo z zaupnimi podatki)

Gradivo vlade z najvišjimi stopnjami tajnosti se obravnava z uporabo dodatnih varnostnih ukrepov. Za njihovo obravnavo se lahko določi poseben postopek, v katerem se lahko komuniciranje z uporabo informacijsko-telekomunikacijskih storitev izključi.

Poseben postopek se uredi s posebnim aktom vlade.

4.2 Redne seje vlade

19. člen

(sklic redne seje)

Seje vlade sklicuje predsednik vlade na stalno določen dan v tednu. Predlog dnevnega reda določi na predlog generalnega sekretarja vlade.

Generalni sekretar objavi sklic v informacijskem sistemu vlade najkasneje štiri delovne dni pred sejo vlade ter o njem na primeren način (elektronska pošta, sporočila po mobilni telefoniji...) obvesti člane vlade ter direktorje vladnih služb. Izjemoma, ko mora vlada na redni seji odločati o neodločljivem vprašanju, lahko predsednik vlade skrajša navedeni rok.

20. člen

(potek redne seje)

Sejo vlade vodi predsednik vlade, če je odsoten, pa minister, ki ga določi.

Seja vlade se začne z določitvijo dnevnega reda. Podlaga za razpravo o dnevnem redu je predlog dnevnega reda.

Na predlog predlagatelja lahko vlada v nujnih primerih razširi predlog dnevnega reda z obravnavo še neobjavljene- ga vladnega gradiva.

Po določitvi dnevnega reda se sprejme zapisnik prejšnje seje ter pregleda uresničevanje sklepov prejšnjih sej vlade. Člani vlade imajo pravico dati pripombe k zapisniku pisno pred sejo ali ustno na sami seji. O pripombah k zapisniku odloči vlada.

Obravnava posamezne točke dnevnega reda se začne s kratko predlagateljevo obrazložitvijo vladnega gradiva, če je to po mnenju predsednika vlade potrebno oziroma če to predlagatelj izrecno zahteva. Predsednik vlade lahko ustno obrazložitev časovno omeji. Po dani obrazložitvi se lahko začne razprava, v kateri dajo sodelujoči na seji morebitne pripombe h gradivu in ustrezna dodatna pojasnila.

Po končani obravnavi vlada sprejme sklepe, s katerimi gradivo in predlagane rešitve sprejme v predlaganem ali spremenjenem besedilu, oziroma sklepe, s katerimi zavrne gradivo. Vlada lahko odloži sklepanje, naloži predlagatelju, da gradivo dopolni ali pa v skladu s 6. členom tega poslovnika ustanovi delovno skupino vlade, ki predloženo gradivo ustrezno dopolni.

Predsednik vlade lahko med sejo prekine delo vlade, če so potrebna posvetovanja; če je na podlagi razprave na seji treba pripraviti dopolnjene predloge sklepov; če se na zahtevo posameznega člana vlade ugotovi, da seja ni več sklepčna, in v drugih primerih, kadar tako sklene vlada.

Vlada lahko pooblasti službo vlade, pristojno za zakonodajo, ali delovno skupino vlade, da opravi končno redakcijo gradiva, ki je bilo vsebinsko sprejeto na seji vlade.

21. člen

(sodelovanje na redni seji)

Na seji vlade sodelujejo predsednik vlade, ministri, generalni sekretar, direktorji Urada predsednika vlade, službe vlade za zakonodajo, službe vlade za informiranje in vabljeni.

Na predlog ministra in s soglasjem predsednika vlade lahko na seji poleg ministra sodelujejo tudi državni sekretar, predstojnik organa v sestavi ali višji upravni delavec, odgovoren za pripravo vladnega gradiva, vendar le pri točki, pri kateri je njegovo sodelovanje potrebno.

Minister mora pravočasno obvestiti generalnega sekretarja, da se ne bo udeležil seje vlade zaradi službene poti,

bolezni in drugih upravičenih razlogov ter o pooblaščenцу, ki bo sodeloval na seji namesto njega. Pooblaščenec nima pravice glasovati.

Na seji so lahko navzoči tudi delavci, ki skrbijo za izvedbo seje, z dovoljenjem generalnega sekretarja pa tudi drugi delavci. Spremljanje seje se jim lahko omogoči tudi z neposrednim avdio-vizualnim prenosom seje.

22. člen

(sklepčnost in glasovanje na redni seji)

Sklepčnost vlade se ugotavlja na zahtevo posameznega člana vlade. Če je bila vlada sklepčna pri določanju dnevnega reda in če med sejo ugotavljanje sklepčnosti ni bilo zahtevano, se šteje, da je bila vlada sklepčna ves čas seje.

Na sejah vlade glasujejo člani vlade z dvigom rok, s posamičnim izrekanjem ali na drug tehnično izvedljiv način.

4.3 Dopisne seje vlade

23. člen

(sklic dopisne seje)

Generalni sekretar skladno z navodili predsednika vlade v informacijskem sistemu vlade objavi sklic in gradiva za dopisno sejo s poročili delovnih teles oziroma stališči svetov vlade, če so bila vladna gradiva predhodno že obravnavana. O sklicu dopisne seje se člani vlade, direktor Urada predsednika vlade ter direktorji vladnih služb še dodatno na primeren način obvestijo (elektronska pošta, sporočila preko mobilne telefonije...).

V sklicu se navede, kako in do kdaj lahko osebe iz 15. člena tega poslovnika pošljejo svoja sporočila med dopisno sejo. Rok za pošiljanje sporočil, ki se lahko določi za vsako točko dnevnega reda posebej, ne sme biti krajši od štirih ur in ne daljši od treh dni. Če se dopisna seja skliče tik pred končanjem delovnega dne ali po njem, se ne sme končati pred 10. uro naslednjega delovnega dne, razen v primeru iz tretjega odstavka 28. člena tega poslovnika.

Določbe tega člena se uporabljajo tudi za morebitno širitev dnevnega reda dopisne seje, ki že poteka.

Predsednik vlade lahko kadar koli prekine obravnavo določenega vladnega gradiva na dopisni seji, prekine dopisno sejo ter odloči o nadaljnjem načinu obravnave teh gradiv.

24. člen

(sporočila med dopisno sejo)

Glasovi za sprejem gradiva vlade in proti njemu, stališča in pojasnila, umiki glasu proti, zahteve za predhodno obravnavo vladnega gradiva ter zahteve za obravnavo gradiva na redni seji vlade se vnašajo v za to pripravljene obrazce v informacijskem sistemu vlade. Sporočila med dopisno sejo se štejejo za tajne podatke, in sicer najnižje stopnje, če predlagatelj ne določi višje.

Če sodobna informacijsko-telekomunikacijska oprema ne deluje ali deluje nepravilno, generalni sekretar določi drug primeren način komunikacije (telefaks, kurirji, telefoni...).

Generalni sekretar lahko določi, da se za dopisne seje uporabljajo tudi druga komunikacijska sredstva.

Izbrana komunikacijska sredstva morajo omogočiti trajen zapis in arhiviranje poslanih sporočil, njihovo spreminjanje med potekom dopisne seje ter onemogočiti oddajanje sporočil po izteku roka iz drugega odstavka 23. člena tega poslovnika.

25. člen

(umik točke z dnevnega reda dopisne seje)

Član vlade lahko zahteva, da se pred dokončno odločitvijo gradivo predhodno obravnava na pristojnem delovnem telesu. Če postavijo takšno zahtevo trije ali več članov vlade, se šteje, da je bilo vladno gradivo umaknjeno z dnevnega reda dopisne seje. Takšno vladno gradivo obravnava pristojno delovno telo na svoji prvi naslednji seji.

Član vlade lahko zahteva, da se gradivo obravnava na redni seji vlade. Če postavijo takšno zahtevo trije ali več članov vlade, se šteje, da je bilo vladno gradivo umaknjeno z dnevnega reda dopisne seje. Takšno vladno gradivo obravnava vlada na svoji prvi naslednji redni seji.

Če sprejetje gradiva prinaša bistveno obremenitev državnega proračuna, povečanje obsega dela sodišč in javne uprave ali nove pravnosistemske rešitve, se gradivo v skladu s prejšnjima odstavkoma umakne z dnevnega reda dopisne seje že na podlagi zahteve ministra, pristojnega za finance, za pravosodje, za upravo ali direktorja službe vlade, pristojne za zakonodajo.

Predsednik vlade lahko ne glede na določbe prejšnjih odstavkov tega člena zahteva takojšnjo odločitev vlade na dopisni seji.

26. člen

(glasovanje proti sprejemu gradiva vlade ter stališča in pojasnila)

Glas proti mora biti obrazložen. Če je gradivo mogoče sprejeti brez njegovega posameznega dela, lahko član vlade glasuje samo proti posameznemu delu gradiva. V navedenem primeru mora biti sporni del gradiva opredeljen tako določno, da se lahko iz vladnega gradiva izključi brez dodatnih pojasnil.

Direktorji vladnih služb iz 15. člena tega poslovnika ter generalni sekretar lahko podajajo stališča in pojasnila. Stališča in pojasnila lahko podajo najkasneje eno uro pred iztekom roka iz drugega odstavka 23. člena tega poslovnika, če pa so predlagatelji obravnavanega gradiva, jih lahko podajajo do izteka navedenega roka. Tovrstna stališča in pojasnila lahko podajajo tudi člani vlade, ki ne želijo izrecno glasovati, oziroma ki so že glasovali, in sicer do izteka roka iz drugega odstavka 23. člena tega poslovnika.

27. člen

(postopek s sporočili med dopisno sejo)

Sporočila, prejeta med dopisno sejo, se takoj objavijo v informacijskem sistemu vlade.

Navedena sporočila, razen izjeme iz drugega odstavka prejšnjega člena, je mogoče pošiljati do izteka roka, določenega na podlagi drugega odstavka 23. člena tega poslovnika.

Če sporočilo ni dano v obliki in na način, ki ga predpisuje ta poslovnik, ga generalni sekretar zavrne in pozove člana vlade, da ga v določenem roku dopolni. Če sporočilo v tem roku ni dopolnjeno, se šteje, da je umaknjeno.

28. člen

(sprejem gradiva vlade na dopisni seji)

Gradivo s predlaganimi sklepi je sprejeto, če proti njegovemu sprejemu ali proti sprejemu njegovega posameznega dela v določenem roku ni glasovala več kot polovica članov vlade ali če je za sprejem gradiva glasovala več kot polovica članov vlade. Če je število članov vlade sodo in če je glasovanje izenačeno, odloči glas predsednika vlade.

Če je več kot polovica članov vlade glasovala proti sprejemu samo posameznega dela vladnega gradiva, je gradivo ne glede na določbo prejšnjega odstavka sprejeto, in

sicer brez spornega dela. Če je število članov vlade sodo in če je proti sprejemu samo posameznega dela vladnega gradiva glasovala polovica članov vlade, odloči glas predsednika vlade.

Glasovanje in obravnava posameznega vladnega gradiva se končata predčasno, če je pred iztekom postavljenega roka za sprejem vladnega gradiva glasovala več kot polovica članov vlade. Če je število članov vlade sodo je odločitev sprejeta, če za glasuje polovica članov vlade, med katerimi je tudi predsednik vlade.

Član vlade, ki je glasoval za sprejem gradiva, ne more več dajati pripomb ali glasovati proti sprejemu gradiva, lahko pa sporoča svoja stališča in pojasnila h gradivu ter k sporočilom, ki jih med dopisno sejo pošljejo drugi.

Ne glede na določbo prvega in drugega odstavka tega člena vladno gradivo ni sprejeto, dokler predlagatelj gradiva ne poda stališča in pojasnila do morebitnega nasprotovanja gradivu s strani generalnega sekretarja in direktorjev vladnih služb iz 15. člena tega poslovnika.

4.4 Seje delovnih teles vlade

29. člen

(dokončna obravnava)

Generalni sekretar na podlagi pooblastil iz 4. in 16. člena tega poslovnika posamezno vladno gradivo dodeli delovnemu telesu v dokončno obravnavo.

Gradivo, ki je dodeljeno delovnim telesom v dokončno obravnavo, se označi na predlogu dnevnega reda delovnega telesa, ki se pošlje vsem ministrom in direktorjem vladnih služb.

Če za sprejem gradiva s predlaganimi sklepi glasujejo oziroma jim ne nasprotujejo navzoči ministri, ki so člani delovnega telesa vlade, in če noben član vlade ne zahteva obravnave vladnega gradiva na seji vlade, se šteje, da je gradivo oziroma sklepe po obravnavi na seji delovnega telesa sprejela vlada.

Na način iz prejšnjega odstavka se ne more sprejeti sklepov, ki se bistveno razlikujejo od objavljenih v informacijskem sistemu vlade.

30. člen

(nadomeščanje članov delovnih teles)

Če je minister odsoten, ga na podlagi njegovega pooblastila nadomešča državni sekretar, če pa v ministrstvu ni državnega sekretarja, višji upravni delavec, ki prevzame vse pravice in dolžnosti člana delovnega telesa, razen pravice iz tretjega odstavka prejšnjega člena.

Prejšnji odstavek se smiselno uporablja tudi za direktorja vladne službe, ki je član delovnega telesa.

31. člen

(poročilo delovnega telesa)

O vladnem gradivu, ki je bilo obravnavano na seji delovnega telesa, izda delovno telo kratko poročilo, če pa je delovno telo gradivo dokončno obravnavalo, se izda sklep kot sklep vlade.

Poročilo ne vsebuje zapisa razprav, temveč vsebuje le:

– povzetek ali sklicevanje na pisno poslano ter na seji izražene pripombe, ki jih je delovno telo podprlo, in tiste, ki jih je zavrnilo;

– sklep delovnega telesa, s katerim se vladno gradivo podpre, zavrne ali se zahteva dopolnitev gradiva.

Ob upoštevanju poročila generalni sekretar na podlagi 16. člena tega poslovnika določi nadaljnji postopek obravnave vladnega gradiva.

V sklepu iz prvega odstavka tega člena se zapiše besedilo, ki se vsebinsko ne sme razlikovati od besedila, ki ga je predložil predlagatelj. Predloženo besedilo se lahko spremeni le v primeru iz 10. člena tega poslovnika.

Poročila in sprejeti sklepi se objavijo v informacijskem sistemu vlade.

32. člen

(smiselna uporaba določb)

Za seje delovnih teles se smiselno uporabljajo določbe, ki urejajo seje vlade, če v ustanovitvenem aktu delovnega telesa ali v tem razdelku ni drugače določeno.

4.5 Dokumenti vlade

33. člen

(dokumenti vlade)

Dokumenti vlade so:

- zapisniki sej vlade in delovnih teles;
- sprejeti sklepi in akti vlade in delovnih teles;
- dobesečni zapisi vladnih sej.

Za izvirnik dokumenta vlade se šteje v informacijskem sistemu vlade objavljeno besedilo ter njegove elektronske kopije.

Izvirniki dokumentov vlade se hranijo v arhivu generalnega sekretariata v skladu s predpisi, ki določajo način hranjenja dokumentarnega gradiva.

34. člen

(zapisnik redne seje)

O redni seji vlade se piše zapisnik. Zapisnik obsega navedbo številke in vrste seje vlade, datum in uro začetka seje, navedbo, kdo je vodil sejo, imena navzočih in odsotnih članov vlade, imena drugih navzočih na seji, navedbo o potrditvi oziroma spremembi zapisnika prejšnje seje, sprejeti dnevni red seje ter stališča in sklepe, ki jih je sprejela vlada k posameznim točkam dnevnega reda. Pri odloženih točkah se navede, na čigav predlog je bila točka odložena.

Zapisnik seje se objavi v informacijskem sistemu vlade. Zaupni deli zapisnika se objavijo ločeno. Vlada sprejme zapisnik na svoji naslednji redni seji.

Pri zapisu sprejetih sklepov lahko generalni sekretar izvrši redakcijske popravke.

O upravičenosti morebitnih pripomb k objavljenemu zapisniku, v informacijskem sistemu vlade objavljenim sklepom vlade ter morebitnim pisnim odpravkom sklepov do potrditve zapisnika odloča generalni sekretar na podlagi obravnavanega vladnega gradiva in dobesečnega zapisa seje vlade. Morebitne popravke objavi v informacijskem sistemu vlade, jih vključi v zapisnik, o njem posebej obvesti predlagatelja gradiva ter izvede druge ukrepe, potrebne zaradi popravka. Če generalni sekretar ne upošteva dane pripombe, o njej odloči vlada pri potrditvi zapisnika.

Predsednik vlade lahko tudi po potrditvi zapisnika zadrži odločitev vlade, če ugotovi, da bi njena izpolnitev utegnila imeti škodljive posledice in takoj, najpozneje pa na naslednji redni seji vlade, zahteva, da vlada ponovno obravnava svojo odločitev.

Zapisnik podpiše ali na drug zanesljiv način overi generalni sekretar skupaj s strokovnimi delavci, ki so ga sestavili.

35. člen

(zapisnik dopisne seje)

Za zapisnik dopisne seje se smiselno uporabljajo določbe prejšnjega člena.

36. člen

(dobesečni zapisi)

O delu na redni seji vlade se pišejo dobesečni zapisi, ki so zapisi magnetofonskega, video ali drugega posnetka.

Dobesečni zapisi so podatki z najvišjo stopnjo tajnosti. Vpogled v dobesečne zapise imajo osebe iz prvega odstavka 21. člena tega poslovnika, razen vabljenih. Vpogled v dobesečne zapise imajo lahko tudi strokovni delavci, ki jih določi generalni sekretar. Na podlagi pisne prošnje lahko generalni sekretar dovoli vpogled v dobesečne zapise tudi vabljenim na sejo, toda le tistega dela seje, na katerem so sodelovali.

37. člen

(podpisovanje uradnih aktov vlade)

Predpise in druge akte vlade, ki se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije, podpiše predsednik vlade oziroma minister, ki ga je predsednik vlade določil za vodenje seje vlade, na kateri so bili ti sklepi in akti sprejeti. Vse druge sklepe, akte in pogodbe vlade podpisuje ali na drug zanesljiv način overi generalni sekretar, če si podpisovanja posameznih aktov ne pridrži predsednik vlade.

Vlada lahko za podpis posamezne pogodbe ali dogovora, ki ga sklene vlada, pooblasti ministra ali drugega funkcionarja.

Za podpis pogodb, ki se nanašajo na državno stvarno premoženje, ki ga uporabljajo javna podjetja, javni zavodi, javne agencije ali javni skladi, lahko vlada pooblasti direktorje teh organizacij.

38. člen

(pregled sprejetih aktov)

Sprejete akte vlade, ki se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije, ter predloge aktov, ki jih vlada predloži v sprejem Državnemu zboru, pošlje generalni sekretar v pregled službi vlade, pristojni za zakonodajo, da ugotovi, ali so akti zapisani v besedilu, v katerem so bili sprejeti.

39. člen

(popravki objavljenega besedila)

Generalni sekretar na podlagi vladnega gradiva, sprejetega zapisnika in dobesečnega zapisa seje vlade, da popravke morebitnih napak v besedilu, ki je bilo objavljeno v Uradnem listu Republike Slovenije.

40. člen

(izvajanje sprejetih sklepov)

Za pravočasno in pravilno izvedbo sklepov so odgovorni ministri, direktorji vladnih služb ter predstojniki drugih organov skladno z danimi nalogami in pristojnostmi. Generalni sekretar spremlja in usklajuje izvajanje sklepov vlade ter dalj časa neizvedene sklepe objavi v informacijskem sistemu vlade.

Pristojni organ oziroma služba posebej obvesti generalnega sekretarja o izvedbi sklepa, ki se ne nanaša na predložitev določenega gradiva vladi.

5. NAČRTOVANJE DELA VLADE

41. člen

(dokumenti načrtovanja dela vlade)

Vlada določi svoje glavne naloge za določeno obdobje z delovnim programom vlade ter s proračunskimi dokumenti, uspešnost izvedbe zastavljenih nalog pa ugotavlja v poročilu o delu vlade.

42. člen

(delovni program vlade)

V delovnem programu vlade se naštejejo predlogi zakonov in drugih aktov, ki jih bo vlada predložila Državnemu zboru. Pri vsakem aktu se na kratko navede, zakaj je potreben. Podrobnejša navodila za pripravo programa določi generalni sekretar, ki je tudi odgovoren za pravočasen sprejem programa.

Vlada sprejme delovni program vlade za prihodnje leto do konca decembra tekočega leta ter ga predloži Državnemu zboru.

43. člen

(poročilo o delu vlade)

V poročilu o delu vlade se naštejejo opravljene naloge, ki so bile opredeljene v delovnem programu dela vlade in v proračunskih dokumentih. Posebej se navedejo in opišejo tudi opravljene naloge, ki niso bile vnaprej načrtovane. Podrobnejša navodila za pripravo poročila določi generalni sekretar vlade v sodelovanju z ministrom, pristojnim za finance.

Vlada sprejme poročilo o delu vlade za preteklo leto in ga predloži Državnemu zboru hkrati s predlogom državnega proračuna.

6. RAZMERJA VLADE

6.1 Razmerja do Državnega zbora

44. člen

(urejanje razmerij)

Vlada uresničuje svoja razmerja do Državnega zbora v skladu z ustavo in zakonom tako, kot določata poslovnik Državnega zbora in ta poslovnik.

45. člen

(predstavnik vlade)

Kot svojega predstavnika pri obravnavi posameznega gradiva v Državnem zboru vlada praviloma določi pristojnega ministra ali direktorja vladne službe. Kot svojega predstavnika pri delu delovnih teles Državnega zbora lahko vlada določi višje upravne delavce ter zunanje sodelavce, ki so sodelovali pri pripravi obravnavanih gradiv in razpolagajo s potrebnim strokovnim znanjem.

Vlada za vsako sejo Državnega zbora določi ministra, ki jo predstavlja pri delu Državnega zbora (dežurni član vlade).

Če se minister iz upravičenih razlogov ne more udeležiti seje Državnega zbora ali njegovega delovnega telesa, o tem takoj obvesti generalnega sekretarja, da na predlog odsotnega ministra zagotovi udeležbo drugega predstavnika vlade.

46. člen

(izražanje stališč vlade)

Predstavnik vlade sme na sejah Državnega zbora in njegovih delovnih teles ter na drugih predstavitvah izražati stališča do obravnavanega gradiva in sklepov samo v okviru načelnih stališč, ki jih je vlada sprejela pri določanju predloga zakona ali drugega predpisa, oziroma v okviru izrecnih pooblastil vlade tudi vlagati amandmaje.

Generalni sekretar skrbi, da je predstavnikom vlade na razpolago vse potrebno gradivo.

47. člen

(pošiljanje gradiva)

Sklep Državnega zbora, ki nalaga vladi določene naloge ali pripravo gradiva, pošlje generalni sekretar pristojnemu ministrstvu ter določi tudi rok za njegovo predložitev.

Če je k predlogu zakona, drugega predpisa ali drugega splošnega akta predlagan amandma, pošlje generalni sekretar predlog amandmaja pristojnemu ministrstvu.

6.2 Sodelovanje s predsednikom republike

48. člen

(predsednik republike)

Vlada sodeluje s predsednikom republike pri vprašanjih iz njegove pristojnosti in ga seznanja z vprašanji, pomembnimi za njegovo delo.

6.3 Sodelovanje z drugimi organi in organizacijami

49. člen

(drugi organi in organizacije)

Vlada sodeluje z drugimi državnimi organi, s strokovnimi združenji, zbornicami, sindikati, lokalnimi skupnostmi in drugimi subjekti praviloma preko pristojnih ministrstev. Pri tem zlasti obravnava njihova mnenja in pobude, oblikuje do njih stališča, jih obvešča o svojih stališčih in ukrepih, če je potrebno, vabi njihove predstavnike na seje svojih delovnih teles, ustanovi svete vlade in organizira druge oblike sodelovanja.

7. JAVNOST DELA VLADE

50. člen

(javnost dela)

Delo vlade je javno.

Javnost dela vlade se zagotavlja z novinarskimi konferencami, internetnimi predstavitvami ter sporočili, poslanimi po drugih informacijsko-telekomunikacijskih sredstvih.

Vlada odgovarja na vsa vprašanja, pobude in predloge praviloma preko ministrstev in vladnih služb.

Na vloge in pritožbe, naslovljene na predsednika vlade, odgovarja pristojna služba predsednika vlade v sodelovanju s pristojnimi ministrstvi in vladnimi službami.

51. člen

(zagotavljanje javnosti dela)

Za zagotavljanje javnosti dela vlade in ministrstev skrbi ta služba vlade, pristojna za informiranje, in vladni predstavnik za odnose z javnostmi.

Vlada lahko na predlog generalnega sekretarja odloči, da se posamezne podatkovne in dokumentne baze informacijskega sistema vlade tudi javno objavijo na spletnih straneh vlade.

Predsednik vlade, generalni sekretar in vladni predstavnik za odnose z javnostmi obveščajo javnost o delu in sprejetih odločitvah vlade. Ministri obveščajo javnost o tistih odločitvah vlade, ki spadajo v njihovo delovno področje. Po pooblastilu vlade ali ministrov lahko o sprejetih odločitvah s svojega delovnega področja obveščajo javnost tudi državni sekretarji in predstojniki vladnih služb.

Osebe iz prejšnjega odstavka morajo v javnih izjavah in pri svojih nastopih v javnosti izražati in predstavljati stališča vlade. Sprejeto odločitev vlade mora v javnosti zagovarjati tudi član vlade, ki je glasoval proti oziroma se je glasovanja vzdržal. Način glasovanja posameznega člana vlade šteje za podatek z najvišjo stopnjo tajnosti.

52. člen

(javnost sej vlade)

Novinarji in drugi predstavniki javnosti praviloma niso navzoči na sejah vlade. Razprave članov in drugih udeležencev seje se štejejo za podatke z najvišjo stopnjo tajnosti, če vlada ne odloči drugače.

8. URESNIČEVANJE POSLOVNIKA**53. člen**

(uresničevanje poslovnika)

Za uresničevanje tega poslovnika skrbi generalni sekretar, ki je pristojen tudi za razlago njegovih posameznih določb. Če se član vlade s posamično odločitvijo ali razlago generalnega sekretarja ne strinja, lahko zahteva, da o njej odloči vlada.

Za uresničevanje posameznih določb poslovnika lahko generalni sekretar izda navodilo.

Za uresničevanje posameznih nalog iz pristojnosti generalnega sekretarja po tem poslovniku, razen nalog iz prejšnjih dveh odstavkov, lahko generalni sekretar pooblasti posamezne notranje organizacijske enote generalnega sekretariata in posamezne vladne službe, ki so mu podrejene.

Če je generalni sekretar odsoten, ga nadomešča namestnik generalnega sekretarja, ki ga imenuje vlada, oziroma višji upravni delavec generalnega sekretariata, ki ga določi generalni sekretar.

9. PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA**54. člen**

(status obstoječih delovnih in drugih teles vlade)

Po uveljavitvi tega poslovnika dosedanja delovna in druga telesa vlade nadaljujejo z delom v skladu z akti o ustanovitvi, ki veljajo na dan njegove uveljavitve.

55. člen

(prehodne določbe)

Določbe tega poslovnika se začnejo uporabljati z dnem njegove uveljavitve.

Določbe 9. člena se začnejo uporabljati najkasneje v 15 dneh od dneva uveljavitve poslovnika, razen določbe četrtega odstavka 9. člena, ki se začne uporabljati najkasneje v 60 dneh od dneva uveljavitve poslovnika.

Določbe od 23. do 28. člena tega poslovnika se začnejo uporabljati najkasneje v 30 dneh od uveljavitve poslovnika.

Določbe 14., 15., 16., 17. in 19. člena tega poslovnika ter druge njegove določbe, ki se nanašajo na objavljanje dokumentov v informacijskem sistemu vlade, se začnejo uporabljati najkasneje v 60 dneh od uveljavitve tega poslovnika.

Način in natančne roke prehoda določi generalni sekretar, pri čemer upošteva tehnično usposobljenost ministrstev in vladnih služb. Do začetka uporabe določb tega poslovnika se uporabljajo pravila razveljavljenega poslovnika.

Do izdaje akta iz 18. člena tega poslovnika lahko predlagatelj gradiva z najvišjimi stopnjami zaupnosti to pošlje v pisni in elektronski obliki po kurirju ter v dopisu navede, da gradivo ni primerno za pošiljanje po elektronski pošti oziroma naj se ne objavi v informacijskem sistemu vlade.

56. člen

(končna določba)

Z dnem, ko začne veljati ta poslovnik, preneha veljati poslovnik Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 13/93 in 84/98).

Ta poslovnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 023-12/2001-2

Ljubljana, dne 10. maja 2001.

Vlada Republike Slovenije**dr. Janez Drnovšek** l. r.
Predsednik**MINISTRSTVA****2439. Navodilo o fizikalno kemijskih analizah grozdnega mošta in vina**

Na podlagi 10. točke 42. člena zakona o vinu in drugih proizvodov iz grozdja in vina (Uradni list RS, št. 70/97 in 16/01) izdaja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

NAVODILO**o fizikalno kemijskih analizah grozdnega mošta in vina****1. člen**

(fizikalno kemijske analize)

Ta navodilo določa postopke in aparature za naslednje fizikalno kemijske analize:

- določanje gostote in relativne gostote;
- določanje alkohola;
- določanje skupnega suhega ekstrakta;
- določanje skupnih kislin;
- določanje hlapnih kislin;
- določanje nehlapnih kislin;
- določanje pepela;
- določanje pH vrednosti;
- določanje reducirajočih sladkorjev;
- določanje prostega in skupnega žveplovega dioksida;
- določanje sladkorja z refraktometrijo;
- določanje saharoze;
- določanje citronske kisline;
- določanje ogljikovega dioksida.

Za analizo vina in mošta se lahko uporabljajo tudi druge metode, katerih rezultat mora biti enak rezultatom metod, ki jih določa to navodilo.

2. člen

(odločba o ocenitvi)

Analize vina in mošta izvajajo pooblaščen organizacije, ki izdajo odločbo o ocenitvi v upravnem postopku. V primeru nestrinjanja naročnika ocenitve z odločbo morajo pooblaščen organizacije pri ponovni ocenitvi uporabiti le tiste metode, ki jih določa to navodilo.

I. Določanje gostote in relativne gostote pri 20 °C

3. člen
(splošno)

Gostota je masa vina ali mošta na enoto volumna pri 20 °C. Izražena je v gramih na mililiter in označena s simbolom d_{20} .

Relativna gostota pri 20 °C je razmerje med gostoto določenega volumna vina ali mošta pri 20 °C in enakega volumna vode pri enaki temperaturi. Označena je s simbolom d_{20}^{20} .

Gostoto in relativno gostoto pri 20 °C izmerimo na testnem vzorcu z uporabo referenčne metode (piknometrija) ali z uporabo dovoljene metode (hidrometrija ali denzimetrija z uporabo hidrostatske tehtnice).

Za zelo natančno merjenje je potrebna korekcija gostote zaradi vpliva žveplovega dioksida po formuli:

$$d_{20} = d'_{20} - 0,0006 \times S$$

kjer pomeni:

d_{20} korigirana gostota;

d'_{20} navidezna gostota;

S koncentracija skupnega žveplovega dioksida v gramih na liter.

Če vino ali mošt vsebuje znatne količine ogljikovega dioksida, predpripravo vzorca izvedemo tako, da večino ogljikovega dioksida odstranimo z mešanjem 250 ml vina v litrski bučki ali s filtracijo pod zmanjšanim pritiskom (vakuumsko filtracijo) skozi 2 g bombažne vate, ki jo damo v razširjeno epruveto.

4. člen

(referenčna metoda)

a) **Aparature:** normalna laboratorijska oprema, posebno pa:

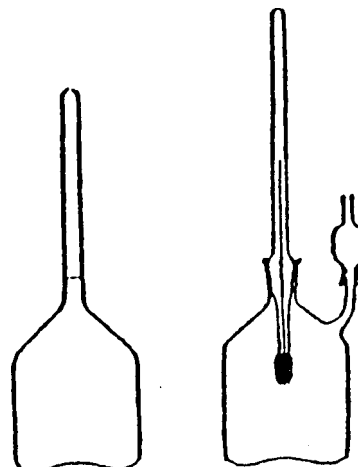
– Piknometar: iz Pyrex stekla, volumna približno 100 ml in s snemljivim termometrom, ki je s piknometrom povezan z obrušom in je kalibriran v desetinkah stopinje od 10 do 30 °C (slika 1). Termometer mora biti standardiziran. Piknometar ima 25 mm dolgo stransko cevko z maksimalnim notranjim premerom 1 mm, ki se končuje s koničnim obrušom. Ta stranska cevka je lahko pokrita z zamaškom, ki ima prav tako koničen obruš in se končuje z vodoravnim prerezom. Zamašek služi kot raztezna celica. Oba obrusa aparature morata biti narejena zelo pazljivo.

– Posoda tara: sestavljena iz piknometra (2), ki naj ima enak zunanji volumen kot piknometar (1) (razlika volumna sme biti največ 1 ml) in z maso enako masi piknometra (1), napolnjenega s tekočino s specifično maso 1,01 (2,0% raztopina natrijevega klorida).

– Toplotno izolirana posoda, ki se točno prilega piknometru.

– Dvoramenska (twin-pan) tehtnica z merilnim območjem najmanj 300 g in možnostjo odčitavanja na 0,1 mg natančno ali enoramenska (single-pan) tehtnica z merilnim območjem najmanj 200 g in možnostjo odčitavanja na 0,1 mg natančno.

Slika 1: Piknometar in posoda tara

b) Umerjanje piknometra

Umerjanje piknometra vključuje določevanje naslednjih vrednosti:

- maso praznega piknometra,
- volumen piknometra pri 20 °C,
- maso piknometra napolnjenega z vodo pri 20 °C.

1. Metoda z uporabo dvoramenske (twin-pan) tehtnice:

Tara posodo postavimo na levo stran tehtnice in čist ter suh piknometar, opremljen z zamaškom, na desno stran tehtnice. Posodi, ki drži piknometar, dodamo uteži in zapišemo maso, ki je potrebna za ravnotežje; to maso označimo s p gramov.

Piknometar pazljivo napolnimo z destilirano vodo pri sobni temperaturi in pritrdimo termometer. Piknometar pazljivo obrišemo, ga osušimo in postavimo v toplotno izolirano posodo. Mešamo z obračanjem posode, dokler temperatura, ki jo odčitamo na termometru, nima konstantne vrednosti. Na vrhu stranske cevke točno uravnamo nivo vode, nato jo osušimo (obrišemo) in zapremo z zamaškom. Pazljivo odčitamo temperaturo t (v °C) in pri tem upoštevamo korekcijo netočnosti temperaturne skale. Stehramo z vodo napolnjen piknometar "proti" tara posodi in zapišemo maso p' v gramih, ki je potrebna za vzpostavitev ravnotežja.

Izračun:

– Tariranje praznega piknometra:

masa praznega piknometra = $p + m$,

kjer je m masa zraka v piknometru: $m = 0,0012 (p - p')$

– Volumen pri 20 °C:

$V_{20\text{ °C}} = (p + m - p') \times F_t$, kjer je:

F_t = faktor (tabela I, ki je v prilogi 1 objavljena skupaj s tem navodilom, kot njegov sestavni del) za temperaturo t °C,

$V_{20\text{ °C}}$ mora biti podan na $\pm 0,001$ ml natančno.

– Masa vode pri 20 °C:

$M_{20\text{ °C}} = 0,998203 V_{20\text{ °C}}$, kjer je:

0,998203 gostota vode pri 20 °C.

2. Metoda z uporabo enoramenske (single-pan) tehnice:

ce:

Določimo:

- maso čistega in suhega piknometra; to označimo s P ,
- maso piknometra, napolnjenega z vodo pri t °C, kot je opisano v b) 1. točki tega člena; to označimo s P_1 ,
- maso tare; to označimo s T_0 .

Izračun:

– Tariranje praznega piknometra:

masa praznega piknometra = $P - m$,kjer je m masa zraka v piknomtru: $m = 0,0012 (P_1 - P)$.

– Volumen pri 20 °C:

 $V_{20^\circ\text{C}} = [P_1 - (P - m)] \times F_t$, kjer je: F_t = faktor (iz tabele I v prilogi 1) za temperaturo t °C;Volumen pri 20 °C mora biti podan na $\pm 0,001$ ml natančno.

– Masa vode pri 20 °C:

 $M_{20^\circ\text{C}} = 0,998203 V_{20^\circ\text{C}}$, kjer je:

0,998203 gostota vode pri 20 °C.

c) Metode merjenja:**1. Metoda z uporabo dvoramenske (twin-pan) tehnice**

Piknometer napolnimo s pripravljenim vzorcem po navodilih iz b) 1. točke tega člena.

 p'' = masa (v gramih), potrebna za vzpostavitev ravnotežja pri t °C,masa tekočine v piknomtru = $p + m - p''$.Navidezna gostota pri t °C:

$$d_{t^\circ\text{C}} = \frac{p + m - p''}{V_{20^\circ\text{C}}}$$

Za izračun gostote pri 20 °C uporabimo ustrezno korekcijsko tabelo, glede na vrsto merjenega vzorca: za suho vino uporabimo tabelo II, ki je v prilogi 1, za naravni ali koncentrirani mošt uporabimo tabelo III, ki je v prilogi 1, za sladko vino uporabimo tabelo IV, ki je v prilogi 1.

Relativno gostoto vina ali mošta izračunamo:

$$d_{20}^{20} = \frac{d_v}{d_{H_2O}} = \frac{d_{20}}{0,998203},$$

kjer je d_{20} gostota vina pri 20 °C (korigirano na prosti in skupni žveplov dioksid) v gramih na liter in 0,998203 gostota vode pri 20 °C v gramih na liter.

2. Metoda z uporabo enoramenske (single-pan) tehniceStehtamo tara posodo; to maso označimo s T ;izračunamo: $\Delta T = T_1 - T_0$;masa praznega piknometra v času merjenja = $P - m + \Delta T$;

stehtamo piknometer, napolnjen s pripravljenim vzorcem, kot je opisano v b) 1. točki tega člena; njegovo maso pri t °C označimo s P_2 .

Masa tekočine v piknomtru pri t °C = $P_2 - (P - m + \Delta T)$;navidezna gostota pri t °C:

$$d_{t^\circ\text{C}} = \frac{P_2 - (P - m + \Delta T)}{V_{20^\circ\text{C}}}$$

Izračunamo gostoto tekočine pri 20 °C (suho vino, naravni ali koncentrirani mošt, sladko vino), kot je opisano v c) 1. točki tega člena.

Relativno gostoto vzorca izračunamo tako, da delimo njegovo gostoto pri 20 °C z 0,998203.

3. Ponovljivost merjenja gostote (r):

- za suha in polsuha vina: $r = 0,00010$,
- za sladka vina: $r = 0,00018$.

4. Obnovljivost merjenja gostote (R):

- za suha in polsuha vina: $R = 0,00037$,
- za sladka vina: $R = 0,00045$.

5. člen

(običajne metode)

1. HIDROMETRIJA**a) Aparature:**

– Hidrometer:

Hidrometri morajo po dimenzijah in razdelitvi skale ustrezati ISO standardom.

Imeti morajo cilindrično bučko in cevko s krožnim pre rezom minimalnega premera 3 mm. Za suha vina morajo biti umerjeni od 0,983 do 1,003 z razdelki 0,0010 in 0,0002. Vsak razdelek pri 0,0010 mora biti ločen od naslednjega vsaj za 5 mm. Za meritve specifična mase dealkoholiziranih vin, sladkih vin in moštov uporabljamo set petih hidrometrov, umerjenih od 1,000 do 1,030, od 1,030 do 1,060, od 1,060 do 1,090, od 1,090 do 1,120 in od 1,120 do 1,150. Ti hidrometri naj bodo umerjeni v enotah gostote pri temperaturi 20 °C, z razdelki vsaj na vsakih 0,0010 in 0,0005, vsak razdelek pri 0,0010 naj bo vsaj 3 mm ločen od naslednjega.

Hidrometri morajo biti umerjeni tako, da odčitavamo "na vrhu meniska". Oznaka o umeritvi gostote ali relativne gostote in o odčitavanju "na vrhu meniska" mora biti na umeritveni skali ali na kosu papirja, zaprtem v bučki. Hidrometre umerja s strani države pooblaš čena institucija.

– Umerjen termometer, ki ima skalo z minimalnimi razdelki 0,5 °C.

– Merilni valj, z notranjim premerom 36 mm in višino 320 mm, postavljen vertikalno s pomočjo izravnalnih vijakov.

b) Postopek

– Metoda merjenja:

250 ml testnega vzorca nalijemo v merilni valj (tretja alineja 1.a) točke tega člena) in vanj vstavimo termometer in hidrometer. Temperaturo odčitamo po enominutnem mešanju vzorca, s katerim izenačimo temperaturo. Termometer umaknemo in odčitamo navidezno gostoto pri t °C s skale hidrometra po preteku naslednje minute.

– Navidezna gostota pri t °C korigiramo na 20 °C z uporabo pripadajočih tabel: za suha vina (tabela V, ki je v

prilogi 1), za mošte (tabela VI, ki je v prilogi 1) in za sladka vina (tabela VII, ki je v prilogi 1).

– Relativno gostoto vina ali mošta izračunamo tako, da delimo njegovo gostoto pri 20 °C z 0,998203.

2. DENZIMETRIJA Z UPORABO HIDROSTATSKE TEHTNICE

a) Aparature:

– Hidrostatska tehtnica z maksimalno kapaciteto vsaj 100 g in možnostjo odčitavanja na 0,1 mg natančno.

– Dva identična plovca iz Pyrex stekla z volumnom najmanj 20 ml. Pritrdimo jih pod obe posodi tehtnice tako, da jih obesimo s pomočjo žice z maksimalnim premerom 0,1 mm.

Plovec, obešen pod desno posodo tehtnice, moramo vstaviti v merilni valj z oznako, ki označuje nivo. Merilni valj mora imeti najmanj 6 mm večji notranji premer, kot je premer plovca. Plovec mora biti popolnoma potopljen v merilnem valju pod oznako, gladina merjene tekočine je lahko prekinjena le z žico, na katero je obešen plovec. Temperatura merjene tekočine v merilnem valju je izmerjena s termometrom, ki je umerjen na 0,2 °C natančno.

– Uporabimo lahko tudi enoramensko (single-pan) tehtnico.

b) Postopek:

– Standardizacija hidrostatske tehtnice:

Z obema plovčema v zraku vzpostavimo ravnotežje z dodajanjem uteži v desno posodo; maso dodanih uteži označimo s p .

Merilni valj napolnimo z vodo do oznake, ga pretresemo in odčitamo temperaturo t °C po dveh do treh minutah.

Ponovno vzpostavimo ravnotežje s pomočjo uteži, ki jih dodamo v desno posodo; maso dodanih uteži označimo s p' .

Volumen plovca pri 20 °C je podan z enačbo:

$$V_{20\text{ °C}} = (p' - p) (F + 0,0012);$$

Faktor F za temperaturo t °C je podan v tabeli I v prilogi 1, p in $V_{20\text{ °C}}$ pa sta karakteristična za plovce.

– Metoda merjenja:

Desni plovec potopimo v merilni valj z vinom (ali moštom) do oznake. Odčitamo temperaturo t °C vina (ali mošta) in maso uteži, ki jo označimo s p'' . Potrebujemo jo, da vzpostavimo ravnotežje.

Navidezna gostota $d_{t\text{ °C}}$ je podana s formulo:

$$d_{t\text{ °C}} = \frac{(p'' - p)}{V} + 0,0012$$

Če je plovec iz Pyrex stekla, navidezno gostoto korigiramo na 20 °C z uporabo tabel II, III ali IV, ki so v prilogi 1.

II. Določanje alkohola

6. člen

(splošno)

Volumenski delež alkohola pomeni število litrov etanola, ki ga vsebuje 100 litrov vina; oba volumna sta merjena pri 20 °C. Enota so %.

Upoštevamo, da so homologi etanola, skupaj z etanolom in homologi etanola v etilnih estrih, všeti v volumenskem deležu alkohola, ker so prisotni v destilatu.

Principi metod:

1. Metoda za pridobivanje destilata: destilacija vina, ki je naalkaljeno s suspenzijo kalcijevega hidroksida; merimo volumski delež alkohola v destilatu.

2. Referenčna metoda: merjenje gostote destilata s piknometrom.

3. Dovoljene metode:

– Merjenje volumskega deleža alkohola v destilatu s hidrometrom,

– Merjenje volumskega deleža alkohola v destilatu z denzimetrijo ob uporabi hidrostatske tehtnice,

– Merjenje volumskega deleža alkohola v destilatu z refraktometrijo.

Upoštevamo, da se za preračunavanje volumskega deleža alkohola iz gostote destilata uporabljajo tabele I, II, III, ki so v prilogi 2 objavljene skupaj s tem navodilom, kot njegov sestavni del.

Tabela I, ki je v prilogi 2 prikazuje splošno formulo, ki povezuje volumski delež alkohola z gostoto mešanic alkohol-voda kot funkcijo temperature.

7. člen

(metoda za pridobivanje destilata)

a) Aparature:

– Destilator, ki je sestavljen iz okrogle bučke, volumna 1 liter z obrušom; približno 20 cm visoke rektifikacijske kolone ali katerekoli aparature, ki prepreči brizganje; vira toplote (piroliza ekstrakta mora biti preprečena s primernimi ukrepi) in hladilnika s cevjo, ki destilat vodi na dno umerjene bučke, ki vsebuje nekaj mililitrov vode.

– Parni destilator, ki je sestavljen iz razvijalca pare, cevi za paro, rektifikacijske kolone in hladilnika.

Uporaben je katerikoli tip destilatorja ali parnega destilatorja, ki ustreza naslednjemu testu:

destiliramo zmes vode in etanola z volumenskim deležem 10%, petkrat zapovrstjo. Destilat mora vsebovati najmanj 9,9% po peti destilaciji oziroma izguba alkohola med vsako destilacijo ne sme biti večja od 0,02%.

b) Reagenti:

2 M raztopina kalcijevega hidroksida, ki jo pripravimo tako, da 1 liter vode s temperaturo 60 do 70 °C previdno nalijemo na 120 g gašenega apna (CaO).

c) Priprava vzorca:

Iz mladih in penečih vin odstranimo pretežni del mehurčkov CO₂ s stresanjem 250 do 300 ml vina v 500 ml bučki.

d) Postopek:

V 200 ml merilno bučko nalijemo vino do oznake in zabeležimo temperaturo vina. Vino prelijemo v destilacijsko bučko in nastavimo cev za dovod pare. 200 ml merilno bučko speremo štirikrat zaporedoma s po 5 ml vode in te volumne prelijemo v destilacijsko bučko. Dodamo 10 ml kalcijevega hidroksida b) točka tega člena) in nekaj poroznih

vrelnih kamenčkov. Destilat lovimo v 200 ml merilno bučko, ki smo jo uporabili za izmero volumna vina. Pri navadni destilaciji destiliramo do približno tri četrtine začetnega volumna, pri destilaciji z vodno paro pa 198-199 ml destilata. Z destilirano vodo dopolnimo do 200 ml, temperatura destilata se lahko za največ 2 °C razlikuje od začetne temperature vina. Pazljivo premešamo s krožnimi gibi.

Upoštevamo:

če vino vsebuje posebno veliko količino amonijevih ionov, redestiliramo destilat pod pogoji, ki so opisani v prvem odstavku te točke le s to razliko, da zamenjamo suspenzijo kalcijevega hidroksida z 1 M raztopino žveplove(VI) kisline (H_2SO_4), ki jo razredčimo na 10: 100 (vol: vol).

8. člen

(referenčna metoda)

Z referenčno metodo merimo volumenski delež alkohola v destilatu s piknometrom.

a) Aparatura:

Uporablja se standardiziran piknometer, ki je opisan v prvi alineji točke a) 4. člena tega navodila.

b) Postopek:

Izmerimo navidezno gostoto destilata (točka d) 7. člena tega navodila) pri t °C, kot je opisano v točki c) 4. člena tega navodila. To gostoto označimo z $d_{t^{\circ}C}$.

c) Podajanje rezultatov

– Izračun:

z uporabo tabele I, ki je v prilogi 2, poiščemo volumski delež alkohola pri 20°C. V vodoravni vrsti te tabele z ustrezno T (izraženo s celo številko), takoj pod t °C, poiščemo najmanjšo gostoto, ki pa je večja od $d_{t^{\circ}C}$. Tabelarično razliko pod to gostoto uporabimo za izračun gostote d pri temperaturi T.

V vrsti s temperaturo T poiščemo gostoto d' , takoj nad d' in izračunamo razliko med gostotama d in d' . To razliko delimo s tabelarično razliko, ki se nahaja desno od d' . Kvocient poda decimalni del volumskega deleža alkohola, celo število pa je na vrhu kolone, v kateri se nahaja gostota d' .

Upoštevamo, da je ta temperaturna korekcija lahko vpisana v računalniški program in se lahko opravi avtomatično.

- Ponovljivost, r : $r = 0,10\%$.
- Obnovljivost, R : $R = 0,19\%$.

9. člen

(običajne metode)

1. HIDROMETRIJA

a) Aparature:

- Alkoholometer.
- Termometer, umerjen v stopinjah in z razdelki 0,1 °C, od 0 °C do 40 °C, z natančnostjo 1/20 stopinje (0,05 °C).
- Merilni cilindri s premerom 36 mm in višino 320 mm, postavljeni navpično s pomočjo izravnalnih vijakov.

b) Postopek:

Destilat (točka d) 7. člena tega navodila) nalijemo v merilni cilindri. Cilindri mora biti postavljeni navpično. Vstavimo termometer in alkoholometer. Temperaturo odčitamo po enominutnem mešanju za izenačevanje temperature v merilnem cilindru, termometru, alkoholometru in destilatu. Odstranimo termometer in po preteku ene minute odčitamo navidezno koncentracijo alkohola. Odčitamo vsaj trikrat s pomočjo povečevalnega stekla. Navidezno vsebnost alkohola, odčitano pri temperaturi t °C, korigiramo na vpliv temperature s pomočjo tabele II, ki je v prilogi 2.

Temperatura tekočine se sme od temperature prostora razlikovati največ za 5 °C.

2. DENZIMETRIJA Z UPORABO HIDROSTATSKE TEHTNICE

a) Aparature:

Uporabljam hidrostatsko tehtnico (točka 2.a) 5. člena tega navodila).

b) Postopek:

Navidezno gostoto destilata pri temperaturi t °C izmerimo, kot je opisano v točki 2.b) 2. člena tega navodila.

c) Podajanje rezultatov

Poiščemo volumski delež alkohola pri 20 °C z uporabo metode, opisane v drugi alineji točke 2.b) 5. člena tega navodila in z uporabo tabele I, ki je v prilogi 2, če je plovec iz Pyrex stekla ali z uporabo tabele III, ki je v prilogi 2, če je plovec iz navadnega stekla.

3. REFRAKTOMETRIJA

a) Aparature:

Refraktometer, ki omogoča merjenje lomnega količnika v območju od 1,330 do 1,346.

Odvizno od opreme lahko merimo:

- pri 20 °C s primernim instrumentom,
- ali pri sobni temperaturi t °C z uporabo instrumenta, opremljenega s termometrom, ki omogoča merjenje temperature na 0,05 °C natančno. Tabela s temperaturno korekcijo je takemu instrumentu priložena.

b) Postopek:

Lomni količnik alkoholnega destilata, pridobljenega kot je opisano v točki c) 7. člena tega navodila, izmerimo s pomočjo navodil, ki so priložena uporabljenemu instrumentu.

c) Podajanje rezultatov:

Z uporabo tabele IV, ki je v prilogi 2, odčitamo volumenski delež alkohola, ki ustreza izmerjenemu lomnemu količniku pri 20 °C.

Opomba: Tabela IV, ki je v prilogi 2, podaja volumenski delež alkohola glede na lomni količnik tako za zmesi vode in alkohola, kot za alkoholne destilate. V primeru alkoholnih destilatov moramo upoštevati prisotnost nečistoč (pretežno višjih alkoholov). Prisotnost metanola zmanjšuje lomni količnik in s tem volumenski delež alkohola.

III. Določanje skupnega suhega ekstrakta

10. člen
(splošno)

Skupni suhi ekstrakt ali skupna suha snov vključuje vse snovi, ki pri določenih fizikalnih pogojih niso hlapne. Ti fizikalni pogoji morajo biti taki, da se snovi, ki tvorijo ekstrakt, med testom čim manj spremenijo.

Ekstrakt brez sladkorja je razlika med skupnim suhim ekstraktom in skupnimi sladkorji.

Reducirani ekstrakt je razlika med skupnim suhim ekstraktom in skupnimi sladkorji, nad koncentracijo 1 g/l, kalijevim sulfatom, nad koncentracijo 1 g/l, prisotnim manitolom ali katerokoli kemično substanco, ki je lahko bila dodana vinu.

Preostali (rezidualni) ekstrakt je sladkorja prosti ekstrakt, zmanjšan za nehlapne kisline, izražene kot vinska kislina.

Ekstrakt se izraža v gramih na liter in mora biti določen na 0,5 g natančno.

Princip metode merjenja z denzimetrom:

Skupni suhi ekstrakt je izračunan indirektno iz relativne gostote mošta, za vino pa iz relativne gostote dealkoholiziranega vina. Ta suhi ekstrakt predstavlja količino saharoze, ki ob raztapljanju v litru vode da raztopino z enako relativno gostoto, kot jo ima mošt ali dealkoholizirano vino. Ta količina je prikazana v tabeli I, ki je v prilogi 3 objavljena skupaj s tem navodilom, kot njegov sestavni del.

Relativno gostoto (20/20) dealkoholiziranega vina

d_{r20}^{20} izračunamo s pomočjo formule:

$$d_{r20}^{20} = d_{v20}^{20} - d_{a20}^{20} + 1,000, \text{ kjer je:}$$

d_{v20}^{20} = relativna gostota vina pri 20 °C (korigirana na hlapne kisline),

d_{a20}^{20} = relativna gostota alkoholnega destilata pri 20 °C mešanice voda-alkohol z enakim volumskim deležem alkohola kot vino,

d_{r20}^{20} lahko izračunamo tudi iz gostot pri 20 °C, gostote vina d_v in gostote alkoholnega destilata d_a mešanice voda-alkohol z enakim volumskim deležem alkohola kot vino.

$$d_{r20}^{20} = 1,0018 (d_v - d_a) + 1,000,$$

kjer se koeficient 1,0018 približuje 1 ko je d_v pod 1,05, kar je tudi najbolj pogosto.

Pred izračunom je potrebna korekcija relativne gostote ali gostote vina na vpliv hlapnih kislin z naslednjo formulo:

$$d_v = d_{v20}^{20} - 0,0000086 \times a \text{ ali } d_v = d_{20} - 0,0000086 \times a,$$

kjer so a hlapne kisline izražene v miliekvivalentih na liter.

Za izračun skupnega suhega ekstrakta v g/l se uporablja tabela I, ki je v prilogi 3 in podaja skupni suhi ekstrakt kot funkcijo relativne gostote d_r (20/20) dealkoholiziranega vina

ali relativne specifične mase mošta d_{20}^{20} .

Skupni suhi ekstrakt se izraža v g/l na eno decimalno mesto natančno.

IV. Določanje skupnih kislin

11. člen
(splošno)

Skupne kisline vina so vsota titracijskih kislin, dobljenih s titracijo do pH 7 s standardno raztopino baze.

Ogljikov dioksid k skupnim kislinam ni vštet.

a) **Princip metode** za določanje skupnih kislin je potenciometrična titracija ali titracija z indikatorjem bromtimol modro ter primerjava z barvnim standardom končne točke.

b) **Reagenti, ki jih uporabljamo pri določanju skupnih kislin:**

1. Puferska raztopina pH 7,00:

- kalijev dihidrogen fosfat (KH_2PO_4): 107,3 g;
- 1 M raztopina natrijevega hidroksida (NaOH): 500 ml;
- destilirana voda: do 1000 ml.

Lahko uporabimo že pripravljene komercialne puferske raztopine.

2. 0,1 M raztopina natrijevega hidroksida (NaOH):

3. Raztopina indikatorja bromtimol modro s koncentracijo 4 g/l:

- bromtimol modro ($\text{C}_{27}\text{H}_{28}\text{Br}_2\text{O}_5\text{S}$): 4 g;
- nevtralni etanol, 96%: 200 ml.

Spojini raztopimo in dodamo:

- degazirano vodo (brez CO_2): 200 ml;
- 1 M raztopino natrijevega hidroksida, do pojava modro-zelene barve (pH 7): približno 7,5 ml.

Dopolnimo z destilirano vodo do 1000 ml.

c) **Aparature in pribor:**

- Vodna vakuumaska črpalka;
- 500 ml vakuumaska bučka;
- Potenciometer s skalo v pH enotah in elektrodi. Stekljena elektroda mora biti shranjena v destilirani vodi. Kalomelova elektroda mora biti shranjena v nasičeni raztopini kalijevega klorida. Najpogosteje se uporablja kombinirana elektroda, ki mora biti shranjena v destilirani vodi;
- Merilni valji: za vino 50 ml, za rektificiran koncentriran mošt pa 100 ml.

d) **Postopek:**

1. Priprava vzorcev:

– Vino:

Izganjanje ogljikovega dioksida: v vakuumsko bučko nalijemo približno 50 ml vina in priključimo na vodno vakuumsko črpalko za eno do dve minuti, vmes pa ves čas mešamo.

– *Rektificiran koncentriran mošt:*

V 500 ml bučko zatehtamo točno 200 g rektificiranega koncentriranega mošta in razredčimo do značke z vodo. Homogeniziramo.

2. *Potenciometrična titracija*

– Kalibracija pH metra: pH meter mora biti umerjen na 20 °C, po navodilih proizvajalca, s puferno raztopino pH 7,00 pri 20 °C.

– Metoda merjenja: v merilni valj (četrti alineja c) točke tega člena) nalijemo točno določeno količino vzorca, to je 10 ml vina oziroma 50 ml rektificiranega mošta, pripravljenega kot je opisano v točki d) tega člena. Dodamo približno 10 ml destilirane vode in titriramo z 0,1 M raztopino natrijevega hidroksida (točka b) 2. tega člena) iz birete, dokler ni pH enak 7 pri 20 °C. Med stalnim mešanjem počasi dodajamo bazo. Porabo dodane 0,1 M raztopine natrijevega hidroksida označimo z n ml.

3. *Titracija v prisotnosti indikatorja (bromtimol modro)*

– Predhodni test: določitev barve v ekvivalentni točki:

V merilni valj (četrti alineja c) točke tega člena) nalijemo 25 ml prevrete destilirane vode, 1 ml raztopine bromtimol modro (prva alineja točke b) 3. tega člena) in določen volumen vzorca, pripravljenega kot je opisano v točki d) tega člena (10 ml pri analizi vina oziroma 50 ml pri analizi rektificiranega koncentriranega mošta). Dodamo 0,1 M raztopino natrijevega hidroksida (točka b) 2. tega člena), dokler se barva ne spremeni v modro-zeleno. Potem dodamo 5 ml puferske raztopine pH 7,0 (točka b) 1. tega člena).

– Titracija: v merilni valj (četrti alineja c) točke tega člena) nalijemo 30 ml prevrete destilirane vode, 1 ml raztopine bromtimol modrega in znan volumen vzorca (vino 10 ml, rektificiran koncentriran mošt 50 ml), pripravljenega kot je opisano v točki d) 1. tega člena. Dodamo 0,1 M raztopino natrijevega hidroksida (točka b) 2. tega člena), dokler ne dosežemo enakega barvnega odtenka kot v predhodnem testu (prva alineja te točke). Porabo dodane 0,1 M raztopine natrijevega hidroksida označimo z n ml.

e) *Podajanje rezultatov:*1. *Izračun:*

– *Vino:*

Skupne kisline, izražene v miliekvivalentih na liter (A), izračunamo: $A = 10 \times n$; Rezultat podamo na eno decimalno mesto natančno.

Skupne kisline, izražene v gramih vinske kisline na liter (A'), izračunamo: $A' = 0,075 A$; Rezultat podamo na eno decimalno mesto natančno.

– *Rektificiran koncentriran mošt:*

Skupne kisline, izražene v miliekvivalentih na kilogram rektificiranega koncentriranega mošta (A), izračunamo:

$$A = 5 \times n;$$

Skupne kisline, izražene v miliekvivalentih na kilogram skupnih sladkorjev (A), izračunamo:

$$A = \frac{500 \times n}{P};$$

kjer je P masni delež ali masni odstotek v % skupnih sladkorjev. Rezultat podamo na eno decimalno mesto natančno.

2. *Ponovljivost (r) pri titraciji z indikatorjem:*

Za bela, rdečkasta in rdeča vina:

$$r = 0,9 \text{ mekv/l},$$

$$r = 0,07 \text{ g vinske kisline/list}$$

3. *Reproducibilnost (R) pri titraciji z indikatorjem (točka d) 3.) tega člena:*

Za bela in rdečkasta vina:

$$R = 3,6 \text{ mekv/l},$$

$$R = 0,3 \text{ g vinske kisline/l};$$

Za rdeča vina:

$$R = 5,1 \text{ mekv/l},$$

$$R = 0,4 \text{ g vinske kisline/l}.$$

V. Določanje hlapnih kislin

12. člen

(splošno)

Hlapne kisline predstavljajo homologi očetne kisline, ki se v vinu nahajajo v prosti obliki ali pa v obliki soli.

a) **Princip metode:** titracija hlapnih kislin, ki jih iz vina ločimo s parno destilacijo in titracija destilata.

Ogljikov dioksid predhodno odstranimo iz vina. Kislost prostega in skupnega žveplovega dioksida v destilatu, dobljenem pri teh pogojih, odštejemo od kislosti destilata. V primeru, da je vinu dodana sorbinska kislina, odštejemo od hlapne kislosti tudi kislost le-te.

Pozor: del salicilne kisline, ki se v nekaterih državah uporablja za stabilizacijo vin pred analizo, je prisoten v destilatu. Količina salicilne kisline v destilatu mora biti določena in odštet od hlapne kislosti. Metoda za določanje salicilne kisline je podana v točki f) tega člena.

b) *Reagenti, ki jih uporabljamo pri določanju hlapnih kislin:*

– Kristalinična vinska kislina ($C_4H_6O_6$);

– 0,1 M raztopina natrijevega hidroksida (NaOH);

– 1% raztopina fenoltaleina v 96% nevtralnem alkoholu;

– Klorovodikova kislina, HCl ($p_{20} = 1,18$ do $1,19$ g/ml), razredčena 1: 4 (vol: vol);

– 0,005 M raztopina joda (I_2);

– Kristaliničen kalijev jodid (KI);

– Raztopina škroba, 5 g/l;

5 g škroba zmešamo s 500 ml vode. Med stalnim mešanjem segrejemo do vrenja in pustimo vreti 10 minut. Dodamo 200 g natrijevega klorida. Ko se ohladi, razredčimo na 1 liter.

– Nasičena raztopina natrijevega borata ($Na_2B_4O_7 \times 10 H_2O$), koncentracije približno 55 g/l pri 20 °C.

c) *Aparature:*

1. *Aparaturo za destilacijo z vodno paro* sestavljajo:

– parni generator (para ne sme vsebovati ogljikovega dioksida),

– bučka s parno cevko,

– destilacijska kolona,

– kondenzator (hladilnik).

Oprema mora zadostovati naslednjim trem testom:

a) V bučko damo 20 ml prevrete vode. Ulovimo 250 ml destilata, dodamo 0,1 ml 0,1 M raztopine natrijevega hidroksida in 2 kapljici raztopine fenolftaleina. Rožnata barva mora biti obstojna najmanj 10 sekund. To pomeni, da para ne vsebuje ogljikovega dioksida.

b) V bučko damo 20 ml 0,1 M raztopine očetne kisline. Ulovimo 250 ml destilata in titiramo z 0,1 M raztopino natrijevega hidroksida. Volumen porabljene baze mora biti najmanj 19,9 ml. To pomeni, da je predestilirane najmanj 99,5% očetne kisline.

c) V bučko damo 20 ml 1M raztopine mlečne kisline. Ulovimo 250 ml destilata in titiramo z 0,1 M raztopino natrijevega hidroksida. Volumen porabljene natrijevega hidroksida mora biti manjši ali enak 1,0 ml, kar pomeni, da se je predestiliralo največ 0,5% mlečne kisline.

Katerakoli aparatura oziroma postopek, ki zadosti tem trem testom, zadosti zahtevam uradnih mednarodnih aparatov oziroma postopkov.

2. Vodna črpalka

3. Vakuumska bučka

d) Postopek

1. Priprava vzorca: odstranitev ogljikovega dioksida;

V vakuumsko bučko nalijemo približno 50 ml vina; s pomočjo vodne črpalke v bučki vzpostavimo vakuum za približno minuto ali dve in medtem neprenehoma stresamo.

2. Destilacija z vodno paro:

V bučko nalijemo 20 ml vina brez ogljikovega dioksida, kot je opisano v prejšnji točki (točka d) 1. tega člena). Dodamo približno 0,5 g vinske kisline (prva alineja točke b) tega člena). Zberemo vsaj 250 ml destilata.

3. Titracija

Titiramo z 0,1 M raztopino natrijevega hidroksida (druga alineja točke b) tega člena) ob dodatku dveh kapljic fenolftaleina (tretja alineja točke b) tega člena) kot indikatorja. Volumen porabljene natrijevega hidroksida označimo z n ml. Dodamo 4 kapljice razredčene raztopine klorovodikove kisline (četrti alineja točke b) 4. tega člena), 2 ml škrobovice (sedma alineja točke b) tega člena) in nekaj kristalov kalijevega jodida (šesta alineja točke b) tega člena). Volumen porabljene jodovice označimo kot n' ml.

Dodamo nasičeno raztopino natrijevega borata (osma alineja točke b) tega člena), dokler se rožnato obarvanje ponovno ne pojavi. Skupni žveplov dioksid titiramo z 0,005 M raztopino jodovice (peta alineja točke b) tega člena). Porabljeni volumen označimo z n'' ml.

e) Podajanje rezultatov

1. Računska metoda:

Hlapne kisline, izražene v miliekvivalentih na liter, na eno decimalno mesto natančno, so podane kot:

$$A = 5 \times (n - 0,1 \times n' - 0,05 \times n'');$$

Hlapne kisline, izražene v gramih očetne kisline na liter, na dve decimalni mesti natančno, so podane kot:

$$A = 0,300 \times (n - 0,1 \times n' - 0,05 \times n'');$$

2. Ponovljivost (repeatability), r :

$$r = 0,7 \text{ mekv/l};$$

$$r = 0,04 \text{ g očetne kisline/l}.$$

3. Obnovljivost (reproducibility), R :

$$R = 1,3 \text{ mekv/l};$$

$$R = 0,08 \text{ g očetne kisline/l}.$$

4. Vina s prisotno sorbinsko kislino:

Ker se 96% sorbinske kisline predestilira v destilat volumna 250 ml, moramo njeno kislost odšteti od hlapnih kislin. 100 mg sorbinske kisline odgovarja kislosti 0,89 miliekvivalentov oziroma 0,053 g očetne kisline. Koncentracijo sorbinske kisline v mg/l določimo s pomočjo drugih metod.

f) Določitev salicilne kisline v destilatu hlapnih kislin

1. Princip:

Pri določanju hlapnih kislin in korekciji na žveplov dioksid pokaže prisotnost salicilne kisline vijolično obarvanje po nakisanju raztopine in dodatku železove (III) soli.

Določitev salicilne kisline, ki se ob hlapnih kislinah nahaja v destilatu, poteka v drugem destilatu enakega volumna kot tisti, v katerem smo določili hlapne kisline. V tem destilatu vsebnost salicilne kisline določamo s primerjalno kolorimetrično metodo. Koncentracijo odštejemo od hlapnih kislin destilata.

2. Reagenti, ki jih uporabljamo pri določitvi salicilne kisline v destilatu hlapnih kislin:

– Klorovodikova kislina, HCl ($p_{20} = 1,18$ do $1,19$ g/l),

– 0,1 M raztopina natrijevega tiosulfata ($\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$),

– 10% raztopina amonijevega železovega (III) sulfata [$(\text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3 \times (\text{NH}_4)_2\text{SO}_4 \times 24\text{H}_2\text{O})$],

– 0,01 M raztopina natrijevega salicilata; raztopina vsebuje 1,60 g/l natrijevega salicilata ($\text{NaC}_7\text{H}_5\text{O}_3$).

3. Postopek:

– Identifikacija salicilne kisline v destilatu hlapnih kislin:

Takoj po določitvi hlapnih kislin in korekciji na prosti in skupni žveplov dioksid damo v konično bučko 0,5 ml klorovodikove kisline (prva alineja točke f) 2. tega člena), 3 ml 0,1 M raztopine natrijevega tiosulfata (druga alineja točke f) 2. tega člena) in 1 ml raztopine amonijevega železovega (III) sulfata (tretja alineja točke f) 2. tega člena). Ob prisotnosti salicilne kisline se pojavi vijolično obarvanje.

– Določitev salicilne kisline:

Na konični bučki označimo nivo destilata. Bučko spraznimo in izplaknemo. V isto bučko damo novih 20 ml vina, parno destiliramo in zberemo destilat do predhodno narejene oznake. Dodamo 0,3 ml klorovodikove kisline (prva alineja točke f) 2. tega člena) in 1 ml raztopine železovega (III) amonijevega sulfata (tretja alineja točke f) 2. tega člena). Vsebinska bučke se obarva vijolično.

V konično bučko, identično bučki iz prvega odstavka te točke, damo destilirano vodo do značke. Dodamo 0,3 ml klorovodikove kisline (prva alineja točke f) 2. tega člena) in 1 ml raztopine železovega (III) amonijevega sulfata (tretja alineja točke f) 2. tega člena). Iz birete dodajamo 0,01 M raztopino natrijevega salicilata (četrti alineja točke f) 2. tega člena), dokler raztopina nima enakega barvnega odtenka kot tista z destilatno vino.

Volumen raztopine, ki smo jo dodali iz birete označimo z n'' ml.

– Korekcija hlapnih kislin:

Od volumna n 0,1 M raztopine natrijevega hidroksida, ki smo ga porabili za titracijo hlapnih kislin, odštejemo $0,1 \times n$ ml.

VI. Določanje nehlapnih kislin

13. člen

(splošno)

Nehlapne kisline predstavljajo razliko med skupnimi in hlapnimi kislinami.

Nehlapne kisline izražamo v:

- miliekvivalentih na liter (mekv/l),
- gramih vinske kisline na liter (g vinske kisline/l).

VII. Določanje pepela

14. člen

(splošno)

Kot pepel so definirani vsi tisti produkti, ki ostanejo po sežigu ostanka, dobljenega po izparevanju vina. Sežig poteka tako, da vsi kationi (razen amonijevega kationa) preidejo v karbonate ali druge brezvodne anorganske soli.

a) Princip metode:

Ekstrakt vina žarimo pri temperaturi med 500 °C in 550 °C do popolne oksidacije organskih sestavin.

b) Aparature:

- vodna kopel,
- tehtnica z natančnostjo 0,1 mg,
- evaporator z vročo ploščo ali infra-rdeč evaporator,
- žarilna peč s kontrolo temperature,
- eksikator,
- platinske posode z ravnim dnom, premera 70 mm in višine 25 mm.

c) Postopek:

V predhodno stehtano platinsko posodo (začetna masa P_0) odpipetiramo 20 ml vina. Odparimo do suhega na vreli vodni kopeli, ostanek pa segrevamo na vroči plošči pri 200 °C ali na infra-rdečem evaporatorju do začetka pooglenitve. Ko se tvorba dima ustavi, postavimo posodo v žarilno peč, segreto na 525 ± 25 °C. Po 15 minutah sežiga jo vzamemo iz peči, dodamo 5 ml destilirane vode, odparimo do suhega na vodni kopeli ali pod infrardečim evaporatorjem in ostanek ponovno žarimo pri 525 °C 10 minut.

Če sežig (oksidacija karboniziranih delcev) ni popoln, ponavljamo postopek dodajanja vode, odparevanje vode in sežig.

Ko je pepel bele barve, platinsko posodo ohladimo v eksikatorju ter stehtamo (masa P_1).

Masa pepela v vzorcu (20 ml) je torej $P = P_1 - P_0$.

d) Podajanje rezultatov in izračun:

Masa pepela P v gramih na liter se podaja na dve decimalni mesti z izrazom: $P = 50 \times p$.

Opomba: za vina, ki vsebujejo veliko koncentracijo reducirajočih sladkorjev, se priporoča dodatek nekaj kapljic čistega rastlinskega olja v ekstrakt vina (pred prvim žarjenjem, zaradi preprečitve penjenja).

VIII. Določanje pH vrednosti

15. člen

(splošno)

Merimo razliko potencialov med dvema elektrodama, potopljenima v preiskovano tekočino. Potencial ene od elektrod je odvisen od pH vrednosti tekočine, medtem ko ima druga elektroda stalen in znan potencial ter predstavlja referenčno elektrodo.

a) Aparatura:

- pH meter s kalibrirano skalo v pH enotah in možnostjo merjenja na najmanj 0,05 pH enote natančno,
- elektrodi: steklena elektroda; hranimo jo v destilirani vodi,

kalomelova elektroda – referenčna; hranimo v nasičeni raztopini kalijevega klorida,

ali kombinirana elektroda; hranimo jo v destilirani vodi.

b) Reagenti – puferske raztopine:

- Nasičena raztopina kalijevega hidrogentartrata, ki vsebuje najmanj 5,7 g kalijevega hidrogen tartrata na liter ($C_4H_5KO_6$) pri 20 °C. (Raztopino lahko hranimo do dveh mesecev, če ji dodamo 0,1 g timola na 200 ml).

pH vrednost: 3,57 pri 20 °C,
3,56 pri 25 °C,
3,55 pri 30 °C;

- 0,05 M raztopina kalijevega hidrogenftalata, ki vsebuje 10,211 g kalijevega hidrogenftalata ($C_8H_5KO_4$) pri 20 °C. (Hranimo jo lahko maksimalno dva meseca).

PH vrednost: 3,999 pri 15 °C,
4,003 pri 20 °C,
4,008 pri 25 °C,
4,015 pri 30 °C;

- Raztopina, ki vsebuje:

monokalijev fosfat, KH_2PO_4 : 3,402 g,
dikaliijev fosfat, K_2HPO_4 : 4,354 g,
vodo: do 1000 ml.

(Raztopino lahko hranimo maksimalno 2 meseca.)

pH vrednost: 6,90 pri 15 °C,
6,88 pri 20 °C,
6,86 pri 25 °C,
6,85 pri 30 °C;

Opomba: možna je uporaba že pripravljenih puferskih raztopin.

c) Postopek:

1. Priprava vzorca za analizo:

- Mošte in vina merimo direktno.

– Rektificirane koncentrirane mošte razredčimo z vodo do masnega deleža $25 \pm 5\%$ (m/m) skupnih sladkorjev (25 °Brix). Če je P koncentracija (m/m) v odstotkih skupnih

sladkorjev, v rektificiranem koncentriranem moštu zatehtamo: 2500/P in razredčimo do 100 g z vodo. Prevodnost vode mora biti pod 2 mikrosiemensa na cm ($\mu\text{S}/\text{cm}$).

2. Nastavljanje aparata na ničlo:

Nastavljanje na ničlo se izvede pred merjenjem po navodilih, ki so priložena aparaturi.

3. Umerjanje pH metra:

pH meter umerimo pri 20 °C s puferno raztopino pH = 6,88 in 3,57, ki imata prav tako 20 °C. Za preverjanje skale uporabimo puferno raztopino pH = 4,00 pri 20 °C.

4. Meritev:

Elektrodo potopimo v vzorec s temperaturo med 20 do 25 °C oziroma čim bližje 20 °C. pH vrednost direktno odčitamo na skali. Vsak vzorec izmerimo vsaj dvakrat. Končni rezultat naj bo aritmetična sredina obeh meritev.

d) Podajanje rezultata:

pH vrednost mošta, vina ali 25% (m/m) (25 °Brix) raztopine rektificiranega koncentriranega mošta podamo na dve decimalni mesti natančno.

IX. Določanje reducirajočih sladkorjev

16. člen (splošno)

Reducirajoči sladkorji so vsi sladkorji, ki imajo keto in aldehidne funkcionalne skupine. Njihovo določevanje je povezano z redukcijo alkalne raztopine bakrove soli (II).

Principi metod:

1. Čiščenje:

– Referenčna metoda: po nevtralizaciji in odstranitvi alkohola vino spustimo skozi ionsko izmenjalno kolono, v kateri se njegovi anioni izmenjajo z acetatnimi anioni, temu pa sledi čiščenje z nevtralnim svinčevim acetatom.

– Običajne metode: vino čistimo z enim od naslednjih reagentov: nevtralni svinčev acetat, cink-2 heksacianoferat.

2. Določitev:

Očiščeno vino ali mošt reagira z določeno količino alkalne raztopine bakrove soli(II), prebitek bakrovih ionov pa določimo jodometrično.

17. člen (čiščenje vina)

Koncentracija reducirajočih sladkorjev v vzorcu, ki ga analiziramo, mora biti med 0,5 in 5 g/l. Suhih vin med čiščenjem ne razredčujemo, sladka vina moramo razredčiti med čiščenjem tako, da je vsebnost sladkorja v mejah, ki jih predpisuje naslednja tabela:

Opis vzorca	Koncentracija sladkorja (g/l)	Relativna gostota	Razredčitev (%)
mošti in mistele	nad 125	nad 1,038	1
sladka vina	25 do 125	1,005 do 1,038	4
polsladka vina	5 do 25	0,997 do 1,005	20
suha vina	pod 5	pod 0,997	brez razredčenja

1. REFERENČNA METODA

a) Reagenti:

- 1 M raztopina klorovodikove kisline, HCl,
- 1 M raztopina natrijevega hidroksida, NaOH,
- 4 M raztopina očetne kisline, CH_3COOH ,
- 2 M raztopina natrijevega hidroksida, NaOH.
- Anionska izmenjalna smola (Dowex 3 (20-50 mesh) ali podobno)

Priprava anionske izmenjalne kolone:

Majhen zamašek iz steklene volne in 15 ml anionske izmenjalne smole (peta alineja točke 1.a) tega člena) damo na dno birete. Pred uporabo smolo dvakrat regeneriramo tako, da jo izmenično prelijemo z 1 M raztopino klorovodikove kisline (prva alineja točke 1.a) tega člena) in 1 M raztopino natrijevega hidroksida (druga alineja točke 1.a) tega člena). Po spiranju s 50 ml destilirane vode, prenesemo smolo v čašo, dodamo 50 ml 4 M raztopine očetne kisline (tretja alineja točke 1.a) tega člena) in mešamo pet minut. Ponovno napolnimo bireto s smolo in skoznjo prelijemo 100 ml 4 M raztopine očetne kisline.

Opomba: zaželeno je, da je zaloga smole spravljena v steklenici, ki je napolnjena z 4 M raztopino očetne kisline.

Kolono spiramo z destilirano vodo, dokler eluat ni nevtralen.

Regeneracija smole:

Skozi kolono nalijemo 150 ml 2 M raztopine natrijevega hidroksida, da odstranimo kisline in večino barvil, ki se vežejo na smolo. Speremo s 100 ml vode in nato nalijemo 100 ml 4 M raztopine očetne kisline. Kolono spiramo z destilirano vodo, dokler eluat ni nevtralen.

– Nevtralna raztopina svinčevega acetata (približno nasičena):

nevtralni svinčev acetat [$\text{Pb}(\text{CH}_3\text{COO})_2 \times 3\text{H}_2\text{O}$]: 250 g, zelo vroča voda: do 500 ml, mešamo, dokler se popolnoma ne raztopi.

– Kalcijev karbonat (CaCO_3).

b) Postopek:

– Suha vina:

50 ml vina nalijemo v čašo s premerom približno 10 do 12 cm, dodamo $1/2 (n - 0,5)$ ml 1 M raztopine natrijevega hidroksida (druga alineja točke 1.a) tega člena), (n je volumen 0,1 M raztopine natrijevega hidroksida, ki ga porabimo za titracijo skupnih kislin v 10 ml vina) in odparevamo v vodni kopeli v toku toplega zraka, dokler se volumen tekočine ne zmanjša na približno 20 ml. To tekočino spustimo skozi anionsko izmenjevalno smolo v acetatni obliki (peta alineja točke 1.a) tega člena) po 3 ml vsake 2 minuti. Eluat zbiramo v 100 ml bučko. Posodo in kolono speremo šestkrat s po 10 ml destilirane vode. Med mešanjem dodamo 2,5 ml nasičene raztopine svinčevega acetata (šesta alineja točke 1.a) tega člena) in 0,5 g kalcijevega karbonata (sedma alineja točke 1.a) tega člena) v eluat, nato večkrat stresemo in pustimo stati najmanj 15 minut. Bučko dopolnimo do oznake in filtriramo. 1 ml tega filtrata ustreza 0,5 ml vina.

– *Mošti, mistele, sladka in polsladka vina:*

Razredčitve so podane kot vodilo:

1. mošti in mistele: pripravimo 10% raztopino vzorca in za analizo vzamemo 10 ml tega razredčenega vzorca;

2. sladka vina, obogatena ali ne, z relativno gostoto med 1,005 in 1,038: pripravimo 20% raztopino vzorca in vzamemo 20 ml razredčenega vzorca;

3. polsladka vina z relativno gostoto pri 20 °C med 0,997 in 1,005: vzamemo 20 ml nerazredčenega vzorca.

Zgoraj omenjene volumne vina ali mošta spuščamo skozi anionsko izmenjalno kolono v acetatni obliki, po 3 ml vsake 2 minuti. Eluat zbiramo v 100 ml bučki, kolono spiramo z vodo, dokler ne dobimo približno 90 ml eluata. V eluat dodamo 0,5 g kalcijevega karbonata in 1 ml nasičene raztopine svinčevega acetata. Zmešamo in pustimo stati 15 minut, občasno premešamo. Nato dopolnimo z vodo do oznake in filtriramo.

V primeru iz zgornjih točk 1., 2. in 3. razredčitve ustrezajo naslednjim količinam:

1. 1 ml filtrata ustreza 0,01 ml mošta ali mistele,
2. 1 ml filtrata ustreza 0,04 ml sladkega vina,
3. 1 ml filtrata ustreza 0,20 ml polsladkega vina.

2. OBIČAJNE METODE

A) ČIŠČENJE Z NEVTRALNIM SVINČEVIM ACETATOM

a) **Reagenti:**

- Raztopina nevtralnega svinčevega acetata (približno nasičena; glej šesto alineo točke 1.a) tega člena);
- Kalcijev karbonat.

b) **Postopek:**– *Suha vina:*

50 ml vina nalijemo v 100 ml merilno bučko, dodamo $1/2$ (n – 0,5) ml 1 M raztopine natrijevega hidroksida (druga alineo točke 1.a) tega člena; kjer je nvolumen 0,1 M raztopine natrijevega hidroksida porabljen za določitev skupnih kislin v 10 ml vina). Med mešanjem dodamo 2,5 ml nasičene raztopine svinčevega acetata (šesta alineo točke 1.a) tega člena) in 0,5 g kalcijevega karbonata (sedma alineo točka 1.a) tega člena). Bučko pretresemo in pustimo stati vsaj 15 minut. Dopolnimo do oznake z vodo in filtriramo. 1 ml filtrata ustreza 0,5 ml vina.

– *Mošti, mistele, sladka in polsladka vina:*

Razredčitve so podane kot vodilo:

1. mošti in mistele: pripravimo 10% raztopino vzorca in za analizo vzamemo 10 ml tega razredčenega vzorca;

2. sladka vina, obogatena ali ne, z gostoto med 1,005 in 1,038: pripravimo 20% raztopino vzorca in vzamemo 20 ml razredčenega vzorca;

3. polsladka vina z gostoto pri 20 °C med 0,997 in 1,005: vzamemo 20 ml nerazredčenega vzorca.

Dodamo 0,5 g CaCO_3 , približno 60 ml vode in 0,5, 1 ali 2 ml nasičene raztopine svinčevega acetata. Premešamo, pustimo stati vsaj 15 minut, občasno mešamo. Dopolnimo do oznake z vodo in nato filtriramo.

V primeru iz zgornjih točk 1., 2. in 3. razredčitve ustrezajo naslednjim količinam:

1. 1 ml filtrata ustreza 0,01 ml mošta ali mistele,
2. 1 ml filtrata ustreza 0,04 ml sladkega vina,
3. 1 ml filtrata ustreza 0,20 ml polsladkega vina.

B) ČIŠČENJE S CINKOVIM-2 HEKSACIANOFERATOM

Ta postopek uporabljamo le za bela vina, rahlo obarvana sladka vina in mošte.

a) **Reagenti:**

– Raztopina I: kalijev 2-heksacianoferat:

Kalijev 2-heksacianoferat ($\text{K}_4\text{Fe}(\text{CN})_6 \times 3\text{H}_2\text{O}$), 150 g; dopolnimo z vodo do 1000 ml.

– Raztopina II: cinkov sulfat:

Cinkov sulfat, $\text{ZnSO}_4 \times 7\text{H}_2\text{O}$, 300 g; dopolnimo z vodo do 1000 ml.

b) **Postopek:**

V 1000 ml bučko nalijemo vzorec vina (ali mošta ali mistele); razredčitve so podane kot vodilo:

1. mošti in mistele: pripravimo 10% raztopino vzorca in za analizo vzamemo 10 ml razredčenega vzorca;

2. sladka vina, obogatena ali ne, z relativno gostoto med 1,005 in 1,038: pripravimo 20% raztopino vzorca in vzamemo 20 ml razredčenega vzorca;

3. polsladka vina z relativno gostoto med 0,997 in 1,005: vzamemo 20 ml nerazredčenega vzorca;

4. suha vina: 50 ml nerazredčenega vzorca.

Dodamo 5 ml raztopine I, kalijev 2-heksacianoferat (prva alineo točke 2.B.a) tega člena) in 5 ml raztopine II, cinkov sulfat (druga alineo točke 2.B.a) tega člena). Premešamo, dopolnimo z vodo do oznake, pustimo stati 10 minut in nato filtriramo.

V primeru iz zgornjih točk 1., 2., 3. in 4. razredčitve ustrezajo naslednjim količinam:

1. 1 ml filtrata ustreza 0,01 ml mošta ali mistele,
2. 1 ml filtrata ustreza 0,04 ml sladkega vina,
3. 1 ml filtrata ustreza 0,20 ml polsladkega vina,
4. 1 ml filtrata ustreza 0,50 ml suhega vina.

18. člen

(določanje sladkorjev)

a) **Reagenti:**– Alkalna raztopina bakrove soli:bakrov sulfat ($\text{CuSO}_4 \times 5\text{H}_2\text{O}$): 25 g;citronska kislina ($\text{C}_6\text{H}_8\text{O}_7 \times \text{H}_2\text{O}$): 50 g;natrijev karbonat ($\text{Na}_2\text{CO}_3 \times 10\text{H}_2\text{O}$): 388 g;

voda: do 1000 ml.

Bakrov sulfat raztopimo v 100 ml vode, citronsko kislino v 300 ml vode in natrijev karbonat v 300 do 400 ml vroče vode. Zmešamo raztopini citronske kisline in natrijevega karbonata. Dodamo raztopino bakrovega sulfata in dopolnimo do litra.

– 30% raztopina kalijevega jodida:

kalijev jodid (KI): 30 g;

voda: do 100 ml.

Raztopino hranimo v temni steklenici.

– 25% raztopina žveplove (VI) kisline:

koncentrirana žveplena kislina (H_2SO_4), $\rho = 1,84$ g/ml: 25 g;

voda: do 100 ml.

Kislino počasi dodajamo k vodi, počakamo, da se ohladi in dopolnimo do 100 ml z vodo.

– Raztopina škroba, 5 g/l:

5 g škroba zmešamo s približno 500 ml vode. Ob stalnem mešanju segrejemo do vrenja in pustimo vreti 10 minut. Dodamo 200 g natrijevega klorida (NaCl), ohladimo in dopolnimo z vodo do 1 litra.

– 0,1 M raztopina natrijevega tiosulfata:

– Raztopina invertnega sladkorja, 5 g/l (za preverjanje metode določanja);

V 200 ml bučko damo:

čisto suho saharozo ($C_{12}H_{22}O_{11}$): 4,75 g;

vodo: ca. 100 ml;

koncentrirana HCl, p_{20} = od 1,16 do 1,19 g/ml: 5 ml.

Bučko segrevamo na vodni kopeli (temperatura kopeli 60 °C), dokler temperatura raztopine ne doseže 50 °C; to temperaturo vzdržujemo 15 minut. Bučko hladimo na zraku 30 minut, nato jo potopimo v hladno vodo. Raztopino prenesemo v 1 litrsko merilno bučko in dopolnimo do oznake. Ta raztopina je obstojna 1 mesec. Kadar jo uporabljamo, testni alikvot (raztopina vsebuje ca. 0,06 M HCl) nevtraliziramo z raztopino natrijevega hidroksida.

b) Postopek:

V 300 ml erlenmajerici zmešamo 25 ml alkalne raztopine bakrove soli, 15 ml vode in 10 ml očiščene raztopine vzorca. Ta volumen raztopine ne sme vsebovati več kot 60 mg invertnega sladkorja. Dodamo nekaj vrelnih kamenčkov, na erlenmajerico pritrđimo hladilnik in v dveh minutah segrejemo do vrenja. Mešanica mora vreti točno 10 minut. Erlenmajerico ohladimo pod mrzlo tekočo vodo. Ko je popolnoma hladna, dodamo 10 ml 30% raztopine kalijevega jodida (druga alineja točke a) tega člena), 25 ml 25% raztopine žveplove kisline (tretja alineja točke a) tega člena) in 2 ml raztopine škrobovice (četrtā alineja točke a) tega člena). Titrimo z 0,1 M raztopino natrijevega tiosulfata (peta alineja točke a) tega člena), število porabljenih mililitrov označimo z n . Za slepo titracijo nadomestimo 10 ml raztopine vzorca z 10 ml destilirane vode, število porabljenih ml natrijevega tiosulfata za slepo titracijo označimo z n' .

c) Podajanje rezultatov:

1. Izračuni:

Masa reducirajočih sladkorjev, izražena kot invertni sladkor, vsebovana v testnem vzorcu, je podana v tabeli I, ki je v prilogi 4 objavljena skupaj s tem navodilom kot njegov sestavni del, kot funkcija števila ($n' - n$) porabljenih ml Na-tiosulfata.

Maso reducirajočih sladkorjev podajamo v g invertnega sladkorja v 1 litru, na eno decimalno mesto in pri tem upoštevamo razredčitev med čiščenjem in volumen testnega vzorca.

2. Ponovljivost (repeatability), r : $r = 0,015x_i$,

kjer je x_i koncentracija invertnega sladkorja v g/l v vzorcu.

3. Obnovljivost (reproducibility), R : $R = 0,058 x_i$,

kjer je x_i koncentracija invertnega sladkorja v g/l v vzorcu.

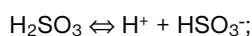
X. Določanje prostega in skupnega žveplovega dioksida

19. člen

(splošno)

Prosti žveplov dioksid je definiran kot žveplov dioksid, ki je prisoten v moštu ali vinu v naslednjih oblikah: H_2SO_3 , HSO_3^- .

Ravnotežje med tema oblikama je funkcija pH vrednosti in temperature:

H_2SO_3 predstavlja molekularno obliko žveplovega dioksida.

Skupni žveplov dioksid je definiran kot vsota različnih oblik žveplovega dioksida, prisotnih v vinu v prosti obliki ali vezanih s sestavinami vina.

Principi metod:

1. Referenčna metoda:

Za vina in mošte:

Žveplov dioksid odstranimo iz vina s tokom zraka oziroma dušika; fiksiramo in oksidiramo ga tako, da mehurčke vodimo skozi razredčeno in nevtrālno raztopino vodikovega peroksida. Nastalo žveplovo(VI) kislino določimo s titracijo s standardno raztopino natrijevega hidroksida.

Prosti žveplov dioksid odstranimo iz vina z vzdrževanjem nizke temperature (10 °C).

Skupni žveplov dioksid odstranimo iz vina s segrevanjem na visoke temperature (približno 100 °C).

Za rektificirane koncentrirane mošte:

Skupni žveplov dioksid odstranimo iz predhodno razredčenega rektificiranega koncentriranega mošta s segrevanjem na visoke temperature (približno 100 °C).

2. Hitra metoda določanja

Za vina in mošte:

Prosti žveplov dioksid določimo z direktno jodometrično titracijo.

Vezani žveplov dioksid določimo z jodometrično titracijo po alkalni hidrolizi. Ta rezultat prištejemo k rezultatu za prosti žveplov dioksid, vsota pa predstavlja skupni žveplov dioksid.

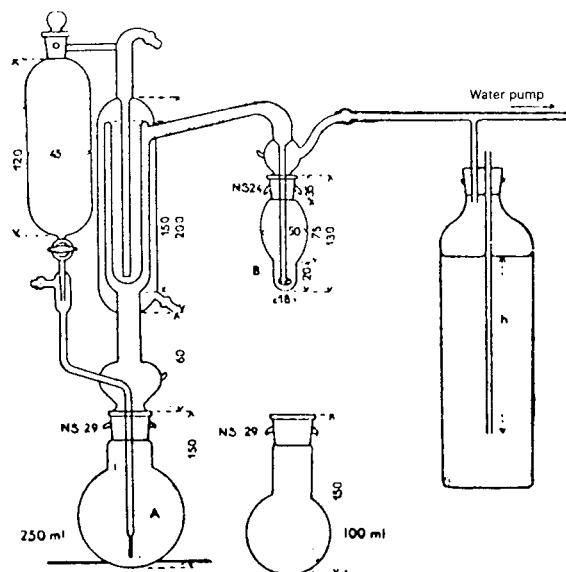
20. člen

(referenčna metoda)

a) Aparatura:

– Aparatura, ki jo uporabljamo, mora ustrezati sliki 2. Posebno pozornost je potrebno nameniti kondenzatorju (hladilniku).

Slika 2: Dimenzije so podane v milimetrih. Notranji premeri štirih koncentričnih cevk, ki ustrezajo kondenzatorju (hladilniku) so: 45, 34, 27 in 10 mm.

Cevka, po kateri izhaja iz vzorca plin, se v bučki B razširi v kroglico premera 1 cm z dvajsetimi luknjicami premera 0,2 mm okoli največjega obsega. Izjemoma se cevka lahko zaključi s stekleno porozno frito, ki ustvarja veliko število zelo majhnih mehurčkov in zagotavlja dober kontakt med plinsko in tekočo fazo.

Pretok plina skozi aparaturu naj bo približno 40 litrov na uro. Steklenica na desni strani skice je namenjena omejitvi padca tlaka, ki nastane zaradi vodne črpalke, na nivo 20 do 30 cm. Za regulacijo pravičnega podtlaka moramo med bučko in steklenico vstaviti merilec pretoka s pol kapilarno cevko.

– Mikrobireta.

b) Reagenti:

- Fosforna kislina, 85% (H_3PO_4 , $\rho_{20} = 1,71 \text{ g/ml}$);
- Raztopina vodikovega peroksida, 9,1 g H_2O_2 /liter (trije volumni);
- Indikator:
- metil rdeče: 100 mg,
- metilen modro: 50 mg,
- alkohol, 50%: 100 mg.
- 0,01 M raztopina natrijevega hidroksida, NaOH.

c) Postopek

1. Določanje prostega žveplovega dioksida:

Vino moramo imeti spravljeno v polni in zamašeni steklenici pri 20 °C dva dneva pred določanjem. V bučko B damo 2 do 3 ml raztopine vodikovega peroksida (druga alineja točke b) tega člena) in dve kapljici indikatorja. Raztopino vodikovega peroksida nevtraliziramo z 0,01 M raztopino natrijevega hidroksida (četrti alineja točke b) tega člena) in povežemo bučko z aparaturu. V bučko A nalijemo 50 ml vzorca in 15 ml fosforne kisline (prva alineja točke b) tega člena) in jo povežemo z aparaturu. Tok zraka (ali dušika) naj

deluje 15 minut. Sproščeni žveplov dioksid se v bučki B oksidira v žveplovo kislino. Bučko B snamemo in titriramo nastalo kislino z 0,01 M raztopino natrijevega hidroksida (četrti alineja točke b) tega člena). Porabljeni volumen za titracijo označimo z n ml.

– Podajanje rezultatov:

Sproščeni žveplov dioksid izrazimo v mg/l na najbližjo celo število.

Izračun: Prosti žveplov dioksid v mg/l je produkt $6,4n$.

2. Določanje skupnega žveplovega dioksida:

V primeru *rektificiranega koncentriranega mošta* uporabimo raztopino, dobljeno z razredčitvijo vzorca do 40% (m/v) po navodilih iz poglavja IV. (druga alineja točke d)1. 11. člena tega navodila. V 250 ml bučko damo 50 ml razredčenega vzorca in 5 ml fosforne kisline (prva alineja točke b) tega člena). Bučko povežemo z aparaturu.

Vina in mošti:

Če ocenjena koncentracija skupnega SO_2 v vzorcu ni večja od 50 mg/l, damo v 250 ml bučko 50 ml vzorca in 15 ml fosforne kisline (prva alineja točke b) tega člena) ter bučko povežemo z aparaturu.

Če ocenjena koncentracija skupnega SO_2 v vzorcu presega 50 mg/l, damo v 250 ml bučko 20 ml vzorca in 5 ml fosforne kisline (prva alineja točke b) tega člena) ter bučko povežemo z aparaturu.

V bučko B damo 2 do 3 ml raztopine vodikovega peroksida (druga alineja točke b) tega člena) in ga nevtraliziramo po postopku iz točke c)1. tega člena. Vino v bučki A segrejemo do vrenja s pomočjo 4 do 5 cm visokega plamena, ki se dotika dna bučke. Bučke ne smemo postaviti na železno ploščo, ampak na disk s približno 30 mm luknjo v sredini. S tem se izognemo pregrevanju iz vina ekstrahiranih snovi, ki se nalagajo na steni bučke.

Med pretokom zraka (ali dušika) vzdržujemo vrenje. V 15 minutah izženemo in oksidiramo ves žveplov dioksid. Nastalo žveplovo kislino titriramo z 0,01 M raztopino natrijevega hidroksida (četrti alineja točke b) tega člena). Porabljeni volumen za titracijo označimo z n ml.

3. Podajanje rezultatov:

– *Mošt in vino*: skupni žveplov dioksid izrazimo v mg/l.

– *Rektificiran koncentriran mošt*: skupni žveplov dioksid izrazimo v mg/kg skupnega sladkorja.

– Izračun:

Vino:

Skupni žveplov dioksid v miligramih na liter je:

$6,4 \times n$ (če koncentracija SO_2 v vzorcu ni večja od 50 mg/l in smo uporabili 50 ml vzorca);

$16 \times n$ (če je koncentracija SO_2 v vzorcu večja od 50 mg/l in smo uporabili 20 ml vzorca).

Rektificirani koncentrirani mošti:

Skupni žveplov dioksid v mg/kg skupnega sladkorja je:

$$\frac{1600 \times n}{P}; \text{ kjer je } P \text{ masni delež skupnih sladkorjev \% (m/m).}$$

– Ponovljivost (r):

za 50 ml vzorca (koncentracija SO_2 v vzorcu ni večja od 50 mg/l); $r = 1 \text{ mg/l}$,

za 20 ml vzorca (koncentracija SO_2 v vzorcu je večja od 50 mg/l); $r = 6 \text{ mg/l}$.

- Obnovljivost (R):
 - za 50 ml vzorca (koncentracija SO_2 v vzorcu ni večja od 50 mg/l); $R = 9$ mg/l,
 - za 20 ml vzorca (koncentracija SO_2 v vzorcu je večja od 50 mg/l); $R = 15$ mg/l.

21. člen
(hitra metoda)

a) Reagenti:

- EDTA komplekson III: dinatrijeva sol etilen diamin tetra očetne kisline ($\text{C}_{10}\text{H}_{14}\text{N}_2\text{O}_8\text{Na}_2 \times 2\text{H}_2\text{O}$);
- 4 M raztopina natrijevega hidroksida, NaOH, (160 g/l);
- Žveplova(VI) kislina, H_2SO_4 , ($r_{20} = 1,84$ g/ml), 1: 10 (vol: vol);
- Raztopina škroba 5 g/l; 5 g škroba zmešamo s približno 500 ml vode. Segrevamo do vrenja in med stalnim mešanjem segrejemo do vrenja in vzdržujemo vrenje 10 minut. Dodamo 200 g NaCl. Ohladimo in dopolnimo do enega litra.

- 0,025 M raztopina joda, I_2 .

b) Aparatura:

- 500 ml erlenmajerice,
- bireta,
- 1, 2, 5 in 50 ml pipete.

c) Postopek:

1. Prosti žveplov dioksid:

V 500 ml erlenmajerico damo:

- 50 ml vina,
- 5 ml raztopine škroba (četrti alineja točke a) tega člena),
- 30 mg EDTA kompleksa III (prva alineja točke a) tega člena),
- 3 ml raztopine H_2SO_4 , 1/10 (vol: vol) (tretja alineja točke a) tega člena).

Takoj titriramo ob prisotnosti indikatorja škrobvice z 0,025 M raztopino joda do modre barve, ki je obstojna 10 do 15 sekund. Porabo joda označimo z n .

2. Skupni žveplov dioksid:

Dodamo 8 ml 4 M raztopine natrijevega hidroksida (druga alineja točke a) tega člena), mešanico enkrat stresemo in jo pustimo stati 5 minut. Naenkrat in med močnim mešanjem dodamo 10 ml raztopine H_2SO_4 , 1: 10 (v/v; tretja alineja točke a) tega člena). Takoj titriramo z 0,025 M raztopino joda (peta alineja točke 2.a) tega člena), porabljeni volumen označimo z n' ml.

Dodamo 20 ml 4 M raztopine NaOH (druga alineja točke a) tega člena), stresemo in pustimo stati 5 minut. Razredčimo z 200 ml ledeno mrzle vode.

Naenkrat in med močnim mešanjem dodamo vsebino epruvete, v kateri se nahaja 30 ml raztopine H_2SO_4 , 1: 10 (v/v). Prosti žveplov dioksid takoj titriramo z 0,025 M raztopino joda, porabljeni volumen pa označimo z n'' ml.

d) Podajanje rezultatov:

Izračun:

Prosti žveplov dioksid v miligramih na liter: $32 \times n$

Skupni žveplov dioksid v miligramih na liter: $32 \times (n + n' + n'')$

Opombe:

– Za rdeča vina z nizko koncentracijo SO_2 je primernejša uporaba raztopine joda, ki je bolj razredčena kot 0,025 M (npr. 0,01 M). V tem primeru zamenjamo v zgornjih formulah faktor 32 z 12,8.

– Za rdeča vina je priporočljiva uporaba osvetlitve od spodaj s snopom rumene luči iz navadne električne žarnice, ki gre skozi raztopino kalijevega kromata ali pa uporabimo natrijevo žarnico. Določanje izvedemo v temni sobi, opazujemo pa transparentnost vina, ki v ekvivalentni točki titracije postane opalescentno.

– Če je koncentracija žveplovega dioksida (H_2SO_3) blizu ali pa presega zakonsko dovoljeno mejo, moramo koncentracijo skupnega žveplovega dioksida določiti z referenčno metodo.

– Če je določitev prostega žveplovega dioksida posebno zahtevana, moramo izvesti analizo na vzorcu, ki se je nahajal pri anaerobnih pogojih in temperaturi 20 °C dva dni pred analizo. Tudi analizo izvedemo pri 20 °C.

– Ker jod v kislem mediju oksidira določene substance, moramo to količino joda pravilno ovrednotiti za bolj natančno analizo. V ta namen žveplov dioksid kombiniramo s prebitno količino etanala ali propanala pred izvedbo titracije z jodom. 50 ml vina v 300 ml erlenmajerici dodamo 5 ml raztopine etanala ($\text{C}_2\text{H}_4\text{O}$) s koncentracijo 7 g/l ali 5 ml raztopine propanala ($\text{C}_3\text{H}_6\text{O}$) s koncentracijo 10 g/l.

– Bučko zamašimo in pustimo stati vsaj 30 minut. Dodamo 3 ml raztopine H_2SO_4 , 1: 10 (v/v) in dovolj 0,025 M raztopine joda, da povzročimo spremembo barve škroba. Porabljen volumen raztopine joda označimo z n''' in ga moramo odšteti od n (prosti žveplov dioksid) in od $n + n' + n''$ (skupni žveplov dioksid). n''' je ponavadi majhen, od 0,2 do 0,3 ml 0,025 M joda. Če pa je bila vinu dodana askorbinska kislina, je vrednost n''' mnogo večja in obstaja možnost vsaj približnega merjenja količine te kisline s pomočjo vrednosti n''' , saj 1 ml 0,025 M raztopine joda oksidira 4,4 mg askorbinske kisline. Z določanjem n''' se dokaj lahko ugotoviti prisotnost rezidualne askorbinske kisline, v koncentracijah nad 20 mg/l v vinih, katerim je bila dodana.

XI. Določanje sladkorja z refraktometrijo

22. člen
(splošno)

a) Princip metode

V tabeli II in tabeli III, ki sta v prilogi 5 objavljeni skupaj s tem navodilom, kot njegov sestavni del, je podan lomni količnik pri 20 °C, izražen bodisi kot absolutna vrednost ali z masnim deležem saharoze, s katerim je mogoče ugotoviti koncentracijo sladkorja v gramih na liter in v gramih na kilogram grozdnega mošta, zgoščenega grozdnega mošta in prečiščenega zgoščenega grozdnega mošta.

b) Aparature

Uporabljamo Abbéjev refraktometer, ki mora imeti skalo, ki prikazuje bodisi:

- masni delež saharoze na 0,1% natančno
- ali lomne količnike na štiri decimalna mesta natančno.

Refraktometer mora imeti termometer, pri katerem skala sega najmanj od 15 °C do 25 °C, in pripravo za kroženje vode, ki omogoča meritve pri temperaturi 20 ± 5 °C.

Navodila za uporabo instrumenta je treba natančno upoštevati, zlasti glede kalibracije in vira svetlobe.

c) Priprava vzorca**– Mošt in zgoščen grozdni mošt**

Mošt po potrebi pretočimo skozi štirikrat prepognjeno suho gazo, zavrzemo prve kaplje filtrata in nato opravimo določitev filtriranega proizvoda.

– Prečiščen zgoščen grozdni mošt

Glede na koncentracijo uporabimo bodisi samo prečiščen zgoščen grozdni mošt ali raztopino, ki jo dobimo tako, da 200 g prečiščenega koncentriranega mošta do 500 g razredčimo z vodo, pri čemer morajo biti vsa tehtanja natančna.

d) Postopek

Vzorec segrejemo do temperature skoraj 20 °C. Majhen testni vzorec damo na spodnjo prizmo refraktometra, pri čemer pazimo (ker so prizme tesno skupaj), da testni vzorec enakomerno pokriva stekleno površino. Meritev izvedemo v skladu z navodili za uporabo instrumenta.

Odčitamo masni delež saharoze na 0,1% natančno ali lomni količnik na štiri decimalna mesta natančno.

Na istem vzorcu izvedemo najmanj dve določitvi. Zabeležimo temperaturo t °C.

e) Izračun**1. Temperaturna korekcija:**

– Instrumenti, ki imajo skalo v masnih deležih saharoze: temperaturni popravek ugotovimo s pomočjo tabele I, ki je v prilogi 5.

– Instrumenti, ki imajo skalo v lomnih količnikih: poiščemo indeks, izmerjen pri t °C v tabeli II ali v tabeli III, ki sta v prilogi 5, da dobimo (stolpec 1) ustrezno vrednost masnega deleža saharoze pri t °C. To vrednost se na podlagi tabele I, ki je v prilogi 5, popravi glede na dejansko temperaturo in izrazi kot koncentracija pri 20 °C.

2. Koncentracija sladkorja v moštu in zgoščenem moštu

Poiščemo masni delež saharoze pri 20 °C v tabeli II, ki je v prilogi 5, in iz iste vrstice odčitamo koncentracijo sladkorja v gramih na liter in gramih na kilogram. Koncentracija sladkorja se izrazi z invertnim sladkorjem na eno decimalno mesto natančno.

3. Koncentracija sladkorja v prečiščenem zgoščenem grozdnem moštu

Poiščemo masni delež saharoze pri 20 °C v tabeli III, ki je v prilogi 5, in iz iste vrstice odčitamo koncentracijo sladkorja v gramih na liter in gramih na kilogram. Koncentracija sladkorja se izrazi z invertnim sladkorjem na eno decimalno mesto natančno.

Če se meritev izvede na prečiščenem zgoščenem grozdnem moštu, rezultat pomnožimo s faktorjem razredčitve.

4. Lomni količnik grozdnega mošta, zgoščenega grozdnega mošta in prečiščenega zgoščenega grozdnega mošta

Poiščemo masni delež saharoze pri 20 °C v tabeli II ali v tabeli III, ki sta v prilogi 5 in iz iste vrstice odčitamo lomni količnik pri 20 °C, ki je izražen na štiri decimalna mesta natančno.

XII. Določanje saharoze**23. člen****(princip metode)**

Za kvalitativno testiranje s tankoplastno kromatografijo se saharozo loči od drugih sladkorjev s tankoplastno kromatografijo na plošči, na katero nanesemo sloj celuloze. Sredstvo za razvijanje je sečnina – klorovodikova kislina pri 105 °C.

Za testiranje in določanje s tekočinsko kromatografijo visoke ločljivosti se saharozo separira v koloni s silikagelom, na katerem je kemijsko vezan alkilamil, in detektira z refraktometrijo. Rezultat se ovrednoti glede na eksterni standard, ki je bil analiziran pod istimi pogoji.

Opomba:

Pristnost mošta ali vina se lahko preverja tudi z uporabo metode NMR devterija, ki je opisana pri ugotavljanju obogatitve mošta, prečiščenega zgoščenega mošta in vin.

Za testiranje in določanje saharoze se lahko uporablja tudi kromatografija v plinski fazi.

24. člen

(kvalitativno testiranje s tankoplastno kromatografijo)

a) Oprema

- Kromatografska plošča, na katero nanesemo sloj celuloznega prahu v željeni debelini (npr. MN 300; 20x20).
- Kromatografska posoda (tank).
- Mikrometrična igla ali mikropipeta.
- Pečica z regulacijo do 105 ± 2 °C.

b) Reagenti

- Oglje za razbarvanje.
- Mobilna faza: diklorometan: 100% očetna kislina (le-docet) ($p_{20} = 1,05$ g/ml): etanol: metanol: voda, 50: 25: 9: 6: 10.
- Sredstvo za razvijanje:
 - sečnina: 5 g,
 - klorovodikova kislina, 2 M: 20 ml,
 - etanol: 100 ml.
- Referenčne raztopine
 - glukoza: 35 g,
 - fruktoza: 35 g,
 - saharoza: 0,5 g,
 - destilirana voda: 1000 ml.

c) Postopek**– Priprava vzorca**

Če je mošt ali vino močno obarvano, ga razbarvamo z aktivnim ogljem.

Za prečiščeni zgoščen mošt uporabimo raztopino z masnim deležem sladkorja 25% (m/m) ali 25 °Brix, pripravljeno kot je opisano v drugi alineji točke c) 1. 15. člena tega navodila in ga razredčimo z vodo na četrtino koncentracije, tako da 25 ml mošta v merilni bučki dodamo vodo do 100 ml.

– Izdelava kromatograma

2,5 cm od spodnjega roba plošče nanesemo kot črtico 10 µl vzorca in 10 µl standarda.

Ploščo postavimo v posodo (tank), ki je bila pred tem nasičena s hlapi mobilne faze. Pustimo, da mobilna faza pripotuje do višine 1 cm od gornjega roba plošče. Ploščo vzamemo iz posode in jo osušimo v toku toplega zraka. Postopek ponovimo še dvakrat in ploščo vsakič osušimo. Ploščo enakomerno orosimo s 15 ml razvijalca barve in jo za približno pet minut postavimo v pečico, ogreto na 105 °C.

d) Rezultati

Saharoza in fruktoza se pojavita kot temnomoder madež na belem ozadju, glukoza pa kot manj intenziven zelen madež.

25. člen

(testiranje in določanje s tekočinsko kromatografijo visoke ločljivosti)

Kromatografski pogoji so navedeni samo kot napotek.

a) Oprema

1. Tekočinski kromatograf visoke ločljivosti, ki ima:

- 10 µl injektor,
- detektor: diferencialni refraktometer ali interferometer refraktometer,
- kolono s silikagelom, na katerem je kemijsko vezan alkilamil (dolžina 25 cm, notranji premer 4 mm),
- predkolono, napolnjeno z isto fazo,
- pripravo za izoliranje predkolone in analitskih kolon ali za vzdrževanje njihove temperature (30 °C),
- rekorder in po potrebi integrator,
- hitrost pretoka mobilne faze 1 ml/min.

2. Priprava za membransko filtriranje (0,45 µm).

b) Reagenti

- Dvakrat destilirana voda.
- Acetonitril (CH₃CN) HPLC kakovosti.
- Mobilna faza: acetonitril: voda, ki jo pred tem filtriramo z membranskim filtrom (0,45 µm), 80:20 (vol: vol).

Iz mobilne faze je treba pred uporabo odstraniti raztopljene pline.

– Standardna raztopina: 1,2 g/l vodne raztopine saharoze. Filtriramo z 0,45 µm membranskim filtrom.

c) Postopek

1. Priprava vzorca:

– za vino in mošt: filtriramo z 0,45 µm membranskim filtrom,

– za prečiščen zgoščen grozdni mošt: uporabimo raztopino, ki jo dobimo tako, da prečiščen zgoščen mošt razredčimo do 40%, kot je opisano v drugi alineji točke d) 1. 11. člena tega navodila in filtriramo z 0,45 µm membranskim filtrom.

2. Kromatografsko določanje

V kromatograf vbrizgamo 10 µl standardne raztopine in nato 10 µm vzorca, pripravljenega kot je opisano v točki c) 1. tega člena. Vbrizgavanje ponovimo v istem vrstnem redu.

Zapišemo kromatogram.

Retencijski čas saharoze je približno 10 minut.

d) Izračuni

Za izračun uporabimo povprečje rezultatov za standardno raztopino in vzorec.

– *Za vina in mošt*: koncentracije izračunamo v g/l.

– *Za prečiščen zgoščen grozdni mošt*: *C* je koncentracija saharoze v g/l v 40% raztopini prečiščenega zgoščenega mošta. Koncentracija saharoze za prečiščen zgoščen grozdni mošt v g/kg je tako $2,5 \times C$.

e) Izražanje rezultatov

Koncentracija saharoze v vinu, moštu in prečiščenem zgoščenem moštu se izraža v gramih na liter za vina in mošt ter v gramih na kilogram za prečiščen zgoščen grozdni mošt, na eno decimalno natančno.

XIII. Določanje citronske kisline

26. člen

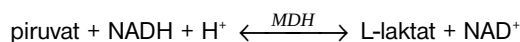
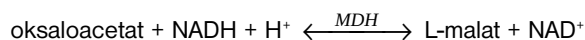
(splošno)

a) Načelo metode

V reakciji, ki jo katalizira encim citrat liaza (CL), se citronska kislina pretvori v oksaloacetat in acetat.

V prisotnosti malat dehidrogenaze (MDH) in laktat dehidrogenaze (LDH) se oksaloacetat in njegovi dekarboksilacijski derivati ter piruvat reducirajo z reducirano obliko nikotinamid adenin dinukleotidom (NADH) v L-malat in L-laktat:

Pri teh reakcijah je količina NADH, ki se oksidira v NAD⁺, sorazmerna s količino prisotnega citrata. Oksidacija NADH se določi z zmanjšanjem absorpcije pri valovni dolžini 340 nm.

b) Reagenti

– Puferska raztopina pH 7,8 (0,51 M raztopina glicilglicina; pH 7,8; Zn²⁺ (0,6 × 10⁻³ M):

7,13 g glicilglicina raztopimo v približno 70 ml dvakrat destilirane vode. pH uravnemo na 7,8 s približno 13 ml 5 M raztopine natrijevega hidroksida, dodamo 10 ml raztopine cinkovega klorida (80 mg ZnCl₂ v 100 ml H₂O) in dopolnimo z dvakrat destilirano vodo do 100 ml.

– Raztopina reduciranega nikotinamid adenin dinukleotida (NADH) (približno 6 × 10⁻³ M): 30 mg NADH in 60 mg NaHCO₃ raztopimo v 6 ml dvakrat destilirane vode.

– Raztopina malat dehidrogenaze/laktat dehidrogenaze (MDH/LDH, 0,5 mg MDH/ml, 2,5 g LDH/ml): zmešamo 0,1 ml MDH (5 mg MDH/ml), 0,4 ml raztopine amonijevega sulfata (3,2 M) in 0,5 ml LDH (5 mg/ml). Pri 4 °C je ta suspenzija stabilna najmanj eno leto.

– Citrat liaza (CL, 5 mg protein/ml): 168 mg liofilizata raztopimo v 1 ml ledeno mrzle vode. Ta raztopina ostane stabilna pri 4 °C najmanj en teden in najmanj štiri tedne, če je zmrznjena.

Pred določanjem je priporočljivo preveriti aktivnost encimov.

– Polivinilpolipirrolidon (PVPP)

Opomba: vsi zgoraj omenjeni reagenti so dostopni komercialno.

c) Analitska oprema

– Spektrofotometer, ki omogoča meritve pri 340 nm, t.j. pri valovni dolžini, pri kateri je absorpcija NADH največja.

Lahko pa se uporablja tudi sprektrofotometer z več viri svetlobe, ki omogoča meritve pri 334 nm ali 365 nm.

Ker merimo absolutno absorpcijo (ne uporabljamo umeritvenih krivulj, ampak opravimo standardizacijo z upoštevanjem ekstrakcijskega koeficienta NADH), je treba preveriti lestvice valovnih dolžin in spektralne absorbance opreme.

– Steklene kivete z debelino optične plasti 1 cm ali plastične kivete za enkratno uporabo.

– Mikropipete za dodajanje količin v območju volumnov od 0,02 do 2 ml.

d) Priprava vzorca

Določanje citrata se običajno izvede neposredno v vinu brez predhodne odstranitve pigmentacije (barvil) in brez razredčevanja, če je koncentracija citronske kisline manjša od 400 mg/l. Če je večja, vino razredčimo, dokler koncentracija citrata ni od 20 do 400 mg/l (t.j. od 5 in 80 µg citrata v testnem vzorcu).

Rdeča vina vsebujejo veliko fenolnih spojin, zato se priporoča predhodna obdelava s PVPP.

Napravimo vodno suspenzijo približno 0,2 g PVPP in pustimo stati 15 minut. Prefiltriramo s filtrom v obliki lija.

10 ml vina damo v 50 ml erlenmajerico, dodamo vlažen PVPP, ki ga s filtra odstranimo s spatulo. Tresemo dve do tri minute. Filtriramo.

e) Postopek

S spektrofotometrom pri valovni dolžini 340 nm določimo absorpcijo na celicah velikosti 1 cm, pri čemer zrak uporabljamo kot slepi vzorec za referenčno absorpcijo (na poti žarka ni nobene celice). V celico velikosti 1 cm damo naslednje:

	referenčna celica (ml)	vzorčna celica (ml)
Raztopina 2.1	1,00	1,00
Raztopina 2.2	0,10	0,10
Vzorec za meritev	-	0,20
Dvakrat destilirana voda	2,00	1,80
Raztopina 2.3	0,02	0,02

Mešamo in po približno petih minutah odčitamo absorpcijo raztopine v referenčni in vzorčni celici (A_1).

Dodamo:

Raztopina 2.4	0,02 ml	0,02 ml
---------------	---------	---------

Mešamo in počakamo, dokler se reakcija ne konča (okrog pet minut) in odčitamo absorpcijo raztopin v referenčni in vzorčni celici (A_2).

Izračunamo razliko absorpcij ($A_2 - A_1$) za referenčno celico in celico z vzorcem, in dobimo ΔA_R in ΔA_S .

Na koncu izračunamo razliko med temi razlikami:

$$\Delta A = \Delta A_R - \Delta A_S$$

Opomba: Čas, ki je potreben, da se konča aktivnost encimov, se lahko od ene serije do druge razlikuje. Zgornja vrednost je samo referenca in jo je priporočljivo določiti za vsako posamezno serijo.

f) Izražanje rezultatov

Koncentracija citronske kisline je izražena v miligramih na liter, zaokrožena na najbližje celo število.

1. Postopek izračuna

Splošna formula za izračun koncentracije v mg/l je:

$$C = \frac{V \times M}{\epsilon \times d \times v} \times \Delta A$$

kjer je:

V = volumen testne raztopine v ml (tukaj 3,14 ml)

v = volumen vzorca v ml (tukaj 0,2 ml)

M = molekulska masa, ki jo določamo (tukaj $M = 192,1$ g/mol za brezvodno citrsko kislino)

d = dolžina optične poti v cm (tukaj 1 cm)

ϵ = absorpcijski koeficient NADH (pri 340 nm, $\epsilon = 6,3$ mmol⁻¹ x l x cm⁻¹),

zato je:

$$C = 479 \times \Delta A$$

Če je bil vzorec med pripravo razredčen, rezultat pomnožimo s faktorjem razredčitve.

Opomba:

Pri 334 nm: $C = 488 \times \Delta A$ ($= 6,2$ m mol⁻¹ x l x cm⁻¹)

pri 365 nm: $C = 887 \times \Delta A$ ($= 3,4$ m mol⁻¹ x l x cm⁻¹)

2. Ponovljivost (r)

Koncentracija citronske kisline, manjša od 400 mg/l:

$r = 14$ mg/l

Koncentracija citronske kisline, večja od 400 mg/l:

$r = 28$ mg/l

3. Obnovljivost (R)

Koncentracija citronske kisline, manjša od 400 mg/l:

$R = 39$ mg/l

Koncentracija citronske kisline, večja od 400 mg/l:

$R = 65$ mg/l

XIV. Določanje ogljikovega dioksida

27. člen

(princip metod)

– Referenčna metoda

Mirna vina (tlak $\text{CO}_2 \leq 0,5 \times 10^5 \text{ Pa}$) (1)

Določen volumen vzorca ohladimo na približno 0 °C in zmešamo z zadostno količino natrijevega hidroksida, da dobimo pH vrednost 10 do 11. Titracijo se izvede s kislom raztopino v prisotnosti encima karbonske anhidraze. Koncentracija ogljikovega dioksida se izračuna iz volumna kisline, ki je potreben, da se pH spremeni od 8,6 (hidrogen karbonatna oblika) na 4,0 (ogljikova kislina). Pod istimi pogoji se izvede slepa titracija na razplinjenem vinu, da se upošteva prostornina raztopine natrijevega hidroksida, ki jo sprejmejo vinske kisline.

Peneča in biser vina

Vzorec vina za analizo se ohladi skoraj do ledišča. Ko se odvzame količina, ki se bo uporabila kot slepi vzorec po dekarbonizaciji, je treba preostalo količino v steklenici napraviti alkalno, da se ves ogljikov dioksid veže v obliki Na_2CO_3 . Titracijo se izvede s kislom raztopino v prisotnosti encima karbonske anhidraze. Vsebnost ogljikovega dioksida se izračuna iz prostornine kisle raztopine, ki je potrebna, da se pH spremeni od 8,6 (hidrogen karbonatna oblika) na 4,0 (ogljikova kislina). Pod istimi pogoji se izvede slepa titracija na razplinjenem vinu, da se upošteva volumen natrijevega hidroksida, ki ga sprejmejo vinske kisline.

– Običajna metoda

Peneča in biser vina

Manometriška metoda: z afrometrom se nadtlak ogljikovega dioksida meri neposredno v steklenici.

28. člen

(referenčna metoda)

1. *Mirna vina* (tlak $\text{CO}_2 \leq 0,5 \times 10^5 \text{ Pa}$)a) **Aparature**

- Magnetno mešalo
- pH meter

b) **Reagenti**

- Raztopina natrijevega hidroksida, NaOH, 0,1 M;
- Raztopina žveplove(VI) kisline, H_2SO_4 , 0,05 M;
- Raztopina encima karbonske anhidraze, 1 g/l.

c) **Postopek**

Vzorec vina ohladimo na približno 0 °C skupaj z 10 ml pipeto, ki je bila uporabljena za odvzem vzorca.

25 ml raztopine natrijevega hidroksida (prva alineja točke 1.b) tega člena) damo v 100 ml čašo; dodamo dve kapljici vodne raztopine ogljikove anhidraze (tretja alineja točke b) tega člena). S pipeto, ohlajeno na 0 °C, dodamo 10 ml vina.

Čašo postavimo na magnetno mešalo, namestimo pH-elektrodo in počasi mešamo.

Ko tekočina doseže sobno temperaturo, jo počasi titriramo z raztopino žveplove(VI) kisline (druga alineja točke 1.b) tega člena) dokler pH ne doseže 8,6. Odčitamo volumen porabljenega titranta na bireti.

Nadaljujemo titracijo z žvepleno kislino, dokler pH ne doseže 4,0.

n je porabljen volumen titranta od vrednosti pH 8,6 do 4,0.

Iz približno 50 ml vzorca vina odstranimo CO_2 tako, da ga tri minute stresamo v vakuumu, pri čemer se bučka greje v vodni kopeli pri približno 25 °C.

Ponovimo zgornji postopek na 10 ml razplinjenega vina.

n' je porabljen volumen 0,05 M žveplove(VI) kisline.

d) **Izražanje rezultatov**

1 ml 0,05 M raztopine žveplove(VI) kisline ustreza 4,4 mg CO_2 .

Koncentracija CO_2 v gramih na liter vina je podana s formulo:

$$0,44 \times (n - n')$$

Izražena je na dve decimalni mesti natančno. Ovrednotenje rezultatov določa točka 2.e) tega člena.

Opomba: če vino vsebuje malo CO_2 ($\text{CO}_2 < 1 \text{ g/l}$), je treba dodati encim karbonsko anhidrazo, ki katalizira hidracijo CO_2 .

2. *Peneča in biser vina*a) **Aparature**

- Magnetno mešalo
- pH meter

b) **Reagenti**

- Natrijev hidroksid, NaOH, 50% (m/m).
- Raztopina žveplove(VI) kisline, H_2SO_4 , 0,05 M.
- Raztopina encima karbonske anhidraze, 1 g/l.

c) **Postopek**

Označimo nivo vina v steklenici in ga nato ohlajamo, dokler ne začne zmrzovati. Nato pustimo, da se steklenica nekoliko ogreje in jo pri tem stresamo, da ledeni kristalčki izginejo. Hitro odstranimo zamašek in 45 do 50 ml vina damo v merilni valj za slepo titracijo. Točen volumen odvzete vina v ml se določi tako, da se odčita na valju, ko se ponovno segreje na sobno temperaturo.

Takoj po odvzemu slepega vzorca v steklenico z volumenom 750 ml dodamo 20 ml raztopine natrijevega hidroksida (prva alineja točke 2.b) tega člena).

Počakamo, da se vino segreje na sobno temperaturo.

V 100 ml čašo damo 30 ml prevrete destilirane vode in dve kapljici raztopine encima karbonske anhidraze (tretja alineja točke 2.b) tega člena). Dodamo 10 ml vina, ki smo ga napravili alkalnega. Čašo postavimo na magnetno mešalo, namestimo elektrodo in magnet in počasi mešamo.

Počasi titriramo z raztopino žveplove(VI) kisline (druga alineja točke 2.b) tega člena), dokler pH ne doseže 8,6. Odčitamo volumen porabljenega titranta na bireti.

Počasi nadaljujemo titracijo z žveplove(VI) kislino, dokler pH ne doseže 4,0.

n je porabljen volumen titranta od vrednosti pH 8,6 do 4,0.

Iz v ml vina, ki smo ga dali na stran za slepo titracijo, odvezemo CO_2 tako, da ga tri minute stresamo pod vakuumom v bučki, ki se greje v vodni kopeli pri približno 25 °C. Odvezamo 10 ml razplinjenega vina in dodamo 30 ml

prevrete destilirane vode, dodamo dve do tri kaplje raztopine natrijevega hidroksida, da dobimo pH od 10 do 11. Nato izvedemo postopek iz prejšnjega odstavka.

n' je porabljen volumen 0,05 M žveplove(VI) kisline.

d) Izražanje rezultatov

1 ml 0,05 M raztopine žveplove(VI) kisline ustreza 4,4 mg CO₂.

Izpraznimo steklenico vina, katerega smo napravili alkalnega, in določimo na približno 1 ml natančno začeten volumen vina, tako da do oznake dolijemo vodo. Volumen zabeležimo z V ml.

Koncentracija CO₂ v gramih na liter vina je podana s formulo:

$$0,44 \times (n - n') \times \frac{(V - v + 20)}{V - v}$$

Rezultat se izrazi na dve decimalni mesti natančno. Ovrednotenje rezultatov določa točka 2.e) tega člena.

e) Ovrednotenje rezultatov

Nadtlak pri 20°C (P_{20}), izražen v pascalih, je podan z naslednjo formulo:

$$P_{20} = \frac{Q}{1,951 \times 10^{-5} (0,86 - 0,01A) \times (1 - 0,00144S)} - P_{atm}$$

kjer je:

Q = koncentracija CO₂ v g/l vina;

A = volumski delež alkohola pri 20 °C v%;

S = vsebnost sladkorja v vinu v g/l;

P_{atm} = zračni tlak v atmosferi v Pa.

29. člen

(običajna metoda)

1. Peneča in biser vina

a) Aparatura

– Afrometer

Oprema, ki omogoča merjenje nadtlaka v steklenicah s penečim in biser vinom, se imenuje afrometer. Ima različno obliko glede na način, kako je steklenica zamašena (kovinska kronska zaporka, navojna zaporka, plutovinast zamašek ali plastični zamašek).

Afrometer ima skalo v pascalih (Pa), čeprav je bolj praktično kot enoto uporabljati 10⁵ Pa ali kilopascal (kPa).

Afometri spadajo v različne razrede. Razred manometrov pomeni natančnost merjenja glede na celotno skalo, izražena kot odstotek (npr. 1000 kPa razred manometrov I pomeni, da se največji tlak 1000 kPa lahko odčita na ± 10 kPa natančno.) Za natančnost merjenja se priporoča instrumente razreda I.

Afometre je treba redno pregledovati (najmanj enkrat letno).

b) Postopek

Meritve je treba opraviti na steklenicah, katerih temperatura je konstantna najmanj 24 ur.

Ko predremo zaporko, plutovinast ali plastični zamašek, moramo steklenico močno stresati, dokler tlak ne postane konstanten in lahko odčitamo vrednost.

c) Izražanje rezultatov

Nadtlak pri 20 °C (P_{20}) je izražen v pascalih (Pa) ali v kilopascalih (kPa).

Izraziti ga je treba v obliki, ki je skladna z natančnostjo manometra (npr. pri manometrih razreda I s celotno skalo 1000 kPa kot $6,3 \times 10^5$ Pa ali 630 kPa in ne kot $6,33 \times 10^5$ Pa ali 633 kPa).

Če je temperatura, pri kateri se opravi meritev, drugačna od 20 °C, je potreben popravek – izmerjeni tlak se pomnoži s koeficientom:

$$\frac{P_{20}}{P_t}$$

podanim v tabeli I, ki je v prilogi 6 objavljena skupaj s tem navodilom, kot njegov sestavni del. Na ta način dobimo rezultat pri 20 °C.

30. člen

(razmerje med tlakom in koncentracijo ogljikovega dioksida, ki ga vsebujejo biser vina)

Iz nadtlaka pri 20 °C (P_{20}) se absolutni tlak pri 20°C (P_{abs}) izračuna po formuli:

$$P_{abs} = P_{atm} + P_{20}$$

Koncentracija ogljikovega dioksida v vinu je podana z naslednjim razmerji:

– v litrih CO₂ na liter vina:

$$0,987 \times 10^{-5} \times P_{abs} \times (0,86 - 0,01A) \times (1 - 0,00144S)$$

– v gramih CO₂ na liter vina:

$$1,951 \times 10^{-5} \times P_{abs} \times (0,86 - 0,01A) \times (1 - 0,00144S)$$

kjer je A alkoholna stopnja vina pri 20 °C, S je vsebnost sladkorja v vinu v gramih na liter.

XV. Končna določba

31. člen

(veljavnost navodila)

To navodilo začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 321-03-42/01-7

Ljubljana, dne 9. maja 2001

mag. Franc But l. r.

Minister

za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Tabela I:

Faktor F, s katerim moramo pomnožiti maso vode v Pyrex piknometru pri t °C, za izračun volumna piknometra pri 20 °C.

t °C	F	t °C	F	t °C	F	t °C	F	t °C	F	t °C	F	t °C	F
10,0	1,000398	13,0	1,000691	16,0	1,001097	19,0	1,001608	22,0	1,002215	25,0	1,002916	28,0	1,003704
,1	1,000406	,1	1,000703	,1	1,001113	,1	1,001627	,1	1,002238	,1	1,002941	,1	1,003731
,2	1,000414	,2	1,000714	,2	1,001128	,2	1,001646	,2	1,002260	,2	1,002966	,2	1,003759
,3	1,000422	,3	1,000726	,3	1,001144	,3	1,001665	,3	1,002282	,3	1,002990	,3	1,003787
,4	1,000430	,4	1,000738	,4	1,001159	,4	1,001684	,4	1,002304	,4	1,003015	,4	1,003815
10,5	1,000439	13,5	1,000752	16,5	1,001175	19,5	1,001703	22,5	1,002326	25,5	1,003041	28,5	1,003843
,6	1,000447	,6	1,000764	,6	1,001191	,6	1,001722	,6	1,002349	,6	1,003066	,6	1,003871
,7	1,000456	,7	1,000777	,7	1,001207	,7	1,001741	,7	1,002372	,7	1,003092	,7	1,003899
,8	1,000465	,8	1,000789	,8	1,001223	,8	1,001761	,8	1,002394	,8	1,003117	,8	1,003928
,9	1,000474	,9	1,000803	,9	1,001239	,9	1,001780	,9	1,002417	,9	1,003143	,9	1,003956
11,0	1,000483	14,0	1,000816	17,0	1,001257	20,0	1,001800	23,0	1,002439	26,0	1,003168	29,0	1,003984
,1	1,000492	,1	1,000829	,1	1,001273	,1	1,001819	,1	1,002462	,1	1,003194	,1	1,004013
,2	1,000501	,2	1,000842	,2	1,001290	,2	1,001839	,2	1,002485	,2	1,003222	,2	1,004042
,3	1,000511	,3	1,000855	,3	1,001306	,3	1,001859	,3	1,002508	,3	1,003247	,3	1,004071
,4	1,000520	,4	1,000868	,4	1,001323	,4	1,001880	,4	1,002531	,4	1,003273	,4	1,004099
11,5	1,000530	14,5	1,000882	17,5	1,001340	20,5	1,001900	23,5	1,002555	26,5	1,003299	29,5	1,004128
,6	1,000540	,6	1,000895	,6	1,001357	,6	1,001920	,6	1,002578	,6	1,003326	,6	1,004158
,7	1,000550	,7	1,000909	,7	1,001374	,7	1,001941	,7	1,002602	,7	1,003352	,7	1,004187
,8	1,000560	,8	1,000923	,8	1,001391	,8	1,001961	,8	1,002625	,8	1,003379	,8	1,004216
,9	1,000570	,9	1,000937	,9	1,001409	,9	1,001982	,9	1,002649	,9	1,003405	,9	1,004245
12,0	1,000580	15,0	1,000951	18,0	1,001427	21,0	1,002002	24,0	1,002672	27,0	1,003432	30,0	1,004275
,1	1,000591	,1	1,000965	,1	1,001445	,1	1,002023	,1	1,002696	,1	1,003458		
,2	1,000601	,2	1,000979	,2	1,001462	,2	1,002044	,2	1,002720	,2	1,003485		
,3	1,000612	,3	1,000993	,3	1,001480	,3	1,002065	,3	1,002745	,3	1,003513		
,4	1,000623	,4	1,001008	,4	1,001498	,4	1,002086	,4	1,002769	,4	1,003540		
12,5	1,000634	15,5	1,001022	18,5	1,001516	21,5	1,002107	24,5	1,002793	27,5	1,003567		
,6	1,000645	,6	1,001037	,6	1,001534	,6	1,002129	,6	1,002817	,6	1,003594		
,7	1,000656	,7	1,001052	,7	1,001552	,7	1,002151	,7	1,002842	,7	1,003621		
,8	1,000668	,8	1,001067	,8	1,001570	,8	1,002172	,8	1,002866	,8	1,003649		
,9	1,000679	,9	1,001082	,9	1,001589	,9	1,002194	,9	1,002891	,9	1,003676		

Tabela II:

Temperaturne korekcije c za gostoto dealkoholiziranih suhih vin, izmerjeno s steklenim Pyrex piknometrom pri t °C, popravek rezultata na vrednost pri 20 °C.

$$d_{20} = d_t \pm \frac{c}{1000} : \quad \begin{array}{l} c \text{ odštejemo, če je } t \text{ °C manjša od } 20 \text{ °C;} \\ c \text{ prištejemo, če je } t \text{ °C večja od } 20 \text{ °C.} \end{array}$$

		volumenski deleži alkohola																										
		0	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27			
temperatura (°C)	10	1,59	1,64	1,67	1,71	1,77	1,84	1,91	2,01	2,11	2,22	2,34	2,46	2,60	2,73	2,88	3,03	3,19	3,35	3,52	3,70	3,87	4,06	4,25	4,44			
	11	1,48	1,53	1,56	1,60	1,64	1,70	1,77	1,86	1,95	2,05	2,16	2,27	2,38	2,51	2,63	2,77	2,91	3,06	3,21	3,36	3,53	3,69	3,86	4,03			
	12	1,36	1,40	1,43	1,46	1,50	1,56	1,62	1,69	1,78	1,86	1,96	2,05	2,16	2,27	2,38	2,50	2,62	2,75	2,88	3,02	3,16	3,31	3,46	3,61			
	13	1,22	1,26	1,28	1,32	1,35	1,40	1,45	1,52	1,59	1,67	1,75	1,83	1,92	2,01	2,11	2,22	2,32	2,44	2,55	2,67	2,79	2,92	3,05	3,18			
	14	1,08	1,11	1,13	1,16	1,19	1,23	1,27	1,33	1,39	1,46	1,52	1,60	1,67	1,75	1,84	1,93	2,03	2,11	2,21	2,31	2,42	2,52	2,63	2,74			
	15	0,92	0,96	0,97	0,99	1,02	1,05	1,09	1,13	1,19	1,24	1,30	1,36	1,42	1,48	1,55	1,63	1,70	1,78	1,86	1,95	2,03	2,12	2,21	2,30			
	16	0,76	0,79	0,80	0,81	0,84	0,86	0,89	0,93	0,97	1,01	1,06	1,10	1,16	1,21	1,26	1,32	1,38	1,44	1,51	1,57	1,64	1,71	1,78	1,85			
	17	0,59	0,61	0,62	0,63	0,65	0,67	0,69	0,72	0,75	0,78	0,81	0,85	0,88	0,95	0,96	1,01	1,05	1,11	1,15	1,20	1,25	1,30	1,35	1,40			
	18	0,40	0,42	0,42	0,43	0,44	0,46	0,47	0,49	0,51	0,53	0,55	0,57	0,60	0,63	0,65	0,68	0,71	0,74	0,77	0,81	0,84	0,87	0,91	0,94			
	19	0,21	0,21	0,22	0,22	0,23	0,23	0,24	0,25	0,26	0,27	0,28	0,29	0,30	0,32	0,33	0,34	0,36	0,37	0,39	0,41	0,42	0,44	0,46	0,47			
	20																											
21	0,21	0,22	0,22	0,23	0,23	0,24	0,25	0,26	0,27	0,28	0,29	0,30	0,31	0,32	0,34	0,36	0,37	0,38	0,40	0,41	0,43	0,44	0,46	0,48				
22	0,44	0,45	0,46	0,47	0,48	0,49	0,51	0,52	0,54	0,56	0,59	0,61	0,63	0,66	0,69	0,71	0,74	0,77	0,80	0,83	0,87	0,90	0,93	0,97				
23	0,68	0,70	0,71	0,72	0,74	0,76	0,78	0,80	0,83	0,86	0,90	0,93	0,96	1,00	1,03	1,08	1,13	1,17	1,22	1,26	1,31	1,37	1,41	1,46				
24	0,93	0,96	0,97	0,99	1,01	1,03	1,06	1,10	1,13	1,18	1,22	1,26	1,31	1,36	1,41	1,47	1,52	1,58	1,64	1,71	1,77	1,84	1,90	1,97				
25	1,19	1,23	1,25	1,27	1,29	1,32	1,36	1,40	1,45	1,50	1,55	1,61	1,67	1,73	1,80	1,86	1,93	2,00	2,08	2,16	2,24	2,32	2,40	2,48				
26	1,47	1,51	1,53	1,56	1,59	1,62	1,67	1,72	1,77	1,83	1,90	1,96	2,03	2,11	2,19	2,27	2,35	2,44	2,53	2,62	2,72	2,81	2,91	3,01				
27	1,75	1,80	1,82	1,85	1,89	1,93	1,98	2,04	2,11	2,18	2,25	2,33	2,41	2,50	2,59	2,68	2,78	2,88	2,98	3,09	3,20	3,31	3,42	3,53				
28	2,04	2,10	2,13	2,16	2,20	2,25	2,31	2,38	2,45	2,53	2,62	2,70	2,80	2,89	3,00	3,10	3,21	3,32	3,45	3,57	3,69	3,82	3,94	4,07				
29	2,34	2,41	2,44	2,48	2,53	2,58	2,65	2,72	2,81	2,89	2,99	3,09	3,19	3,30	3,42	3,53	3,65	3,78	3,92	4,05	4,19	4,33	4,47	4,61				
30	2,66	2,73	2,77	2,81	2,86	2,92	3,00	3,08	3,17	3,27	3,37	3,48	3,59	3,72	3,84	3,97	4,11	4,25	4,40	4,55	4,70	4,85	4,92	5,17				

Opomba: Ta tabela se lahko uporablja tudi za pretvorbo relativne gostote d_{20}^t v relativno gostoto d_{20}^{20} .

Tabela III:

Temperaturne korekcije c za gostoto naravnega ali koncentriranega mošta, izmerjeno s steklenim Pyrex piknometrom pri t °C, popravek rezultata na vrednost pri 20 °C.

$$d_{20} = d_t \pm \frac{c}{1000} : \quad \begin{array}{l} c \text{ odštejemo, če je } t \text{ °C manjša od } 20 \text{ °C;} \\ c \text{ prištejemo, če je } t \text{ °C večja od } 20 \text{ °C.} \end{array}$$

		gostota																						
		1,05	1,06	1,07	1,08	1,09	1,10	1,11	1,12	1,13	1,14	1,15	1,16	1,18	1,20	1,22	1,24	1,26	1,28	1,30	1,32	1,34	1,36	
temperatura (°C)	10°	2,31	2,48	2,66	2,82	2,99	3,13	3,30	3,44	3,59	3,73	3,88	4,01	4,28	4,52	4,76	4,98	5,18	5,42	5,56	5,73	5,90	6,05	
	11°	2,12	2,28	2,42	2,57	2,72	2,86	2,99	3,12	3,25	3,37	3,50	3,62	3,85	4,08	4,29	4,48	4,67	4,84	5,00	5,16	5,31	5,45	
	12°	1,92	2,06	2,19	2,32	2,45	2,58	2,70	2,82	2,94	3,04	3,15	3,26	3,47	3,67	3,85	4,03	4,20	4,36	4,51	4,65	4,78	4,91	
	13°	1,72	1,84	1,95	2,06	2,17	2,27	2,38	2,48	2,58	2,69	2,78	2,88	3,05	3,22	3,39	3,55	3,65	3,84	3,98	4,11	4,24	4,36	
	14°	1,52	1,62	1,72	1,81	1,90	2,00	2,09	2,17	2,26	2,34	2,43	2,51	2,66	2,82	2,96	3,09	3,22	3,34	3,45	3,56	3,67	3,76	
	15°	1,28	1,36	1,44	1,52	1,60	1,67	1,75	1,82	1,89	1,96	2,04	2,11	2,24	2,36	2,48	2,59	2,69	2,79	2,88	2,97	3,03	3,10	
	16°	1,05	1,12	1,18	1,25	1,31	1,37	1,43	1,49	1,55	1,60	1,66	1,71	1,81	1,90	2,00	2,08	2,16	2,24	2,30	2,37	2,43	2,49	
	17°	0,80	0,86	0,90	0,95	1,00	1,04	1,09	1,13	1,18	1,22	1,26	1,30	1,37	1,44	1,51	1,57	1,62	1,68	1,72	1,76	1,80	1,84	
	18°	0,56	0,59	0,62	0,66	0,68	0,72	0,75	0,77	0,80	0,83	0,85	0,88	0,93	0,98	1,02	1,05	1,09	1,12	1,16	1,19	1,21	1,24	
	19°	0,29	0,31	0,32	0,34	0,36	0,37	0,39	0,40	0,42	0,43	0,44	0,45	0,48	0,50	0,52	0,54	0,56	0,57	0,59	0,60	0,61	0,62	
	20°																							
	21°	0,29	0,30	0,32	0,34	0,35	0,37	0,38	0,40	0,41	0,42	0,44	0,46	0,48	0,50	0,53	0,56	0,58	0,59	0,60	0,61	0,62	0,62	
	22°	0,58	0,61	0,64	0,67	0,70	0,73	0,76	0,79	0,81	0,84	0,87	0,90	0,96	1,00	1,05	1,09	1,12	1,15	1,18	1,20	1,22	1,23	
23°	0,89	0,94	0,99	1,03	1,08	1,12	1,16	1,20	1,25	1,29	1,33	1,37	1,44	1,51	1,57	1,63	1,67	1,73	1,77	1,80	1,82	1,84		
24°	1,20	1,25	1,31	1,37	1,43	1,49	1,54	1,60	1,66	1,71	1,77	1,82	1,92	2,01	2,10	2,17	2,24	2,30	2,36	2,40	2,42	2,44		
25°	1,51	1,59	1,66	1,74	1,81	1,88	1,95	2,02	2,09	2,16	2,23	2,30	2,42	2,53	2,63	2,72	2,82	2,89	2,95	2,99	3,01	3,05		
26°	1,84	1,92	2,01	2,10	2,18	2,26	2,34	2,42	2,50	2,58	2,65	2,73	2,87	3,00	3,13	3,25	3,36	3,47	3,57	3,65	3,72	3,79		
27°	2,17	2,26	2,36	2,46	2,56	2,66	2,75	2,84	2,93	3,01	3,10	3,18	3,35	3,50	3,66	3,80	3,93	4,06	4,16	4,26	4,35	4,42		
28°	2,50	2,62	2,74	2,85	2,96	3,07	3,18	3,28	3,40	3,50	3,60	3,69	3,87	4,04	4,21	4,36	4,50	4,64	4,75	4,86	4,94	5,00		
29°	2,86	2,98	3,10	3,22	3,35	3,47	3,59	3,70	3,82	3,93	4,03	4,14	4,34	4,53	4,72	4,89	5,05	5,20	5,34	5,46	5,56	5,64		
30°	3,20	3,35	3,49	3,64	3,77	3,91	4,05	4,17	4,30	4,43	4,55	4,67	4,90	5,12	5,39	5,51	5,68	5,84	5,96	6,08	6,16	6,22		

Tabela IV:

Temperaturne korekcije c za gostoto vin z volumenskim deležem alkohola 13 % in več, ki vsebujejo preostanek sladkorja, izmerjene s steklenim Pyrex piknometrom pri t °C, popravek rezultata na vrednost pri 20 °C.

$$d_{20} = d_t \pm \frac{c}{1000} :$$

c odštejemo, če je t °C manjša od 20 °C;
c prištejemo, če je t °C večja od 20 °C.

		volumenski delež alkohola 13 %							volumenski delež alkohola 15 %							volumenski delež alkohola 17 %						
		gostote							gostote							gostote						
		1,000	1,020	1,040	1,060	1,080	1,100	1,120	1,000	1,020	1,040	1,060	1,080	1,100	1,120	1,000	1,020	1,040	1,060	1,080	1,100	1,120
temperatura (°C)	10°	2,36	2,71	3,06	3,42	3,72	3,96	4,32	2,64	2,99	3,36	3,68	3,99	4,30	4,59	2,94	3,29	3,64	3,98	4,29	4,60	4,89
	11°	2,17	2,49	2,80	2,99	3,39	3,65	3,90	2,42	2,73	3,05	3,34	3,63	3,89	4,15	2,69	3,00	3,32	3,61	3,90	4,16	4,41
	12°	1,97	2,25	2,53	2,79	3,05	3,29	3,52	2,19	2,47	2,75	3,01	3,27	3,51	3,73	2,42	2,70	2,98	3,24	3,50	3,74	3,96
	13°	1,78	2,02	2,25	2,47	2,69	2,89	3,09	1,97	2,21	2,44	2,66	2,87	3,08	3,29	2,18	2,42	2,64	2,87	3,08	3,29	3,49
	14°	1,57	1,78	1,98	2,16	2,35	2,53	2,70	1,74	1,94	2,14	2,32	2,52	2,69	2,86	1,91	2,11	2,31	2,50	2,69	2,86	3,03
	15°	1,32	1,49	1,66	1,82	1,97	2,12	2,26	1,46	1,63	1,79	1,95	2,10	2,25	2,39	1,60	1,77	1,93	2,09	2,24	2,39	2,53
	16°	1,08	1,22	1,36	1,48	1,61	1,73	1,84	1,18	1,32	1,46	1,59	1,71	1,83	1,94	1,30	1,44	1,58	1,71	1,83	1,95	2,06
	17°	0,83	0,94	1,04	1,13	1,22	1,31	1,40	0,91	1,02	1,12	1,21	1,30	1,39	1,48	1,00	1,10	1,20	1,30	1,39	1,48	1,56
	18°	0,58	0,64	0,71	0,78	0,84	0,89	0,95	0,63	0,69	0,76	0,83	0,89	0,94	1,00	0,69	0,75	0,82	0,89	0,95	1,00	1,06
	19°	0,30	0,34	0,37	0,40	0,43	0,46	0,49	0,33	0,37	0,40	0,43	0,46	0,49	0,52	0,36	0,39	0,42	0,46	0,49	0,52	0,54
	20°																					
	21°	0,30	0,33	0,36	0,40	0,43	0,46	0,49	0,33	0,36	0,39	0,43	0,46	0,49	0,51	0,35	0,39	0,42	0,45	0,48	0,51	0,54
	22°	0,60	0,67	0,73	0,80	0,85	0,91	0,98	0,65	0,72	0,78	0,84	0,90	0,96	1,01	0,71	0,78	0,84	0,90	0,96	1,01	1,07
	23°	0,93	1,02	1,12	1,22	1,30	1,39	1,49	1,01	1,10	1,20	1,29	1,38	1,46	1,55	1,10	1,19	1,29	1,38	1,46	1,55	1,63
	24°	1,27	1,39	1,50	1,61	1,74	1,84	1,95	1,37	1,49	1,59	1,72	1,84	1,95	2,06	1,48	1,60	1,71	1,83	1,95	2,06	2,17
	25°	1,61	1,75	1,90	2,05	2,19	2,33	2,47	1,73	1,87	2,02	2,17	2,31	2,45	2,59	1,87	2,01	2,16	2,31	2,45	2,59	2,73
	26°	1,94	2,12	2,29	2,47	2,63	2,79	2,95	2,09	2,27	2,44	2,62	2,78	2,94	3,10	2,26	2,44	2,61	2,79	2,95	3,11	3,26
	27°	2,30	2,51	2,70	2,90	3,09	3,27	3,44	2,48	2,68	2,87	3,07	3,27	3,45	3,62	2,67	2,88	3,07	3,27	3,46	3,64	3,81
	28°	2,66	2,90	3,13	3,35	3,57	3,86	4,00	2,86	3,10	3,23	3,55	3,77	3,99	4,20	3,08	3,31	3,55	3,76	3,99	4,21	4,41
	29°	3,05	3,31	3,56	3,79	4,04	4,27	4,49	3,28	3,53	3,77	4,02	4,26	4,49	4,71	3,52	3,77	4,01	4,26	4,50	4,73	4,95
	30°	3,44	3,70	3,99	4,28	4,54	4,80	5,06	3,68	3,94	4,23	4,52	4,79	5,05	5,30	3,95	4,22	4,51	4,79	5,07	5,32	5,57

		volumenski delež alkohola 19 %							volumenski delež alkohola 21 %						
		gostote							gostote						
		1,000	1,020	1,040	1,060	1,080	1,100	1,120	1,000	1,020	1,040	1,060	1,080	1,100	1,120
temperatura (°C)	10°	3,27	3,62	3,97	4,30	4,62	4,92	5,21	3,62	3,97	4,32	4,66	4,97	5,27	5,56
	11°	2,99	3,30	3,61	3,90	4,19	4,45	4,70	3,28	3,61	3,92	4,22	4,50	4,76	5,01
	12°	2,68	2,96	3,24	3,50	3,76	4,00	4,21	2,96	3,24	3,52	3,78	4,03	4,27	4,49
	13°	2,40	2,64	2,87	3,09	3,30	3,51	3,71	2,64	2,88	3,11	3,33	3,54	3,74	3,95
	14°	2,11	2,31	2,51	2,69	2,88	3,05	3,22	2,31	2,51	2,71	2,89	3,08	3,25	3,43
	15°	1,76	1,93	2,09	2,25	2,40	2,55	2,69	1,93	2,10	2,26	2,42	2,57	2,72	2,86
	16°	1,43	1,57	1,70	1,83	1,95	2,08	2,18	1,56	1,70	1,84	1,97	2,09	2,21	2,32
	17°	1,09	1,20	1,30	1,39	1,48	1,57	1,65	1,20	1,31	1,41	1,50	1,59	1,68	1,77
	18°	0,76	0,82	0,88	0,95	1,01	1,06	1,12	0,82	0,88	0,95	1,01	1,08	1,13	1,18
	19°	0,39	0,42	0,45	0,49	0,52	0,55	0,57	0,42	0,46	0,49	0,52	0,55	0,58	0,61
	20°														
	21°	0,38	0,42	0,45	0,48	0,51	0,54	0,57	0,41	0,45	0,48	0,51	0,54	0,57	0,60
	22°	0,78	0,84	0,90	0,96	1,02	1,07	1,13	0,84	0,90	0,96	1,02	1,08	1,14	1,19
	23°	1,19	1,28	1,38	1,47	1,55	1,64	1,72	1,29	1,39	1,48	1,57	1,65	1,74	1,82
	24°	1,60	1,72	1,83	1,95	2,06	2,18	2,29	1,73	1,85	1,96	2,08	2,19	2,31	2,42
	25°	2,02	2,16	2,31	2,46	2,60	2,74	2,88	2,18	2,32	2,47	2,62	2,76	2,90	3,04
	26°	2,44	2,62	2,79	2,96	3,12	3,28	3,43	2,53	2,81	2,97	3,15	3,31	3,47	3,62
	27°	2,88	3,08	3,27	3,42	3,66	3,84	4,01	3,10	3,30	3,47	3,69	3,88	4,06	4,23
	28°	3,31	3,54	3,78	4,00	4,22	4,44	4,64	3,56	3,79	4,03	4,25	4,47	4,69	4,89
	29°	3,78	4,03	4,27	4,52	4,76	4,99	5,21	4,06	4,31	4,55	4,80	5,04	5,27	5,48
	30°	4,24	4,51	4,80	5,08	5,36	5,61	5,86	4,54	4,82	5,11	5,39	5,66	5,91	6,16

Tabela V:

Temperaturne korekcije c za gostoto suhih in dealkoholiziranih suhih vin, izmerjene z običajnim steklenim piknometrom ali hidrometrom pri t °C, popravek rezultatov na vrednost pri 20 °C.

$$d_{20} = d_t \pm \frac{c}{1000} : \quad \begin{array}{l} c \text{ odštejemo, če je } t \text{ °C manjša od } 20 \text{ °C;} \\ c \text{ prištejemo, če je } t \text{ °C večja od } 20 \text{ °C.} \end{array}$$

		volumenski delež alkohola																										
		0	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27			
temperatura (°C)	10°	1,45	1,51	1,55	1,58	1,64	1,70	1,78	1,88	1,98	2,09	2,21	2,34	2,47	2,60	2,75	2,90	3,06	3,22	3,39	3,57	3,75	3,93	4,12	4,31			
	11°	1,35	1,40	1,43	1,47	1,52	1,58	1,65	1,73	1,83	1,93	2,03	2,15	2,26	2,38	2,51	2,65	2,78	2,93	3,08	3,24	3,40	3,57	3,73	3,90			
	12°	1,24	1,28	1,31	1,34	1,39	1,44	1,50	1,58	1,66	1,75	1,84	1,94	2,04	2,15	2,26	2,38	2,51	2,63	2,77	2,91	3,05	3,19	3,34	3,49			
	13°	1,12	1,16	1,18	1,21	1,25	1,30	1,35	1,42	1,49	1,56	1,64	1,73	1,82	1,91	2,01	2,11	2,22	2,33	2,45	2,57	2,69	2,81	2,95	3,07			
	14°	0,99	1,03	1,05	1,07	1,11	1,14	1,19	1,24	1,31	1,37	1,44	1,52	1,59	1,67	1,75	1,84	1,93	2,03	2,13	2,23	2,33	2,44	2,55	2,66			
	15°	0,86	0,89	0,90	0,92	0,95	0,98	1,02	1,07	1,12	1,17	1,23	1,29	1,35	1,42	1,49	1,56	1,63	1,71	1,80	1,88	1,96	2,05	2,14	2,23			
	16°	0,71	0,73	0,74	0,76	0,78	0,81	0,84	0,87	0,91	0,96	0,99	1,05	1,10	1,15	1,21	1,27	1,33	1,39	1,45	1,52	1,59	1,66	1,73	1,80			
	17°	0,55	0,57	0,57	0,59	0,60	0,62	0,65	0,67	0,70	0,74	0,77	0,81	0,84	0,88	0,92	0,96	1,01	1,05	1,11	1,15	1,20	1,26	1,31	1,36			
	18°	0,38	0,39	0,39	0,40	0,41	0,43	0,44	0,46	0,48	0,50	0,52	0,55	0,57	0,60	0,62	0,65	0,68	0,71	0,74	0,78	0,81	0,85	0,88	0,91			
	19°	0,19	0,20	0,20	0,21	0,21	0,22	0,23	0,24	0,25	0,26	0,27	0,28	0,29	0,30	0,32	0,33	0,35	0,36	0,38	0,39	0,41	0,43	0,44	0,46			
	20°																											
	21°	0,21	0,22	0,22	0,23	0,23	0,24	0,25	0,25	0,26	0,27	0,29	0,29	0,31	0,32	0,34	0,35	0,36	0,38	0,39	0,41	0,43	0,44	0,46	0,48			
	22°	0,43	0,45	0,45	0,46	0,47	0,49	0,50	0,52	0,54	0,56	0,58	0,60	0,63	0,65	0,68	0,71	0,73	0,77	0,80	0,83	0,86	0,89	0,93	0,96			
	23°	0,67	0,69	0,70	0,71	0,72	0,74	0,77	0,79	0,82	0,85	0,88	0,91	0,95	0,99	1,03	1,07	1,12	1,16	1,21	1,25	1,30	1,35	1,40	1,45			
	24°	0,91	0,93	0,95	0,97	0,99	1,01	1,04	1,07	1,11	1,15	1,20	1,24	1,29	1,34	1,39	1,45	1,50	1,56	1,62	1,69	1,76	1,82	1,88	1,95			
25°	1,16	1,19	1,21	1,23	1,26	1,29	1,33	1,37	1,42	1,47	1,52	1,57	1,63	1,70	1,76	1,83	1,90	1,97	2,05	2,13	2,21	2,29	2,37	2,45				
26°	1,42	1,46	1,49	1,51	1,54	1,58	1,62	1,67	1,73	1,79	1,85	1,92	1,99	2,07	2,14	2,22	2,31	2,40	2,49	2,58	2,67	2,77	2,86	2,96				
27°	1,69	1,74	1,77	1,80	1,83	1,88	1,93	1,98	2,05	2,12	2,20	2,27	2,35	2,44	2,53	2,63	2,72	2,82	2,93	3,04	3,14	3,25	3,37	3,48				
28°	1,97	2,03	2,06	2,09	2,14	2,19	2,24	2,31	2,38	2,46	2,55	2,63	2,73	2,83	2,93	3,03	3,14	3,26	3,38	3,50	3,62	3,75	3,85	4,00				
29°	2,26	2,33	2,37	2,40	2,45	2,50	2,57	2,64	2,73	2,82	2,91	2,99	3,11	3,22	3,34	3,45	3,58	3,70	3,84	3,97	4,11	4,25	4,39	4,54				
30°	2,56	2,64	2,67	2,72	2,77	2,83	2,90	2,98	3,08	3,18	3,28	3,38	3,50	3,62	3,75	3,88	4,02	4,16	4,30	4,46	4,61	4,76	4,92	5,07				

Opomba: Ta tabela se lahko uporablja tudi za pretvorbo relativne gostote d_{20}^t v relativno gostoto d_{20}^{20} .

Tabela VI:

Temperaturne korekcije c za gostoto naravnega in zgoščenega grozdnega mošta, izmerjeno z običajnim steklenim piknometrom ali hidrometrom pri t °C, popravek rezultata na vrednost pri 20 °C.

$$d_{20} = d_t \pm \frac{c}{1000} : \quad \begin{array}{l} c \text{ odštejemo, če je } t \text{ °C manjša od } 20 \text{ °C;} \\ c \text{ prištejemo, če je } t \text{ °C večja od } 20 \text{ °C.} \end{array}$$

		gostota																						
		1,05	1,06	1,07	1,08	1,09	1,10	1,11	1,12	1,13	1,14	1,15	1,16	1,18	1,20	1,22	1,24	1,26	1,28	1,30	1,32	1,34	1,36	
temperatura (°C)	10°	2,17	2,34	2,52	2,68	2,85	2,99	3,16	3,29	3,44	3,58	3,73	3,86	4,13	4,36	4,60	4,82	5,02	5,25	5,39	5,56	5,73	5,87	
	11°	2,00	2,16	2,29	2,44	2,59	2,73	2,86	2,99	3,12	3,24	3,37	3,48	3,71	3,94	4,15	4,33	4,52	4,69	4,85	5,01	5,15	5,29	
	12°	1,81	1,95	2,08	2,21	2,34	2,47	2,58	2,70	2,82	2,92	3,03	3,14	3,35	3,55	3,72	3,90	4,07	4,23	4,37	4,52	4,64	4,77	
	13°	1,62	1,74	1,85	1,96	2,07	2,17	2,28	2,38	2,48	2,59	2,68	2,77	2,94	3,11	3,28	3,44	3,54	3,72	3,86	3,99	4,12	4,24	
	14°	1,44	1,54	1,64	1,73	1,82	1,92	2,00	2,08	2,17	2,25	2,34	2,42	2,57	2,73	2,86	2,99	3,12	3,24	3,35	3,46	3,57	3,65	
	15°	1,21	1,29	1,37	1,45	1,53	1,60	1,68	1,75	1,82	1,89	1,97	2,03	2,16	2,28	2,40	2,51	2,61	2,71	2,80	2,89	2,94	3,01	
	16°	1,00	1,06	1,12	1,19	1,25	1,31	1,37	1,43	1,49	1,54	1,60	1,65	1,75	1,84	1,94	2,02	2,09	2,17	2,23	2,30	2,36	2,42	
	17°	0,76	0,82	0,86	0,91	0,96	1,00	1,05	1,09	1,14	1,18	1,22	1,25	1,32	1,39	1,46	1,52	1,57	1,63	1,67	1,71	1,75	1,79	
	18°	0,53	0,56	0,59	0,63	0,65	0,69	0,72	0,74	0,77	0,80	0,82	0,85	0,90	0,95	0,99	1,02	1,06	1,09	1,13	1,16	1,18	1,20	
	19°	0,28	0,30	0,31	0,33	0,35	0,36	0,38	0,39	0,41	0,42	0,43	0,43	0,46	0,48	0,50	0,52	0,54	0,55	0,57	0,58	0,59	0,60	
	20°																							
	21°	0,28	0,29	0,31	0,33	0,34	0,36	0,37	0,39	0,40	0,41	0,43	0,44	0,46	0,48	0,51	0,54	0,56	0,57	0,58	0,59	0,60	0,60	
	22°	0,55	0,58	0,61	0,64	0,67	0,70	0,73	0,76	0,78	0,81	0,84	0,87	0,93	0,97	1,02	1,06	1,09	1,12	1,15	1,17	1,19	1,19	
	23°	0,85	0,90	0,95	0,99	1,04	1,08	1,12	1,16	1,21	1,25	1,29	1,32	1,39	1,46	1,52	1,58	1,62	1,68	1,72	1,75	1,77	1,79	
	24°	1,15	1,19	1,25	1,31	1,37	1,43	1,48	1,54	1,60	1,65	1,71	1,76	1,86	1,95	2,04	2,11	2,17	2,23	2,29	2,33	2,35	2,37	
	25°	1,44	1,52	1,59	1,67	1,74	1,81	1,88	1,95	2,02	2,09	2,16	2,22	2,34	2,45	2,55	2,64	2,74	2,81	2,87	2,90	2,92	2,96	
	26°	1,76	1,84	1,93	2,02	2,10	2,18	2,25	2,33	2,41	2,49	2,56	2,64	2,78	2,91	3,03	3,15	3,26	3,37	3,47	3,55	3,62	3,60	
	27°	2,07	2,16	2,26	2,36	2,46	2,56	2,65	2,74	2,83	2,91	3,00	3,07	3,24	3,39	3,55	3,69	3,82	3,94	4,04	4,14	4,23	4,30	
	28°	2,39	2,51	2,63	2,74	2,85	2,96	3,06	3,16	3,28	3,38	3,48	3,57	3,75	3,92	4,08	4,23	4,37	4,51	4,62	4,73	4,80	4,86	
29°	2,74	2,86	2,97	3,09	3,22	3,34	3,46	3,57	3,69	3,80	3,90	4,00	4,20	4,39	4,58	4,74	4,90	5,05	5,19	5,31	5,40	5,48		
30°	3,06	3,21	3,35	3,50	3,63	3,77	3,91	4,02	4,15	4,28	4,40	4,52	4,75	4,96	5,16	5,35	5,52	5,67	5,79	5,91	5,99	6,04		

Tabela VII:

Temperaturne korekcije c za gostoto vin z volumenskim deležem alkohola 13 % in več, ki vsebujejo preostanek sladkorja, izmerjene z običajnim steklenim piknometrom ali hidrometrom pri t °C, popravek rezultata na vrednost pri 20 °C.

$$d_{20} = d_t \pm \frac{c}{1000} :$$

c odštejemo, če je t °C manjša od 20 °C;
c prištejemo, če je t °C večja od 20 °C.

		volumenski delež alkohola 13 %							volumenski delež alkohola 15 %							volumenski delež alkohola 17 %						
		gostote							gostote							gostote						
		1,000	1,020	1,040	1,060	1,080	1,100	1,120	1,000	1,020	1,040	1,060	1,080	1,100	1,120	1,000	1,020	1,040	1,060	1,080	1,100	1,120
temperatura (°C)	10°	2,24	2,58	2,93	3,27	3,59	3,89	4,18	2,51	2,85	3,20	3,54	3,85	4,02	4,46	2,81	3,15	3,50	3,84	4,15	4,45	4,74
	11°	2,06	2,37	2,69	2,97	3,26	3,53	3,78	2,31	2,61	2,93	3,21	3,51	3,64	4,02	2,57	2,89	3,20	3,49	3,77	4,03	4,28
	12°	1,87	2,14	2,42	2,67	2,94	3,17	3,40	2,09	2,36	2,64	2,90	3,16	3,27	3,61	2,32	2,60	2,87	3,13	3,39	3,63	3,84
	13°	1,69	1,93	2,14	2,37	2,59	2,80	3,00	1,88	2,12	2,34	2,56	2,78	2,88	3,19	2,09	2,33	2,55	2,77	2,98	3,19	3,39
	14°	1,49	1,70	1,90	2,09	2,27	2,44	2,61	1,67	1,86	2,06	2,25	2,45	2,51	2,77	1,83	2,03	2,23	2,42	2,61	2,77	2,94
	15°	1,25	1,42	1,59	1,75	1,90	2,05	2,19	1,39	1,56	1,72	1,88	2,03	2,11	2,32	1,54	1,71	1,87	2,03	2,18	2,32	2,47
	16°	1,03	1,17	1,30	1,43	1,55	1,67	1,78	1,06	1,27	1,40	1,53	1,65	1,77	1,88	1,25	1,39	1,52	1,65	1,77	1,89	2,00
	17°	0,80	0,90	1,00	1,09	1,17	1,27	1,36	0,87	0,98	1,08	1,17	1,26	1,35	1,44	0,96	1,06	1,16	1,26	1,35	1,44	1,52
	18°	0,54	0,61	0,68	0,75	0,81	0,86	0,92	0,60	0,66	0,73	0,80	0,85	0,91	0,97	0,66	0,72	0,79	0,86	0,92	0,97	1,03
	19°	0,29	0,33	0,36	0,39	0,42	0,45	0,48	0,32	0,36	0,39	0,42	0,45	0,48	0,51	0,35	0,38	0,41	0,45	0,48	0,51	0,53
	20°																					
	21°	0,29	0,32	0,35	0,39	0,42	0,45	0,47	0,32	0,35	0,38	0,42	0,45	0,48	0,50	0,34	0,38	0,41	0,44	0,47	0,50	0,53
	22°	0,57	0,64	0,70	0,76	0,82	0,88	0,93	0,63	0,69	0,75	0,81	0,87	0,93	0,98	0,68	0,75	0,81	0,87	0,93	0,99	1,04
	23°	0,89	0,98	1,08	1,17	1,26	1,34	1,43	0,97	1,06	1,16	1,25	1,34	1,42	1,51	1,06	1,15	1,25	1,34	1,42	1,51	1,59
	24°	1,22	1,34	1,44	1,56	1,68	1,79	1,90	1,32	1,44	1,54	1,66	1,78	1,89	2,00	1,43	1,56	1,65	1,77	1,89	2,00	2,11
	25°	1,61	1,68	1,83	1,98	2,12	2,26	2,40	1,66	1,81	1,96	2,11	2,25	2,39	2,52	1,80	1,94	2,09	2,24	2,39	2,52	2,66
	26°	1,87	2,05	2,22	2,40	2,56	2,71	2,87	2,02	2,20	2,37	2,54	2,70	2,85	3,01	2,18	2,36	2,53	2,71	2,86	3,02	3,17
	27°	2,21	2,42	2,60	2,80	3,00	3,18	3,35	2,39	2,59	2,78	2,98	3,17	3,35	3,52	2,58	2,78	2,97	3,17	3,36	3,54	3,71
	28°	2,56	2,80	3,02	3,25	3,47	3,67	3,89	2,75	2,89	3,22	3,44	3,66	3,86	4,07	2,97	3,21	3,44	3,66	3,88	4,09	4,30
	29°	2,93	3,19	3,43	3,66	3,91	4,14	4,37	3,16	3,41	3,65	3,89	4,13	4,36	4,59	3,40	3,66	3,89	4,13	4,38	4,61	4,82
	30°	3,31	3,57	3,86	4,15	4,41	4,66	4,92	3,55	3,81	4,10	4,38	4,66	4,90	5,16	3,82	4,08	4,37	4,65	4,93	5,17	5,42

		volumenski delež alkohola 19 %							volumenski delež alkohola 21 %						
		gostote							gostote						
		1,000	1,020	1,040	1,060	1,080	1,100	1,120	1,000	1,020	1,040	1,060	1,080	1,100	1,120
temperatura (°C)	10°	3,14	3,48	3,83	4,17	4,48	4,78	5,07	3,50	3,84	4,19	4,52	4,83	5,12	5,41
	11°	2,87	3,18	3,49	3,78	4,06	4,32	4,57	3,18	3,49	3,80	4,09	4,34	4,63	4,88
	12°	2,58	2,86	3,13	3,39	3,65	3,88	4,10	2,86	3,13	3,41	3,67	3,92	4,15	4,37
	13°	2,31	2,55	2,77	2,99	3,20	3,41	3,61	2,56	2,79	3,01	3,23	3,44	3,65	3,85
	14°	2,03	2,23	2,43	2,61	2,80	2,96	3,13	2,23	2,43	2,63	2,81	3,00	3,16	3,33
	15°	1,69	1,86	2,02	2,18	2,33	2,48	2,62	1,86	2,03	2,19	2,35	2,50	2,65	2,80
	16°	1,38	1,52	1,65	1,78	1,90	2,02	2,13	1,51	1,65	1,78	1,91	2,03	2,15	2,26
	17°	1,06	1,16	1,26	1,35	1,44	1,53	1,62	1,15	1,25	1,35	1,45	1,54	1,63	1,71
	18°	0,73	0,79	0,85	0,92	0,98	1,03	1,09	0,79	0,85	0,92	0,98	1,05	1,10	1,15
	19°	0,38	0,41	0,44	0,48	0,51	0,52	0,56	0,41	0,44	0,47	0,51	0,54	0,57	0,59
	20°														
	21°	0,37	0,41	0,44	0,47	0,50	0,53	0,56	0,41	0,44	0,47	0,51	0,54	0,57	0,59
	22°	0,75	0,81	0,87	0,93	0,99	1,04	1,10	0,81	0,88	0,94	1,00	1,06	1,10	1,17
	23°	1,15	1,30	1,34	1,43	1,51	1,60	1,68	1,25	1,34	1,44	1,63	1,61	1,70	1,78
	24°	1,55	1,67	1,77	1,89	2,00	2,11	2,23	1,68	1,80	1,90	2,02	2,13	2,25	2,36
	25°	1,95	2,09	2,24	2,39	2,53	2,67	2,71	2,11	2,25	2,40	2,55	2,69	2,83	2,97
	26°	2,36	2,54	2,71	2,89	3,04	3,20	3,35	2,55	2,73	2,90	3,07	3,22	3,38	3,54
	27°	2,79	2,99	3,18	3,38	3,57	3,75	3,92	3,01	3,20	3,40	3,59	3,78	3,96	4,13
	28°	3,20	3,44	3,66	3,89	4,11	4,32	4,53	3,46	3,69	3,93	4,15	4,36	4,58	4,77
	29°	3,66	3,92	4,15	4,40	4,64	4,87	5,08	3,95	4,20	4,43	4,68	4,92	5,15	5,36
	30°	4,11	4,37	4,66	4,94	5,22	5,46	5,71	4,42	4,68	4,97	5,25	5,53	5,77	6,02

Tabela I: MEDNARODNA TABELA ZA VOLUMENSKI DELEŽ ALKOHOLA PRI 20 °C

Tabela z navideznimi gostotami mešanice etanol - voda (Pyrex piknometer).

Gostota pri t °C korigirana na zračni vzgon.

volumenski delež alkohola v %																																				
ρ	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11																								
0°	999,64	1,50	998,14	1,44	996,70	1,40	995,30	1,35	993,95	1,30	992,65	1,24	991,41	1,19	990,22	1,14	989,08	1,10	987,98	1,05	986,93	1,00	985,93	0,95												
1°	-0,07		-0,06		-0,06		-0,06		-0,06		-0,06		-0,06		-0,05		-0,04		-0,03		-0,02		-0,01		0,97											
2°	999,71	1,51	998,20	1,44	996,76	1,40	995,36	1,35	994,01	1,30	992,71	1,24	991,47	1,20	990,27	1,15	989,12	1,11	988,01	1,06	986,95	1,01	985,94	0,97												
3°	-0,05		-0,05		-0,04		-0,04		-0,04		-0,04		-0,03		-0,03		-0,02		-0,02		-0,01		0,00		0,98											
4°	999,76	1,51	998,25	1,45	996,80	1,40	995,40	1,35	994,05	1,30	992,75	1,25	991,50	1,20	990,30	1,16	989,14	1,11	988,03	1,07	986,96	1,02	985,94	0,98												
5°	-0,03		-0,03		-0,03		-0,02		-0,02		-0,02		-0,02		-0,01		-0,01		0,00		0,01		0,02		1,00											
6°	999,79	1,51	998,28	1,45	996,83	1,41	995,42	1,35	994,07	1,30	992,77	1,25	991,52	1,21	990,31	1,16	989,15	1,12	988,03	1,08	986,95	1,03	985,92	0,99												
7°	-0,02		-0,02		-0,01		-0,02		-0,01		-0,01		0,00		0,00		0,01		0,02		0,03		0,04		1,00											
8°	999,81	1,51	998,30	1,46	996,84	1,40	995,44	1,36	994,08	1,30	992,78	1,26	991,52	1,21	990,31	1,17	989,14	1,13	988,01	1,09	986,92	1,04	985,88	0,99												
9°	0,00		0,00		0,00		0,00		0,01		0,02		0,02		0,02		0,02		0,03		0,04		0,05		1,01											
10°	999,81	1,51	998,30	1,46	996,84	1,40	995,44	1,37	994,07	1,31	992,76	1,26	991,50	1,21	990,29	1,17	989,12	1,14	987,98	1,10	986,88	1,05	985,83	1,01												
11°	0,01		0,01		0,01		0,02		0,01		0,02		0,03		0,04		0,05		0,05		0,05		0,06		1,03											
12°	999,80	1,51	998,29	1,46	996,83	1,41	995,42	1,36	994,06	1,32	992,74	1,27	991,47	1,22	990,25	1,18	989,07	1,14	987,93	1,10	986,83	1,06	985,77	0,99												
13°	0,03		0,03		0,03		0,03		0,04		0,04		0,04		0,05		0,06		0,07		0,08		0,09		1,03											
14°	999,77	1,51	998,26	1,46	996,80	1,41	995,39	1,37	994,02	1,32	992,70	1,27	991,43	1,23	990,20	1,19	989,01	1,15	987,86	1,11	986,75	1,07	985,68	0,99												
15°	0,05		0,04		0,04		0,05		0,05		0,05		0,05		0,06		0,06		0,07		0,08		0,09		1,05											
16°	999,72	1,50	998,22	1,46	996,76	1,42	995,34	1,37	993,97	1,32	992,65	1,27	991,38	1,24	990,14	1,19	988,95	1,16	987,79	1,12	986,67	1,08	985,59	0,99												
17°	0,05		0,06		0,06		0,06		0,06		0,06		0,07		0,07		0,08		0,09		0,10		0,11		1,06											
18°	999,67	1,51	998,16	1,46	996,70	1,42	995,28	1,37	993,91	1,32	992,59	1,28	991,31	1,24	990,07	1,20	988,87	1,17	987,70	1,13	986,57	1,09	985,48	0,99												
19°	0,07		0,07		0,07		0,08		0,08		0,08		0,08		0,09		0,09		0,10		0,11		0,12		1,06											
20°	999,60	1,51	998,09	1,46	996,63	1,42	995,21	1,37	993,84	1,33	992,51	1,28	991,23	1,25	989,98	1,20	988,78	1,17	987,60	1,14	986,46	1,10	985,36	0,99												
21°	0,09		0,09		0,09		0,09		0,09		0,09		0,10		0,10		0,11		0,11		0,12		0,13		1,07											
22°	999,51	1,51	998,00	1,46	996,54	1,41	995,13	1,38	993,75	1,33	992,42	1,29	991,13	1,25	989,88	1,21	988,67	1,18	987,49	1,15	986,34	1,11	985,23	0,99												
23°	0,10		0,09		0,09		0,10		0,10		0,11		0,11		0,11		0,12		0,13		0,14		0,15		1,09											
24°	999,41	1,50	997,91	1,46	996,45	1,42	995,03	1,38	993,65	1,34	992,31	1,29	991,02	1,25	989,77	1,22	988,55	1,19	987,36	1,15	986,21	1,12	985,09	0,99												
25°	0,11		0,11		0,11		0,11		0,11		0,12		0,12		0,12		0,13		0,14		0,15		0,16		1,09											
26°	999,30	1,50	997,80	1,46	996,34	1,42	994,92	1,38	993,54	1,34	992,20	1,30	990,90	1,25	989,65	1,23	988,42	1,20	987,22	1,16	986,06	1,13	984,93	0,99												
27°	0,12		0,12		0,12		0,13		0,13		0,13		0,13		0,14		0,14		0,15		0,16		0,17		1,11											
28°	999,18	1,50	997,68	1,46	996,22	1,43	994,79	1,38	993,41	1,34	992,07	1,30	990,77	1,26	989,51	1,23	988,28	1,21	987,07	1,17	985,90	1,13	984,77	0,99												
29°	0,13		0,14		0,14		0,14		0,15		0,15		0,16		0,16		0,17		0,18		0,19		0,20		1,12											
30°	999,05	1,51	997,54	1,46	996,08	1,42	994,66	1,38	993,28	1,35	991,93	1,30	990,63	1,27	989,36	1,24	988,12	1,21	986,91	1,18	985,73	1,14	984,59	0,99												
31°	0,15		0,14		0,14		0,15		0,15		0,15		0,16		0,16		0,17		0,18		0,19		0,20		1,13											
32°	998,90	1,50	997,40	1,46	995,94	1,43	994,51	1,38	993,13	1,35	991,78	1,31	990,47	1,27	989,20	1,25	987,95	1,21	986,74	1,19	985,55	1,15	984,40	0,99												
33°	0,16		0,16		0,16		0,16		0,16		0,17		0,17		0,18		0,18		0,19		0,20		0,21		1,14											
34°	998,74	1,50	997,24	1,46	995,78	1,43	994,35	1,38	992,97	1,36	991,61	1,31	990,30	1,28	989,02	1,25	987,77	1,22	986,55	1,19	985,36	1,16	984,20	0,99												
35°	0,17		0,17		0,17		0,17		0,18		0,18		0,18		0,19		0,19		0,20		0,21		0,22		1,16											
36°	998,57	1,50	997,07	1,46	995,61	1,42	994,19	1,39	992,80	1,36	991,44	1,32	990,12	1,28	988,84	1,26	987,58	1,23	986,35	1,20	985,15	1,17	983,98	0,99												
37°	0,18		0,18		0,18		0,19		0,19		0,19		0,20		0,20		0,21		0,22		0,23		0,24		1,17											
38°	998,39	1,50	996,89	1,46	995,43	1,43	994,00	1,39	992,61	1,36	991,25	1,32	989,93	1,29	988,64	1,26	987,38	1,23	986,15	1,21	984,94	1,19	983,76	0,99												
39°	0,19		0,19		0,19		0,19		0,20		0,20		0,21		0,21		0,22		0,23		0,24		0,25		1,18											
40°	998,20	1,50	996,70	1,46	995,24	1,43	993,81	1,39	992,42	1,36	991,06	1,33	989,73	1,29	988,44	1,27	987,17	1,24	985,93	1,22	984,71	1,19	983,52	0,99												
41°	0,20		0,20		0,20		0,21		0,21		0,21		0,22		0,22		0,23		0,24		0,25		0,26		1,19											
42°	998,00	1,50	996,50	1,46	995,04	1,43	993,61	1,40	992,21	1,36	990,85	1,33	989,52	1,30	988,22	1,27	986,95	1,25	985,70	1,23	984,47	1,19	983,28	0,99												
43°	0,21		0,21		0,21		0,22		0,22		0,22		0,23		0,23		0,24		0,25		0,26		0,27		1,20											
44°	997,79	1,50	996,29	1,46	994,83	1,43	993,40	1,40	992,00	1,37	990,63	1,33	989,30	1,31	987,99	1,28	986,71	1,25	985,46	1,23	984,23	1,21	983,02	0,99												
45°	0,22		0,22		0,23		0,23		0,23		0,23		0,24		0,24		0,25		0,26		0,27		0,28		1,21											
46°	997,57	1,50	996,07	1,47	994,60	1,43	993,17	1,40	991,77																											

		volumenski delež alkohola v %																							
°	10		11		12		13		14		15		16		17		18		19		20		21		
0	986,93	1,00	985,93	0,95	984,98	0,92	984,06	0,88	983,18	0,84	982,34	0,80	981,54	0,78	980,76	0,75	980,01	0,73	979,28	0,72	978,56	0,70	977,86	0,70	
1	-0,02 986,95 0,01	1,01	-0,01 985,94 0,00	0,97	0,01 984,97 0,01	0,92	0,01 984,05 0,03	0,90	0,03 983,15 0,04	0,85	0,04 982,30 0,07	0,83	0,07 981,47 0,08	0,79	0,08 980,68 0,10	0,77	0,10 979,91 0,12	0,75	0,12 979,16 0,14	0,74	0,14 978,42 0,16	0,73	0,17 977,69 0,18	0,72	
2	986,96 0,01	1,02	985,94 0,02	0,98	984,96 0,04	0,94	984,02 0,05	0,91	983,11 0,06	0,88	982,23 0,07	0,84	981,39 0,09	0,81	980,58 0,11	0,79	979,79 0,13	0,77	979,02 0,15	0,76	978,26 0,17	0,75	977,51 0,19	0,74	
3	986,95 0,03	1,03	985,92 0,04	1,00	984,92 0,04	0,95	983,97 0,06	0,92	983,05 0,07	0,89	982,16 0,09	0,86	981,30 0,10	0,83	980,47 0,12	0,81	979,66 0,14	0,79	978,87 0,16	0,78	978,09 0,18	0,77	977,32 0,20	0,77	
4	986,92 0,04	1,04	985,88 0,05	1,00	984,88 0,06	0,97	983,91 0,07	0,93	982,98 0,09	0,91	982,07 0,10	0,87	981,20 0,12	0,85	980,35 0,14	0,83	979,52 0,15	0,81	978,71 0,17	0,80	977,91 0,19	0,79	977,12 0,22	0,79	
5	986,88	1,05	985,83	1,01	984,82	0,98	983,84	0,95	982,89	0,92	981,97	0,89	981,08	0,87	980,21	0,84	979,37	0,83	978,54	0,82	977,72	0,82	976,90	0,80	
6	0,05 986,83 0,08	1,06	0,06 985,77 0,09	1,03	0,08 984,74 0,09	0,99	0,09 983,75 0,10	0,96	0,10 982,79 0,12	0,94	0,12 981,85 0,13	0,90	0,13 980,95 0,15	0,88	0,14 980,07 0,16	0,87	0,17 979,20 0,18	0,85	0,19 978,35 0,19	0,84	0,21 977,51 0,21	0,83	0,22 976,68 0,23	0,83	
7	986,75 0,08	1,07	985,68 0,09	1,03	984,65 0,11	1,00	983,65 0,13	0,98	982,67 0,13	0,95	981,72 0,14	0,92	980,80 0,15	0,89	979,91 0,18	0,89	979,02 0,19	0,86	978,16 0,21	0,86	977,30 0,23	0,85	976,45 0,25	0,85	
8	986,67 0,10	1,08	985,59 0,11	1,05	984,54 0,12	1,02	983,52 0,12	0,98	982,54 0,14	0,96	981,58 0,16	0,93	980,65 0,18	0,92	979,73 0,19	0,90	978,83 0,21	0,88	977,95 0,22	0,88	977,07 0,24	0,87	976,20 0,26	0,87	
9	986,57 0,11	1,09	985,48 0,12	1,06	984,42 0,12	1,02	983,40 0,14	1,00	982,40 0,16	0,98	981,42 0,17	0,95	980,47 0,18	0,93	979,54 0,20	0,92	978,62 0,20	0,89	977,73 0,23	0,90	976,83 0,24	0,89	975,94 0,26	0,89	
10	986,46	1,10	985,36	1,06	984,30	1,04	983,26	1,02	982,24	0,99	981,25	0,96	980,29	0,95	979,34	0,92	978,42	0,92	977,50	0,91	976,59	0,91	975,68	0,91	
11	0,12 986,34 0,13	1,11	0,13 985,23 0,14	1,07	0,14 984,16 0,16	1,06	0,16 983,10 0,16	1,02	0,16 982,08 0,18	1,00	0,17 981,08 0,19	0,98	0,19 980,10 0,21	0,96	0,20 979,14 0,22	0,95	0,23 978,19 0,24	0,94	0,25 977,25 0,25	0,93	0,27 976,32 0,27	0,93	0,29 975,39 0,28	0,92	
12	986,21 0,15	1,12	985,09 0,16	1,09	984,00 0,16	1,06	982,94 0,18	1,04	981,90 0,19	1,01	980,89 0,20	1,00	979,89 0,21	0,97	978,92 0,23	0,97	977,95 0,24	0,95	977,00 0,26	0,95	976,05 0,28	0,94	975,11 0,30	0,95	
13	986,06 0,16	1,13	984,93 0,16	1,09	983,84 0,18	1,08	982,76 0,18	1,05	981,71 0,20	1,02	980,69 0,22	1,01	979,68 0,23	0,99	978,69 0,24	0,98	977,71 0,26	0,97	976,74 0,27	0,97	975,77 0,28	0,96	974,81 0,30	0,96	
14	985,90 0,17	1,13	984,77 0,18	1,11	983,66 0,19	1,08	982,58 0,20	1,07	981,51 0,21	1,04	980,47 0,22	1,02	979,45 0,24	1,00	978,45 0,25	1,00	977,45 0,26	0,98	976,47 0,28	0,98	975,49 0,30	0,98	974,51 0,32	0,98	
15	985,73	1,14	984,59	1,12	983,47	1,09	982,38	1,08	981,30	1,05	980,25	1,04	979,21	1,01	978,20	1,01	977,19	1,00	976,19	1,00	975,19	1,00	974,19	1,00	
16	0,18 985,55 0,19	1,15	0,19 984,40 0,20	1,13	0,20 983,27 0,21	1,11	0,22 982,16 0,22	1,08	0,22 981,08 0,23	1,07	0,24 980,01 0,24	1,04	0,24 978,97 0,26	1,04	0,27 977,93 0,27	1,02	0,28 976,91 0,29	1,02	0,30 975,89 0,30	1,01	0,31 974,88 0,32	1,01	0,32 973,87 0,33	1,02	
17	985,36 0,21	1,16	984,20 0,22	1,14	983,06 0,22	1,12	981,94 0,23	1,09	980,85 0,25	1,08	979,77 0,26	1,06	978,71 0,27	1,05	977,66 0,28	1,04	976,62 0,29	1,03	975,59 0,31	1,03	974,56 0,32	1,02	973,54 0,35	1,04	
18	985,15 0,21	1,17	983,98 0,22	1,14	982,84 0,24	1,13	981,71 0,24	1,11	980,60 0,25	1,09	979,51 0,26	1,07	978,44 0,28	1,06	977,38 0,29	1,05	976,33 0,31	1,05	975,28 0,32	1,04	974,24 0,34	1,05	973,19 0,35	1,05	
19	984,94 0,23	1,18	983,76 0,23	1,16	982,60 0,24	1,13	981,47 0,26	1,12	980,35 0,27	1,10	979,25 0,28	1,09	978,16 0,29	1,07	977,09 0,30	1,07	976,02 0,31	1,06	974,96 0,33	1,06	973,90 0,34	1,06	972,84 0,36	1,06	
20	984,71	1,19	983,52	1,16	982,36	1,15	981,21	1,13	980,08	1,11	978,97	1,10	977,87	1,08	976,79	1,08	975,71	1,08	974,63	1,07	973,56	1,08	972,48	1,08	

volumenski delež alkohola v %																								
°	10		11		12		13		14		15		16		17		18		19		20		21	
20°	984,71	1,19	983,52	1,16	982,36	1,15	981,21	1,13	980,08	1,11	978,97	1,10	977,87	1,08	976,79	1,08	975,71	1,08	974,63	1,07	973,56	1,08	972,48	1,08
21°	0,24 984,47	1,19	0,24 983,28	1,18	0,26 982,10	1,15	0,26 980,95	1,14	0,27 978,81	1,12	0,28 978,69	1,11	0,29 977,58	1,10	0,31 976,48	1,10	0,33 975,38	1,09	0,34 974,29	1,09	0,36 973,20	1,09	0,37 972,11	1,09
22°	0,24 984,23	1,21	0,26 983,02	1,18	0,28 981,84	1,17	0,29 980,67	1,15	0,30 979,52	1,13	0,31 978,39	1,12	0,33 977,27	1,12	0,33 976,15	1,10	0,35 975,05	1,11	0,35 973,94	1,10	0,36 972,84	1,10	0,37 971,74	1,12
23°	0,26 983,97	1,20	0,26 982,77	1,20	0,27 981,57	1,18	0,28 980,39	1,16	0,29 979,23	1,15	0,31 978,08	1,13	0,32 976,95	1,13	0,33 975,82	1,12	0,35 974,70	1,11	0,35 973,59	1,12	0,37 972,47	1,12	0,38 971,37	1,12
24°	0,27 983,70	1,22	0,29 982,48	1,20	0,29 981,28	1,18	0,29 980,10	1,17	0,30 978,93	1,16	0,31 977,77	1,15	0,33 976,62	1,13	0,33 975,49	1,14	0,35 974,35	1,13	0,37 973,22	1,13	0,38 972,09	1,14	0,40 970,95	1,14
25°	0,28 983,42	1,22	0,30 982,20	1,21	0,31 980,99	1,20	0,31 979,79	1,18	0,32 978,61	1,17	0,33 977,44	1,15	0,35 976,29	1,15	0,36 975,14	1,15	0,37 973,99	1,14	0,39 972,85	1,15	0,40 971,70	1,15	0,41 970,55	1,16
26°	0,28 983,14	1,24	0,30 981,90	1,22	0,31 980,68	1,20	0,32 979,48	1,19	0,33 978,29	1,18	0,34 977,11	1,17	0,35 975,94	1,16	0,36 974,78	1,16	0,38 973,62	1,16	0,39 972,46	1,16	0,40 971,30	1,16	0,42 970,14	1,17
27°	0,30 982,84	1,24	0,30 981,60	1,23	0,31 980,37	1,21	0,32 979,16	1,20	0,33 977,96	1,19	0,34 976,77	1,18	0,35 975,59	1,17	0,36 974,42	1,18	0,38 973,24	1,17	0,40 972,07	1,17	0,41 970,90	1,18	0,43 969,72	1,18
28°	0,31 982,53	1,25	0,32 981,28	1,23	0,32 980,05	1,22	0,33 978,83	1,21	0,34 977,62	1,20	0,35 976,42	1,19	0,37 975,23	1,19	0,38 974,04	1,18	0,40 972,86	1,19	0,40 971,67	1,18	0,42 970,49	1,20	0,43 969,29	1,20
29°	0,31 982,22	1,26	0,32 980,96	1,24	0,33 979,72	1,23	0,34 978,49	1,22	0,35 977,27	1,21	0,36 976,06	1,20	0,37 974,86	1,20	0,38 973,66	1,20	0,40 972,46	1,19	0,41 971,27	1,20	0,43 970,07	1,21	0,44 968,86	1,22
30°	0,32 981,90	1,27	0,33 980,63	1,25	0,34 979,38	1,24	0,35 978,14	1,23	0,36 976,91	1,22	0,37 975,69	1,21	0,38 974,48	1,22	0,40 973,26	1,21	0,41 972,05	1,21	0,42 970,84	1,21	0,44 969,63	1,22	0,45 968,41	1,23
31°	0,34 981,56	1,27	0,34 980,29	1,26	0,35 979,03	1,25	0,36 977,78	1,24	0,37 976,54	1,23	0,38 975,31	1,23	0,40 974,08	1,22	0,40 972,86	1,22	0,41 971,64	1,22	0,42 970,42	1,23	0,44 969,19	1,23	0,45 967,96	1,24
32°	0,35 981,21	1,28	0,35 979,93	1,26	0,36 978,67	1,26	0,37 977,41	1,25	0,38 976,16	1,24	0,39 974,92	1,23	0,40 973,69	1,23	0,42 972,46	1,24	0,42 971,22	1,23	0,44 969,99	1,24	0,45 968,75	1,25	0,46 967,50	1,25
33°	0,35 980,86	1,28	0,35 979,58	1,28	0,37 978,30	1,26	0,37 977,04	1,26	0,38 975,78	1,25	0,39 974,53	1,24	0,40 973,29	1,25	0,42 972,04	1,24	0,43 970,80	1,25	0,44 969,55	1,25	0,46 968,30	1,26	0,47 967,04	1,27
34°	0,36 980,50	1,29	0,37 979,21	1,28	0,37 977,93	1,27	0,38 976,66	1,27	0,39 975,39	1,26	0,40 974,13	1,25	0,41 972,88	1,26	0,42 971,62	1,25	0,43 970,37	1,26	0,44 969,11	1,27	0,46 967,84	1,27	0,48 966,57	1,29
35°	0,36 980,14	1,30	0,37 978,84	1,29	0,38 977,55	1,28	0,39 976,27	1,27	0,40 975,00	1,27	0,41 973,73	1,27	0,42 972,46	1,26	0,44 971,20	1,27	0,45 969,93	1,28	0,45 968,65	1,27	0,47 967,38	1,29	0,48 966,09	1,30
36°	0,37 979,77	1,31	0,38 978,46	1,29	0,39 977,17	1,29	0,40 975,88	1,28	0,41 974,60	1,28	0,42 973,32	1,28	0,43 972,04	1,28	0,44 970,76	1,28	0,45 969,48	1,28	0,47 968,20	1,29	0,48 966,91	1,30	0,49 965,61	1,32
37°	0,39 979,38	1,31	0,39 978,07	1,30	0,40 976,77	1,29	0,41 975,48	1,29	0,42 974,19	1,29	0,43 972,90	1,29	0,44 971,61	1,29	0,45 970,32	1,29	0,46 969,03	1,30	0,47 967,73	1,30	0,49 966,43	1,31	0,50 965,12	1,33
38°	0,38 979,00	1,32	0,39 977,68	1,31	0,40 976,37	1,30	0,41 975,07	1,30	0,42 973,77	1,30	0,43 972,47	1,30	0,44 971,17	1,30	0,45 969,87	1,30	0,47 968,57	1,31	0,48 967,26	1,32	0,49 965,94	1,32	0,50 964,62	1,34
39°	0,40 978,60	1,32	0,40 977,28	1,32	0,41 975,96	1,31	0,42 974,65	1,30	0,43 973,35	1,31	0,44 972,04	1,31	0,45 970,73	1,31	0,46 969,42	1,32	0,47 968,10	1,32	0,48 966,78	1,33	0,49 965,45	1,33	0,51 964,12	1,36
40°	0,40 978,20	1,33	0,41 976,87	1,32	0,41 975,55	1,32	0,42 974,23	1,31	0,43 972,92	1,32	0,44 971,60	1,32	0,45 970,28	1,32	0,46 968,96	1,33	0,47 967,63	1,33	0,48 966,30	1,34	0,49 964,96	1,35	0,51 963,61	1,37

volumenski delež alkohola v %																								
ρ	20		21		22		23		24		25		26		27		28		29		30		31	
0	978,56	0,70	977,86	0,70	977,16	0,69	976,47	0,71	975,76	0,71	975,05	0,72	974,33	0,75	973,58	0,77	972,81	0,80	972,01	0,83	971,18	0,87	970,31	0,90
1	0,14	0,73	0,17	0,72	0,19	0,72	0,22	0,73	0,24	0,73	0,26	0,75	0,29	0,77	0,31	0,80	0,34	0,82	0,36	0,86	0,39	0,89	0,41	0,92
2	978,42	0,75	977,69	0,74	976,97	0,75	976,25	0,75	975,52	0,76	974,79	0,77	974,04	0,79	973,27	0,82	972,47	0,85	971,65	0,88	970,79	0,91	969,90	0,95
3	0,16	0,77	0,18	0,77	0,20	0,76	0,23	0,78	0,25	0,78	0,28	0,80	0,30	0,81	0,33	0,85	0,36	0,88	0,38	0,90	0,93	0,42	0,98	
4	978,26	0,79	977,51	0,79	976,77	0,79	976,02	0,80	975,27	0,80	974,51	0,82	973,74	0,84	972,95	0,87	972,13	0,89	971,28	0,92	970,40	0,96	969,60	1,00
5	0,17	0,82	0,19	0,82	0,22	0,86	0,25	0,88	0,27	0,89	0,30	0,92	0,33	0,94	0,35	0,97	0,37	0,99	0,40	1,00	0,42	0,44	1,01	
6	978,09	0,86	977,32	0,86	976,55	0,87	975,79	0,87	975,01	0,88	974,23	0,89	973,43	0,90	972,62	0,91	971,77	0,92	970,90	0,94	969,90	0,97	968,90	1,03
7	0,18	0,89	0,20	0,89	0,22	0,91	0,25	0,93	0,27	0,94	0,30	0,96	0,33	0,98	0,35	1,00	0,37	1,02	0,40	1,04	0,42	0,44	1,06	
8	977,91	0,91	977,12	0,91	976,33	0,92	975,54	0,92	974,74	0,93	973,94	0,94	973,12	0,95	972,28	0,96	971,41	0,97	970,52	0,99	969,50	1,02	968,50	1,08
9	0,19	0,94	0,21	0,94	0,23	0,97	0,26	0,99	0,28	1,00	0,30	1,02	0,33	1,04	0,35	1,06	0,37	1,08	0,40	1,10	0,42	0,44	1,12	
10	977,72	0,99	976,90	0,99	976,10	1,00	975,28	1,00	974,47	1,01	973,64	1,02	972,79	1,03	971,93	1,04	971,04	1,05	970,13	1,06	969,18	1,08	968,20	1,15
11	0,21	1,03	0,22	1,03	0,25	1,07	0,26	1,08	0,29	1,10	0,31	1,12	0,33	1,14	0,35	1,16	0,37	1,18	0,40	1,20	0,42	0,44	1,22	
12	977,51	1,08	976,68	1,08	975,85	1,09	975,02	1,09	974,18	1,10	973,33	1,11	972,46	1,12	971,58	1,13	970,67	1,14	969,73	1,15	968,76	1,17	967,76	1,26
13	0,22	1,11	0,23	1,11	0,25	1,14	0,28	1,16	0,30	1,18	0,32	1,20	0,34	1,22	0,36	1,24	0,38	1,26	0,40	1,28	0,42	0,44	1,30	
14	977,30	1,16	976,45	1,16	975,60	1,17	974,75	1,18	973,88	1,19	973,01	1,20	972,12	1,21	971,21	1,22	970,29	1,23	969,33	1,24	968,34	1,26	967,32	1,36
15	0,23	1,19	0,24	1,19	0,27	1,23	0,28	1,24	0,31	1,26	0,33	1,28	0,35	1,30	0,37	1,32	0,39	1,34	0,40	1,36	0,42	0,44	1,38	
16	977,07	1,24	976,20	1,24	975,33	1,25	974,46	1,26	973,57	1,27	972,68	1,28	971,77	1,29	970,85	1,30	969,90	1,31	968,91	1,32	967,91	1,34	966,86	1,44
17	0,24	1,27	0,25	1,27	0,28	1,31	0,30	1,32	0,33	1,34	0,36	1,36	0,38	1,38	0,40	1,40	0,42	1,42	0,44	1,44	0,46	0,48	1,46	
18	976,83	1,32	975,94	1,32	975,05	1,33	974,16	1,34	973,26	1,35	972,34	1,36	971,42	1,37	970,47	1,38	969,50	1,39	968,50	1,40	967,47	1,42	966,40	1,52
19	0,25	1,35	0,26	1,35	0,29	1,40	0,30	1,41	0,33	1,43	0,35	1,45	0,37	1,47	0,39	1,49	0,41	1,51	0,43	1,53	0,45	0,47	1,55	
20	976,59	1,40	975,68	1,40	974,77	1,41	973,86	1,42	972,93	1,43	972,00	1,44	971,05	1,45	970,08	1,46	969,09	1,47	968,07	1,48	967,02	1,50	965,94	1,62
21	0,27	1,43	0,28	1,43	0,31	1,48	0,32	1,49	0,34	1,51	0,36	1,53	0,38	1,55	0,40	1,57	0,42	1,59	0,44	1,61	0,46	0,48	1,63	
22	976,32	1,48	975,39	1,48	974,47	1,49	973,53	1,50	972,59	1,51	971,64	1,52	970,67	1,53	969,68	1,54	968,66	1,55	967,63	1,56	966,56	1,58	965,47	1,72
23	0,27	1,51	0,28	1,51	0,31	1,56	0,32	1,57	0,34	1,59	0,36	1,61	0,38	1,63	0,40	1,65	0,42	1,67	0,44	1,69	0,46	0,48	1,71	
24	976,05	1,56	975,11	1,56	974,16	1,57	973,21	1,58	972,25	1,59	971,28	1,60	970,29	1,61	969,28	1,62	968,25	1,63	967,19	1,64	966,11	1,66	965,00	1,80
25	0,28	1,59	0,30	1,59	0,33	1,64	0,34	1,65	0,36	1,67	0,38	1,69	0,40	1,71	0,42	1,73	0,44	1,75	0,46	1,77	0,48	0,50	1,79	
26	975,77	1,64	974,81	1,64	973,85	1,65	972,88	1,66	971,90	1,67	970,91	1,68	969,90	1,69	968,87	1,70	967,82	1,71	966,74	1,72	965,64	1,74	964,50	1,90
27	0,28	1,67	0,30	1,67	0,33	1,72	0,34	1,73	0,36	1,75	0,38	1,77	0,40	1,79	0,42	1,81	0,44	1,83	0,46	1,85	0,48	0,50	1,87	
28	975,49	1,73	974,51	1,73	973,53	1,74	972,54	1,75	971,54	1,76	970,53	1,77	969,50	1,78	968,46	1,79	967,39	1,80	966,29	1,81	965,17	1,84	964,01	2,00
29	0,30	1,76	0,32	1,76	0,34	1,81	0,35	1,82	0,37	1,84	0,39	1,86	0,41	1,88	0,43	1,90	0,45	1,92	0,47	1,94	0,49	0,51	1,96	
30	975,19	1,82	974,19	1,82	973,19	1,83	972,19	1,84	971,17	1,85	970,14	1,86	969,10	1,87	968,04	1,88	966,95	1,89	965,83	1,90	964,69	1,92	963,52	2,10
31	0,31	1,85	0,32	1,85	0,34	1,90	0,36	1,91	0,38	1,93	0,40	1,95	0,42	1,97	0,44	1,99	0,46	2,01	0,48	2,03	0,50	0,51	2,05	
32	974,88	1,90	973,87	1,90	972,85	1,91	971,83	1,92	970,80	1,93	969,75	1,94	968,69	1,95	967,61	1,96	966,50	1,97	965,37	1,98	964,21	1,99	963,01	2,20
33	0,32	1,93	0,33	1,93	0,35	1,98	0,37	1,99	0,39	2,01	0,41	2,03	0,43	2,05	0,45	2,07	0,47	2,09	0,49	2,11	0,50	0,50	2,13	
34	974,56	1,98	973,54	1,98	972,50	1,99	971,46	2,00	970,41	2,01	969,35	2,02	968,27	2,03	967,17	2,04	966,05	2,05	964,91	2,06	963,75	2,07	962,55	2,20
35	0,32	2,01	0,33	2,01	0,36	2,06	0,38	2,07	0,40	2,09	0,42	2,11	0,44	2,13	0,46	2,15	0,48	2,17	0,49	2,19	0,50	0,50	2,21	
36	974,24	2,06	973,19	2,06	972,14	2,07	971,09	2,08	970,02	2,09	968,94	2,10	967,84	2,11	966,72	2,12	965,58	2,13	964,41	2,14	963,22	2,15	962,00	2,30
37	0,34	2,09	0,35	2,09	0,38	2,14	0,40	2,15	0,42	2,17	0,44	2,19	0,46	2,21	0,48	2,23	0,49	2,25	0,50	2,27	0,50	0,50	2,29	
38	973,90	2,14	972,84	2,14	971,78	2,15	970,70	2,16	969,62	2,17	968,52	2,18	967,41	2,19	966,27	2,20	965,11	2,21	963,93	2,22	962,72	2,23	961,47	2,40
39	0,34	2,17	0,36	2,17	0,39	2,22	0,41	2,23	0,43	2,25	0,45	2,27	0,47	2,29	0,49	2,31	0,50	2,33	0,51	2,35	0,51	0,51	2,37	
40	973,56	2,22	972,48	2,22	971,40	2,23	970,31	2,24	969,21	2,25	968,10	2,26	966,96	2,27	965,81	2,28	964,64	2,29	963,44	2,30	962,21	2,31	960,95	2,50

volumenski delež alkohola v %																								
ρ	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31												
20	973,56	1,08	972,48	1,08	971,40	1,09	970,31	1,10	969,21	1,11	968,10	1,14	966,96	1,15	965,81	1,17	964,64	1,20	963,44	1,23	962,21	1,26	960,95	1,29
21	0,36		0,37		0,38		0,40		0,42		0,44		0,45		0,46		0,49		0,50		0,52		0,53	
22	973,20	1,09	972,11	1,09	971,02	1,11	969,91	1,12	968,79	1,13	967,66	1,15	966,51	1,16	965,35	1,20	964,15	1,21	962,94	1,25	961,69	1,27	960,42	1,31
23	0,36		0,37		0,40		0,41		0,42		0,44		0,45		0,48		0,49		0,51		0,52		0,54	
24	972,84	1,10	971,74	1,12	970,62	1,12	969,50	1,13	968,37	1,15	967,22	1,16	966,06	1,19	964,87	1,21	963,66	1,23	962,43	1,26	961,17	1,29	959,88	1,32
25	0,37		0,39		0,40		0,42		0,43		0,45		0,47		0,48		0,49		0,51		0,53		0,55	
26	972,47	1,12	971,35	1,13	970,22	1,14	969,08	1,14	967,94	1,17	966,77	1,18	965,59	1,20	964,39	1,22	963,17	1,25	961,92	1,28	960,64	1,31	959,33	1,33
27	0,38		0,40		0,41		0,42		0,44		0,45		0,47		0,49		0,51		0,52		0,54		0,55	
28	972,09	1,14	970,95	1,14	969,81	1,15	968,66	1,16	967,50	1,18	966,32	1,20	965,12	1,22	963,90	1,24	962,66	1,26	961,40	1,30	960,10	1,32	958,78	1,35
29	0,39		0,40		0,42		0,43		0,45		0,47		0,48		0,49		0,51		0,53		0,54		0,55	
30	971,70	1,15	970,55	1,16	969,39	1,16	968,23	1,18	967,05	1,20	965,85	1,21	964,64	1,23	963,41	1,26	962,15	1,28	960,87	1,31	959,56	1,33	958,23	1,37
31	0,40		0,41		0,42		0,44		0,46		0,47		0,49		0,50		0,51		0,53		0,54		0,57	
32	971,30	1,16	970,14	1,17	968,97	1,18	967,79	1,20	966,59	1,21	965,38	1,23	964,15	1,24	962,91	1,27	961,64	1,30	960,34	1,32	959,02	1,36	957,66	1,38
33	0,40		0,42		0,43		0,45		0,46		0,48		0,49		0,51		0,53		0,54		0,56		0,56	
34	970,90	1,18	969,72	1,18	968,54	1,20	967,34	1,21	966,13	1,23	964,90	1,24	963,66	1,26	962,40	1,29	961,11	1,31	959,80	1,34	958,46	1,36	957,10	1,40
35	0,41		0,43		0,45		0,46		0,47		0,48		0,50		0,52		0,54		0,56		0,57		0,59	
36	970,49	1,20	969,29	1,20	968,09	1,21	966,88	1,22	965,66	1,24	964,42	1,26	963,16	1,28	961,88	1,31	960,57	1,33	959,24	1,35	957,89	1,38	956,51	1,41
37	0,42		0,43		0,45		0,47		0,49		0,50		0,52		0,53		0,55		0,57		0,58		0,58	
38	970,07	1,21	968,86	1,22	967,64	1,23	966,41	1,24	965,17	1,25	963,92	1,28	962,64	1,29	961,35	1,31	960,04	1,35	958,69	1,36	957,33	1,40	955,93	1,42
39	0,44		0,45		0,46		0,47		0,49		0,50		0,51		0,53		0,55		0,55		0,58		0,58	
40	969,63	1,22	968,41	1,23	967,18	1,24	965,94	1,26	964,68	1,26	963,42	1,29	962,13	1,31	960,82	1,33	959,49	1,35	958,14	1,39	956,75	1,40	955,35	1,44
41	0,44		0,45		0,46		0,48		0,49		0,51		0,52		0,53		0,55		0,57		0,58		0,60	
42	969,19	1,23	967,96	1,24	966,72	1,26	965,46	1,27	964,19	1,28	962,91	1,30	961,61	1,32	960,29	1,35	958,94	1,37	957,57	1,40	956,17	1,42	954,75	1,44
43	0,44		0,46		0,47		0,48		0,50		0,51		0,53		0,54		0,55		0,57		0,58		0,59	
44	968,75	1,25	967,50	1,25	966,25	1,27	964,98	1,29	963,69	1,29	962,40	1,32	961,08	1,33	959,75	1,36	958,39	1,39	957,00	1,41	955,59	1,43	954,16	1,46
45	0,45		0,46		0,48		0,49		0,50		0,52		0,53		0,55		0,57		0,57		0,59		0,61	
46	968,30	1,26	967,04	1,27	965,77	1,28	964,49	1,30	963,19	1,31	961,88	1,33	960,55	1,35	959,20	1,38	957,82	1,39	956,43	1,43	955,00	1,45	953,55	1,47
47	0,46		0,47		0,49		0,50		0,51		0,53		0,54		0,56		0,56		0,59		0,59		0,60	
48	967,84	1,27	966,57	1,29	965,28	1,29	963,99	1,31	962,68	1,33	961,35	1,34	960,01	1,37	958,64	1,38	957,26	1,42	955,84	1,43	954,41	1,46	952,95	1,49
49	0,46		0,48		0,49		0,51		0,52		0,53		0,55		0,56		0,58		0,58		0,60		0,62	
50	967,38	1,29	966,09	1,30	964,79	1,31	963,48	1,32	962,16	1,34	960,82	1,36	959,46	1,38	958,08	1,40	956,68	1,42	955,26	1,45	953,81	1,48	952,33	1,50
51	0,47		0,48		0,50		0,51		0,53		0,54		0,55		0,57		0,58		0,60		0,61		0,62	
52	966,91	1,30	965,61	1,32	964,29	1,32	962,97	1,34	961,63	1,35	960,28	1,37	958,91	1,40	957,51	1,41	956,10	1,44	954,66	1,46	953,20	1,49	951,71	1,51
53	0,48		0,49		0,50		0,52		0,53		0,55		0,56		0,57		0,59		0,60		0,61		0,62	
54	966,43	1,31	965,12	1,33	963,79	1,34	962,45	1,35	961,10	1,37	959,73	1,38	958,35	1,41	956,94	1,43	955,51	1,45	954,06	1,47	952,59	1,50	951,09	1,53
55	0,49		0,50		0,51		0,52		0,54		0,55		0,57		0,58		0,59		0,60		0,62		0,63	
56	965,94	1,32	964,62	1,34	963,28	1,35	961,93	1,37	960,56	1,38	959,18	1,40	957,78	1,42	956,36	1,44	954,92	1,46	953,46	1,49	951,97	1,51	950,46	1,54
57	0,49		0,50		0,52		0,53		0,54		0,56		0,57		0,58		0,60		0,61		0,62		0,64	
58	965,45	1,33	964,12	1,36	962,76	1,36	961,40	1,38	960,02	1,40	958,62	1,41	957,21	1,43	955,78	1,46	954,32	1,47	952,85	1,50	951,35	1,53	949,82	1,55
59	0,49		0,51		0,52		0,54		0,55		0,56		0,58		0,59		0,60		0,62		0,63		0,64	
60	964,96	1,35	963,61	1,37	962,24	1,38	960,86	1,39	959,47	1,41	958,06	1,43	956,63	1,44	955,19	1,47	953,72	1,49	952,23	1,51	950,72	1,54	949,18	1,57

Tabela II: MEDNARODNA TABELA ZA VOLUMENSKI DELEŽ ALKOHOLA PRI 20 °C

Tabela korekcijskih faktorjev, ki jih uporabljamo za popravek navideznega volumenskega deleža alkohola glede na vpliv temperature.

Vrednosti, ki jih prištejemo ali odštejemo od navideznega volumenskega deleža alkohola pri t °C (navaden steklen alkoholometer), so navedene v spodnji tabeli.

			navidezni volumenski delež alkohola v % pri t °C																
			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
temperatura t °C	0°	(prištejemo)	0,76	0,77	0,82	0,87	0,95	1,04	1,16	1,31	1,49	1,70	1,95	2,26	2,62	3,03	3,49	4,02	4,56
	1°		0,81	0,83	0,87	0,92	1,00	1,09	1,20	1,35	1,52	1,73	1,97	2,26	2,59	2,97	3,40	3,87	4,36
	2°		0,85	0,87	0,92	0,97	1,04	1,13	1,24	1,38	1,54	1,74	1,97	2,24	2,54	2,89	3,29	3,72	4,17
	3°		0,88	0,91	0,95	1,00	1,07	1,15	1,26	1,39	1,55	1,73	1,95	2,20	2,48	2,80	3,16	3,55	3,95
	4°		0,90	0,92	0,97	1,02	1,09	1,17	1,27	1,40	1,55	1,72	1,92	2,15	2,41	2,71	3,03	3,38	3,75
	5°		0,91	0,93	0,98	1,03	1,10	1,17	1,27	1,39	1,53	1,69	1,87	2,08	2,33	2,60	2,89	3,21	3,54
	6°		0,92	0,94	0,98	1,02	1,09	1,16	1,25	1,37	1,50	1,65	1,82	2,01	2,23	2,47	2,74	3,02	3,32
	7°		0,91	0,93	0,97	1,01	1,07	1,14	1,23	1,33	1,45	1,59	1,75	1,92	2,12	2,34	2,58	2,83	3,10
	8°		0,89	0,91	0,94	0,98	1,04	1,11	1,19	1,28	1,39	1,52	1,66	1,82	2,00	2,20	2,42	2,65	2,88
	9°		0,86	0,88	0,91	0,95	1,01	1,07	1,14	1,23	1,33	1,44	1,57	1,71	1,87	2,05	2,24	2,44	2,65
	10°		0,82	0,84	0,87	0,91	0,96	1,01	1,08	1,16	1,25	1,35	1,47	1,60	1,74	1,89	2,06	2,24	2,43
	11°		0,78	0,79	0,82	0,86	0,90	0,95	1,01	1,08	1,16	1,25	1,36	1,47	1,60	1,73	1,88	2,03	2,20
	12°		0,72	0,74	0,76	0,79	0,83	0,88	0,93	0,99	1,07	1,15	1,24	1,34	1,44	1,56	1,69	1,82	1,96
	13°		0,66	0,67	0,69	0,72	0,76	0,80	0,84	0,90	0,96	1,03	1,11	1,19	1,28	1,38	1,49	1,61	1,73
	14°		0,59	0,60	0,62	0,64	0,67	0,71	0,74	0,79	0,85	0,91	0,97	1,04	1,12	1,20	1,29	1,39	1,49
	15°		0,51	0,52	0,53	0,55	0,58	0,61	0,64	0,68	0,73	0,77	0,83	0,89	0,95	1,02	1,09	1,16	1,24
	16°		0,42	0,43	0,44	0,46	0,48	0,50	0,53	0,56	0,60	0,63	0,67	0,72	0,77	0,82	0,88	0,94	1,00
	17°		0,33	0,33	0,34	0,35	0,37	0,39	0,41	0,43	0,46	0,48	0,51	0,55	0,59	0,62	0,67	0,71	0,75
	18°		0,23	0,23	0,23	0,24	0,25	0,26	0,27	0,29	0,31	0,33	0,35	0,37	0,40	0,42	0,45	0,48	0,51
19°	0,12	0,12	0,12	0,12	0,13	0,13	0,14	0,15	0,16	0,17	0,18	0,19	0,20	0,21	0,23	0,24	0,25		

			navidezni volumenski delež alkohola v % pri t °C																			
			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			
temperatura t °C	21°	(odštejemo)		0,13	0,13	0,13	0,14	0,14	0,15	0,16	0,17	0,18	0,19	0,19	0,20	0,22	0,23	0,25	0,26			
	22°			0,26	0,27	0,28	0,29	0,30	0,31	0,32	0,34	0,36	0,37	0,39	0,41	0,44	0,47	0,49	0,52			
	23°			0,40	0,41	0,42	0,44	0,45	0,47	0,49	0,51	0,54	0,57	0,60	0,63	0,66	0,70	0,74	0,78			
	24°			0,55	0,56	0,58	0,60	0,62	0,64	0,67	0,70	0,73	0,77	0,81	0,85	0,89	0,94	0,99	1,04			
	25°			0,69	0,71	0,73	0,76	0,79	0,82	0,85	0,89	0,93	0,97	1,02	1,07	1,13	1,19	1,25	1,31			
	26°			0,85	0,87	0,90	0,93	0,96	1,00	1,04	1,08	1,13	1,18	1,24	1,30	1,36	1,43	1,50	1,57			
	27°				1,03	1,07	1,11	1,15	1,19	1,23	1,28	1,34	1,40	1,46	1,53	1,60	1,68	1,76	1,84			
	28°				1,21	1,25	1,29	1,33	1,38	1,43	1,49	1,55	1,62	1,69	1,77	1,85	1,93	2,02	2,11			
	29°				1,39	1,43	1,47	1,52	1,58	1,63	1,70	1,76	1,84	1,92	2,01	2,10	2,19	2,29	2,39			
	30°					1,57	1,61	1,66	1,72	1,78	1,84	1,91	1,98	2,07	2,15	2,25	2,35	2,45	2,56	2,67		
	31°						1,75	1,80	1,86	1,92	1,98	2,05	2,13	2,21	2,30	2,39	2,49	2,60	2,71	2,83	2,94	
	32°						1,94	2,00	2,06	2,13	2,20	2,27	2,35	2,44	2,53	2,63	2,74	2,86	2,97	3,09	3,22	
	33°							2,20	2,27	2,34	2,42	2,50	2,58	2,67	2,77	2,88	2,99	3,12	3,24	3,37	3,51	
	34°							2,41	2,48	2,56	2,64	2,72	2,81	2,91	3,02	3,13	3,25	3,38	3,51	3,65	3,79	
	35°								2,62	2,70	2,78	2,86	2,95	3,05	3,16	3,27	3,39	3,51	3,64	3,78	3,93	4,08
	36°									2,83	2,91	3,00	3,09	3,19	3,29	3,41	3,53	3,65	3,78	3,91	4,05	4,21
37°									3,13	3,23	3,33	3,43	3,54	3,65	3,78	3,91	4,04	4,18	4,33	4,49	4,65	
38°									3,36	3,47	3,57	3,68	3,79	3,91	4,03	4,17	4,31	4,46	4,61	4,77	4,94	
39°									3,59	3,70	3,81	3,93	4,05	4,17	4,30	4,44	4,58	4,74	4,90	5,06	5,23	
40°										3,82	3,94	4,06	4,18	4,31	4,44	4,57	4,71	4,86	5,02	5,19	5,36	5,53

			navidezni volumenski delež alkohola v % pri t °C																
			14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
temperatura t °C	0°	(prištejemo)	3,49	4,02	4,56	5,11	5,65	6,16	6,63	7,05	7,39	7,67	7,91	8,07	8,20	8,30	8,36	8,39	8,40
	1°		3,40	3,87	4,36	4,86	5,35	5,82	6,26	6,64	6,96	7,23	7,45	7,62	7,75	7,85	7,91	7,95	7,96
	2°		3,29	3,72	4,17	4,61	5,05	5,49	5,89	6,25	6,55	6,81	7,02	7,18	7,31	7,40	7,47	7,51	7,53
	3°		3,16	3,55	3,95	4,36	4,77	5,17	5,53	5,85	6,14	6,39	6,59	6,74	6,86	6,97	7,03	7,07	7,09
	4°		3,03	3,38	3,75	4,11	4,48	4,84	5,17	5,48	5,74	5,97	6,16	6,31	6,43	6,53	6,59	6,63	6,66
	5°		2,89	3,21	3,54	3,86	4,20	4,52	4,83	5,11	5,35	5,56	5,74	5,89	6,00	6,10	6,16	6,20	6,23
	6°		2,74	3,02	3,32	3,61	3,91	4,21	4,49	4,74	4,96	5,16	5,33	5,47	5,58	5,67	5,73	5,77	5,80
	7°		2,58	2,83	3,10	3,36	3,63	3,90	4,15	4,38	4,58	4,77	4,92	5,05	5,15	5,24	5,30	5,34	5,37
	8°		2,42	2,65	2,88	3,11	3,35	3,59	3,81	4,02	4,21	4,38	4,52	4,64	4,74	4,81	4,87	4,92	4,95
	9°		2,24	2,44	2,65	2,86	3,07	3,28	3,48	3,67	3,84	3,99	4,12	4,23	4,32	4,39	4,45	4,50	4,53
	10°		2,06	2,24	2,43	2,61	2,80	2,98	3,16	3,33	3,48	3,61	3,73	3,83	3,91	3,98	4,03	4,08	4,11
	11°		1,88	2,03	2,20	2,36	2,52	2,68	2,83	2,98	3,12	3,24	3,34	3,43	3,50	3,57	3,62	3,66	3,69
	12°		1,69	1,82	1,96	2,10	2,24	2,38	2,51	2,64	2,76	2,87	2,96	3,04	3,10	3,16	3,21	3,25	3,27
	13°		1,49	1,61	1,73	1,84	1,96	2,08	2,20	2,31	2,41	2,50	2,58	2,65	2,71	2,76	2,80	2,83	2,85
	14°		1,29	1,39	1,49	1,58	1,68	1,78	1,88	1,97	2,06	2,13	2,20	2,26	2,31	2,36	2,39	2,42	2,44
	15°		1,09	1,16	1,24	1,32	1,40	1,48	1,56	1,64	1,71	1,77	1,83	1,88	1,92	1,96	1,98	2,01	2,03
	16°		0,88	0,94	1,00	1,06	1,12	1,19	1,25	1,31	1,36	1,41	1,46	1,50	1,53	1,56	1,58	1,60	1,62
	17°		0,67	0,71	0,75	0,80	0,84	0,89	0,94	0,98	1,02	1,05	1,09	1,12	1,14	1,17	1,18	1,20	1,21
	18°		0,45	0,48	0,51	0,53	0,56	0,59	0,62	0,65	0,68	0,70	0,72	0,74	0,76	0,78	0,79	0,80	0,81
	19°		0,23	0,24	0,25	0,27	0,28	0,30	0,31	0,33	0,34	0,35	0,36	0,37	0,38	0,39	0,40	0,40	0,41

			navidezni volumenski delež alkohola v % pri t °C																
			14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
temperatura t °C	21°	(odštejemo)	0,23	0,25	0,26	0,28	0,29	0,30	0,31	0,33	0,34	0,35	0,35	0,37	0,38	0,38	0,39	0,39	0,40
	22°		0,47	0,49	0,52	0,55	0,57	0,60	0,62	0,65	0,67	0,70	0,72	0,74	0,75	0,76	0,78	0,79	0,80
	23°		0,70	0,74	0,78	0,82	0,86	0,90	0,93	0,97	1,01	1,04	1,07	1,10	1,12	1,15	1,17	1,18	1,19
	24°		0,94	0,99	1,04	1,10	1,15	1,20	1,25	1,29	1,34	1,39	1,43	1,46	1,50	1,53	1,55	1,57	1,59
	25°		1,19	1,25	1,31	1,37	1,43	1,49	1,56	1,62	1,68	1,73	1,78	1,83	1,87	1,90	1,94	1,97	1,99
	26°		1,43	1,50	1,57	1,65	1,73	1,80	1,87	1,94	2,01	2,07	2,13	2,19	2,24	2,28	2,32	2,35	2,38
	27°		1,68	1,76	1,84	1,93	2,01	2,10	2,18	2,26	2,34	2,41	2,48	2,55	2,61	2,66	2,70	2,74	2,77
	28°		1,93	2,02	2,11	2,21	2,31	2,40	2,49	2,58	2,67	2,76	2,83	2,90	2,98	3,03	3,08	3,13	3,17
	29°		2,19	2,29	2,39	2,50	2,60	2,70	2,81	2,91	3,00	3,09	3,18	3,26	3,34	3,40	3,46	3,51	3,55
	30°		2,45	2,56	2,67	2,78	2,90	3,01	3,12	3,23	3,34	3,44	3,53	3,62	3,70	3,77	3,84	3,90	3,95
	31°		2,71	2,83	2,94	3,07	3,19	3,31	3,43	3,55	3,67	3,78	3,88	3,98	4,07	4,15	4,22	4,28	4,33
	32°		2,97	3,09	3,22	3,36	3,49	3,62	3,74	3,87	4,00	4,11	4,22	4,33	4,43	4,51	4,59	4,66	4,72
	33°		3,24	3,37	3,51	3,65	3,79	3,92	4,06	4,20	4,33	4,45	4,57	4,68	4,79	4,88	4,97	5,04	5,10
	34°		3,51	3,65	3,79	3,94	4,09	4,23	4,37	4,52	4,66	4,79	4,91	5,03	5,15	5,25	5,34	5,42	5,49
	35°		3,78	3,93	4,08	4,23	4,38	4,53	4,69	4,84	4,98	5,12	5,26	5,38	5,50	5,61	5,71	5,80	5,87
	36°		4,05	4,21	4,37	4,52	4,68	4,84	5,00	5,16	5,31	5,46	5,60	5,73	5,86	5,97	6,08	6,17	6,25
	37°		4,33	4,49	4,65	4,82	4,98	5,15	5,31	5,48	5,64	5,80	5,95	6,09	6,22	6,33	6,44	6,54	6,63
	38°		4,61	4,77	4,94	5,12	5,29	5,46	5,63	5,80	5,97	6,13	6,29	6,43	6,57	6,69	6,81	6,92	7,01
	39°		4,90	5,06	5,23	5,41	5,59	5,77	5,94	6,12	6,30	6,47	6,63	6,78	6,93	7,06	7,18	7,29	7,39
	40°		5,19	5,36	5,53	5,71	5,90	6,08	6,26	6,44	6,62	6,80	6,97	7,13	7,28	7,41	7,54	7,66	7,76

Tabela III: MEDNARODNA TABELA ZA VOLUMENSKI DELEŽ ALKOHOLA PRI 20 °C
Tabela z navideznimi gostotami mešanice etanol-voda (navadna steklena aparatura-piknometar).
Gostota pri t °C korigirana na zračni vzgon.

		volumenski delež alkohola v %																		
t	°C																			
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
0	999,34	1,52	997,82	1,45	996,37	1,39	994,98	1,35	993,63	1,29	992,34	1,24	991,10	1,18	989,92	1,15	988,77	1,09	987,68	1,05
1	999,43	1,52	997,91	1,45	996,46	1,40	995,06	1,35	993,71	1,29	992,42	1,25	991,17	1,20	989,97	1,15	988,82	1,10	987,72	1,06
2	999,49	1,52	997,97	1,40	996,52	1,40	995,12	1,35	993,77	1,30	992,47	1,25	991,22	1,21	990,01	1,16	988,85	1,11	987,74	1,06
3	999,54	1,52	998,02	1,46	996,56	1,40	995,16	1,35	993,81	1,30	992,51	1,26	991,25	1,21	990,04	1,16	988,88	1,12	987,76	1,08
4	999,57	1,52	998,05	1,46	996,59	1,40	995,19	1,36	993,83	1,30	992,53	1,26	991,27	1,22	990,05	1,17	988,88	1,13	987,75	1,08
5	999,59	1,52	998,07	1,46	996,61	1,40	995,21	1,36	993,85	1,31	992,54	1,27	991,27	1,22	990,05	1,17	988,88	1,14	987,74	1,09
6	999,59	1,52	998,07	1,46	996,61	1,41	995,20	1,36	993,84	1,31	992,53	1,27	991,26	1,23	990,03	1,18	988,85	1,14	987,71	1,10
7	999,58	1,52	998,06	1,46	996,60	1,41	995,19	1,36	993,83	1,32	992,51	1,27	991,24	1,23	990,01	1,19	988,82	1,15	987,67	1,11
8	999,55	1,52	998,03	1,46	996,57	1,41	995,16	1,37	993,79	1,32	992,47	1,28	991,19	1,23	989,96	1,20	988,76	1,16	987,60	1,11
9	999,51	1,52	997,99	1,46	996,53	1,41	995,12	1,37	993,75	1,32	992,43	1,29	991,14	1,24	989,90	1,20	988,70	1,16	987,54	1,13
10	999,45	1,52	997,93	1,46	996,47	1,41	995,06	1,37	993,69	1,33	992,36	1,29	991,07	1,24	989,83	1,21	988,62	1,17	987,45	1,14
11	999,38	1,51	997,87	1,46	996,41	1,42	994,99	1,37	993,62	1,33	992,29	1,29	991,00	1,25	989,75	1,22	988,53	1,18	987,35	1,14
12	999,29	1,51	997,78	1,46	996,32	1,42	994,90	1,37	993,53	1,33	992,20	1,30	990,90	1,26	989,64	1,22	988,42	1,18	987,24	1,15
13	999,20	1,51	997,69	1,46	996,23	1,42	994,81	1,38	993,43	1,33	992,10	1,30	990,80	1,26	989,54	1,23	988,31	1,19	987,12	1,16
14	999,09	1,51	997,58	1,46	996,12	1,42	994,70	1,38	993,32	1,34	991,98	1,30	990,68	1,27	989,41	1,23	988,18	1,20	986,98	1,17
15	998,97	1,51	997,46	1,46	996,00	1,42	994,58	1,38	993,20	1,34	991,86	1,31	990,55	1,27	989,28	1,24	988,04	1,20	986,84	1,18
16	998,84	1,51	997,33	1,46	995,87	1,42	994,45	1,39	993,06	1,34	991,72	1,31	990,41	1,28	989,13	1,24	987,89	1,22	986,67	1,18
17	998,70	1,51	997,19	1,46	995,73	1,42	994,31	1,39	992,92	1,35	991,57	1,31	990,26	1,28	988,98	1,25	987,73	1,22	986,50	1,18
18	998,55	1,51	997,04	1,47	995,57	1,42	994,15	1,39	992,76	1,35	991,41	1,32	990,09	1,28	988,81	1,26	987,55	1,23	986,32	1,19
19	998,38	1,50	996,88	1,47	995,41	1,42	993,99	1,39	992,60	1,35	991,25	1,33	989,92	1,29	988,63	1,26	987,37	1,24	986,13	1,20
20	998,20	1,50	996,70	1,47	995,23	1,42	993,81	1,40	992,41	1,35	991,06	1,33	989,73	1,30	988,43	1,27	987,16	1,24	985,92	1,21

		volumenski delež alkohola v %																		
t	°C																			
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
20	998,20	1,50	996,70	1,47	995,23	1,42	993,81	1,40	992,41	1,35	991,06	1,33	989,73	1,30	988,43	1,27	987,16	1,24	985,92	1,21
21	998,01	1,50	996,51	1,47	995,04	1,42	993,62	1,40	992,22	1,36	990,86	1,33	989,53	1,31	988,22	1,27	986,95	1,25	985,70	1,22
22	987,81	1,50	996,31	1,46	994,85	1,43	993,42	1,40	992,02	1,36	990,66	1,34	989,32	1,31	988,01	1,28	986,73	1,25	985,48	1,23
23	997,60	1,50	996,10	1,46	994,64	1,43	993,21	1,40	991,81	1,37	990,44	1,34	989,10	1,31	987,79	1,29	986,50	1,26	985,24	1,23
24	997,39	1,50	995,89	1,47	994,42	1,43	992,99	1,40	991,59	1,37	990,22	1,35	988,87	1,31	987,56	1,29	986,27	1,27	985,00	1,24
25	997,16	1,50	995,66	1,47	994,19	1,43	992,76	1,41	991,35	1,37	989,98	1,35	988,63	1,32	987,31	1,29	986,02	1,27	984,75	1,25
26	996,93	1,50	995,43	1,47	993,96	1,44	992,52	1,41	991,11	1,37	989,74	1,35	988,39	1,33	987,06	1,30	985,79	1,28	984,48	1,25
27	996,68	1,50	995,18	1,47	993,71	1,44	992,27	1,41	990,86	1,38	989,48	1,35	988,13	1,33	986,80	1,31	985,49	1,29	984,20	1,26
28	996,43	1,50	994,93	1,48	993,45	1,44	992,01	1,41	990,60	1,38	989,22	1,36	987,86	1,34	986,52	1,31	985,21	1,29	983,92	1,27
29	996,17	1,51	994,66	1,48	993,18	1,44	991,74	1,41	990,33	1,39	988,94	1,36	987,58	1,34	986,24	1,32	984,92	1,29	983,63	1,28
30	995,90	1,51	994,39	1,48	992,91	1,45	991,46	1,41	990,05	1,39	988,66	1,37	987,29	1,34	985,95	1,32	984,63	1,30	983,33	1,29
31	995,61	1,51	994,10	1,48	992,62	1,45	991,17	1,42	989,75	1,39	988,36	1,37	986,99	1,35	985,64	1,33	984,31	1,30	983,01	1,29
32	995,32	1,51	993,81	1,48	992,33	1,45	990,88	1,42	989,45	1,40	988,05	1,37	986,68	1,35	985,33	1,33	984,00	1,31	982,69	1,30
33	995,02	1,52	993,50	1,48	992,02	1,45	990,57	1,43	989,14	1,40	987,74	1,37	986,37	1,36	985,01	1,34	983,67	1,31	982,36	1,31
34	994,72	1,53	993,19	1,48	991,71	1,45	990,26	1,43	988,83	1,41	987,42	1,38	986,04	1,36	984,68	1,34	983,34	1,32	982,02	1,31
35	994,40	1,53	992,87	1,48	991,39	1,46	989,93	1,43	988,50	1,41	987,09	1,38	985,71	1,36	984,35	1,34	983,01	1,33	981,68	1,31
36	994,08	1,53	992,55	1,49	991,06	1,46	989,60	1,43	988,17	1,41	986,76	1,39	985,37	1,36	984,01	1,35	982,66	1,33	981,33	1,32
37	993,75	1,54	992,21	1,49	990,72	1,46	989,26	1,44	987,82	1,41	986,41	1,39	985,02	1,37	983,65	1,35	982,30	1,33	980,97	1,32
38	993,41	1,54	991,87	1,50	990,37	1,47	988,90	1,44	987,46	1,41	986,05	1,39	984,66	1,37	983,29	1,36	981,93	1,34	980,59	1,32
39	993,06	1,54	991,52	1,51	990,01	1,47	988,54	1,44	987,10	1,41	985,68	1,39	984,29	1,37	982,92	1,36	981,56	1,34	980,22	1,33
40	992,71	1,55	991,16	1,51	989,65	1,48	988,17	1,45	986,72	1,42	985,30	1,39	983,91	1,37	982,54	1,36	981,18	1,35	979,83	1,33

		volumenski delež alkohola v %																							
°		10		11		12		13		14		15		16		17		18		19		20		21	
0	986,63	1,00	985,63	0,96	984,67	0,92	983,75	0,87	982,88	0,84	982,04	0,81	981,23	0,77	980,46	0,75	979,71	0,73	978,98	0,72	978,26	0,70	977,56	0,70	
1	-0,03 986,66	1,01	-0,02 985,65	0,97	-0,01 984,68	0,93	0,00 983,75	0,89	0,02 982,86	0,86	0,04 982,00	0,82	0,05 981,18	0,79	0,07 980,39	0,77	0,09 979,62	0,75	0,11 978,87	0,74	0,13 978,13	0,72	0,15 977,41	0,72	
2	-0,02 986,68	1,02	-0,01 985,66	0,98	0,00 984,68	0,94	0,01 983,74	0,91	0,03 982,83	0,87	0,04 981,96	0,84	0,06 981,12	0,81	0,08 980,31	0,79	0,10 979,52	0,77	0,12 978,75	0,76	0,14 977,99	0,75	0,17 977,24	0,74	
3	0,00 986,68	1,03	0,01 985,65	0,99	0,02 984,66	0,96	0,04 983,70	0,92	0,05 982,78	0,88	0,06 981,90	0,86	0,08 981,04	0,83	0,10 980,21	0,81	0,12 979,40	0,79	0,14 978,61	0,78	0,16 977,83	0,77	0,18 977,06	0,76	
4	0,01 986,67	1,04	0,02 985,63	1,00	0,03 984,63	0,97	0,04 983,66	0,93	0,05 982,73	0,90	0,07 981,83	0,87	0,08 980,96	0,85	0,10 980,11	0,83	0,12 979,28	0,81	0,14 978,47	0,80	0,16 977,67	0,79	0,18 976,88	0,79	
5	0,02 986,65	1,05	0,03 985,60	1,02	0,05 984,58	0,98	0,06 983,60	0,95	0,08 982,65	0,91	0,10 981,74	0,89	0,11 980,85	0,87	0,13 979,98	0,84	0,15 979,14	0,83	0,17 978,31	0,82	0,19 977,49	0,81	0,21 976,68	0,81	
6	0,04 986,61	1,07	0,06 985,54	1,02	0,08 984,52	0,99	0,09 983,53	0,96	0,10 982,57	0,93	0,12 981,64	0,90	0,14 980,74	0,89	0,15 979,85	0,86	0,17 978,99	0,85	0,19 978,14	0,84	0,20 977,30	0,83	0,22 976,47	0,83	
7	0,05 986,56	1,08	0,08 985,48	1,04	0,09 984,44	1,00	0,10 983,44	0,97	0,10 982,47	0,95	0,12 981,52	0,92	0,14 980,60	0,90	0,15 979,70	0,88	0,17 978,82	0,87	0,19 977,95	0,85	0,20 977,10	0,85	0,22 976,25	0,85	
8	0,07 986,49	1,09	0,08 985,40	1,05	0,09 984,35	1,01	0,10 983,34	0,98	0,11 982,36	0,96	0,12 981,40	0,94	0,14 980,46	0,92	0,16 979,54	0,90	0,18 978,64	0,88	0,19 977,76	0,87	0,21 976,89	0,87	0,23 976,02	0,87	
9	0,08 986,41	1,09	0,08 985,32	1,06	0,09 984,26	1,03	0,11 983,23	1,00	0,13 982,23	0,97	0,14 981,26	0,95	0,15 980,31	0,93	0,16 979,38	0,92	0,18 978,48	0,90	0,20 977,56	0,89	0,22 976,67	0,89	0,24 975,78	0,89	
10	0,10 986,31	1,10	0,11 985,21	1,07	0,12 984,14	1,04	0,13 983,10	1,01	0,15 982,09	0,99	0,16 981,10	0,96	0,17 980,14	0,94	0,19 979,20	0,93	0,21 978,27	0,92	0,23 977,35	0,91	0,25 976,44	0,91	0,27 975,53	0,91	
11	0,10 986,21	1,11	0,11 985,10	1,08	0,12 984,02	1,05	0,13 982,97	1,03	0,15 981,94	1,00	0,16 980,94	0,97	0,17 979,97	0,96	0,19 979,01	0,95	0,21 978,06	0,94	0,23 977,12	0,93	0,25 976,19	0,93	0,27 975,26	0,92	
12	0,12 986,09	1,12	0,13 984,97	1,09	0,14 983,88	1,06	0,15 982,82	1,04	0,16 981,78	1,01	0,17 980,77	0,99	0,19 979,78	0,98	0,21 978,80	0,96	0,23 977,84	0,96	0,25 976,88	0,95	0,27 975,93	0,94	0,29 974,99	0,94	
13	0,13 985,96	1,13	0,14 984,83	1,10	0,15 983,73	1,07	0,16 982,66	1,05	0,17 981,61	1,03	0,19 980,58	1,00	0,20 979,58	0,99	0,22 978,59	0,98	0,23 977,61	0,97	0,25 976,64	0,97	0,27 975,67	0,96	0,29 974,71	0,96	
14	0,15 985,81	1,14	0,16 984,67	1,11	0,17 983,56	1,08	0,18 982,48	1,06	0,19 981,42	1,04	0,20 980,38	1,02	0,22 979,36	1,00	0,23 978,36	0,99	0,25 977,37	0,99	0,27 976,38	0,98	0,29 975,40	0,98	0,31 974,42	0,98	
15	0,15 985,66	1,15	0,16 984,51	1,12	0,17 983,39	1,09	0,18 982,30	1,07	0,20 981,23	1,05	0,22 980,18	1,04	0,23 979,14	1,02	0,25 978,12	1,01	0,26 977,11	1,00	0,28 976,11	0,99	0,30 975,12	1,00	0,32 974,12	1,00	
16	0,17 985,49	1,16	0,18 984,33	1,13	0,19 983,20	1,10	0,20 982,10	1,08	0,21 981,02	1,06	0,23 979,96	1,05	0,24 978,91	1,04	0,25 977,87	1,02	0,26 976,85	1,02	0,28 975,83	1,01	0,30 974,82	1,01	0,32 973,81	1,02	
17	0,17 985,32	1,17	0,18 984,15	1,14	0,19 983,01	1,11	0,20 981,90	1,09	0,21 980,81	1,08	0,23 979,73	1,06	0,25 978,67	1,05	0,26 977,62	1,04	0,28 976,58	1,04	0,29 975,54	1,02	0,31 974,52	1,02	0,33 973,50	1,04	
18	0,19 985,13	1,17	0,19 983,96	1,15	0,20 982,81	1,13	0,22 981,68	1,11	0,24 980,57	1,09	0,25 979,48	1,07	0,26 978,41	1,06	0,27 977,35	1,05	0,29 976,30	1,05	0,30 975,25	1,04	0,32 974,21	1,04	0,34 973,17	1,05	
19	0,20 984,93	1,18	0,21 983,75	1,16	0,22 982,59	1,14	0,23 981,45	1,12	0,24 980,33	1,10	0,25 979,23	1,08	0,26 978,15	1,07	0,27 977,08	1,07	0,29 976,01	1,06	0,31 974,94	1,05	0,33 973,89	1,06	0,35 972,83	1,06	
20	0,22 984,71	1,19	0,23 983,52	1,17	0,24 982,35	1,14	0,25 981,21	1,13	0,26 980,08	1,11	0,27 978,97	1,10	0,28 977,87	1,08	0,29 976,79	1,08	0,31 975,71	1,08	0,33 974,63	1,07	0,35 973,56	1,08	0,37 972,48	1,08	

volumenski delež alkohola v %																								
°	10		11		12		13		14		15		16		17		18		19		20		21	
20°	984,71	1,19	983,52	1,17	982,35	1,14	981,21	1,13	980,08	1,11	978,97	1,10	977,87	1,08	976,79	1,08	975,71	1,08	974,63	1,07	973,56	1,08	972,48	1,08
21°	0,23		0,23		0,23		0,25		0,26		0,28		0,29		0,31		0,32		0,33		0,35		0,36	
	984,48	1,19	983,29	1,17	982,12	1,16	980,96	1,14	979,82	1,13	978,69	1,11	977,58	1,10	976,48	1,09	975,39	1,09	974,30	1,09	973,21	1,09	972,12	1,09
22	0,23		0,24		0,25		0,26		0,27		0,28		0,29		0,31		0,32		0,33		0,35		0,36	
	984,25	1,20	983,05	1,18	981,97	1,17	980,70	1,15	979,55	1,14	978,41	1,12	977,29	1,12	976,17	1,10	975,07	1,10	973,97	1,10	972,86	1,10	971,76	1,11
23	0,24		0,25		0,26		0,27		0,28		0,29		0,30		0,31		0,32		0,33		0,35		0,36	
	984,01	1,21	982,80	1,19	981,61	1,18	980,43	1,16	979,27	1,15	978,12	1,13	976,99	1,13	975,86	1,12	974,74	1,11	973,63	1,12	972,51	1,12	971,39	1,13
24	0,25		0,26		0,27		0,28		0,29		0,30		0,31		0,32		0,33		0,35		0,36		0,38	
	983,76	1,22	982,54	1,20	981,34	1,19	980,15	1,17	978,98	1,16	977,82	1,14	976,68	1,14	975,54	1,13	974,41	1,13	973,28	1,13	972,15	1,14	971,01	1,14
	0,26		0,27		0,28		0,29		0,30		0,31		0,32		0,33		0,35		0,36		0,38		0,39	
25	983,50	1,23	982,27	1,21	981,06	1,20	979,86	1,18	978,68	1,17	977,51	1,16	976,36	1,15	975,21	1,15	974,06	1,14	972,92	1,15	971,77	1,15	970,62	1,15
26	0,27		0,28		0,29		0,29		0,30		0,31		0,33		0,34		0,35		0,37		0,38		0,39	
	983,23	1,24	981,99	1,22	980,77	1,20	979,57	1,19	978,38	1,18	977,20	1,17	976,03	1,16	974,87	1,16	973,71	1,16	972,55	1,16	971,39	1,16	970,23	1,17
27	0,29		0,29		0,30		0,31		0,32		0,33		0,34		0,36		0,37		0,38		0,39		0,41	
	982,94	1,24	981,70	1,23	980,47	1,21	979,26	1,20	978,06	1,19	976,87	1,18	975,69	1,18	974,51	1,17	973,34	1,17	972,17	1,17	971,00	1,18	969,82	1,18
28	0,29		0,30		0,30		0,31		0,32		0,33		0,35		0,36		0,38		0,39		0,40		0,41	
	982,65	1,25	981,40	1,23	980,17	1,22	978,95	1,21	977,74	1,20	976,54	1,20	975,34	1,19	974,15	1,19	972,96	1,18	971,78	1,18	970,60	1,19	969,41	1,20
29	0,30		0,31		0,32		0,33		0,34		0,35		0,36		0,37		0,38		0,39		0,40		0,42	
	982,35	1,26	981,09	1,24	979,85	1,23	978,62	1,22	977,40	1,21	976,19	1,21	974,98	1,20	973,78	1,20	972,58	1,19	971,39	1,19	970,20	1,21	968,99	1,21
	0,31		0,32		0,33		0,34		0,35		0,36		0,37		0,38		0,38		0,40		0,42		0,43	
30	982,04	1,27	980,77	1,25	979,52	1,24	978,28	1,23	977,05	1,22	975,83	1,21	974,62	1,21	973,41	1,21	972,20	1,21	970,99	1,21	969,78	1,22	968,56	1,23
31	0,32		0,32		0,33		0,34		0,35		0,36		0,37		0,38		0,39		0,40		0,42		0,43	
	981,72	1,27	980,45	1,26	979,19	1,25	977,94	1,24	976,70	1,23	975,47	1,22	974,25	1,22	973,03	1,22	971,81	1,22	970,59	1,23	969,36	1,23	968,13	1,24
32	0,33		0,34		0,34		0,35		0,36		0,37		0,38		0,39		0,40		0,42		0,43		0,45	
	981,39	1,28	980,11	1,26	978,85	1,26	977,59	1,25	976,34	1,24	975,10	1,23	973,87	1,23	972,64	1,23	971,41	1,24	970,17	1,24	968,93	1,25	967,68	1,26
33	0,34		0,34		0,35		0,35		0,36		0,37		0,39		0,40		0,41		0,42		0,43		0,45	
	981,05	1,28	979,77	1,27	978,50	1,26	977,24	1,26	975,98	1,25	974,73	1,25	973,48	1,24	972,24	1,24	971,00	1,25	969,75	1,25	968,50	1,27	967,25	1,27
34	0,34		0,35		0,36		0,37		0,38		0,39		0,40		0,41		0,42		0,43		0,45		0,47	
	980,71	1,29	979,42	1,28	978,14	1,27	976,87	1,27	975,60	1,26	974,34	1,26	973,08	1,25	971,83	1,25	970,58	1,26	969,32	1,27	968,05	1,27	966,78	1,29
	0,34		0,35		0,36		0,37		0,38		0,39		0,40		0,41		0,43		0,44		0,45		0,47	
35	980,37	1,30	979,07	1,29	977,78	1,28	976,50	1,28	975,22	1,27	973,95	1,27	972,68	1,26	971,42	1,27	970,15	1,27	968,88	1,28	967,60	1,29	966,31	1,30
36	0,36		0,37		0,37		0,38		0,38		0,39		0,40		0,42		0,43		0,44		0,45		0,47	
	980,01	1,31	978,70	1,29	977,41	1,29	976,12	1,28	974,84	1,28	973,56	1,28	972,28	1,28	971,00	1,28	969,72	1,28	968,44	1,29	967,15	1,31	965,84	1,31
37	0,36		0,37		0,38		0,39		0,40		0,41		0,42		0,43		0,44		0,45		0,46		0,47	
	979,65	1,32	978,33	1,30	977,03	1,30	975,73	1,29	974,44	1,29	973,15	1,29	971,86	1,29	970,57	1,29	969,28	1,29	967,99	1,30	966,69	1,32	965,37	1,32
38	0,38		0,38		0,39		0,39		0,40		0,41		0,42		0,43		0,44		0,46		0,47		0,48	
	979,27	1,32	977,95	1,31	976,64	1,30	975,34	1,30	974,04	1,30	972,74	1,30	971,44	1,30	970,14	1,30	968,84	1,31	967,53	1,31	966,22	1,33	964,89	1,34
39	0,38		0,39		0,39		0,40		0,41		0,42		0,43		0,44		0,45		0,46		0,48		0,49	
	978,89	1,33	977,56	1,31	976,25	1,31	974,94	1,31	973,63	1,31	972,32	1,31	971,01	1,31	969,70	1,31	968,39	1,32	967,07	1,33	965,74	1,34	964,40	1,36
	0,39		0,39		0,40		0,41		0,42		0,43		0,43		0,45		0,47		0,48		0,49		0,50	
40	978,50	1,33	977,17	1,32	975,85	1,32	974,53	1,32	973,21	1,31	971,90	1,32	970,58	1,33	969,25	1,33	967,92	1,33	966,59	1,34	965,25	1,35	963,90	1,37

r	volumenski delež alkohola v %																							
	20		21		22		23		24		25		26		27		28		29		30		31	
0	978,26	0,70	977,56	0,70	976,86	0,69	976,17	0,70	975,47	0,72	974,75	0,72	974,03	0,74	973,29	0,77	972,52	0,80	971,72	0,83	970,89	0,87	970,02	0,90
1	0,13		0,15		0,17		0,20		0,22		0,24		0,27		0,30		0,32		0,35		0,37		0,39	
	978,13	0,72	977,41	0,72	976,69	0,72	975,97	0,72	975,25	0,74	974,51	0,75	973,76	0,77	972,99	0,79	972,20	0,83	971,37	0,85	970,52	0,89	969,63	0,93
	0,14		0,17		0,19		0,21		0,24		0,26		0,29		0,31		0,34		0,36		0,38		0,41	
2	977,99	0,75	977,24	0,74	976,50	0,74	975,76	0,75	975,01	0,76	974,25	0,78	973,47	0,79	972,68	0,82	971,86	0,85	971,01	0,87	970,14	0,92	969,22	0,96
	0,16		0,18		0,20		0,23		0,25		0,27		0,29		0,32		0,34		0,36		0,38		0,40	
	977,83	0,77	977,06	0,76	976,30	0,77	975,53	0,77	974,76	0,78	973,98	0,80	973,18	0,82	972,36	0,84	971,52	0,87	970,65	0,89	969,76	0,94	968,82	0,98
3	0,16		0,18		0,21		0,23		0,25		0,28		0,30		0,32		0,34		0,36		0,39		0,42	
	977,67	0,79	977,06	0,79	976,09	0,79	975,30	0,79	974,51	0,81	973,70	0,82	972,88	0,84	972,04	0,86	971,18	0,89	970,29	0,92	969,37	0,96	968,40	1,00
	0,18		0,20		0,22		0,24		0,26		0,28		0,30		0,33		0,35		0,38		0,40		0,41	
4	977,49	0,81	976,68	0,81	975,87	0,81	975,06	0,81	974,25	0,83	973,42	0,84	972,58	0,86	971,71	0,88	970,83	0,92	969,91	0,94	968,97	0,98	967,99	1,02
	0,19		0,21		0,23		0,25		0,27		0,30		0,33		0,34		0,37		0,39		0,41		0,43	
	977,30	0,83	976,47	0,83	975,64	0,83	974,81	0,84	973,97	0,85	973,12	0,87	972,25	0,88	971,37	0,91	970,46	0,94	969,52	0,96	968,56	1,00	967,56	1,04
5	0,20		0,22		0,24		0,26		0,28		0,30		0,32		0,35		0,37		0,39		0,41		0,43	
	976,10	0,85	976,25	0,85	975,40	0,85	974,55	0,86	973,69	0,87	972,82	0,89	971,93	0,91	971,02	0,93	970,09	0,96	969,13	0,98	968,15	1,02	967,13	1,06
	0,21		0,23		0,25		0,27		0,29		0,31		0,33		0,35		0,37		0,39		0,42		0,44	
6	976,89	0,87	976,02	0,87	975,15	0,87	974,28	0,88	973,40	0,89	972,51	0,91	971,60	0,93	970,67	0,95	969,72	0,98	968,74	1,01	967,73	1,04	966,69	1,08
	0,22		0,24		0,26		0,28		0,30		0,32		0,34		0,36		0,39		0,41		0,43		0,45	
	976,67	0,89	975,78	0,89	974,89	0,89	974,00	0,90	973,10	0,91	972,19	0,93	971,26	0,95	970,31	0,98	969,33	1,00	968,33	1,03	967,30	1,06	966,24	1,09
7	0,23		0,25		0,27		0,29		0,31		0,33		0,35		0,37		0,39		0,41		0,43		0,45	
	976,44	0,91	975,53	0,91	974,62	0,91	973,71	0,92	972,79	0,93	971,86	0,95	970,91	0,97	969,94	1,00	968,94	1,02	967,92	1,05	966,87	1,08	965,79	1,11
	0,25		0,27		0,28		0,30		0,32		0,34		0,36		0,38		0,40		0,42		0,44		0,45	
8	976,11	0,93	975,26	0,92	974,34	0,93	973,41	0,94	972,47	0,95	971,52	0,97	970,55	0,99	969,56	1,02	968,54	1,04	967,50	1,07	966,43	1,09	965,34	1,13
	0,26		0,27		0,29		0,31		0,33		0,35		0,37		0,39		0,40		0,42		0,44		0,46	
	975,93	0,94	974,99	0,94	974,05	0,95	973,10	0,96	972,14	0,97	971,17	0,99	970,18	1,01	969,17	1,03	968,14	1,06	967,08	1,09	965,99	1,11	964,88	1,15
9	0,26		0,28		0,30		0,32		0,34		0,36		0,38		0,39		0,41		0,43		0,45		0,47	
	975,67	0,96	974,71	0,96	973,75	0,97	972,78	0,98	971,80	0,99	970,81	1,01	969,80	1,02	968,78	1,05	967,73	1,08	966,65	1,11	965,54	1,13	964,41	1,17
	0,27		0,29		0,31		0,33		0,35		0,37		0,38		0,40		0,42		0,44		0,45		0,47	
10	975,40	0,98	974,42	0,98	973,44	0,99	972,45	1,00	971,45	1,01	970,44	1,02	969,42	1,04	968,38	1,07	967,31	1,10	966,21	1,12	965,09	1,15	963,94	1,19
	0,28		0,30		0,32		0,33		0,35		0,37		0,39		0,41		0,43		0,45		0,47		0,49	
	975,12	1,00	974,12	1,00	973,12	1,00	972,12	1,02	971,10	1,03	970,07	1,04	969,03	1,06	967,97	1,09	966,88	1,12	965,76	1,14	964,62	1,17	963,45	1,20
11	0,30		0,31		0,33		0,35		0,36		0,38		0,40		0,42		0,44		0,45		0,47		0,49	
	974,82	1,01	973,81	1,02	972,79	1,02	971,77	1,03	970,74	1,05	969,69	1,06	968,63	1,08	967,55	1,11	966,44	1,13	965,31	1,16	964,15	1,19	962,96	1,22
	0,30		0,31		0,33		0,35		0,37		0,38		0,40		0,42		0,43		0,45		0,47		0,49	
12	974,52	1,02	973,50	1,04	972,46	1,04	971,42	1,05	970,37	1,06	969,31	1,08	968,23	1,10	967,13	1,12	966,01	1,15	964,86	1,18	963,68	1,21	962,47	1,24
	0,31		0,33		0,34		0,36		0,38		0,40		0,42		0,43		0,45		0,47		0,48		0,50	
	974,21	1,04	973,17	1,05	972,12	1,06	971,06	1,07	969,99	1,08	968,91	1,10	967,81	1,11	966,70	1,14	965,56	1,17	964,39	1,19	963,20	1,23	961,97	1,26
13	0,32		0,34		0,35		0,36		0,38		0,40		0,42		0,44		0,46		0,47		0,49		0,50	
	973,89	1,06	972,83	1,06	971,77	1,07	970,70	1,09	969,61	1,10	968,51	1,11	967,39	1,13	966,26	1,16	965,10	1,18	963,92	1,21	962,71	1,24	961,47	1,28
	0,33		0,35		0,37		0,39		0,40		0,41		0,42		0,45		0,46		0,48		0,50		0,52	
14	973,56	1,08	972,48	1,08	971,40	1,09	970,31	1,10	969,21	1,11	968,10	1,13	966,97	1,14	965,81	1,17	964,64	1,20	963,44	1,23	962,21	1,26	960,95	1,29
	0,33		0,35		0,37		0,39		0,40		0,41		0,42		0,45		0,46		0,48		0,50		0,52	
	973,25	1,10	972,17	1,10	971,09	1,11	970,00	1,12	968,90	1,13	967,79	1,15	966,67	1,17	965,54	1,20	964,39	1,23	963,20	1,26	961,97	1,29	960,70	1,32

r°	volumenski delež alkohola v %																							
	20		21		22		23		24		25		26		27		28		29		30		31	
20°	973,56	1,08	972,48	1,08	971,40	1,09	970,31	1,10	969,21	1,11	968,10	1,13	966,97	1,16	965,81	1,17	964,64	1,20	963,44	1,23	962,21	1,26	960,95	1,29
21°	0,35		0,36		0,37		0,39		0,40		0,42		0,44		0,45		0,47		0,49		0,50		0,52	
	973,21	1,09	972,12	1,09	971,03	1,11	969,92	1,11	968,81	1,13	967,68	1,15	966,53	1,17	965,36	1,19	964,17	1,22	962,95	1,24	961,71	1,28	960,43	1,31
22	0,35		0,36		0,38		0,39		0,41		0,43		0,44		0,46		0,48		0,49		0,51		0,52	
	972,86	1,10	971,76	1,11	970,65	1,12	969,53	1,13	968,40	1,15	967,25	1,16	966,09	1,19	964,90	1,21	963,69	1,23	962,46	1,26	961,20	1,29	959,91	1,32
23	0,35		0,37		0,39		0,40		0,42		0,43		0,45		0,46		0,48		0,50		0,52		0,53	
	972,51	1,12	971,39	1,13	970,26	1,13	969,13	1,15	967,98	1,16	966,82	1,18	965,64	1,20	964,44	1,23	963,21	1,25	961,96	1,28	960,68	1,30	959,38	1,33
24	0,36		0,38		0,39		0,41		0,42		0,44		0,46		0,48		0,49		0,51		0,53		0,54	
	972,15	1,14	971,01	1,14	969,87	1,15	968,72	1,16	967,56	1,18	966,38	1,20	965,18	1,22	963,96	1,24	962,72	1,27	961,45	1,29	960,16	1,32	958,84	1,34
25	0,38		0,39		0,40		0,42		0,44		0,45		0,46		0,48		0,49		0,50		0,52		0,53	
	971,77	1,15	970,62	1,15	969,47	1,17	968,30	1,18	967,12	1,19	965,93	1,21	964,72	1,24	963,48	1,26	962,22	1,28	960,94	1,31	959,63	1,33	958,30	1,36
26	0,38		0,39		0,41		0,42		0,44		0,46		0,48		0,49		0,50		0,52		0,53		0,55	
	971,39	1,16	970,23	1,17	969,06	1,18	967,88	1,20	966,68	1,21	965,47	1,23	964,24	1,25	962,99	1,27	961,72	1,30	960,42	1,32	959,10	1,35	957,75	1,38
27	0,39		0,41		0,42		0,44		0,45		0,46		0,48		0,50		0,51		0,52		0,53		0,55	
	971,00	1,18	969,82	1,18	968,64	1,20	967,44	1,21	966,23	1,22	965,01	1,25	963,76	1,27	962,49	1,28	961,21	1,31	959,90	1,33	958,57	1,37	957,20	1,40
28	0,40		0,41		0,43		0,44		0,46		0,48		0,49		0,50		0,52		0,53		0,55		0,56	
	970,60	1,19	969,41	1,20	968,21	1,21	967,00	1,23	965,77	1,24	964,53	1,26	963,27	1,28	961,99	1,30	960,69	1,32	959,37	1,35	958,02	1,38	956,64	1,41
29	0,40		0,42		0,43		0,45		0,46		0,48		0,49		0,50		0,52		0,54		0,55		0,56	
	970,20	1,21	968,99	1,21	967,78	1,23	966,55	1,24	965,31	1,26	964,05	1,27	962,78	1,29	961,49	1,32	960,17	1,34	958,83	1,36	957,47	1,39	956,08	1,43
30	0,42		0,43		0,44		0,45		0,47		0,49		0,51		0,52		0,53		0,55		0,56		0,58	
	969,78	1,22	968,56	1,23	967,33	1,24	966,09	1,25	964,84	1,27	963,57	1,29	962,28	1,31	960,97	1,33	959,64	1,35	958,29	1,38	956,91	1,41	955,50	1,44
31	0,42		0,43		0,44		0,45		0,47		0,49		0,51		0,52		0,53		0,55		0,56		0,58	
	969,36	1,23	968,13	1,24	966,89	1,25	965,64	1,27	964,37	1,29	963,08	1,31	961,77	1,32	960,45	1,34	959,11	1,37	957,74	1,39	956,35	1,43	954,92	1,45
32	0,43		0,45		0,46		0,48		0,49		0,50		0,51		0,52		0,54		0,56		0,57		0,58	
	968,93	1,25	967,68	1,25	966,43	1,27	965,16	1,28	963,88	1,30	962,58	1,32	961,26	1,33	959,93	1,36	958,57	1,39	957,18	1,40	955,78	1,44	954,34	1,47
33	0,43		0,45		0,47		0,48		0,50		0,51		0,52		0,54		0,55		0,56		0,58		0,59	
	968,50	1,27	967,23	1,27	965,96	1,28	964,68	1,30	963,38	1,31	962,07	1,33	960,74	1,35	959,39	1,37	958,02	1,40	956,62	1,42	955,20	1,45	953,75	1,48
34	0,45		0,45		0,47		0,49		0,50		0,51		0,52		0,54		0,55		0,56		0,58		0,60	
	968,05	1,27	966,78	1,29	965,49	1,30	964,19	1,31	962,88	1,32	961,56	1,34	960,22	1,37	958,85	1,38	957,47	1,41	956,06	1,44	954,62	1,47	953,15	1,49
35	0,45		0,47		0,48		0,49		0,51		0,53		0,54		0,55		0,57		0,59		0,60		0,61	
	967,60	1,29	966,31	1,30	965,01	1,31	963,70	1,32	962,38	1,34	961,04	1,36	959,68	1,38	958,30	1,40	956,90	1,42	955,48	1,45	954,03	1,48	952,55	1,50
36	0,45		0,47		0,48		0,49		0,51		0,53		0,54		0,55		0,57		0,59		0,60		0,61	
	967,15	1,31	965,84	1,31	964,53	1,32	963,21	1,34	961,87	1,36	960,51	1,37	959,14	1,39	957,75	1,42	956,33	1,44	954,89	1,46	953,43	1,49	951,94	1,51
37	0,46		0,47		0,48		0,50		0,52		0,53		0,55		0,56		0,57		0,58		0,60		0,61	
	966,69	1,32	965,37	1,32	964,05	1,34	962,71	1,36	961,35	1,37	959,98	1,39	958,59	1,40	957,19	1,43	955,76	1,45	954,31	1,48	952,83	1,50	951,33	1,52
38	0,47		0,48		0,50		0,51		0,52		0,54		0,55		0,57		0,58		0,59		0,60		0,61	
	966,22	1,33	964,89	1,34	963,55	1,35	962,20	1,37	960,83	1,39	959,44	1,40	958,04	1,42	956,62	1,44	955,18	1,46	953,72	1,49	952,23	1,51	950,72	1,54
39	0,48		0,49		0,51		0,52		0,53		0,54		0,56		0,57		0,58		0,60		0,61		0,62	
	965,74	1,34	964,40	1,36	963,04	1,36	961,68	1,38	960,30	1,40	958,90	1,42	957,48	1,43	956,05	1,45	954,60	1,48	953,12	1,50	951,62	1,52	950,10	1,55
40	0,49		0,50		0,51		0,53		0,54		0,55		0,56		0,58		0,60		0,61		0,62		0,64	
	965,25	1,35	963,90	1,37	962,53	1,38	961,15	1,39	959,76	1,41	958,35	1,43	956,92	1,45	955,47	1,47	954,00	1,49	952,51	1,51	951,00	1,54	949,49	1,56

Tabela IV: Tabela lomnih količnikov čiste mešanice etanol-voda ter destilatov pri 20 °C
in ustrezni volumenski deleži alkohola pri 20 °C.

lomni količnik pri 20 °C	volumenski delež alkohola v % pri 20 °C				lomni količnik pri 20 °C	volumenski delež alkohola v % pri 20 °C			
	mešanica alkohol-voda		destilat			mešanica alkohol-voda		destilat	
1,33628	6,54	0,25	6,48	0,26	1,34222	16,76	0,23	16,65	0,23
1,33642	6,79	0,26	6,74	0,26	1,34236	16,99	0,23	16,88	0,24
1,33656	7,05	0,25	7,00	0,27	1,34250	17,22	0,22	17,12	0,22
1,33670	7,30	0,28	7,27	0,27	1,34264	17,44	0,24	17,34	0,22
1,33685	7,58	0,25	7,54	0,25	1,34278	17,68	0,21	17,56	0,22
1,33699	7,83	0,26	7,79	0,26	1,34291	17,89	0,23	17,78	0,23
1,33713	8,09	0,25	8,05	0,25	1,34305	18,12	0,24	18,01	0,22
1,33727	8,34	0,28	8,30	0,26	1,34319	18,36	0,23	18,23	0,23
1,33742	8,62	0,25	8,56	0,25	1,34333	18,59	0,23	18,46	0,24
1,33756	8,87	0,25	8,81	0,25	1,34347	18,82	0,23	18,70	0,22
1,33770	9,12	0,24	9,06	0,24	1,34361	19,05	0,23	18,92	0,25
1,33784	9,36	0,27	9,30	0,25	1,34375	19,28	0,23	19,17	0,23
1,33799	9,63	0,24	9,55	0,26	1,34389	19,51	0,24	19,40	0,22
1,33813	9,87	0,24	9,81	0,26	1,34403	19,75	0,23	19,62	0,24
1,33827	10,12	0,25	10,05	0,24	1,34417	19,98	0,23	19,86	0,23
1,33841	10,35	0,23	10,29	0,24	1,34431	20,22	0,24	20,09	0,23
1,33856	10,61	0,26	10,54	0,25	1,34445	20,44	0,22	20,33	0,24
1,33870	10,86	0,25	10,78	0,24	1,34458	20,65	0,21	20,54	0,21
1,33884	11,10	0,24	11,02	0,24	1,34472	20,89	0,24	20,76	0,22
1,33898	11,33	0,23	11,26	0,24	1,34486	21,11	0,22	20,99	0,23
1,33912	11,47	0,24	11,50	0,23	1,34500	21,34	0,23	21,21	0,22
1,33926	11,81	0,24	11,74	0,24	1,34513	21,55	0,21	21,44	0,23
1,33940	12,05	0,24	11,98	0,24	1,34527	21,78	0,23	21,65	0,21
1,33955	12,30	0,25	12,22	0,22	1,34541	22,00	0,22	21,87	0,22
1,33969	12,53	0,23	12,46	0,23	1,34555	22,23	0,23	21,87	0,23
1,33983	12,76	0,23	12,69	0,21	1,34568	22,44	0,23	22,10	0,21
1,33997	13,00	0,24	12,92	0,23	1,34582	22,67	0,21	22,31	0,23
1,34011	13,23	0,23	13,15	0,23	1,34596	22,90	0,23	22,54	0,21
1,34025	13,47	0,24	13,40	0,23	1,34596	22,90	0,23	22,75	0,21
1,34039	13,70	0,23	13,62	0,25	1,34610	23,13	0,20	22,96	0,21
1,34053	13,93	0,24	13,86	0,22	1,34623	23,33	0,20	23,17	0,23
1,34067	14,16	0,23	14,09	0,24	1,34637	23,57	0,24	23,40	0,21
1,34081	14,41	0,25	14,32	0,23	1,34651	23,81	0,24	23,61	0,21
1,34096	14,66	0,25	14,57	0,23	1,34665	24,04	0,23	23,85	0,24
1,34110	14,89	0,23	14,81	0,22	1,34678	24,26	0,22	23,85	0,24
1,34124	15,13	0,24	14,81	0,24	1,34692	24,48	0,22	24,09	0,22
1,34138	15,36	0,23	15,06	0,25	1,34706	24,72	0,24	24,31	0,25
1,34152	15,59	0,23	15,28	0,22	1,34720	24,95	0,24	24,56	0,22
1,34166	15,83	0,23	15,50	0,22	1,34733	25,16	0,23	24,78	0,22
1,34180	15,99	0,24	15,74	0,21	1,34747	25,40	0,21	25,00	0,22
1,34194	16,06	0,23	15,96	0,24	1,34760	25,62	0,24	25,23	0,23
1,34208	16,29	0,23	16,19	0,22	1,34774	25,86	0,22	25,45	0,22
	16,52	0,24	16,41	0,23	1,34788	26,10	0,24	25,70	0,25
				0,22			0,24	25,93	0,23
							0,22		0,22

Tabela I:

Tabela za izračun koncentracije skupnega suhega ekstrakta (g/l)

relativna gostota izražena na dve decimalni mesti	tretje decimalno mesto relativne gostote									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	grami ekstrakta na liter									
1,00	0	2,6	5,1	7,7	10,3	12,9	15,4	18,0	20,6	23,2
1,01	25,8	28,4	31,0	33,6	36,2	38,8	41,3	43,9	46,5	49,1
1,02	51,7	54,3	56,9	59,5	62,1	64,7	67,3	69,9	72,5	75,1
1,03	77,7	80,3	82,9	85,5	88,1	90,7	93,3	95,9	98,5	101,1
1,04	103,7	106,3	109,0	111,6	114,2	116,8	119,4	122,0	124,6	127,2
1,05	129,8	132,4	135,0	137,6	140,3	142,9	145,5	148,1	150,7	153,3
1,06	155,9	158,6	161,2	163,8	166,4	169,0	171,6	174,3	176,9	179,5
1,07	182,1	184,8	187,4	190,0	192,6	195,2	197,8	200,5	203,1	205,8
1,08	208,4	211,0	213,6	216,2	218,9	221,5	224,1	226,8	229,4	232,0
1,09	234,7	237,3	239,9	242,5	245,2	247,8	250,4	253,1	255,7	258,4
1,10	261,0	263,6	266,3	268,9	271,5	274,2	276,8	279,5	282,1	284,8
1,11	287,4	290,0	292,7	295,3	298,0	300,6	303,3	305,9	308,6	311,2
1,12	313,9	316,5	319,2	321,8	324,5	327,1	329,8	332,4	335,1	337,8
1,13	340,4	343,0	345,7	348,3	351,0	353,7	356,3	359,0	361,6	364,3
1,14	366,9	369,6	372,3	375,0	377,6	380,3	382,9	385,6	388,3	390,9
1,15	393,6	396,2	398,9	401,6	404,3	406,9	409,6	412,3	415,0	417,6
1,16	420,3	423,0	425,7	428,3	431,0	433,7	436,4	439,0	441,7	444,4
1,17	447,1	449,8	452,4	455,2	457,8	460,5	463,2	465,9	468,6	471,3
1,18	473,9	476,6	479,3	482,0	484,7	487,4	490,1	492,8	495,5	498,2
1,19	500,9	503,5	506,2	508,9	511,6	514,3	517,0	519,7	522,4	525,1
1,20	527,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Interpolacijska tabela:

četrto decimalno mesto rel. gostote	grami ekstrakta na liter	četrto decimalno mesto rel. gostote	grami ekstrakta na liter	četrto decimalno mesto rel. gostote	grami ekstrakta na liter
1	0,3	4	1,0	7	1,8
2	0,5	5	1,3	8	2,1
3	0,8	6	1,6	9	2,3

Tabela IZveza med volumnom 0,1 M raztopine natrijevega tiosulfata ($n' - n$) v ml in maso reducirajočih sladkorjev v g

Na ₂ S ₂ O ₃ (ml 0,1 M)	Reducirajoči sladkorji (g)	Razlika	Na ₂ S ₂ O ₃ (ml 0,1 M)	Reducirajoči sladkorji (g)	Razlika
1	2,4	2,4	13	33,0	2,7
2	4,8	2,4	14	35,7	2,8
3	7,2	2,5	15	38,5	2,8
4	9,7	2,5	16	41,3	2,9
5	12,2	2,5	17	44,2	2,9
6	14,7	2,6	18	47,2	2,9
7	17,2	2,6	19	50,0	3,0
8	19,8	2,6	20	53,0	3,0
9	22,4	2,6	21	56,0	3,1
10	25,0	2,6	22	59,1	3,1
11	27,6	2,7	23	62,2	
12	30,3	2,7			

Tabela I

Korekcije masnega deleža saharoze v %, če meritev ne izvajamo pri temperaturi 20 °C

Temperatura v °C	Saharoza v gramih na 100 gramov proizvoda									
	5	10	15	20	30	40	50	60	70	75
Odštejemo										
15	0,25	0,27	0,31	0,31	0,34	0,35	0,36	0,37	0,36	0,36
16	0,21	0,23	0,27	0,27	0,29	0,31	0,31	0,32	0,31	0,23
17	0,16	0,18	0,20	0,20	0,22	0,23	0,23	0,23	0,20	0,17
18	0,11	0,12	0,14	0,15	0,16	0,16	0,15	0,12	0,12	0,09
19	0,06	0,07	0,08	0,08	0,08	0,09	0,09	0,08	0,07	0,05
Prištejemo										
21	0,06	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07
22	0,12	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14
23	0,18	0,20	0,20	0,21	0,21	0,21	0,21	0,22	0,22	0,22
24	0,24	0,26	0,26	0,27	0,28	0,28	0,28	0,28	0,29	0,29
25	0,30	0,32	0,32	0,34	0,36	0,36	0,36	0,36	0,36	0,37

Temperature se od 20 °C ne smejo razlikovati za več kot ± 5 °C.

Tabela II

Tabela, ki prikazuje koncentracije sladkorja v moštu in zgoščenem grozdnem moštu v gramih na liter in gramih na kilogram, določene z refraktometrom, ki ima skalo v masnih deležih saharoze v % pri 20 °C ali lomnih količnikih pri 20 °C.

Navedena je tudi gostota pri 20 °C

saharoza %	lomni količniki pri 20 °C	gostota pri 20 °C	sladkor v g/l	sladkor v g/kg	volumenski delež alkohola v % pri 20 °C
10.0	1.34781	1.0390	82.3	79.2	4,89
10.1	1.34798	1.0394	83.4	80.2	4,95
10.2	1.34814	1.0398	84.5	81.3	5,02
10.3	1.34830	1.0402	85.6	82.2	5,09
10.4	1.34845	1.0406	86.6	83.2	5,14
10.5	1.34860	1.0410	87.6	84.1	5,20
10.6	1.34875	1.0414	88.6	85.1	5,26
10.7	1.34890	1.0419	89.7	86.1	5,33
10.8	1.34906	1.0423	90.8	87.1	5,39
10.9	1.34921	1.0427	91.8	88.1	5,45
11.0	1.34936	1.0431	92.9	89.1	5,52
11.1	1.34952	1.0435	94.0	90.0	5,58
11.2	1.34968	1.0439	95.0	91.0	5,64
11.3	1.34984	1.0443	96.1	92.0	5,71
11.4	1.34999	1.0447	97.1	92.9	5,77
11.5	1.35015	1.0452	98.2	94.0	5,83
11.6	1.35031	1.0456	99.3	95.0	5,90
11.7	1.35046	1.0460	100.3	95.9	5,96
11.8	1.35062	1.0464	101.4	96.9	6,02
11.9	1.35077	1.0468	102.5	97.9	6,09
12.0	1.35092	1.0473	103.6	98.9	6,15
12.1	1.35108	1.0477	104.7	99.9	6,22
12.2	1.35124	1.0481	105.7	100.8	6,28
12.3	1.35140	1.0485	106.8	101.9	6,35
12.4	1.35156	1.0489	107.9	102.9	6,41
12.5	1.35172	1.0494	109.0	103.8	6,47
12.6	1.35187	1.0498	110.0	104.8	6,53
12.7	1.35203	1.0502	111.1	105.8	6,60
12.8	1.35219	1.0506	112.2	106.8	6,66
12.9	1.35234	1.0510	113.2	107.8	6,73
13.0	1.35249	1.0514	114.3	108.7	6,79
13.1	1.35266	1.0519	115.4	109.7	6,86
13.2	1.35282	1.0523	116.5	110.7	6,92
13.3	1.35298	1.0527	117.6	111.7	6,99
13.4	1.35313	1.0531	118.6	112.6	7,05
13.5	1.35329	1.0536	119.7	113.6	7,11
13.6	1.35345	1.0540	120.8	114.6	7,18
13.7	1.35360	1.0544	121.8	115.6	7,24
13.8	1.35376	1.0548	122.9	116.5	7,30
13.9	1.35391	1.0552	124.0	117.5	7,37
14.0	1.35407	1.0557	125.1	118.5	7,43
14.1	1.35424	1.0561	126.2	119.5	7,50
14.2	1.35440	1.0565	127.3	120.5	7,56
14.3	1.35456	1.0569	128.4	121.5	7,63
14.4	1.35472	1.0574	129.5	122.5	7,69
14.5	1.35488	1.0578	130.6	123.4	7,76
14.6	1.35503	1.0582	131.6	124.4	7,82
14.7	1.35519	1.0586	132.7	125.4	7,88
14.8	1.35535	1.0591	133.8	126.3	7,95
14.9	1.35551	1.0595	134.9	127.3	8,01

saharoza %	lomni količniki pri 20 °C	gostota pri 20 °C	sladkor v g/l	sladkor v g/kg	volumenski delež alkohola v % pri 20 °C
15.0	1.35567	1.0599	136.0	128.3	8,08
15.1	1.35583	1.0603	137.1	129.3	8,15
15.2	1.35599	1.0608	138.2	130.3	8,21
15.3	1.35615	1.0612	139.3	131.3	8,27
15.4	1.35631	1.0616	140.4	132.3	8,34
15.5	1.35648	1.0621	141.5	133.2	8,41
15.6	1.35664	1.0625	142.6	134.2	8,47
15.7	1.35680	1.0629	143.7	135.2	8,54
15.8	1.35696	1.0633	144.8	136.2	8,60
15.9	1.35712	1.0638	145.9	137.2	8,67
16.0	1.35728	1.0642	147.0	138.1	8,73
16.1	1.35744	1.0646	148.1	139.1	8,80
16.2	1.35760	1.0651	149.2	140.1	8,86
16.3	1.35776	1.0655	150.3	141.1	8,93
16.4	1.35793	1.0660	151.5	142.1	9,00
16.5	1.35809	1.0664	152.6	143.1	9,06
16.6	1.35825	1.0668	153.7	144.1	9,13
16.7	1.35842	1.0672	154.8	145.0	9,20
16.8	1.35858	1.0677	155.9	146.0	9,26
16.9	1.35874	1.0681	157.0	147.0	9,33
17.0	1.35890	1.0685	158.1	148.0	9,39
17.1	1.35907	1.0690	159.3	149.0	9,46
17.2	1.35923	1.0694	160.4	150.0	9,53
17.3	1.35939	1.0699	161.5	151.0	9,59
17.4	1.35955	1.0703	162.6	151.9	9,66
17.5	1.35972	1.0707	163.7	152.9	9,73
17.6	1.35988	1.0711	164.8	153.9	9,79
17.7	1.36004	1.0716	165.9	154.8	9,86
17.8	1.36020	1.0720	167.0	155.8	9,92
17.9	1.36036	1.0724	168.1	156.8	9,99
18.0	1.36053	1.0729	169.3	157.8	10,06
18.1	1.36070	1.0733	170.4	158.8	10,12
18.2	1.36086	1.0738	171.5	159.7	10,19
18.3	1.36102	1.0742	172.6	160.7	10,25
18.4	1.36119	1.0746	173.7	161.6	10,32
18.5	1.36136	1.0751	174.9	162.6	10,39
18.6	1.36152	1.0755	176.0	163.6	10,46
18.7	1.36169	1.0760	177.2	164.6	10,53
18.8	1.36185	1.0764	178.3	165.6	10,59
18.9	1.36201	1.0768	179.4	166.6	10,66
19.0	1.36217	1.0773	180.5	167.6	10,72
19.1	1.36234	1.0777	181.7	168.6	10,80
19.2	1.36251	1.0782	182.8	169.5	10,86
19.3	1.36267	1.0786	183.9	170.5	10,93
19.4	1.36284	1.0791	185.1	171.5	11,00
19.5	1.36301	1.0795	186.3	172.5	11,07
19.6	1.36318	1.0800	187.4	173.5	11,13
19.7	1.36335	1.0804	188.6	174.5	11,21
19.8	1.36351	1.0809	189.7	175.5	11,27
19.9	1.36367	1.0813	190.8	176.5	11,34

saharoza %	lomni količniki pri 20 °C	gostota pri 20 °C	sladkor v g/l	sladkor v g/kg	volumenski delež alkohola v % pri 20 °C
20.0	1.36383	1.0817	191.9	177.4	11,40
20.1	1.36400	1.0822	193.1	178.4	11,47
20.2	1.36417	1.0826	194.2	179.4	11,54
20.3	1.36434	1.0831	195.3	180.4	11,60
20.4	1.36451	1.0835	196.5	181.4	11,67
20.5	1.36468	1.0840	197.7	182.3	11,75
20.6	1.36484	1.0844	198.8	183.3	11,81
20.7	1.36501	1.0849	200.0	184.3	11,88
20.8	1.36518	1.0853	201.1	185.3	11,96
20.9	1.36534	1.0857	202.2	186.2	12,01
21.0	1.36550	1.0862	203.3	187.2	12,08
21.1	1.36568	1.0866	204.5	188.2	12,15
21.2	1.36585	1.0871	205.7	189.2	12,22
21.3	1.36601	1.0875	206.8	190.2	12,29
21.4	1.36618	1.0880	207.9	191.1	12,35
21.5	1.36635	1.0884	209.1	192.1	12,42
21.6	1.36652	1.0889	210.3	193.1	12,49
21.7	1.36669	1.0893	211.4	194.1	12,56
21.8	1.36685	1.0897	212.5	195.0	12,63
21.9	1.36702	1.0902	213.6	196.0	12,69
22.0	1.36719	1.0906	214.8	196.9	12,76
22.1	1.36736	1.0911	216.0	198.0	12,83
22.2	1.36753	1.0916	217.2	199.0	12,90
22.3	1.36770	1.0920	218.3	199.9	12,97
22.4	1.36787	1.0925	219.5	200.9	13,04
22.5	1.36804	1.0929	220.6	201.8	13,11
22.6	1.36820	1.0933	221.7	202.8	13,17
22.7	1.36837	1.0938	222.9	203.8	13,24
22.8	1.36854	1.0943	224.1	204.8	13,31
22.9	1.36871	1.0947	225.2	205.8	13,38
23.0	1.36888	1.0952	226.4	206.7	13,45
23.1	1.36905	1.0956	227.6	207.7	13,52
23.2	1.36922	1.0961	228.7	208.7	13,59
23.3	1.36939	1.0965	229.9	209.7	13,66
23.4	1.36956	1.0970	231.1	210.7	13,73
23.5	1.36973	1.0975	232.3	211.6	13,80
23.6	1.36991	1.0979	233.4	212.6	13,87
23.7	1.37008	1.0984	234.6	213.6	13,94
23.8	1.37025	1.0988	235.8	214.6	14,01
23.9	1.37042	1.0993	237.0	215.6	14,08
24.0	1.37059	1.0998	238.2	216.6	14,15
24.1	1.37076	1.1007	239.3	217.4	14,22
24.2	1.37093	1.1011	240.3	218.2	14,28
24.3	1.37110	1.1016	241.6	219.4	14,35
24.4	1.37128	1.1022	243.0	220.5	14,44
24.5	1.37145	1.1026	244.0	221.3	14,50
24.6	1.37162	1.1030	245.0	222.1	14,56
24.7	1.37180	1.1035	246.4	223.2	14,64
24.8	1.37197	1.1041	247.7	224.4	14,72
24.9	1.37214	1.1045	248.7	225.2	14,78

saharoza %	lomni količniki pri 20 °C	gostota pri 20 °C	sladkor v g/l	sladkor v g/kg	volumenski delež alkohola v % pri 20 °C
25.0	1.37232	1.1049	249.7	226.0	14,84
25.1	1.37249	1.1053	250.7	226.8	14,90
25.2	1.37266	1.1057	251.7	227.6	14,96
25.3	1.37283	1.1062	253.0	228.7	15,03
25.4	1.37300	1.1068	254.4	229.9	15,11
25.5	1.37317	1.1072	255.4	230.7	15,17
25.6	1.37335	1.1076	256.4	231.5	15,23
25.7	1.37353	1.1081	257.8	232.6	15,32
25.8	1.37370	1.1087	259.1	233.7	15,39
25.9	1.37387	1.1091	260.1	234.5	15,45
26.0	1.37405	1.1095	261.1	235.3	15,51
26.1	1.37423	1.1100	262.5	236.4	15,60
26.2	1.37440	1.1106	263.8	237.5	15,67
26.3	1.37457	1.1110	264.8	238.3	15,73
26.4	1.37475	1.1114	265.8	239.2	15,79
26.5	1.37493	1.1119	267.2	240.3	15,88
26.6	1.37510	1.1125	268.5	241.4	15,95
26.7	1.37528	1.1129	269.5	242.2	16,01
26.8	1.37545	1.1133	270.5	243.0	16,07
26.9	1.37562	1.1138	271.8	244.1	16,15
27.0	1.37580	1.1144	273.2	245.2	16,23
27.1	1.37598	1.1148	274.2	246.0	16,29
27.2	1.37615	1.1152	275.2	246.8	16,35
27.3	1.37632	1.1157	276.5	247.9	16,43
27.4	1.37650	1.1163	277.9	249.0	16,51
27.5	1.37667	1.1167	278.9	249.8	16,57
27.6	1.37685	1.1171	279.9	250.6	16,63
27.7	1.37703	1.1176	281.3	251.6	16,71
27.8	1.37721	1.1182	282.6	252.7	16,79
27.9	1.37739	1.1186	283.6	253.5	16,85
28.0	1.37757	1.1190	284.6	254.3	16,91
28.1	1.37775	1.1195	286.0	255.4	16,99
28.2	1.37793	1.1201	287.3	256.5	17,07
28.3	1.37810	1.1205	288.3	257.3	17,13
28.4	1.37828	1.1209	289.3	258.1	17,19
28.5	1.37846	1.1214	290.7	259.2	17,27
28.6	1.37863	1.1220	292.0	260.3	17,35
28.7	1.37881	1.1224	293.0	261.0	17,41
28.8	1.37899	1.1228	294.0	261.8	17,47
28.9	1.37917	1.1233	295.3	262.9	17,55
29.0	1.37935	1.1239	296.7	264.0	17,63
29.1	1.37953	1.1244	298.1	265.1	17,71
29.2	1.37971	1.1250	299.4	266.1	17,79
29.3	1.37988	1.1254	300.4	266.9	17,85
29.4	1.38006	1.1258	301.4	267.7	17,91
29.5	1.38024	1.1263	302.8	268.8	17,99
29.6	1.38042	1.1269	304.1	269.9	18,07
29.7	1.38060	1.1273	305.1	270.6	18,13
29.8	1.38078	1.1277	306.1	271.4	18,19
29.9	1.38096	1.1282	307.4	272.5	18,26

saharoza %	lomni količniki pri 20 °C	gostota pri 20 °C	sladkor v g/l	sladkor v g/kg	volumenski delež alkohola v % pri 20 °C
30.0	1.38114	1.1288	308.8	273.6	18,35
30.1	1.38132	1.1293	310.0	274.5	18,42
30.2	1.38150	1.1298	311.2	275.5	18,49
30.3	1.38168	1.1302	312.4	276.4	18,56
30.4	1.38186	1.1307	313.6	277.3	18,63
30.5	1.38204	1.1312	314.8	278.3	18,70
30.6	1.38222	1.1317	316.0	279.2	18,77
30.7	1.38240	1.1322	317.2	280.2	18,85
30.8	1.38258	1.1327	318.4	281.1	18,92
30.9	1.38276	1.1332	319.6	282.0	18,99
31.0	1.38294	1.1336	320.8	283.0	19,06
31.1	1.38312	1.1341	322.0	283.9	19,13
31.2	1.38330	1.1346	323.2	284.9	19,20
31.3	1.38349	1.1351	324.4	285.8	19,27
31.4	1.38367	1.1356	325.6	286.8	19,35
31.5	1.38385	1.1361	326.8	287.7	19,42
31.6	1.38403	1.1366	328.1	288.6	19,49
31.7	1.38421	1.1371	329.3	289.6	19,56
31.8	1.38440	1.1376	330.5	290.5	19,64
31.9	1.38458	1.1380	331.7	291.5	19,71
32.0	1.38476	1.1385	332.9	292.4	19,78
32.1	1.38494	1.1391	334.2	293.4	19,86
32.2	1.38513	1.1396	335.5	294.4	19,93
32.3	1.38531	1.1401	336.7	295.4	20,00
32.4	1.38550	1.1406	338.0	296.4	20,08
32.5	1.38568	1.1411	339.3	297.3	20,16
32.6	1.38586	1.1416	340.6	298.3	20,24
32.7	1.38605	1.1422	341.9	299.3	20,31
32.8	1.38623	1.1427	343.1	300.3	20,38
32.9	1.38642	1.1432	344.4	301.3	20,46
33.0	1.38660	1.1437	345.7	302.3	20,54
33.1	1.38678	1.1442	346.9	303.2	20,61
33.2	1.38697	1.1447	348.1	304.1	20,68
33.3	1.38715	1.1452	349.3	305.0	20,75
33.4	1.38734	1.1457	350.5	305.9	20,82
33.5	1.38753	1.1461	351.7	306.9	20,90
33.6	1.38771	1.1466	352.9	307.8	20,97
33.7	1.38790	1.1471	354.1	308.7	21,04
33.8	1.38808	1.1476	355.3	309.6	21,11
33.9	1.38827	1.1481	356.5	310.5	21,18
34.0	1.38845	1.1486	357.7	311.4	21,25
34.1	1.38864	1.1491	359.0	312.4	21,33
34.2	1.38882	1.1496	360.3	313.4	21,41
34.3	1.38901	1.1501	361.5	314.3	21,48
34.4	1.38919	1.1506	362.8	315.3	21,55
34.5	1.38938	1.1512	364.1	316.3	21,63
34.6	1.38957	1.1517	365.4	317.3	21,71
34.7	1.38975	1.1522	366.7	318.2	21,79
34.8	1.38994	1.1527	367.9	319.2	21,86
34.9	1.39012	1.1532	369.2	320.2	21,94

saharoza %	lomni količniki pri 20 °C	gostota pri 20 °C	sladkor v g/l	sladkor v g/kg	volumenski delež alkohola v % pri 20 °C
35.0	1.39031	1.1537	370.5	321.1	22,01
35.1	1.39050	1.1543	371.8	322.1	22,09
35.2	1.39069	1.1548	373.0	323.0	22,16
35.3	1.39087	1.1553	374.3	324.0	22,24
35.4	1.39106	1.1558	375.6	325.0	22,32
35.5	1.39125	1.1563	376.9	325.9	22,39
35.6	1.39144	1.1568	378.1	326.9	22,45
35.7	1.39163	1.1573	379.4	327.8	22,54
35.8	1.39181	1.1579	380.7	328.8	22,62
35.9	1.39200	1.1584	381.9	329.7	22,69
36.0	1.39219	1.1589	383.2	330.7	22,77
36.1	1.39238	1.1594	384.5	331.6	22,85
36.2	1.39257	1.1599	385.8	332.6	22,92
36.3	1.39276	1.1604	387.0	333.5	22,99
36.4	1.39295	1.1610	388.3	334.5	23,07
36.5	1.39314	1.1615	389.6	335.4	23,15
36.6	1.39332	1.1620	390.9	336.4	23,22
36.7	1.39351	1.1625	392.2	337.3	23,30
36.8	1.39370	1.1630	393.4	338.3	23,37
36.9	1.39389	1.1635	394.7	339.2	23,45
37.0	1.39408	1.1641	396.0	340.2	23,53
37.1	1.39427	1.1646	397.3	341.1	23,60
37.2	1.39446	1.1651	398.6	342.1	23,68
37.3	1.39465	1.1656	399.8	343.0	23,75
37.4	1.39484	1.1661	401.1	344.0	23,83
37.5	1.39504	1.1666	402.4	344.9	23,91
37.6	1.39523	1.1672	403.7	345.9	23,99
37.7	1.39542	1.1677	405.0	346.8	24,06
37.8	1.39561	1.1682	406.2	347.7	24,13
37.9	1.39580	1.1687	407.5	348.7	24,21
38.0	1.39599	1.1692	408.8	349.6	24,29
38.1	1.39618	1.1698	410.1	350.6	24,37
38.2	1.39637	1.1703	411.3	351.5	24,44
38.3	1.39657	1.1708	412.6	352.4	24,51
38.4	1.39676	1.1713	413.9	353.4	24,59
38.5	1.39695	1.1718	415.2	354.3	24,67
38.6	1.39714	1.1723	416.4	355.2	24,74
38.7	1.39733	1.1728	417.7	356.1	24,82
38.8	1.39753	1.1733	419.0	357.1	24,90
38.9	1.39772	1.1739	420.2	358.0	24,97
39.0	1.39791	1.1744	421.5	358.9	25,04
39.1	1.39810	1.1749	422.8	359.8	25,12
39.2	1.39830	1.1754	424.1	360.8	25,20
39.3	1.39849	1.1759	425.3	361.7	25,27
39.4	1.39869	1.1764	426.6	362.6	25,35
39.5	1.39888	1.1770	427.9	363.6	25,42
39.6	1.39907	1.1775	429.2	364.5	25,50
39.7	1.39927	1.1780	430.5	365.4	25,58
39.8	1.39946	1.1785	431.7	366.3	25,65
39.9	1.39966	1.1790	433.0	367.3	25,73

saharoza %	lomni količniki pri 20 °C	gostota pri 20 °C	sladkor v g/l	sladkor v g/kg	volumenski delež alkohola v % pri 20 °C
40.0	1.39985	1.1796	434.3	368.2	25,80
40.1	1.40004	1.1801	435.6	369.2	25,88
40.2	1.40024	1.1806	437.0	370.1	25,96
40.3	1.40043	1.1812	438.3	371.1	26,04
40.4	1.40063	1.1817	439.7	372.1	26,12
40.5	1.40083	1.1823	441.0	373.0	26,20
40.6	1.40102	1.1828	442.3	374.0	26,28
40.7	1.40122	1.1833	443.7	374.9	26,36
40.8	1.40141	1.1839	445.0	375.9	26,44
40.9	1.40161	1.1844	446.4	376.9	26,52
41.0	1.40180	1.1850	447.7	377.8	26,60
41.1	1.40200	1.1855	449.0	378.7	26,68
41.2	1.40219	1.1860	450.2	379.6	26,75
41.3	1.40239	1.1865	451.5	380.5	26,83
41.4	1.40259	1.1870	452.8	381.4	26,90
41.5	1.40279	1.1875	454.1	382.3	26,98
41.6	1.40298	1.1881	455.3	383.2	27,05
41.7	1.40318	1.1886	456.6	384.2	27,13
41.8	1.40338	1.1891	457.9	385.1	27,21
41.9	1.40357	1.1896	459.1	386.0	27,28
42.0	1.40377	1.1901	460.4	386.9	27,35
42.1	1.40397	1.1907	461.7	387.8	27,43
42.2	1.40417	1.1912	463.1	388.8	27,52
42.3	1.40436	1.1917	464.4	389.7	27,59
42.4	1.40456	1.1923	465.8	390.7	27,68
42.5	1.40476	1.1928	467.2	391.6	27,76
42.6	1.40496	1.1934	468.5	392.6	27,84
42.7	1.40516	1.1939	469.9	393.5	27,92
42.8	1.40535	1.1945	471.2	394.5	28,00
42.9	1.40555	1.1950	472.6	395.4	28,08
43.0	1.40575	1.1956	473.9	396.4	28,16
43.1	1.40595	1.1961	475.2	397.3	28,23
43.2	1.40615	1.1967	476.6	398.3	28,32
43.3	1.40635	1.1972	477.9	399.2	28,40
43.4	1.40655	1.1977	479.3	400.1	28,48
43.5	1.40675	1.1983	480.6	401.1	28,56
43.6	1.40695	1.1988	481.9	402.0	28,63
43.7	1.40715	1.1994	483.3	402.9	28,72
43.8	1.40735	1.1999	484.6	403.9	28,79
43.9	1.40755	1.2005	486.0	404.8	28,88
44.0	1.40775	1.2010	487.3	405.7	28,95
44.1	1.40795	1.2015	488.6	406.7	29,03
44.2	1.40815	1.2021	490.0	407.6	29,11
44.3	1.40836	1.2026	491.3	408.5	29,19
44.4	1.40856	1.2032	492.7	409.5	29,27
44.5	1.40876	1.2037	494.0	410.4	29,35
44.6	1.40896	1.2042	495.3	411.3	29,43
44.7	1.40916	1.2048	496.7	412.3	29,51
44.8	1.40937	1.2053	498.0	413.2	29,59
44.9	1.40957	1.2059	499.4	414.1	29,67

saharoza %	lomni količniki pri 20 °C	gostota pri 20 °C	sladkor v g/l	sladkor v g/kg	volumenski delež alkohola v % pri 20 °C
45.0	1.40977	1.2064	500.7	415.0	29,75
45.1	1.40997	1.2070	502.1	416.0	29,83
45.2	1.41018	1.2076	503.5	417.0	29,92
45.3	1.41038	1.2081	504.9	417.9	30,00
45.4	1.41058	1.2087	506.3	418.9	30,08
45.5	1.41079	1.2093	507.8	419.9	30,17
45.6	1.41099	1.2098	509.2	420.9	30,25
45.7	1.41119	1.2104	510.6	421.8	30,34
45.8	1.41139	1.2110	512.0	422.8	30,42
45.9	1.41160	1.2115	513.4	423.7	30,50
46.0	1.41180	1.2121	514.8	424.7	30,59
46.1	1.41200	1.2127	516.1	425.6	30,66
46.2	1.41221	1.2132	517.5	426.5	30,75
46.3	1.41241	1.2137	518.8	427.5	30,82
46.4	1.41262	1.2143	520.2	428.4	30,91
46.5	1.41282	1.2148	521.5	429.3	30,99
46.6	1.41302	1.2154	522.8	430.2	31,06
46.7	1.41323	1.2159	524.2	431.1	31,15
46.8	1.41343	1.2165	525.5	432.0	31,22
46.9	1.41364	1.2170	526.9	432.9	31,31
47.0	1.41384	1.2175	528.2	433.8	31,38
47.1	1.41405	1.2181	529.6	434.8	31,47
47.2	1.41425	1.2187	531.0	435.7	31,55
47.3	1.41446	1.2192	532.4	436.7	31,63
47.4	1.41466	1.2198	533.8	437.6	31,72
47.5	1.41487	1.2204	535.3	438.6	31,81
47.6	1.41508	1.2210	536.7	439.5	31,89
47.7	1.41528	1.2215	538.1	440.5	31,97
47.8	1.41549	1.2221	539.5	441.4	32,05
47.9	1.41569	1.2227	540.9	442.4	32,14
48.0	1.41590	1.2232	542.3	443.3	32,22
48.1	1.41611	1.2238	543.6	444.2	32,30
48.2	1.41632	1.2243	545.0	445.1	32,38
48.3	1.41652	1.2249	546.3	446.0	32,46
48.4	1.41673	1.2254	547.7	446.9	32,59
48.5	1.41694	1.2260	549.1	447.8	32,63
48.6	1.41715	1.2265	550.4	448.7	32,70
48.7	1.41736	1.2271	551.8	449.7	32,79
48.8	1.41756	1.2276	553.1	450.6	32,86
48.9	1.41777	1.2282	554.5	451.4	32,95
49.0	1.41798	1.2287	555.8	452.3	33,02
49.1	1.41819	1.2293	557.2	453.3	33,11
49.2	1.41840	1.2298	558.6	454.2	33,19
49.3	1.41861	1.2304	560.0	455.1	33,27
49.4	1.41882	1.2310	561.4	456.1	33,36
49.5	1.41903	1.2315	562.8	457.0	33,44
49.6	1.41924	1.2321	564.2	457.9	33,52
49.7	1.41945	1.2327	565.6	458.8	33,61
49.8	1.41966	1.2332	567.0	459.8	33,69
49.9	1.41987	1.2338	568.4	460.7	33,77

saharoza %	lomni količniki pri 20 °C	gostota pri 20 °C	sladkor v g/l	sladkor v g/kg	volumenski delež alkohola v % pri 20 °C
50.0	1.42008	1.2344	569.8	461.6	33,86
50.1	1.42029	1.2349	571.2	462.5	33,94
50.2	1.42050	1.2355	572.6	463.5	34,02
50.3	1.42071	1.2361	574.0	464.4	34,10
50.4	1.42092	1.2366	575.4	465.3	34,19
50.5	1.42114	1.2372	576.9	466.2	34,28
50.6	1.42135	1.2378	578.3	467.2	34,36
50.7	1.42156	1.2384	579.7	468.1	34,44
50.8	1.42177	1.2389	581.1	469.0	34,53
50.9	1.42198	1.2395	582.5	469.9	34,61
51.0	1.42219	1.2401	583.9	470.9	34,69
51.1	1.42240	1.2407	585.4	471.8	34,78
51.2	1.42261	1.2413	586.9	472.8	34,87
51.3	1.42283	1.2419	588.3	473.8	34,95
51.4	1.42304	1.2425	589.8	474.7	35,04
51.5	1.42325	1.2431	591.3	475.7	35,13
51.6	1.42346	1.2437	592.8	476.6	35,22
51.7	1.42367	1.2443	594.3	477.6	35,31
51.8	1.42389	1.2449	595.7	478.6	35,39
51.9	1.42410	1.2455	597.2	479.5	35,48
52.0	1.42431	1.2461	598.7	480.5	35,57
52.1	1.42452	1.2466	600.1	481.4	35,65
52.2	1.42474	1.2472	601.5	482.3	35,74
52.3	1.42495	1.2478	602.9	483.2	35,82
52.4	1.42517	1.2483	604.3	484.1	35,91
52.5	1.42538	1.2489	605.8	485.0	35,99
52.6	1.42559	1.2495	607.2	485.9	36,08
52.7	1.42581	1.2500	608.6	486.8	36,16
52.8	1.42602	1.2506	610.0	487.7	36,24
52.9	1.42624	1.2512	611.4	488.6	36,33
53.0	1.42645	1.2518	612.8	489.6	36,41
53.1	1.42666	1.2524	614.3	490.5	36,50
53.2	1.42686	1.2530	615.8	491.4	36,59
53.3	1.42707	1.2536	617.2	492.4	36,67
53.4	1.42727	1.2542	618.7	493.3	36,76
53.5	1.42748	1.2548	620.2	494.3	36,85
53.6	1.42769	1.2554	621.7	495.2	36,94
53.7	1.42789	1.2560	623.2	496.2	37,03
53.8	1.42810	1.2566	624.6	497.1	37,11
53.9	1.42830	1.2571	626.1	498.0	37,20
54.0	1.42851	1.2577	627.6	499.0	37,29
54.1	1.42874	1.2583	629.0	499.9	37,37
54.2	1.42897	1.2589	630.4	500.8	37,45
54.3	1.42919	1.2595	631.8	501.7	37,54
54.4	1.42942	1.2600	633.2	502.6	37,62
54.5	1.42965	1.2606	634.7	503.5	37,71
54.6	1.42988	1.2612	636.1	504.3	37,79
54.7	1.43011	1.2617	637.5	505.2	37,88
54.8	1.43033	1.2623	638.9	506.1	37,96
54.9	1.43056	1.2629	640.3	507.0	38,04

saharoza %	lomni količniki pri 20 °C	gostota pri 20 °C	sladkor v g/l	sladkor v g/kg	volumenski delež alkohola v % pri 20 °C
55.0	1.43079	1.2635	641.7	507.9	38,11
55.1	1.43101	1.2640	643.2	508.8	38,22
55.2	1.43123	1.2646	644.6	509.7	38,30
55.3	1.43145	1.2652	646.1	510.7	38,39
55.4	1.43167	1.2658	647.6	511.6	38,48
55.5	1.43189	1.2664	649.1	512.5	38,57
55.6	1.43210	1.2670	650.5	513.4	38,65
55.7	1.43232	1.2676	652.0	514.3	38,74
55.8	1.43254	1.2682	653.5	515.3	38,83
55.9	1.43276	1.2688	654.9	516.2	38,91
56.0	1.43298	1.2694	656.4	517.1	39,00
56.1	1.43320	1.2700	657.9	518.0	39,09
56.2	1.43342	1.2706	659.4	518.9	39,18
56.3	1.43364	1.2712	660.8	519.9	39,26
56.4	1.43386	1.2718	662.3	520.8	39,35
56.5	1.43409	1.2724	663.8	521.7	39,44
56.6	1.43431	1.2730	665.3	522.6	39,53
56.7	1.43453	1.2736	666.8	523.5	39,62
56.8	1.43475	1.2742	668.2	524.4	39,70
56.9	1.43497	1.2748	669.7	525.4	39,79
57.0	1.43519	1.2754	671.2	526.3	39,88
57.1	1.43541	1.2760	672.7	527.2	39,97
57.2	1.43563	1.2766	674.3	528.2	40,06
57.3	1.43586	1.2773	675.8	529.1	40,15
57.4	1.43608	1.2779	677.4	530.1	40,25
57.5	1.43630	1.2785	678.9	531.0	40,34
57.6	1.43652	1.2791	680.4	532.0	40,43
57.7	1.43674	1.2797	682.0	532.9	40,52
57.8	1.43697	1.2804	683.5	533.8	40,61
57.9	1.43719	1.2810	685.1	534.8	40,70
58.0	1.43741	1.2816	686.6	535.7	40,80
58.1	1.43763	1.2822	688.1	536.6	40,88
58.2	1.43786	1.2828	689.6	537.5	40,97
58.3	1.43808	1.2834	691.0	538.4	41,06
58.4	1.43831	1.2840	692.5	539.3	41,14
58.5	1.43854	1.2846	694.0	540.2	41,23
58.6	1.43876	1.2852	695.5	541.1	41,32
58.7	1.43899	1.2858	697.0	542.0	41,41
58.8	1.43921	1.2864	698.4	542.9	41,50
58.9	1.43944	1.2870	699.9	543.8	41,58
59.0	1.43966	1.2876	701.4	544.7	41,67
59.1	1.43989	1.2882	702.9	545.7	41,76
59.2	1.44011	1.2888	704.5	546.6	41,86
59.3	1.44034	1.2895	706.0	547.5	41,95
59.4	1.44056	1.2901	707.6	548.5	42,04
59.5	1.44079	1.2907	709.1	549.4	42,13
59.6	1.44102	1.2913	710.6	550.3	42,22
59.7	1.44124	1.2920	712.2	551.2	42,32
59.8	1.44147	1.2926	713.7	552.2	42,41
59.9	1.44169	1.2932	715.3	553.1	42,50

saharoza %	lomni količniki pri 20 °C	gostota pri 20 °C	sladkor v g/l	sladkor v g/kg	volumenski delež alkohola v % pri 20 °C
60.0	1.44192	1.2938	716.8	554.0	42,59
60.1	1.44215	1.2944	718.3	554.9	42,68
60.2	1.44237	1.2950	719.8	555.8	42,77
60.3	1.44260	1.2956	721.2	556.7	42,85
60.4	1.44283	1.2962	722.7	557.6	42,94
60.5	1.44306	1.2968	724.2	558.4	43,03
60.6	1.44328	1.2974	725.7	559.3	43,12
60.7	1.44351	1.2980	727.2	560.2	43,21
60.8	1.44374	1.2986	728.6	561.1	43,29
60.9	1.44396	1.2992	730.1	562.0	43,38
61.0	1.44419	1.2998	731.6	562.8	43,47
61.1	1.44442	1.3004	733.1	563.8	43,56
61.2	1.44465	1.3011	734.7	564.7	43,65
61.3	1.44488	1.3017	736.2	565.6	43,74
61.4	1.44511	1.3023	737.8	566.5	43,84
61.5	1.44533	1.3030	739.4	567.4	43,93
61.6	1.44556	1.3036	740.9	568.4	44,02
61.7	1.44579	1.3042	742.5	569.3	44,12
61.8	1.44602	1.3048	744.0	570.2	44,21
61.9	1.44625	1.3055	745.6	571.1	44,30
62.0	1.44648	1.3061	747.1	572.0	44,39
62.1	1.44671	1.3067	748.6	572.9	44,48
62.2	1.44694	1.3073	750.2	573.8	44,57
62.3	1.44717	1.3080	751.7	574.7	44,66
62.4	1.44740	1.3086	753.3	575.6	44,76
62.5	1.44764	1.3092	754.8	576.5	44,85
62.6	1.44787	1.3098	756.3	577.4	44,94
62.7	1.44810	1.3104	757.9	578.3	45,03
62.8	1.44833	1.3111	759.4	579.2	45,12
62.9	1.44856	1.3117	761.0	580.1	45,21
63.0	1.44879	1.3123	762.5	581.0	45,31
63.1	1.44902	1.3130	764.1	582.0	45,40
63.2	1.44926	1.3136	765.7	582.9	45,49
63.3	1.44949	1.3143	767.3	583.8	45,59
63.4	1.44972	1.3149	768.9	584.8	45,69
63.5	1.44996	1.3156	770.6	585.7	45,79
63.6	1.45019	1.3162	772.2	586.6	45,88
63.7	1.45042	1.3169	773.8	587.6	45,98
63.8	1.45065	1.3175	775.4	588.5	46,07
63.9	1.45089	1.3182	777.0	589.4	46,17
64.0	1.45112	1.3188	778.6	590.4	46,26
64.1	1.45135	1.3195	780.1	591.3	46,35
64.2	1.45159	1.3201	781.7	592.1	46,45
64.3	1.45183	1.3207	783.2	593.0	46,53
64.4	1.45206	1.3213	784.8	593.9	46,63
64.5	1.45230	1.3219	786.3	594.8	46,72
64.6	1.45253	1.3226	787.8	595.7	46,81
64.7	1.45276	1.3232	789.4	596.6	46,90
64.8	1.45300	1.3238	790.9	597.5	46,99
64.9	1.45324	1.3244	792.5	598.3	47,09

saharoza %	lomni količniki pri 20 °C	gostota pri 20 °C	sladkor v g/l	sladkor v g/kg	volumenski delež alkohola v % pri 20 °C
65.0	1.45347	1.3251	794.0	599.2	47,18
65.1	1.45371	1.3257	795.6	600.1	47,27
65.2	1.45394	1.3264	797.2	601.1	47,37
65.3	1.45418	1.3270	798.8	602.0	47,46
65.4	1.45441	1.3277	800.4	602.9	47,56
65.5	1.45465	1.3283	802.1	603.8	47,66
65.6	1.45489	1.3290	803.7	604.7	47,75
65.7	1.45512	1.3296	805.3	605.6	47,85
65.8	1.45536	1.3303	806.9	606.6	47,94
65.9	1.45559	1.3309	808.5	607.5	48,04
66.0	1.45583	1.3316	810.1	608.4	48,13
66.1	1.45607	1.3322	811.6	609.3	48,22
66.2	1.45630	1.3328	813.2	610.1	48,32
66.3	1.45654	1.3335	814.8	611.0	48,41
66.4	1.45678	1.3341	816.3	611.9	48,50
66.5	1.45702	1.3347	817.9	612.8	48,60
66.6	1.45725	1.3353	819.4	613.6	48,69
66.7	1.45749	1.3360	820.9	614.5	48,77
66.8	1.45773	1.3366	822.5	615.4	48,87
66.9	1.45796	1.3372	824.1	616.2	48,97
67.0	1.45820	1.3378	825.6	617.1	49,05
67.1	1.45844	1.3385	827.2	618.0	49,15
67.2	1.45868	1.3391	828.8	618.9	49,24
67.3	1.45892	1.3398	830.4	619.8	49,34
67.4	1.45916	1.3404	832.0	620.7	49,43
67.5	1.45940	1.3411	833.7	621.6	49,53
67.6	1.45964	1.3418	835.3	622.5	49,63
67.7	1.45988	1.3424	836.9	623.4	49,73
67.8	1.46012	1.3431	838.5	624.3	49,82
67.9	1.46036	1.3437	840.1	625.2	49,92
68.0	1.46060	1.3444	841.7	626.1	50,01
68.1	1.46084	1.3450	843.4	627.0	50,11
68.2	1.46108	1.3457	845.1	628.0	50,21
68.3	1.46132	1.3464	846.7	628.9	50,31
68.4	1.46156	1.3471	848.4	629.8	50,41
68.5	1.46181	1.3478	850.1	630.8	50,51
68.6	1.46205	1.3484	851.8	631.7	50,61
68.7	1.46229	1.3491	853.5	632.6	50,71
68.8	1.46253	1.3498	855.1	633.5	50,81
68.9	1.46277	1.3505	856.8	634.5	50,91
69.0	1.46301	1.3512	858.5	635.4	51,01
69.1	1.46325	1.3518	860.1	636.3	51,10
69.2	1.46350	1.3525	861.7	637.2	51,20
69.3	1.46374	1.3531	863.3	638.0	51,29
69.4	1.46398	1.3538	864.9	638.9	51,39
69.5	1.46423	1.3544	866.6	639.8	51,49
69.6	1.46447	1.3551	868.2	640.7	51,58
69.7	1.46471	1.3557	869.8	641.6	51,68
69.8	1.46495	1.3564	871.4	642.4	51,78
69.9	1.46520	1.3570	873.0	643.3	51,87

saharoza %	lomni količniki pri 20 °C	gostota pri 20 °C	sladkor v g/l	sladkor v g/kg	volumenski delež alkohola v % pri 20 °C
70.0	1.46544	1.3577	874.6	644.2	51,97
70.1	1.46568	1.3583	876.2	645.1	52,06
70.2	1.46593	1.3590	877.8	645.9	52,15
70.3	1.46618	1.3596	879.4	646.8	52,25
70.4	1.46642	1.3603	881.0	647.7	52,35
70.5	1.46667	1.3609	882.7	648.6	52,45
70.6	1.46691	1.3616	884.3	649.4	52,54
70.7	1.46715	1.2622	885.9	650.3	52,64
70.8	1.46740	1.3629	887.5	651.2	52,73
70.9	1.46765	1.3635	889.1	652.1	52,83
71.0	1.46789	1.3642	890.7	652.9	52,92
71.1	1.46814	1.3649	892.4	653.8	53,02
71.2	1.46838	1.3655	894.1	654.7	53,12
71.3	1.46863	1.3662	895.7	655.6	53,22
71.4	1.46888	1.3669	897.4	656.5	53,32
71.5	1.46913	1.3676	899.1	657.4	53,42
71.6	1.46937	1.3683	900.8	658.3	53,52
71.7	1.46962	1.3689	902.5	659.2	53,62
71.8	1.46987	1.3696	904.1	660.1	53,72
71.9	1.47011	1.3703	905.8	661.0	53,82
72.0	1.47036	1.3710	907.5	661.9	53,92
72.1	1.47061	1.3717	909.2	662.8	54,02
72.2	1.47086	1.3723	910.8	663.7	54,12
72.3	1.47110	1.3730	912.5	664.6	54,22
72.4	1.47135	1.3737	914.2	665.5	54,32
72.5	1.47160	1.3744	915.9	666.4	54,42
72.6	1.47185	1.3750	917.5	667.3	54,51
72.7	1.47210	1.3757	919.2	668.2	54,62
72.8	1.47234	1.3764	920.9	669.0	54,72
72.9	1.47259	1.3771	922.5	669.9	54,81
73.0	1.47284	1.3777	924.2	670.8	54,91
73.1	1.47309	1.3784	925.9	671.7	55,01
73.2	1.47334	1.3791	927.6	672.6	55,11
73.3	1.47359	1.3798	929.2	673.5	55,21
73.4	1.47384	1.3804	930.9	674.4	55,31
73.5	1.47409	1.3811	932.6	675.2	55,41
73.6	1.47434	1.3818	934.3	676.1	55,51
73.7	1.47459	1.3825	936.0	677.0	55,61
73.8	1.47484	1.3832	937.6	677.9	55,71
73.9	1.47509	1.3838	939.3	678.8	55,81
74.0	1.47534	1.3845	941.0	679.7	55,91
74.1	1.47559	1.3852	942.7	680.5	56,01
74.2	1.47584	1.3859	944.4	681.4	56,11
74.3	1.47609	1.3866	946.0	682.3	56,21
74.4	1.47634	1.3872	947.7	683.2	56,31
74.5	1.47660	1.3879	949.4	684.0	56,41
74.6	1.47685	1.3886	951.1	684.9	56,51
74.7	1.47710	1.3893	952.8	685.8	56,61
74.8	1.47735	1.3900	954.4	686.7	56,71
74.9	1.47760	1.3906	956.1	687.5	56,81

Tabela III

Tabela, ki prikazuje koncentracije sladkorja v rektificiranem zgoščenem grozdnem moštu v gramih na liter in gramih na kilogram, določene z refraktometrom, ki ima skalo v masnih deležih saharoze v % pri 20 °C ali lomnih količnikih pri 20 °C. Navedena je tudi gostota pri 20 °C.

saharoza %	lomni količniki pri 20 °C	gostota pri 20 °C	sladkor v g/l	sladkor v g/kg	volumenski delež alkohola v % pri 20 °C
50.0	1.42008	1.2342	627.6	508.5	37,28
50.1	1.42029	1.2348	629.3	509.6	37,38
50.2	1.42050	1.2355	630.9	510.6	37,48
50.3	1.42071	1.2362	632.4	511.6	37,56
50.4	1.42092	1.2367	634.1	512.7	37,66
50.5	1.42113	1.2374	635.7	513.7	37,76
50.6	1.42135	1.2381	637.3	514.7	37,85
50.7	1.42156	1.2386	638.7	515.7	37,94
50.8	1.42177	1.2391	640.4	516.8	38,04
50.9	1.42198	1.2396	641.9	517.8	38,13
51.0	1.42219	1.2401	643.4	518.8	38,22
51.1	1.42240	1.2406	645.0	519.9	38,31
51.2	1.42261	1.2411	646.5	520.9	38,40
51.3	1.42282	1.2416	648.1	522.0	38,50
51.4	1.42304	1.2421	649.6	523.0	38,59
51.5	1.42325	1.2427	651.2	524.0	38,68
51.6	1.42347	1.2434	652.9	525.1	38,78
51.7	1.42368	1.2441	654.5	526.1	38,88
51.8	1.42389	1.2447	656.1	527.1	38,97
51.9	1.42410	1.2454	657.8	528.2	39,07
52.0	1.42432	1.2461	659.4	529.2	39,17
52.1	1.42453	1.2466	661.0	530.2	39,26
52.2	1.42475	1.2470	662.5	531.3	39,35
52.3	1.42496	1.2475	664.1	532.3	39,45
52.4	1.42517	1.2480	665.6	533.3	39,54
52.5	1.42538	1.2486	667.2	534.4	39,63
52.6	1.42560	1.2493	668.9	535.4	39,73
52.7	1.42581	1.2500	670.5	536.4	39,83
52.8	1.42603	1.2506	672.2	537.5	39,93
52.9	1.42624	1.2513	673.8	538.5	40,02
53.0	1.42645	1.2520	675.5	539.5	40,12
53.1	1.42667	1.2525	677.1	540.6	40,22
53.2	1.42689	1.2530	678.5	541.5	40,30
53.3	1.42711	1.2535	680.2	542.6	40,40
53.4	1.42733	1.2540	681.8	543.7	40,50
53.5	1.42754	1.2546	683.4	544.7	40,59
53.6	1.42776	1.2553	685.1	545.8	40,69
53.7	1.42797	1.2560	686.7	546.7	40,79
53.8	1.42819	1.2566	688.4	547.8	40,89
53.9	1.42840	1.2573	690.1	548.9	40,99
54.0	1.42861	1.2580	691.7	549.8	41,09
54.1	1.42884	1.2585	693.3	550.9	41,18
54.2	1.42906	1.2590	694.9	551.9	41,28
54.3	1.42927	1.2595	696.5	553.0	41,37
54.4	1.42949	1.2600	698.1	554.0	41,47
54.5	1.42971	1.2606	699.7	555.1	41,56
54.6	1.42993	1.2613	701.4	556.1	41,66
54.7	1.43014	1.2620	703.1	557.1	41,76
54.8	1.43036	1.2625	704.7	558.2	41,86
54.9	1.43058	1.2630	706.2	559.1	41,95

saharoza %	lomni količniki pri 20 °C	gostota pri 20 °C	sladkor v g/l	sladkor v g/kg	volumenski delež alkohola v % pri 20 °C
55.0	1.43079	1.2635	707.8	560.2	42,04
55.1	1.43102	1.2639	709.4	561.3	42,14
55.2	1.43124	1.2645	711.0	562.3	42,23
55.3	1.43146	1.2652	712.7	563.3	42,33
55.4	1.43168	1.2659	714.4	564.3	42,44
55.5	1.43189	1.2665	716.1	565.4	42,54
55.6	1.43211	1.2672	717.8	566.4	42,64
55.7	1.43233	1.2679	719.5	567.5	42,74
55.8	1.43255	1.2685	721.1	568.5	42,83
55.9	1.43277	1.2692	722.8	569.5	42,93
56.0	1.43298	1.2699	724.5	570.5	43,04
56.1	1.43321	1.2703	726.1	571.6	43,13
56.2	1.43343	1.2708	727.7	572.6	43,23
56.3	1.43365	1.2713	729.3	573.7	43,32
56.4	1.43387	1.2718	730.9	574.7	43,42
56.5	1.43409	1.2724	732.6	575.8	43,52
56.6	1.43431	1.2731	734.3	576.8	43,62
56.7	1.43454	1.2738	736.0	577.8	43,72
56.8	1.43476	1.2744	737.6	578.8	43,81
56.9	1.43498	1.2751	739.4	579.9	43,92
57.0	1.43519	1.2758	741.1	580.9	44,02
57.1	1.43542	1.2763	742.8	582.0	44,12
57.2	1.43564	1.2768	744.4	583.0	44,22
57.3	1.43586	1.2773	745.9	584.0	44,31
57.4	1.43609	1.2778	747.6	585.1	44,41
57.5	1.43631	1.2784	749.3	586.1	44,51
57.6	1.43653	1.2791	751.0	587.1	44,61
57.7	1.43675	1.2798	752.7	588.1	44,71
57.8	1.43698	1.2804	754.4	589.2	44,81
57.9	1.43720	1.2810	756.1	590.2	44,91
58.0	1.43741	1.2818	757.8	591.2	45,01
58.1	1.43764	1.2822	759.5	592.3	45,11
58.2	1.43784	1.2827	761.1	593.4	45,21
58.3	1.43809	1.2832	762.6	594.3	45,30
58.4	1.43832	1.2837	764.3	595.4	45,40
58.5	1.43854	1.2843	766.0	596.4	45,50
58.6	1.43877	1.2850	767.8	597.5	45,61
58.7	1.43899	1.2857	769.5	598.5	45,71
58.8	1.43922	1.2863	771.1	599.5	45,80
58.9	1.43944	1.2869	772.9	600.6	45,91
59.0	1.43966	1.2876	774.6	601.6	46,01
59.1	1.43988	1.2882	776.3	602.6	46,11
59.2	1.44011	1.2889	778.1	603.7	46,22
59.3	1.44034	1.2896	779.8	604.7	46,32
59.4	1.44057	1.2902	781.6	605.8	46,43
59.5	1.44079	1.2909	783.3	606.8	46,53
59.6	1.44102	1.2916	785.2	607.9	46,64
59.7	1.44124	1.2921	786.8	608.9	46,74
59.8	1.44147	1.2926	788.4	609.9	46,83
59.9	1.44169	1.2931	790.0	610.9	46,93

saharoza %	lomni količniki pri 20 °C	gostota pri 20 °C	sladkor v g/l	sladkor v g/kg	volumenski delež alkohola v % pri 20 °C
60.0	1.44192	1.2936	791.7	612.0	47,03
60.1	1.44215	1.2942	793.3	613.0	47,12
60.2	1.44238	1.2949	795.2	614.1	47,23
60.3	1.44260	1.2956	796.9	615.1	47,34
60.4	1.44283	1.2962	798.6	616.1	47,44
60.5	1.44305	1.2969	800.5	617.2	47,55
60.6	1.44328	1.2976	802.2	618.2	47,65
60.7	1.44351	1.2981	803.9	619.3	47,75
60.8	1.44374	1.2986	805.5	620.3	47,85
60.9	1.44397	1.2991	807.1	621.3	47,94
61.0	1.44419	1.2996	808.7	622.3	48,04
61.1	1.44442	1.3002	810.5	623.4	48,14
61.2	1.44465	1.3009	812.3	624.4	48,25
61.3	1.44488	1.3016	814.2	625.5	48,36
61.4	1.44511	1.3022	815.8	626.5	48,46
61.5	1.44534	1.3029	817.7	627.6	48,57
61.6	1.44557	1.3036	819.4	628.6	48,67
61.7	1.44580	1.3042	821.3	629.7	48,79
61.8	1.44603	1.3049	823.0	630.7	48,89
61.9	1.44626	1.3056	824.8	631.7	48,99
62.0	1.44648	1.3062	826.6	632.8	49,10
62.1	1.44672	1.3068	828.3	633.8	49,20
62.2	1.44695	1.3075	830.0	634.8	49,30
62.3	1.44718	1.3080	831.8	635.9	49,40
62.4	1.44741	1.3085	833.4	636.9	49,50
62.5	1.44764	1.3090	835.1	638.0	49,60
62.6	1.44787	1.3095	836.8	639.0	49,71
62.7	1.44810	1.3101	838.5	640.0	49,81
62.8	1.44833	1.3108	840.2	641.0	49,91
62.9	1.44856	1.3115	842.1	642.1	50,02
63.0	1.44879	1.3121	843.8	643.1	50,12
63.1	1.44902	1.3128	845.7	644.2	50,23
63.2	1.44926	1.3135	847.5	645.2	50,34
63.3	1.44949	1.3141	849.3	646.3	50,45
63.4	1.44972	1.3148	851.1	647.3	50,56
63.5	1.44995	1.3155	853.0	648.4	50,67
63.6	1.45019	1.3161	854.7	649.4	50,77
63.7	1.45042	1.3168	856.5	650.4	50,88
63.8	1.45065	1.3175	858.4	651.5	50,99
63.9	1.45088	1.3180	860.0	652.5	51,08
64.0	1.45112	1.3185	861.6	653.5	51,18
64.1	1.45135	1.3190	863.4	654.6	51,29
64.2	1.45158	1.3195	865.1	655.6	51,39
64.3	1.45181	1.3201	866.9	656.7	51,49
64.4	1.45205	1.3208	868.7	657.7	51,60
64.5	1.45228	1.3215	870.6	658.8	51,71
64.6	1.45252	1.3221	872.3	659.8	51,81
64.7	1.45275	1.3228	874.1	660.8	51,92
64.8	1.45299	1.3235	876.0	661.9	52,03
64.9	1.45322	1.3241	877.8	662.9	52,14

saharoza %	lomni količniki pri 20 °C	gostota pri 20 °C	sladkor v g/l	sladkor v g/kg	volumenski delež alkohola v % pri 20 °C
60.0	1.44192	1.2936	791.7	612.0	47,03
60.1	1.44215	1.2942	793.3	613.0	47,12
60.2	1.44238	1.2949	795.2	614.1	47,23
60.3	1.44260	1.2956	796.9	615.1	47,34
60.4	1.44283	1.2962	798.6	616.1	47,44
60.5	1.44305	1.2969	800.5	617.2	47,55
60.6	1.44328	1.2976	802.2	618.2	47,65
60.7	1.44351	1.2981	803.9	619.3	47,75
60.8	1.44374	1.2986	805.5	620.3	47,85
60.9	1.44397	1.2991	807.1	621.3	47,94
61.0	1.44419	1.2996	808.7	622.3	48,04
61.1	1.44442	1.3002	810.5	623.4	48,14
61.2	1.44465	1.3009	812.3	624.4	48,25
61.3	1.44488	1.3016	814.2	625.5	48,36
61.4	1.44511	1.3022	815.8	626.5	48,46
61.5	1.44534	1.3029	817.7	627.6	48,57
61.6	1.44557	1.3036	819.4	628.6	48,67
61.7	1.44580	1.3042	821.3	629.7	48,79
61.8	1.44603	1.3049	823.0	630.7	48,89
61.9	1.44626	1.3056	824.8	631.7	48,99
62.0	1.44648	1.3062	826.6	632.8	49,10
62.1	1.44672	1.3068	828.3	633.8	49,20
62.2	1.44695	1.3075	830.0	634.8	49,30
62.3	1.44718	1.3080	831.8	635.9	49,40
62.4	1.44741	1.3085	833.4	636.9	49,50
62.5	1.44764	1.3090	835.1	638.0	49,60
62.6	1.44787	1.3095	836.8	639.0	49,71
62.7	1.44810	1.3101	838.5	640.0	49,81
62.8	1.44833	1.3108	840.2	641.0	49,91
62.9	1.44856	1.3115	842.1	642.1	50,02
63.0	1.44879	1.3121	843.8	643.1	50,12
63.1	1.44902	1.3128	845.7	644.2	50,23
63.2	1.44926	1.3135	847.5	645.2	50,34
63.3	1.44949	1.3141	849.3	646.3	50,45
63.4	1.44972	1.3148	851.1	647.3	50,56
63.5	1.44995	1.3155	853.0	648.4	50,67
63.6	1.45019	1.3161	854.7	649.4	50,77
63.7	1.45042	1.3168	856.5	650.4	50,88
63.8	1.45065	1.3175	858.4	651.5	50,99
63.9	1.45088	1.3180	860.0	652.5	51,08
64.0	1.45112	1.3185	861.6	653.5	51,18
64.1	1.45135	1.3190	863.4	654.6	51,29
64.2	1.45158	1.3195	865.1	655.6	51,39
64.3	1.45181	1.3201	866.9	656.7	51,49
64.4	1.45205	1.3208	868.7	657.7	51,60
64.5	1.45228	1.3215	870.6	658.8	51,71
64.6	1.45252	1.3221	872.3	659.8	51,81
64.7	1.45275	1.3228	874.1	660.8	51,92
64.8	1.45299	1.3235	876.0	661.9	52,03
64.9	1.45322	1.3241	877.8	662.9	52,14

saharoza %	lomni količniki pri 20 °C	gostota pri 20 °C	sladkor v g/l	sladkor v g/kg	volumenski delež alkohola v % pri 20 °C
65.0	1.45347	1.3248	879.7	664.0	52,25
65.1	1.45369	1.3255	881.5	665.0	52,36
65.2	1.45393	1.3261	883.2	666.0	52,46
65.3	1.45416	1.3268	885.0	667.0	52,57
65.4	1.45440	1.3275	886.9	668.1	52,68
65.5	1.45463	1.3281	888.8	669.2	52,79
65.6	1.45487	1.3288	890.6	670.2	52,90
65.7	1.45510	1.3295	892.4	671.2	53,01
65.8	1.45534	1.3301	894.2	672.3	53,12
65.9	1.45557	1.3308	896.0	673.3	53,22
66.0	1.45583	1.3315	898.0	674.4	53,34
66.1	1.45605	1.3320	899.6	675.4	53,44
66.2	1.45629	1.3325	901.3	676.4	53,54
66.3	1.45652	1.3330	903.1	677.5	53,64
66.4	1.45676	1.3335	904.8	678.5	53,75
66.5	1.45700	1.3341	906.7	679.6	53,86
66.6	1.45724	1.3348	908.5	680.6	53,96
66.7	1.45747	1.3355	910.4	681.7	54,08
66.8	1.45771	1.3361	912.2	682.7	54,18
66.9	1.45795	1.3367	913.9	683.7	54,29
67.0	1.45820	1.3374	915.9	684.8	54,40
67.1	1.45843	1.3380	917.6	685.8	54,51
67.2	1.45867	1.3387	919.6	686.9	54,62
67.3	1.45890	1.3395	921.4	687.9	54,73
67.4	1.45914	1.3400	923.1	688.9	54,83
67.5	1.45938	1.3407	925.1	690.0	54,95
67.6	1.45962	1.3415	927.0	691.0	55,06
67.7	1.45986	1.3420	928.8	692.1	55,17
67.8	1.46010	1.3427	930.6	693.1	55,28
67.9	1.46034	1.3434	932.6	694.2	55,40
68.0	1.46060	1.3440	934.4	695.2	55,50
68.1	1.46082	1.3447	936.2	696.2	55,61
68.2	1.46106	1.3454	938.0	697.2	55,72
68.3	1.46130	1.3460	939.9	698.3	55,83
68.4	1.46154	1.3466	941.8	699.4	55,94
68.5	1.46178	1.3473	943.7	700.4	56,06
68.6	1.46202	1.3479	945.4	701.4	56,16
68.7	1.46226	1.3486	947.4	702.5	56,28
68.8	1.46251	1.3493	949.2	703.5	56,38
68.9	1.46275	1.3499	951.1	704.6	56,50
69.0	1.46301	1.3506	953.0	705.6	56,61
69.1	1.46323	1.3513	954.8	706.6	56,72
69.2	1.46347	1.3519	956.7	707.7	56,83
69.3	1.46371	1.3526	958.6	708.7	56,94
69.4	1.46396	1.3533	960.6	709.8	57,06
69.5	1.46420	1.3539	962.4	710.8	57,17
69.6	1.46444	1.3546	964.3	711.9	57,28
69.7	1.46468	1.3553	966.2	712.9	57,39
69.8	1.46493	1.3560	968.2	714.0	57,51
69.9	1.46517	1.3566	970.0	715.0	57,62

saharoza %	lomni količniki pri 20 °C	gostota pri 20 °C	sladkor v g/l	sladkor v g/kg	volumenski delež alkohola v % pri 20 °C
70.0	1.46544	1.3573	971.8	716.0	57,72
70.1	1.46565	1.3579	973.8	717.1	57,84
70.2	1.46590	1.3586	975.6	718.1	57,95
70.3	1.46614	1.3593	977.6	719.2	58,07
70.4	1.46639	1.3599	979.4	720.2	58,18
70.5	1.46663	1.3606	981.3	721.2	58,29
70.6	1.46688	1.3613	983.3	722.3	58,41
70.7	1.46712	1.3619	985.2	723.4	58,52
70.8	1.46737	1.3626	987.1	724.4	58,63
70.9	1.46761	1.3633	988.9	725.4	58,74
71.0	1.46789	1.3639	990.9	726.5	58,86
71.1	1.46810	1.3646	992.8	727.5	58,97
71.2	1.46835	1.3653	994.8	728.6	59,09
71.3	1.46859	1.3659	996.6	729.6	59,20
71.4	1.46884	1.3665	998.5	730.7	59,31
71.5	1.46908	1.3672	1000.4	731.7	59,42
71.6	1.46933	1.3678	1002.2	732.7	59,53
71.7	1.46957	1.3685	1004.2	733.8	59,65
71.8	1.46982	1.3692	1006.1	734.8	59,76
71.9	1.47007	1.3698	1008.0	735.9	59,88
72.0	1.47036	1.3705	1009.9	736.9	59,99
72.1	1.47056	1.3712	1012.0	738.0	60,11
72.2	1.47081	1.3718	1013.8	739.0	60,22
72.3	1.47106	1.3725	1015.7	740.0	60,33
72.4	1.47131	1.3732	1017.7	741.1	60,45
72.5	1.47155	1.3738	1019.5	742.1	60,56
72.6	1.47180	1.3745	1021.5	743.2	60,68
72.7	1.47205	1.3752	1023.4	744.2	60,79
72.8	1.47230	1.3758	1025.4	745.3	60,91
72.9	1.47254	1.3765	1027.3	746.3	61,02
73.0	1.47284	1.3772	1029.3	747.4	61,14
73.1	1.47304	1.3778	1031.2	748.4	61,25
73.2	1.47329	1.3785	1033.2	749.5	61,37
73.3	1.47354	1.3792	1035.1	750.5	61,48
73.4	1.47379	1.3798	1037.1	751.6	61,60
73.5	1.47404	1.3805	1039.0	752.6	61,72
73.6	1.47429	1.3812	1040.9	753.6	61,83
73.7	1.47454	1.3818	1042.8	754.7	61,94
73.8	1.47479	1.3825	1044.8	755.7	62,06
73.9	1.47504	1.3832	1046.8	756.8	62,18
74.0	1.47534	1.3838	1048.6	757.8	62,28
74.1	1.47554	1.3845	1050.7	758.9	62,41
74.2	1.47579	1.3852	1052.6	759.9	62,52
74.3	1.47604	1.3858	1054.6	761.0	62,64
74.4	1.47629	1.3865	1056.5	762.0	62,76
74.5	1.47654	1.3871	1058.5	763.1	62,87
74.6	1.47679	1.3878	1060.4	764.1	62,99
74.7	1.47704	1.3885	1062.3	765.1	63,10
74.8	1.47730	1.3892	1064.4	766.2	63,23
74.9	1.47755	1.3898	1066.3	767.2	63,33
75.0	1.47785	1.3905	1068.3	768.3	63,46

Tabela I

Razmerje nadtlaka P_{20} v penečem in biser vinu pri 20 °C in nadtlaka P_t pri temperaturah od 0 do 25 °C

0	1,85	13	1,24
1	1,80	14	1,20
2	1,74	15	1,16
3	1,68	16	1,13
4	1,64	17	1,09
5	1,59	18	1,06
6	1,54	19	1,03
7	1,50	20	1,00
8	1,45	21	0,97
9	1,40	22	0,95
10	1,36	23	0,93
11	1,32	24	0,91
12	1,28	25	0,88

DRUGI DRŽAVNI ORGANI IN ORGANIZACIJE

2440. Sklep o spremembi sklepa o poročanju in obveščanju javnosti o poslovanju investicijskih skladov

Na podlagi drugega odstavka 27. člena in drugega odstavka 105. člena zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list RS, št. 6/94, 25/97, 10/98 in 26/99) izdaja Agencija za trg vrednostnih papirjev

SKLEP

o spremembi sklepa o poročanju in obveščanju javnosti o poslovanju investicijskih skladov

1. člen

V 11. členu sklepa o poročanju in obveščanju javnosti o poslovanju investicijskih skladov (Uradni list RS, št. 16/96, 19/96-popr., 3/97, 8/97 in 56/97; v nadaljnjem besedilu: sklep) se besede "obdobje, ki ne sme biti krajše od treh mesecev" nadomestijo z besedami "obdobje šestih mesecev oziroma obdobje, ki predstavlja večkratnik obdobja šestih mesecev".

2. člen

V 12. členu sklepa se v drugem stavku za besedo "Obvestila" dodajo besede "na podlagi tega sklepa".

3. člen

Družba za upravljanje mora agenciji prvič poročati in objaviti podatke o VEP vzajemnega sklada v skladu s tem sklepom na dan 1. 7. 2001.

4. člen

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 107-2/1-3/2001

Ljubljana, dne 23. maja 2001.

Predsednik strokovnega sveta
Agencije za trg vrednostnih
papirjev

Dr. Miha Juhart l. r.

PRILOGA 1 k sklepu o poročanju in obveščanju javnosti o poslovanju investicijskih skladov se spremeni tako, da se glasi:

NAVODILO ZA IZPOLNJEVANJE OBRAZCA VS/D

(1) V posamezne rubrike obrazca se vpisujejo naslednji podatki:

1. firma družbe za upravljanje
2. ime vzajemnega sklada
3. dan, mesec in leto izračuna VEP (tekoči dan)
4. VEP na tekoči dan
5. sprememba, izražena v odstotku na dve decimalni mesti natančno, kot naslednje razmerje: (VEP tekočega dne / VEP prejšnjega dne) * 100 - 100
6. sprememba, izražena v odstotku na dve decimalni mesti natančno, kot naslednje razmerje: (VEP tekočega dne / VEP 6 mesecev pred tekočim dnem) * 100 - 100
7. sprememba, izražena v odstotku na dve decimalni mesti natančno, kot naslednje razmerje: (VEP tekočega dne / VEP 12 mesecev pred tekočim dnem) * 100 - 100

8. sprememba, izražena v odstotku na dve decimalni mesti natančno, kot naslednje razmerje: (VEP tekočega dne / VEP 36 mesecev pred tekočim dnom) * 100 - 100

9. število enot vzajemnega sklada v obtoku na dan izračuna VEP

10. najvišja skupna vstopna in izstopna provizija, ki se zaračunava ob nakupu in prodaji VEP, izražena v odstotku od VEP na dve decimalni mesti natančno

11. navedba podatkov, ki jih je družba za upravljanje dolžna objaviti na podlagi četrtega odstavka 2. člena sklepa.

(2) Na koncu obrazca se s tiskanimi črkami vpisuje ime in priimek direktorja družbe za upravljanje oziroma ime in priimek druge osebe, ki je pooblaščen za poročanje pri družbi za upravljanje. Poleg imena in priimka se ta oseba tudi lastnoročno podpisše.

2441. Razlaga kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (KPnd)

Komisija za razlago kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti je na podlagi 10. člena kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 34/93 in 3/98) na 4. seji dne 17. 4. 2001 sprejela

R A Z L A G O

kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (KPnd)

Dopusti in odsotnost z dela – 29. člen KPnd

Po tretji alineji 29. člena KPnd se štejejo za bližnjega sorodnika: zakončevi starši, bratje, sestre, stari starši in vnuki.

Št. 08/2001

Ljubljana, dne 9. maja 2001.

dr. Polona Končar l. r.
Predsednica komisije

2442. Razlaga kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (KPnd)

Komisija za razlago kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti je na podlagi 10. člena kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 34/93 in 3/98) na 4. seji dne 17. 4. 2001 sprejela

R A Z L A G O

kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (KPnd)

Izobraževanje – 32. člen KPnd

V petem odstavku določene dneve plačanih odsotnosti in v sedmem odstavku določena povračila stroškov, povezanih z izobraževanjem, je treba šteti kot iztočljivi minimum pravic, ki gre delavcem v primeru izobraževanja v interesu delodajalca, kot tudi v primeru, ko delodajalec delavce napoti na izobraževanje. V pogodbi o zaposlitvi, v kateri se v

skladu z 22. členom kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti uredi tudi izobraževanje delavcev, ali v pogodbi o izobraževanju, ni dopustno določiti manjših pravic, kot jih določa kolektivna pogodba.

Št. 05/2001

Ljubljana, dne 9. maja 2001.

dr. Polona Končar l. r.
Predsednica komisije

2443. Razlaga kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (KPnd)

Komisija za razlago kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti je na podlagi 10. člena kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 34/93 in 3/98) na 4. seji dne 17. 4. 2001 sprejela

R A Z L A G O

kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (KPnd)

Terenski dodatek – 3. točka 42. člena KPnd

Po prvem odstavku 3. točke 42. člena KPnd pomeni "organizirana prehrana in prenočišče" zagotovitev brezplačne prehrane in prenočišča delavcu.

Št. 07/2001

Ljubljana, dne 9. maja 2001.

dr. Polona Končar l. r.
Predsednica komisije

2444. Razlaga kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (KPnd)

Komisija za razlago kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti je na podlagi 10. člena kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 34/93 in 3/98) na 4. seji dne 17. 4. 2001 sprejela

R A Z L A G O

kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (KPnd)

Prehrana med delom – 1. točka 42. člena KPnd

Po prvem odstavku 1. točke 42. člena KPnd je delavec upravičen do regresa za prehrano med delom, če dela najmanj polovico polnega delovnega časa na svojem delovnem mestu, preostali del delovnega časa pa je na službeni poti in prejme pripadajočo dnevnicu.

Št. 06/2001

Ljubljana, dne 9. maja 2001.

dr. Polona Končar l. r.
Predsednica komisije

USTAVNO SODIŠČE

2445. Mnenje o skladnosti sporazuma med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško o obmejnem prometu in sodelovanju z ustavo

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti mednarodne pogodbe, začetem na predlog tretjine poslancev Državnega zbora, na seji dne 19. aprila 2001 izreklo mnenje:

1. 1. člen sporazuma med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško o obmejnem prometu in sodelovanju ni v neskladju z II. razdelkom temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije.

2. 1. člen sporazuma iz prejšnje točke ni v neskladju z 2. členom ustave.

Obrazložitev

A)

I. PREDLOG TRETJINE POSLANCEV

1. Tretjina poslancev Državnega zbora je 27. 1. 2000 vložila na ustavno sodišče predlog za izrek mnenja o skladnosti sporazuma med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško o obmejnem prometu in sodelovanju (v nadaljevanju: sporazum ali BHROPS). Predlagatelji so svoj predlog dopolnili 3. 3. 2000 in 5. 4. 2000.

2. Predlagajo, naj ustavno sodišče izreče mnenje o skladnosti BHROPS z ustavo, ker naj bi bil, po prepričanju nekaterih poslancev, 1. člen v nasprotju z II. razdelkom temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (v nadaljevanju: TUL). Sporni člen naj bi prejudiciral določitev poteka državne meje med Slovenijo in Hrvaško. Predlagatelji, ki, kot navajajo, ne dvomijo v ustavnost navedenega sporazuma, predlagajo oceno njegove ustavnosti, da bi tako odpravili vsakršen pomislek o morebitni neustavnosti in da bi tako tudi zavrnili očitek, da podpirajo neustaven sporazum.

II. ODGOVOR VLADE

3. Vlada navaja, da je bil namen sklenitve sporazuma jasno opredeljen že v pobudi za sklenitev sporazuma z dne 27. 7. 1993, ki je bila po 59. členu zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 1/91 - v nadaljevanju ZZZ) posredovana Odboru Državnega zbora za mednarodne odnose: "Sporazum o obmejnem prometu in sodelovanju je namenjen ljudem (dvolastniki, dnevne in tedenske migracije delavcev in šolajočih se otrok iz ene v drugo državo, izenačevanje življenjskih razmer italijanske manjšine na obeh straneh meje, prometne povezave posameznih območij z območjem v drugi državi), ki živijo ob slovensko-hrvaški meji in ki jim meja povzroča številne vsakdanje življenjske težave" (tretji odstavek I. točke pobude).

4. Vlada posebej poudarja nepovezanost med določbami BHROPS z vprašanjem dokončne določitve in označitve državne meje med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško. Pri tem navaja, da sta vladi obeh držav 30. 7. 1993 sklenili sporazum o ustanovitvi in pristojnostih skupnih organov za ugotovitev in označitev državne meje (Uradni list RS, št. 55 - MP, št. 16/93). Na podlagi tega sporazuma je bila ustanovljena mešana diplomatska komisija (v nadaljevanju: diplomatska komisija) z nalogo, da v pogajalskem procesu ugotovi in označi državno mejo. Poleg tega preambula sporazuma, ki določa cilje in namen sporazuma, in še zlasti

njegov 59. člen, izključujeta vsakršen dvom, da bi BHROPS prejudiciral potek državne meje.

5. Vlada navaja tudi možne negativne posledice, ki bi jih neratifikacija sporazuma imela za režim ob meji s Hrvaško po vstopu Slovenije v schengenski režim. Navaja, da Protokol o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvire Evropske unije (v nadaljevanju: EU), ki je sestavni del Amsterdamske pogodbe, v 8. členu določa, da morajo vse države kandidatke za članstvo v EU v popolnosti prevzeti t.i. schengenski pravni red. Vlada zatrjuje, da bo sklepanje sporazumov o obmejnem prometu po pristopu v "schengenski krog" zahtevalo izrecno soglasje vseh držav članic, saj gre za prestop zunajnih meja, kjer se kontrola opravlja za vse članice. Sklepanje obmejnih sporazumov naj bi bilo še dodatno oteženo po uveljavitvi IV. poglavja Pogodbe o Evropski skupnosti (Visas, asylum, immigration and other policies to free movement of persons), ki spada v t.i. prvi steber EU in bo urejeno z instrumenti prava skupnosti. Vlada navaja, da praksa sprejemanja sosednjih držav Italije in Avstrije v "schengenski krog" kaže, da so ostale države članice sprejele njune sporazume o obmejnem sodelovanju s Slovenijo kot stanje, ki sta ga državi prinesli s seboj, zato sta bila brez posebnih zapletov sprejeta v schengenski pravni red kot prilogi skupnega priročnika.

6. Vlada je priložila tudi zabeležko s sestanka pravnih strokovnjakov v zvezi z vprašanji, ki ovirajo nadaljni postopek ratifikacije BHROPS, ki je bil dne 15. 7. 1998. Na sestanku sta med drugimi sodelovala tudi mednarodnopravna strokovnjaka prof. dr. Borut Bohte in doc. dr. Miha Pogačnik s Pravne fakultete Univerze v Ljubljani. Iz njune razprave je razvidno, da sta utemeljevala obstoj kopne meje med Slovenijo in Hrvaško na podlagi TUL, ki jo bo treba v naravi ugotoviti in označiti. Pri tem sta se sklicevala na Mnenje št. 3 Arbitražne komisije za Jugoslavijo. Glede meje na morju med državama sta zagovarjala stališče, da jo bo treba določiti, ker med njima ta meja še ni bila določena. Iz njunih izvajanj sledi, da sporazum glede na izrecno varovalko v 59. členu ne prejudicira poteka bodoče meddržavne meje s Hrvaško.¹

B)-I

III. NAMEN SKLENITVE, VSEBINA IN PRAVNA NARAVA SPORAZUMA

7. Temeljni razlog za sklenitev sporazuma je bilo dejstvo, da je z osamosvojitvijo Slovenije in Hrvaške bivša republiška meja med njima postala državna meja. To je nesporno otežilo življenje in delo ljudi na obmejnem območju. Namen sporazuma je torej ljudem na obmejnem območju olajšati njihovo vsakdanje življenje in delo, kar je vlada izrecno navedla v pobudi za sklenitev sporazuma. V ta namen sta se ministrstvi za notranje zadeve obeh držav že v letih 1991 in 1992 zapisniško dogovorili o praksi izvajanja določenih olajšav za obmejno prebivalstvo.

8. Namen sklenitve sporazuma izhaja iz njegove preambule, ki je "...v želji (pogodbenic), da omogočita in uredita promet oseb med obmejnima območjema in izboljšata življenjske razmere obmejnega prebivalstva,... omogočita čim bolj prosto gospodarsko sodelovanje..." in se pri tem zaveda-

¹ Po besedah M. Pogačnika tudi po pravilih razlage mednarodnih pogodb ni možno priti do sklepa, da bi sporazum predstavljal prejudiciranje meje in da bi utegnil imeti škodljive posledice za Slovenijo. O tem tudi G. Bohte, Mednarodnopravna razlaga sporazuma o obmejnem prometu in sodelovanju s Hrvaško, Pravna praksa, št. 10/00, str. 4-7.

ta, "...da so obmejne lokalne skupnosti temelj dobrega sodelovanja med sosednjima državama". Sporazum je razdeljen na deset poglavij ter ima osem prilog (A, B, C, D, E, F, G, H), ki so njegov sestavni del (četrti odstavek 60. člena).

9. Naslovi posameznih poglavij so:

I. Območje uporabe sporazuma (1. člen),

II. Prehajanje meje v obmejnem prometu in listine za prehajanje meje (2. do 10. člen),

III. Kmetijska in gozdarska dejavnost, dvolastniki in prehajanje meje (11. do 19. člen),

IV. Prestopanje meje zunaj uradno odprtih mejnih prehodov (20. in 21. člen),

V. Devizne in carinske olajšave (22. do 24. člen),

VI. Pomorski in kopenski promet na obmejnem območju (25. do 40. člen),

VII. Obmejno gospodarsko sodelovanje (41. do 53. člen),

VIII. Organi za izvajanje sporazuma (54. in 55. člen),

IX. Vidiranje, zavrnitev izdaje in odvzem listin ter prevzem zavrnjenih oseb (56. in 57. člen),

X. Splošne določbe (58. do 60. člen).

10. Po svoji pravni naravi spada sporazum med t.i. teritorialne² ali radcirane³ mednarodne pogodbe. To niso pogodbe o meji, temveč sporazumi o sodelovanju držav na določenih, najpogostejše na obmejnih območjih. Njihov predmet urejanja je lahko maloobmejni promet oseb, blaga ali storitev, varstvo, urejanje in uporaba vodotokov ter morja na obmejnem območju, varstvo obmejnih območij pred onesnaženjem, različne oblike sodelovanja obmejnih organov in mednarodne služnosti. Čeprav so obmejni sporazumi, sklenjeni kot dvostranski ali celo večstranski, v praksi držav pogosti, je doktrina in meddržavna judikatura o njihovi pravni naravi relativno skromna.⁴ Poglavitna razlika med obmejnimi sporazumi in mednarodnimi pogodbami o določitvi (in/ali označitvi) državne meje je v tem, da gre pri slednjih za t.i. stalne pogodbene režime ali pogodbe, sklenjene za nedoločen čas in pri njih ni mednarodnopravno dopustno uveljavljati bistveno spremenjenih okoliščin (klavzule rebus sic stantibus) kot razloga za prenehanje veljavnosti ali odstop od pogodbe⁵. Glede tega vprašanja imajo obmejni sporazumi, ki se lahko sklepajo za določen ali nedoločen čas, naravo splošnih mednarodnih pogodb. BHROPS se sklepa za tri leta in se molče podaljšuje za vsako naslednje leto, če ga nobena od pogodbenic ne odpove pisno po diplomatski poti šest mesecev pred iztekom njegove veljavnosti (drugi odstavek 60. člena). Določa pa Dunajska konvencija o nasledstvu držav glede mednarodnih pogodb,⁶ da tako pri pogodbah o mejah (Mejni režimi, 11. člen) kakor tudi pri drugih teritorialnih pogodbah (Drugi teritorialni režimi, 12. člen), kamor spada sporazum, nasledstvo držav nima učinkov na nadaljevanje njihove veljavnosti⁷ zaradi njihove tesne povezanosti z določenim območjem. Izjeme so vojaške služnosti (tretji odstavek 12. člena). Vendar to vprašanje, razen osvetlitve pravne narave sporazuma kot teritorialne pogodbe, v obravnavanem primeru ni pravno relevantno. V tem primeru namreč ne gre za vprašanje ustavne skladnosti obmejnega sporazuma, ki je predmet nasledstva držav, temveč gre za vprašanje ustavnosti novega sporazuma med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško, kot državama naslednicama nekdanje SFRJ, ki medsebojno še nista sklenili dogovora o državni meji.

IV. SPORNA DOLOČBA

11. Prvi člen sporazuma se glasi:

"1. Obmejno območje na kopnem po tem sporazumu obsega: v Republikli Sloveniji naselja, navedena v prilogi A, v Republikli Hrvaški naselja, navedena v prilogi B.

2. Spremembe območij naselij in drugih upravnih teritorialnih enot ne vplivajo na obseg obmejnih območij, na katere se nanaša ta sporazum.

3. Obmejno območje na morju po tem sporazumu je morski prostor pod suverenostjo vsake od pogodbenic, ki leži severno od vzporednika 45 stopinj in 10 minut severne zemljepisne širine ob zahodni obali Istre, od zunajnega roba teritorialnega morja Republike Hrvaške, kjer se ta vzporednik dotika s kopnim zahodne obale Istre (Grgatov rt Funtana).

4. Obmejno območje na morju za področje obmejnega morskega ribolova je omejeno na teritorialni morji vsake od pogodbenic v okviru obmejnega območja na morju iz tretjega odstavka tega člena."

V. TEMELJNA USTAVNA LISTINA O SAMOSTOJNOSTI IN NEODVISNOSTI REPUBLIKE SLOVENIJE

12. TUL je predpis ustavnega ranga, na podlagi katerega je bila vzpostavljena suverenost in neodvisnost Republike Slovenije. Razdelek II TUL se glasi:

"Državne meje Republike Slovenije so mednarodno priznane državne meje dosedanje SFRJ z Republiko Avstrijo, z Republiko Italijo in Republiko Madžarsko v delu, v katerem te države mejijo na Republiko Slovenijo, ter meja med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško v okviru dosedanje SFRJ."

B)-II

VI. PRISTOJNOST IN PRAVNA NARAVA MNENJA USTAVNEGA SODIŠČA

13. Drugi odstavek 160. člena ustave se glasi: "Na predlog predsednika republike, vlade ali tretjine poslancev Državnega zbora izreka ustavno sodišče v postopku ratifikacije mednarodne pogodbe mnenje o njeni skladnosti z ustavo. Državni zbor je vezan na mnenje ustavnega sodišča." Z navedeno ureditvijo je ustavnemu sodišču poleg pristojnosti, ki so navedene v prvem odstavku 160. člena ustave, dana posebna pristojnost predhodne (a priori) ustavnosodne kontrole mednarodnih pogodb.⁸ Ustavno sodišče je v

² UN Conference on Succession of States in Respect of Treaties, 1977 session and resumed session 1978, Vienna, 4 April-6 May 1977 and 31 July-23 August 1978, Official Records, Volume III, Documents of the Conference, UN, New York, 1979, str. 31-36.

³ Zakon o ratifikaciji sporazuma med Republiko Slovenijo in Republiko Avstrijo o nadaljnji veljavnosti določenih jugoslovansko-avstrijskih pogodb v odnosih med Republiko Slovenijo in Republiko Avstrijo ter sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Zvezno vlado Republike Avstrije o nadaljnji veljavnosti določenih jugoslovansko-avstrijskih pogodb v odnosih med Republiko Slovenijo in Republiko Avstrijo (Uradni list RS, št. 14/93, MP, št. 4/93).

⁴ Meddržavno sodišče v Haagu je pogodbo med Madžarsko in nekdanjo Češkoslovaško iz leta 1977 o projektu Gabčíkovo-Nagymaros na Donavi opredelilo kot teritorialno pogodbo. Case concerning the Gabčíkovo-Nagymaros Project (Hungary/Slovakia), ICJ Reports, 1997.

⁵ Točka a) drugi odstavek 62. člena Dunajske konvencije o pravu mednarodnih pogodb, Uradni list SFRJ, MP, 30/72, Akt o notifikaciji nasledstva, Uradni list RS, št. 35/92, MP, št. 9/92 - v nadaljevanju DKPMP).

⁶ Uradni list SFRJ, MP, št. 1/80, Akt o notifikaciji nasledstva, Uradni list RS, št. 35/92, MP št. 9/92.

⁷ Meddržavno sodišče je 12. členu pripisalo značaj pravila mednarodnega običajnega prava. Gabčíkovo - Nagymaros Project, ICJ Reports, op. cit., p. 123.

⁸ Takšno pristojnost imata v zahodnoevropskem pravem prostoru še Francija in Španija. Za podrobnejši primerjalni pregled glej mnenje št. Rm-1/97 in op. 6.

mnenju št. Rm-1/97 z dne 5. 6. 1997 (Uradni list RS, št. 40/97 in OdlUS VI, 86) v 12. točki med drugim zapisalo: "V našem ustavnopravnem redu so v hierarhiji pravnih aktov mednarodne pogodbe nad zakonskimi določbami. Po določbi 8. člena ustave morajo biti zakoni in drugi predpisi v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Slovenijo. Po določbi drugega odstavka 153. člena ustave morajo biti zakoni v skladu z veljavnimi mednarodnimi pogodbami, ki jih je ratificiral Državni zbor, podzakonski predpisi in drugi splošni akti pa tudi v skladu z drugimi ratificiranimi mednarodnimi pogodbami. Da bi dejansko zagotovil to skladnost, je ustavodajalec v drugi alineji prvega odstavka 160. člena ustave določil pristojnost ustavnega sodišča, da odloča o skladnosti zakonov in drugih predpisov z ratificiranimi mednarodnimi pogodbami. Mednarodne pogodbe so torej v hierarhiji pravnih aktov v Sloveniji višje od zakonskih določb. Ne sprejema pa naš pravni red primata mednarodnega prava nad ustavnimi določbami." Namen predhodne ustavnosodne kontrole mednarodnih pogodb je torej preprečiti, da bo država v trenutku ratifikacije mednarodne pogodbe prevzela mednarodnopravno obveznost, ki bo v nasprotju z ustavo.

14. Predmet presoje so le določbe mednarodne pogodbe, ki je sama v postopku ratifikacije - torej pogodbe, ki še ni ratificirana. O predmetu presoje izreče ustavno sodišče mnenje o skladnosti z ustavo. Mnenje ustavnega sodišča, izdano po določbi drugega odstavka 160. člena ustave, ni posvetovalno mnenje. Kljub drugačnemu imenu gre za odločitev ustavnega sodišča, katere pravna narava je po učinkih vsebinsko enaka drugim odločbam ustavnega sodišča. Od odločb se razlikuje po tem, da ustavno sodišče z njo ne sme poseči v samo mednarodno pogodbo, tako kot lahko posega v notranjepravne akte - ki jih v primeru ugotovljene neskladnosti razveljavlja ali odpravlja. Tudi v primeru presoje skladnosti mednarodne pogodbe z ustavo ustavno sodišče deluje kot državni organ notranjega prava. Prav zato ustavno sodišče opravi presojo mednarodne pogodbe z vidika skladnosti z ustavo, ne pa tudi z vidika skladnosti z mednarodnim pravom.

15. Iz dela določbe 160. člena ustave, ki določa vezanost na mnenje, ki ga izreče ustavno sodišče, je mogoče razbrati tudi pravne učinke tega mnenja. Kadar ustavno sodišče izreče mnenje o neskladnosti posameznih določb mednarodne pogodbe z ustavo, je učinek takšne odločitve naslednji: 1) če je mogoče pogodbo ratificirati s pridržkom, jo Državni zbor lahko ratificira samo pod pogojem, da na ustrezne določbe, za katere je bilo izrečeno mnenje o neskladnosti, izjavi pridržek, 2) če pa pogodba ne dovoljuje pridržka oziroma ta po določbah Dunajske konvencije o pravu mednarodnih pogodb (v nadaljevanju: DKPMP) ni dopusten, Državni zbor ob veljavni ustavni ureditvi ne sme ratificirati takšne mednarodne pogodbe oziroma jo lahko ratificira potem, ko poprej ustrezno spremeni ustavo. Navedeno razlago tega dela določbe 160. člena ustave potrjuje tudi namen predhodne presoje ustavnosti mednarodne pogodbe - to je preprečiti, da država sprejme mednarodno obveznost, nasprotne ustavi. Odločitev ustavnega sodišča ima namreč v vsakem primeru le notranjepravni učinek - mnenje je za Državni zbor obvezno, na mednarodnopravnem področju pa nima nobenih učinkov. Če do ustreznih ustavnih sprememb ne pride, Državni zbor mednarodne pogodbe ne sme ratificirati. Kadar ustavno sodišče izreče mnenje, da mednarodna pogodba ni v neskladju z ustavo, je odločitev o sprejemu zakona o ratifikaciji stvar politične presoje Državnega zbora.

VII. POSTOPKOVNI VPRAŠANJI IN OBSEG PRESOJE

16. Predlog za oceno ustavnosti lahko vložijo le trije z ustavo določeni predlagatelji: predsednik republike, vlada

ali tretjina poslancev Državnega zbora. Ustavno sodišče se je opredelilo tudi glede položaja predlagateljev, ki je v obravnavanem primeru specifičen, ker predlagajo izrek mnenja o skladnosti z ustavo poslanci, ki menijo, da je sporazum v skladu z ustavo, in ne poslanci, ki menijo, da je sporazum neskladen z ustavo. Po mnenju ustavnega sodišča drugi odstavek 160. člena ustave določa kot pogoj za predlagateljsko pravico le določeno število poslancev (tretjina) in je zato njihovo stališče glede ustavnosti predlaganega sporazuma v oceno za njihov položaj kot predlagateljev nepomembno. Podobno je ravnalo ustavno sodišče v zadevi št. Rm-1/97, kjer je izreklo mnenje o skladnosti Evropskega sporazuma o pridružitvi med Republiko Slovenijo na eni strani in Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami, ki delujejo v okviru Evropske unije, na drugi strani⁹ (v nadaljevanju: Evropski sporazum) z ustavo na predlog vlade, čeprav je ta menila, da ni v nasprotju z ustavo (3. točka obrazložitve). Čeprav gre po drugem odstavku 160. člena ustave za predlog, je ustavno sodišče glede tretjine poslancev uporabilo določbo 23. člena zakona o ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94; v nadaljevanju: ZUstS). Enako je ravnalo v zadevi št. Rm-1/97, ko je bila predlagatelj vlada. Zato je nadaljevalo postopek ne glede na iztek mandatne dobe Državnega zbora.

17. Ustavno sodišče je presojo opravilo le glede izrecno zatrjevane neskladnosti določb 1. člena sporazuma z II. razdelkom TUL. Opravilo je tudi presojo skladnosti 1. člena sporazuma z 2. členom ustave. Edino ta člen je poleg II. razdelka TUL izrecno omenjen v gradivih, ki so jih predlagatelji predložili oziroma se nanje sklicevali v svojih vlogah (zapisnik delovnega pogovora pri predsedniku Državnega zbora z dne 13. 1. 2000).

B)-III

VIII. Presoja skladnosti sporne določbe s TUL

18. Kot temeljni vprašnji presoje se postavljata vprašanja, ali sporazum prejudicira mejo z Republiko Hrvaško in, ali je to v nasprotju s TUL.

19. Mednarodni sporazum o obmejnem prometu in sodelovanju praviloma predpostavlja, da je med državama že določena državna meja. Tako navaja tudi vlada v svojem odgovoru (priloga 5). Po navedbi vlade je običajno zaporedje sklepanja sporazumov takšno, da državi najprej skleneta mednarodno pogodbo o državni meji in zatem sporazum o obmejnem sodelovanju. Vendar takšno zaporedje ni pravilo. Kot primer izjeme navaja vlada Videmski sporazum med FLRJ in Republiko Italijo za ureditev osebnega prometa ter kopenskega in pomorskega prevoza med obmejnimi območji (v nadaljevanju: Videmski sporazum)¹⁰. Ta navedba vlade ni povsem točna. Kopna meja med nekdanjo Jugoslavijo in Italijo na obmejnem območju tega sporazuma je bila določena z Mirovno pogodbo z Italijo¹¹ iz leta 1947 ter z Memorandumom o soglasju,¹² parafiranim 5. 10. 1954 v Londonu. Ni pa bila ob sklenitvi Videmskega sporazuma 1962 še določena morska meja med državama.

⁹ Evropski sporazum je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 44/97, MP, št. 13/97, veljati pa je začel 1. 2. 1999.

¹⁰ Sporazum između FNRJ in Republike Italije za regulisanje prometa lica, kao i kopnenog i pomorskog prevoza i saobraćaja između pograničnih područja (Uradni list FLRJ, MP, št. 3/64 in št. 10/86, Akt o notifikaciji nasledstva sporazumov nekdanje Jugoslavije z Republiko Italijo, Uradni list RS, št. 40/92, MP, št. 11/92).

¹¹ Pariška mirovna pogodba, Ministrstvo za zunanje zadeve, Ljubljana, 1997.

¹² United Nations Treaty Series, Vol. 235 (1956).

20. Vladi obeh držav sta 30. 7. 1993 sklenili sporazum o ustanovitvi in pristojnostih skupnih organov za ugotovitev in označitev državne meje. Na podlagi tega sporazuma je bila ustanovljena Diplomatska komisija z nalogo, da s pogajanjem ugotovi in označi državno mejo.

21. Izpodbijani sporazum nima neposrednih določb o meji, temveč našteva naselja, ki spadajo v obmejno območje na kopnem (prvi odstavek 1. člena in prilogi A in B). Takšen pristop določitve maloobmejnega območja je vseboval že Videmski sporazum.¹³ Kje je pri tako določenem obmejnem območju njegova "zunanja" meja, je odvisno od pogojev posamezne pogodbenice, ki določajo obseg območja posameznih naselij. Enako velja za "notranjo" mejo obmejnega območja, ki je hkrati, upoštevajoč II. razdelek TUL, državna meja med pogodbenicama. Pri tako domnevani meji lahko pride do prekrivanja, če območja naselij niso usklajena in natančna ugotovitev in označitev državne meje še ni dogovorjena in izvedena v naravi. Sporazum torej ne rešuje vprašanj glede spornih delov meje na kopnem in pušča odprto vprašanje obstoja in določitve meje na morju. Nadalje ne odgovarja neposredno na vprašanje, katera država izvaja "efektivni nadzor" (oblast) na morebitnih spornih območjih. Vendar to ni predmet ustavnosodne presoje. Tako kot doslej, vsaka pogodbenica izvaja oblast na svojem domnevnem državnem območju v okviru obmejnega območja po BHROPS. Prvi odstavek 58. člena namreč določa, da se ob določbah sporazuma uporabljajo vsi veljavni pravni predpisi pogodbenic.

22. Tudi opis obmejnega območja na morju nima določb o določitvi meje na morju. Njegova posebnost v primerjavi z obmejnimi območji na kopnem je v tem, da v tretjem odstavku 1. člena opredeljuje kot obmejno območje na morju enotni morski prostor pod suverenostjo vsake od pogodbenic, ki leži severno od vzporednika 45 stopinj in 10 minut zemljepisne širine ob zahodni obali Istre, merjeno od zunanjega roba teritorialnega morja Republike Hrvaške, do točke, kjer se ta vzporednik dotika s kopnim zahodne obale Istre (Grgatov rt Funtana). Sporazum torej zajema ves morski prostor severno od opisanega vzporednika, ki leži ob zahodni obali Istre nekoliko nad Vrsarjem, kot celoto, izvzemši v tem delu morja odprto morje in teritorialno morje Republike Italije. Tako opredeljeno obmejno območje na morju med drugim zajema ves morski prostor pod slovensko suverenostjo, glede na to, da njegovo območje na drugi (severni) strani ni določeno. Četrti odstavek 1. člena obmejnega območja na morju za področje obmejnega morskega ribolova (torej za gospodarsko izkoriščanje živih morskih bogastev) omejuje na teritorialni morji vsake od pogodbenic. Pri tem je bistvena razlika med morsko in kopno mejo med državama v tem, da morsko območje, ki spada pod suverenost ene ali druge države, med njima ni bilo nikoli opredeljeno na način, kot je to veljalo za kopno.

23. Namen sporazuma ni določitev meje. Vendar se sporazum kot mednarodna pogodba o obmejnem režimu neposredno dotika vprašanja izvrševanja oblasti na obmejnem območju. Zato mora ustavno sodišče opraviti presojo sporazuma glede na pomen II. razdelka TUL v zvezi z njeno določbo, da je meja med Slovenijo in Hrvaško meja "v okviru dotedanje SFRJ" in torej domnevno znana, vendar še ne konkretizirana v mednarodni pogodbi o meji in označena v naravi. Ob tem pa mora s pomočjo razlage sporazuma, zlasti glede na njegov namen, ugotoviti, ali določbe sporazuma posegajo v mejo na kopnem med državama in njen potek v naravi ter, ali obmejno območje na morju prejudicira mejo na morju, glede katere se morata Slovenija in Hrvaška šele dogovoriti in jo določiti.

24. Določbo II. razdelka TUL v delu, ki govori o meji med Slovenijo in Hrvaško, je potrebno razlagati z vidika, da

gre pri obeh državah za državi naslednici nekdanje SFRJ kot zvezne države, ki je razpadla in prenehala obstojati kot mednarodnopravni subjekt. Prenehanje in nastanek držav ter pravne posledice glede državnega ozemlja in državnih meja, ki temu sledijo, so vprašanja, ki so v prvi vrsti v domeni mednarodnega prava. Pravna podlaga za takšno ugotovitev je v 8. členu ustave, ki določa, da morajo biti zakoni in drugi predpisi "v skladu s splošnoveljavnimi načeli mednarodnega prava in z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Slovenijo." Mednarodnopravno je s trenutkom nastanka suverene in neodvisne Slovenije njena nekdanja republiška meja s Hrvaško "v okviru dosedanje SFRJ" na podlagi načela uti possidetis postala njena državna meja. To načelo mednarodnega prava, ki se je razvilo v času osamosvajanja nekdanjih ameriških¹⁴ in afriških kolonij, je splošno priznано načelo mednarodnega prava¹⁵ in je kot takšno zavezuje tudi za Slovenijo. Takšno naravo mu je pripisalo Meddržavno sodišče v Haagu v zadevi med Malijem in Burkino Faso¹⁶ in ga potrdilo v številnih kasnejših primerih, tudi glede morskih mej.¹⁷ V primeru postopka razpada nekdanje SFRJ je nanj nastanek novih držav v okviru nekdanjih republiških meja oprla tudi Arbitražna komisija Konferenca o nekdanji Jugoslaviji (v nadaljevanju: Arbitražna komisija) v Mnenju št. 3 z dne 11. 1. 1992.¹⁸ V primeru razpada nekdanje SFRJ se ji je uporaba načela uti possidetis zdela še zlasti primerna glede na dejstvo, da sta drugi in četrti odstavek 5. člena ustave SFRJ določala, da se obseg ozemelj in meje nekdanjih republik lahko spremenijo le z njihovim soglasjem¹⁹. Bistvo načela uti possidetis je v njegovem osnovnem namenu, ki je v tem, da se ohrani spoštovanje obstoječih ozemeljskih meja v trenutku, ko pride do neodvisnosti. Uporaba načela uti possidetis ima za posledico, da nekdanje administrativne meje, v slovensko/hrvaškem primeru nekdanja republiška meja, postanejo mednarodnopravno zaščitene meje.²⁰ Mednarodno pravo in z njim načelo uti possidetis ima na novo

¹³ Prvi člen prvotnega sporazuma (1962) je kombiniral občine, našteje v prilogah, s širino 10-km pasu, medtem ko je spremenjeni sporazum iz leta 1982 pri določitvi območij, za katere se uporablja, vseboval le še seznam občin, naštetih v obeh prilogah (1. člen in Prilogi A in B).

¹⁴ Stanje posesti za španske administrativne enote v Južni Ameriki leta 1810 in v Srednji Ameriki 1821. I. Brownlie, *The Rule of Law in International Affairs*, 1998 Kluwer Law International, str. 55.

¹⁵ Ibid., str. 58.

¹⁶ To načelo ni posebno pravilo, ki se nanaša le na določen sistem mednarodnega prava. Je splošno načelo, ki je logično povezano s pojavom pridobitve neodvisnosti, kjerkoli se pojavi. Njegov jasn namen je preprečiti, da bi bila stabilnost in neodvisnost novih držav ogroženi z bratomornimi spopadi, ki bi jih izzvala sprememba meja po umiku administrativne oblasti. *Case concerning the Frontier Dispute (Burkina Faso/Republic of Mali)*, Judgment of 22 December 1986, ICJ Reports, p. 20.

¹⁷ *Case concerning the Delimitation of the Maritime Boundary between Guinea and Guinea-Bissau*, Decision of 14 February 1985, RIAA, Vol. XIX, UN 1990; *Continental Shelf (Tunisia/Libyan Arab Jamahiriya)*, Judgment, ICJ Reports 1982; *Case concerning the Territorial Dispute (Libyan Arab Jamahiriya/Chad)*, Judgment of 3 February 1994; *Affaire de la délimitation de la frontière maritime entre la Guinée-Bissau et le Sénégal*, Sentence du 31 Juillet 1989, RIAA, Vol. XX, UN, 1994; *Case concerning the Arbitral Award of 31 July 1989 (Guinea-Bissau v. Senegal)*, Judgment of 12 November 1991, ICJ Reports 1991; *Argentina-Chili: Beagle Channel Arbitration*, International Legal Materials (ILM), Vol. XVII, No. 3, May 1978; *Land, Island and Maritime Frontier Dispute (El Salvador, Honduras, Nicaragua intervening)*, Judgment of 11 September 1992, ICJ Reports 1992.

¹⁸ ILM, No. 6, 1992, str. 1499-1500.

¹⁹ Ibid.

²⁰ Ibid., str. 1500.

državo takojšnji učinek, pri čemer ne učinkuje retroaktivno²¹. Uporablja se za državo, kakršna je ob svojem nastanku. Načelo uti possidetis "zamrzne" ozemeljski naslov; pri tem pride do ustavitve ure, pri čemer se kazalci ne pomaknejo nazaj²². Slovenija se je mednarodnopravno zavezala k spoštovanju načela uti possidetis v postopku njenega priznanja s strani Evropskih skupnosti in njihovih držav članic²³. Načelo uti possidetis nima značaja kogentne (ius cogens) norme mednarodnega prava in prizadeti državi lahko vedno z dogovorom uredita potek državne meje med njima v skladu z mednarodnim in notranjim pravom. Če pa takšnega dogovora med njima ni, kakor je primer Slovenije in Hrvaške, ki še nista sklenili dogovora o državni meji, pa velja med njima načelo spoštovanja ozemeljskega statusa quo v času njune neodvisnosti, ki se odraža v načelu uti possidetis²⁴. Upoštevajoč takšno razlago TUL bo ustavno sodišče opravilo presojo skladnosti 1. člena sporazuma.

25. Ker gre pri sporazumu za mednarodno pogodbo, ki še ni postala del notranjega pravnega reda Republike Slovenije, je ustavno sodišče za njeno razlago uporabilo razlagalne določbe DKPMP²⁵. Ta v prvem odstavku 31. člena določa, da je treba mednarodno pogodbo razlagati v dobri veri in ob tem upoštevati v pogodbi uporabljene izraze v njihovem običajnem pomenu, v povezavi z vsebino pogodbe in v luči pogodbenega predmeta in namena.²⁶ Za namene razlage spadajo v vsebino pogodbe poleg osnovnega besedila tudi preambula in priloge ter sporazumi in instrumenti, ki so bili sklenjeni v zvezi s sklenitvijo pogodbe, za katere razlago gre (drugi odstavek 31. člena). V skladu s vsebino pogodbe je treba upoštevati še kasnejši sporazum med strankama, ki se nanaša na razlago pogodbe ali na njeno uporabo, vključno z relevantno prakso držav in relevantnimi pravili mednarodnega prava, ki veljajo med državama pogodbenicama (tretji odstavek 31. člena).

26. Sporno določbo 1. člena sporazuma je treba razlagati v kontekstu preambule, iz katere je razviden namen sklenitve sporazuma in upoštevajoč njegovo vsebino kot celoto. Kot je bilo že ugotovljeno, je namen sporazuma v tem, da državi omogočita in uredita promet oseb na obmejnem območju in izboljšata življenjske razmere obmejnega prebivalstva, vključno s pospešitvijo gospodarskega sodelovanja na tem območju, kar je navedla tudi vlada. Za razliko od mednarodne pogodbe o državni meji, ki je običajno v praksi držav stalne narave, sklepata Slovenija in Hrvaška sporazum za določen čas. Pri presoji ustavnosti 1. člena sporazuma je potrebno upoštevati tudi njegov 59. člen, ki kot lex specialis določa, da določbe sporazuma v ničemer ne prejudicirajo določitve in označitve državne meje med pogodbenicama²⁷. Glede na to, da je vključen v X. poglavje pod Splošne določbe, se nanaša na sporazum v celoti, vključno s Prilogami ter je pravno relevanten tudi za kasnejšo prakso pogodbenic in okviru Organov za izvajanje sporazuma (člena 54 in 55). Dodatna "varovalka", ki jo sporazum vsebuje, je možnost njegovega začasnega delnega ali celotnega zadržanja,²⁸ ki ga lahko izvede vsaka od pogodbenic in glede česar ne potrebuje soglasja druge pogodbenice, temveč zadošča, da jo o tem pisno obvesti po diplomatski poti (tretji odstavek 60. člena).

27. Obmejno območje na kopnem po sporazumu, ki obsega naselja v Sloveniji in na Hrvaškem, zajeta v Prilogah A in B (prvi odstavek 1. člena sporazuma), dejansko sledi TUL in ob njeni razlagi, kot jo je podalo ustavno sodišče, ni z njo v nasprotju.

28. Razlika med obmejnimi območji na kopnem in na morju je v tem, da je slednji za namene sporazuma opredeljen kot celota (tretji odstavek 1. člena). Nadaljnja posebnost obmejnega območja na morju po BHROPS je tudi v tem, da se

prostorsko ne ujema povsem z obmejnimi območji na kopnem, temveč sega južneje od njega. Že to dejstvo lahko služi kot opora trditvi, da 1. člen sporazuma ne prejudicira državne meje v nasprotju s TUL. Ob tem ustavno sodišče ugotavlja, da sta pogodbenici ravnali tako, ker se morsko območje po sporazumu uporablja kot funkcionalna celota, kar izhaja tudi iz njegove vsebine ter namena pogodbenic. Razen neposredne kontrole na morju²⁹, ki jo državi tako in tako že opravljata v medsebojnih odnosih, nadzor vstopa in izstopa oseb ter druge dejavnosti, potrebne za izvedbo sporazuma, pogodbenici nadzorujeta in opravljata iz območij pod svojo oblastjo na (obmejnem) območju na kopnem oziroma preko organov za izvajanje sporazuma (turistična dovolilnica se lahko izda za prestopanje meje znotraj turističnih con, tudi za obmejno območje na morju - peti odstavek 5. člena; pomorski in kopenski promet na obmejnem območju - 25. do 40. člen, zlasti 26. člen in obmejno gospodarsko sodelova-

²¹ Frontier Dispute, op. cit., p. 30.

²² Ibid. Gre za "fotografijo" takratnega ozemeljskega položaja.

²³ Arbitražna komisija Konference o Jugoslaviji, Mnenje št. 7 o mednarodnem priznanju Republike Slovenije s strani Evropskih skupnosti in njihovih članic z dne 11. 1. 1992, ILM, No. 6, 1992, op. cit., str. 1515. Komisija med drugim ugotavlja, da so meje, opredeljene v 2 členu TUL z dne 25. 6. 1991, nespremenjene glede na obstoječe meje in da Republika Slovenija poudarja, da nima ozemeljskih sporov s sosednjimi državami ali s sosednjo Republiko Hrvaško.

²⁴ Gre za spoštovanje načela o nedotakljivosti meja, ki je zajeto v Deklaraciji o načelih mednarodnega prava o prijateljskih odnosih in sodelovanju med državami v skladu z Ustanovno listino Združenih narodov /resolucija Generalne skupščine 2625 (XXV)/ in Helsinški sklepni listini KVSE (sedaj OVSE) iz leta 1975. Mnenje št. 3, op. cit., str. 1500.

²⁵ 31. člen, Splošno pravilo razlage, 32. člen, Pomožne metode razlage in 33. člen, Razlaga pogodb v dveh ali več avtentičnih besedilih.

²⁶ Prvi in drugi odstavek. Načelo dobrovernosti, gramatikalna in namenska oziroma teleološka razlaga so med seboj izenačene. Zaradi pravne varnosti in v izogib prevelike svobode pogodbenic pri namenski razlagi daje mednarodnopravna judikatura in doktrina pomemben poudarek besedilni razlagi mednarodne pogodbe. UN Conference on the Law of Treaties, Vienna, 26 March-24 May 1968 and 9 April-22 May 1969, Official Records, Document of the Conference, str. 38-42. Pri gramatikalni razlagi je treba razlagati izraze v njihovem običajnem pomenu besede, poseben pomen pa se jim pripiše le, če se ugotovi, da sta se tako odločili pogodbeni stranki (četrti odstavek 31. člena).

²⁷ Podobno določbo vsebuje četrti odstavek 14. člena Pogodbe med Vlado Republike Slovenije in Republike Hrvaške o morskem ribolovu (Uradni list RS, št. 9/96, MP, št. 3/96 - v nadaljevanju: BHRMR).

²⁸ Izjema je 57. člen, ki določa, da sta pogodbenici dolžni vedno in brez formalnosti sprejeti tisto osebo, ki je prišla na ozemlje druge pogodbenice na temelju sporazuma.

²⁹ Tako v prvem in tretjem odstavku 47. člena, ki se glasita: "1. Pogodbenici bosta z namenom, da zagotovita nemoteno nadaljevanje sodelovanja in razvoj na področju obmejnega morskega ribištva, vzajemno omogočali ribolov na svojem obmejnem območju na morju, kot je to določeno v četrtem odstavku 1. člena tudi za ribiče, ki imajo stalno bivališče oziroma sedež gospodarske družbe na obmejnem območju druge pogodbenice. 3. Ribiči, ki lovijo na sosednjem obmejnem območju, morajo spoštovati predpise pogodbenice, ki se nanašajo na ribolov na tem območju." Podobno tudi 49. člen: "Število ribičskih ladij in čolnov določita pogodbenici po načelu vzajemnosti...To število ladij in čolnov lahko dnevno lovi na obmejnem območju na morju druge pogodbenice, s tem da so vpisani v register ribičskih ladij in čolnov v pristaniščih na obmejnem območju pogodbenice." Posebej tudi prvi odstavek 58. člena: "1. Ob določbah tega sporazuma se uporabljajo vsi veljavni pravni predpisi pogodbenic".

nje - 35. do 41. člen). Takšen način pogodbene prakse, ki zadeva Slovenijo in Hrvaško kot naslednici nekdanje SFRJ, ni edini primer. Maloobmejni morski promet, ki implicite zajema tudi obmejno območje na morju, je urejal Videmski sporazum iz leta 1962, torej še pred sklenitvijo Pogodbe v Osimu (Uradni list SFRJ, MP, št. 1/77; Akt o notifikaciji nasledstva sporazumov nekdanje Jugoslavije z Republiko Italijo, Uradni list RS, št. 40/92, MP št. 11/92), ki je določila mejo na morju med Italijo in nekdanjo SFRJ. Ta je v 2. členu določal, da imajo pravico do po sporazumu predvidenih olajšav za promet po kopnem in po morju vse osebe s stalnim prebivališčem na v njem določenih obmejnih območjih. Ustavno sodišče pri presoji vprašanja, ali obmejno območje kot celota na morju prejucira mejo na morju med Slovenijo in Hrvaško, upošteva tudi prakso Slovenije po podpisu sporazuma. Slovenija je na podlagi zakona o ratifikaciji postala pogodbenica stranka tristranskega Memoranduma med vladami Republike Slovenije, Republike Hrvaške in Republike Italije o uvedbi skupnega plovne sistema in shem ločene plovbe v Severnem delu Severnega Jadrana (Uradni list RS, št. 96/00, MP št. 27/00). Gre za posebno obliko dogovora, ki po svoji naravi, tako kot sporazum, spada pod teritorialne režime³⁰ in zaradi varnosti plovbe uvaja sheme ločenega prometa na območjih pod suverenostjo vseh treh pogodbenic, pravtako ne glede na dejstvo, da med Slovenijo in Hrvaško še ni meje na morju. Mednarodnopravna podlaga za uvedbo shem ločenega prometa je v 22. členu Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (zakon o ratifikaciji konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu, Uradni list SFRJ, MP, št. 1/86; Akt o nasledstvu Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu, Uradni list RS, št. 79/94, MP, št. 22/94 - MKZNPMP), torej v določbi, ki se nanaša na režim teritorialnega morja (drugi del, teritorialno morje in zunanji pas). Ob tem ustavno sodišče meni, da je tudi določbo četrtega odstavka 1. člena sporazuma, ki omejuje obmejno območje na morju za področje morskega ribolova na teritorialni morji vsake od pogodbenic, treba razumeti tako, da gre za uporabo izraza teritorialno morje v generičnem pomenu. Iz nje izhaja namen podpisnic iz ribolovnega območja na morju izključiti ribolov v notranjih morskih vodah in ne, s sporazumom razmejiti oziroma uveljaviti režima teritorialnega morja vsake izmed njih. K takemu sklepanju vodi tudi BHRMR, v kateri je v 1. členu Hrvaška omejila pravico slovenskih ribičev do ribolova na določene dele svojega teritorialnega morja.

29. Pri presoji sporazuma upošteva ustavno sodišče še okoliščino, da je za ratifikacijo (bodoče) mednarodne pogodbe o državni meji predpisan enak postopek kot za ratifikacijo BHROPS (86. člen ustave). TUL in ustava ne prepovedujeta sklepanja mednarodnih pogodb, ki bi urejale vprašanja meja. Izpodbijani sporazum je mednarodni sporazum, ki ga sklepata državi in bi kot tak lahko vseboval tudi določbe o državni meji, kar samo po sebi še ne bi bilo v nasprotju s TUL in z ustavo, seveda pod pogojem, da bi se gibal v okvirih določbe 4. člena ustave³¹ ter bil sklenjen in ratificiran skladno z ZZZ.

30. Vprašanje, ali bo izvajanje sporazuma v praksi dejansko pripeljalo na določenih delih meje na kopnem do označitve mejne črte, pa čeprav le za potrebe izvajanja sporazuma,³² oziroma, ali bo takšno izvrševanje dejanske oblasti utegnulo poslabšati položaj Slovenije v morebitnih kasnejših pogajalskih postopkih, ni ustavnopravno, temveč politično vprašanje, katerega težo mora nase prevzeti Državni zbor pri odločanju o ratifikaciji sporazuma.

31. Glede na navedeno ustavno sodišče ocenjuje, da določba 1. člena sporazuma ne prejucira državne meje s Hrvaško in ni v nasprotju z II. razdelkom TUL.

B)-IV

IX. PRESOJA SKLADNOSTI 1. ČLENA SPORAZUMA Z 2. ČLENOM USTAVE

32. Zastavlja se tudi vprašanje skladnosti določb 1. člena sporazuma z 2. členom ustave, z načeli pravne države. Gre torej za vprašanje, ali so njegove določbe dovolj določne, jasne in nedvoumne, da jih je možno neposredno izvajati, zlasti v tistem delu, ki se nanašajo na organe, pristojne za izvajanje posameznih določb sporazuma, ter pravni položaj (pravice in obveznosti) obmejnega prebivalstva. Ta vprašanja se nanašajo predvsem na izvrševanje sporazuma na tistih območjih, kjer je potek meje sporen, ker ni ugotovljena oziroma ni označeno, kje teče v naravi. To vprašanje je povezano tudi z 8. členom ustave, po katerem se ratificirane in objavljene mednarodne pogodbe uporabljajo neposredno. Z ratifikacijo in objavo postane mednarodna pogodba del notranjega prava. Tako je ustavno sodišče v mnenju št. Rm-1/97 v VII. točki mnenja navedlo: "Pristojni državni organ ne sme odobriti mednarodnopravne zaveze Republike Slovenije, ki bi nasprotovala ustavi. Mednarodnopravna zaveza bi nasprotovala ustavi, če bi ob uveljavitvi mednarodnega sporazuma v notranjem pravu ustvarila neposredno uporabne protiuustavne norme ali če bi zavezala državo, da sprejme akt notranjega prava, ki bi nasprotoval ustavi".

33. Tudi ocene skladnosti 1. člena sporazuma z 2. členom ustave ni možno izvesti izolirano, temveč le v povezavi z ostalimi določbami in preambulo sporazuma. Odgovoriti je torej treba na vprašanje, ali so določbe sporazuma, glede na predmet in namen sporazuma, jasne, razumljive in nedvoumne in ali jih je mogoče uporabljati brez posebne razlage organov, pristojnih za njihovo izvajanje. Sporazum ni dogovor o določitvi državne meje, temveč sporazum o obmejnem sodelovanju. Zato ne more urejati vprašanj, ki so sicer med državama lahko odprta, toda ne morejo biti predmet tega sporazuma in tudi ni njegov namen urejanje takih vprašanj. Analiza sporazuma pokaže, da njegove določbe odgovarjajo navedenim kriterijem, da so torej, ob upoštevanju njegovega namena in predmeta, skladne z 2. členom ustave.

34. Ker državna meja med Slovenijo in Hrvaško ni ugotovljena in označena z mednarodno pogodbo, se v praksi utegne pojaviti vprašanje, organ katere pogodbenice je pristojen za izvajanje sporazuma na spornem območju. Ker sporazum ne ureja vprašanja meje med pogodbenicama, je povsem pravilno, da ne daje neposrednega odgovora na tako vprašanje. Če bi odgovor dal, bi v tem delu tudi urejal vprašanje državne meje, kar pa ni njegov namen in predmet njegovega urejanja. Za reševanje takih vprašanj predvideva sporazum poseben postopek v 54. členu. Pogodbenici bosta po določbah 54. člena sporazuma predložili vsa odprta vprašanja (med temi tudi vprašanje pristojnosti za izvajanje sporazuma na spornih območjih) v reševanje Stalni mešani komisiji, ki je pristojna za obravnavanje in za reševanje vprašanj, povezanih z njegovo razlago in uporabo. Stalna mešana komisija sprejema sklepe s soglasjem, veljati pa začnejo, ko jih odobri vladi pogodbenic (6. točka 54. člena). Spo-

³⁰ Drugi odstavek 12. člena DK o nasledstvu držav glede mednarodnih pogodb, ki zajema t.i. "objektivne režime". Gre za "teritorialne pogodbe" z učinki na tretje države. UN Conference on Succession of States in Respect of Treaties, op. cit., str. 34-37.

³¹ Slovenija je ozemeljsko enotna in nedeljiva država.

³² Prvi odstavek 1. člena določa, da je prehod meje v obmejnem prometu z obmejnimi prepustnicami in dovolilnicami dovoljen čez mejne prehode za obmejni promet, navedene v prilogi C, če v sporazumu ni drugače določeno.

razum torej ureja način reševanja vprašanj v zvezi z njegovim izvajanjem. Stalna mešana komisija in posledično vladi obeh pogodbenic bosta v primeru nesoglasij sporazumno določili pristojni organ za izvajanje sporazuma. Take odločitve pa ne posegajo v vsebino sporazuma (59. člen) in imajo pravno veljavo le glede tega sporazuma.

35. Tako določen način izvajanja sporazuma lahko privede tudi do vprašanja, ali ne bo izvajanje 1. člena sporazuma poslabšalo morebitnega položaja Slovenije v pogajanjih s Hrvaško. Vendar pri ocenjevanju skladnosti 1. člena sporazuma z 2. členom ustave ni možno izhajati iz predpostavke, da bosta slovenski del stalne mešane komisije in vlada pri izvrševanju sporazuma sprejemala odločitve, ki bi bile v škodo Sloveniji. Takšen pomislek seveda lahko obstoji, toda to ne predstavlja vprašanja ustavnosti (skladnosti z 2. členom ustave), pač pa vprašanje zaupanja, ki ga ocenjuje Državni zbor kot zakonodajalec, in torej ne gre za vprašanje ustavnopravne ocene, ki bi bilo v pristojnosti ustavnega sodišča.

36. Glede na navedeno ustavno sodišče ocenjuje, da 1. člen sporazuma ni v neskladju z 2. členom ustave.

C)

37. Ustavno sodišče je to mnenje izreklo na podlagi 70. člena ZUstS in šeste alineje 52. člena poslovnika ustavnega sodišča Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 49/98) v sestavi: predsednik Franc Testen ter sodnice in sodniki dr. Janez Čebulj, dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, Milojka Modričan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, dr. Lojze Ude in dr. Dragica Wedam-Lukič. Mnenje je sprejelo s šestimi glasovi proti trem. Proti so glasovali sodniki Čebulj, Janko in Testen. Sodnici Škrk in Wedam-Lukič ter sodnika Ribičič in Ude so dali pritrdilno ločeno mnenje, sodnika Čebulj in Testen pa odklonilni ločeni mnenji.

Št. Rm-1/00-29

Ljubljana, dne 19. aprila 2001.

Predsednik
Franc Testen l. r.

2446. Odločba o delni razveljavitvi statuta Občine Ig

Ustavno sodišče je v postopku za oceno zakonitosti, začetem z zahtevo župana Občine Ig, ki ga zastopa Benjamin Turk, odvetnik v Ljubljani, na seji dne 10. maja 2001

o d l o č i l o:

1. Določbe 16.a člena, tretjega stavka prvega odstavka 39. člena in prve alineje prvega odstavka 64. člena statuta Občine Ig (Uradni list RS, št. 2/00) niso v neskladju z zakonom.

2. Druga alineja prvega odstavka 64. člena statuta Občine Ig se razveljavi.

O b r a z l o ž i t e v

A)

1. Predlagatelj izpodbija prvi odstavek 16.a člena statuta Občine Ig (v nadaljevanju: statut), ki določa, da občinski svet odloča o investicijah, katerih proračunska vrednost je med 50 in 100 milijoni SIT, z dvetretjinsko večino članov.

Navaja, da je v nasprotju s 35. členom zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93 in nasl. - v nadaljevanju: ZLS). Dalje navaja, da je drugi odstavek 16.a člena, ki določa, da investicije, ki presegajo proračunsko vrednost 100 milijonov SIT, potrjujejo občani na referendumu, v nasprotju z določbami ZLS, zlasti z njegovim 2., 11. in 21. členom. Posebej navaja, da sta določbi prvega in drugega odstavka 16.a člena v nasprotju tudi s 33. in 35. členom ZLS. Z morebitno razveljavitvijo prvega in drugega odstavka 16.a člena postane, po mnenju predlagatelja, tretji odstavek 16.a člena nesmiseln in zato predlaga njegovo razveljavo.

2. Izpodbija tudi 39. člen statuta v delu, ki določa, da se najmanj trije člani nadzornega odbora izvolijo na predlog opozicije, saj naj bi bila takšna določba v nasprotju z 29., 30. in 35. členom ZLS.

3. Dalje izpodbija tudi določbi prve in druge alineje 64. člena statuta, ki naj bi določali pavšalno dodeljevanje proračunskih sredstev vaškim skupnostim za izvajanje njihovih nalog, kar naj bi bilo v nasprotju z 18., 19. in 19.č členom ZLS.

4. Ustavno sodišče je zahtevo poslalo v odgovor Svetu občine Ig, ki pa nanjo ni odgovoril.

B)-I

5. Predlagatelj je vložil zahtevo na podlagi 33. člena ZLS. Ustavno sodišče je s sklepom št. U-I-112/00 z dne 21. 9. 2000 zadržalo izvrševanje 16.a člena statuta Občine Ig do končne odločitve, predlog za zadržanje izvrševanja 64. člena statuta pa zavrnilo.

6. Izpodbijani 16.a člen statuta se glasi:

“Občinski svet sprejema z dvetretjinsko večino prisotnih članov investicije, katerih predračunska vrednost je med 50 in 100 mio SIT. Investicije, ki presegajo predračunsko vrednost 100 mio SIT, potrjujejo občani na referendumu. Investicije na področju šolstva, zdravstvenega varstva, vodovodnega omrežja, kanalizacijskega omrežja in cestne infrastrukture so prednostnega pomena in so izvedene iz prvega in drugega odstavka tega člena.”

Po navedbah predlagatelja naj bi bile določbe prvega in drugega odstavka 16.a člena v nasprotju z 2., 11., 21., 33. in 35. členom ZLS, z morebitno razveljavitvijo obeh navedenih določb pa naj bi postal tretji odstavek istega člena brezpredmeten.

7. Določbe 35. člena ZLS se nanašajo na delo občinskega sveta. Tako prvi odstavek določa, da sprejema občinski svet odločitve na svoji seji z večino opredeljenih glasov navzočih članov in da svet lahko veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina članov občinskega sveta.¹ V naslednjih odstavkih pa določa sklicevanje in vodenje sej občinskega sveta. ZLS ima glede večine, s katero sprejema občinski svet svoje odločitve, še tri posebne določbe. Tako po prvem odstavku 36. člena ureja občinski svet svoje delo s poslovníkom, ki ga sprejme z dvetretjinsko večino navzočih članov. Posebno večino zahteva ZLS tudi za sprejem statuta občine,

¹ Določba prvega odstavka 35. člena, kot je povzeta v točki 7 je bila sprejeta z zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 70/00 - v nadaljevanju ZLS-K). V času vložitve zahteve se je prvi odstavek 35. člena glasil: “Občinski svet sprejema odločitve na svoji seji z večino glasov navzočih članov. Svet lahko veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina članov občinskega sveta.” Veljavna določba ZLS je predpisala milejšo obliko sprejemanja odločitev, saj zadostuje za sprejem večina opredeljenih članov in ne večina navzočih. S tem je postavil pravilo, da se upoštevajo le opredeljeni glasovi za ali proti, ne upoštevajo pa se morebitni vzdržani glasovi. Za ugotavljanje rezultata so vzdržani glasovi nepomembni. Seveda pa mora biti svet sklepčen, kar pomeni, da lahko veljavno odloča le, če je na seji navzočih večina svetnikov.

in sicer predpisuje dvetretjinsko večino vseh članov (tretji odstavek 64. člena) ter za odločanje o ustanovitvi pokrajini (prvi odstavek 73. člena), ki tudi zahteva dvetretjinsko večino vseh članov sveta. Iz navedenih določb ZLS izhaja, da je zakonodajalec določil najprej splošno pravilo glede večine, s katero sprejema občinski svet svoje odločitve (občinski svet sprejema svoje odločitve z večino opredeljenih glasov). ZLS posebej in izrecno ne določa, da je lahko z zakonom ali statutom občine določena tudi drugačna večina. Čeprav tega izrecno ne določa, ni sporno, da lahko zakonodajalec v tem ali drugem zakonu določi tudi drugačno večino, zlasti če oceni, da je treba določiti zahtevnejšo večino za odločanje o posameznih pomembnejših vprašanjih. Tako je določil posebno, zahtevnejšo večino za sprejem statuta občine in poslovnika o delu občinskega sveta ter za odločanje o ustanovitvi pokrajine. Vprašanje je, ali sme tudi statut občine določiti za odločanje o posameznih vprašanjih drugačno, zahtevnejšo večino od predpisane z ZLS.

8. Ustava v tretjem odstavku 153. člena določa, da morajo biti predpisi in drugi splošni akti v skladu z ustavo in zakonom (načelo zakonitosti). Ustava postavlja tudi načelo lokalne samouprave (9. člen), ki obsega predvsem pravico občine kot lokalne samoupravne skupnosti, da samostojno, skladno z ustavo in zakoni izvršuje naloge, ki so lokalnega pomena (ki zadevajo prebivalce občine; prvi odstavek 140. člena). V okviru urejanja lokalnih javnih zadev (zadev, ki so po svoji naravi lokalne in se nanašajo v pretežni meri na prebivalce lokalne skupnosti) ima občina pravico izdajati predpise, s katerimi normativno ureja pravna razmerja (pravice in obveznosti pravnih subjektov). Pri tem ne sme preseči ustavnega okvira in s svojim normativnim urejanjem poseči v državne pristojnosti. Občinski predpisi morajo biti v skladu z ustavo in zakonom (načelo zakonitosti). Načelo zakonitosti delovanja občine na področju normativnega delovanja pomeni, da občinski predpisi, ki urejajo zadeve iz izvirne pristojnosti občine, ne smejo biti v nasprotju z zakoni. Pravnih razmerij torej ne smejo urejati v nasprotju z zakonskimi določbami, v primeru, da zakonodajalec opredeli okvir pooblastila za normativno urejanje, pa ne smejo preseči tega pooblastila.

9. Načelo zakonitosti ne velja le za vsebino splošnega pravnega akta, temveč tudi za postopek, po katerem je sprejet (tretji odstavek 21. člena zakona o ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 15/94 - v nadaljevanju: ZUstS). ZLS nima veliko določb o postopku, po katerem občinski svet sprejema svoje odločitve, saj prepušča ureditev postopka poslovniku. Ima pa ZLS določbe o večini, ki je potrebna za odločanje na občinskem svetu (7. točka obrazložitve). ZLS izrecno ne pooblašča občin, da bi same v statutu ali poslovniku predpisale drugačno večino za odločanje. Iz zakonskega besedila bi z besedno in logično razlago težko izluščili drugačno vsebino. Tudi dejstvo, da je zakonodajalec sam predpisal za nekatere odločitve občinskega sveta drugačno, strožjo večino, kaže na to, da ni imel namena prepuščati ureditve vprašanja večine posameznim občinskim svetom. Vendar pa tako ravnanje zakonodajalca kaže, da ne šteje vseh odločitev občinskega sveta za enako pomembne in zahtevne. Zato se postavi vprašanje, ali je treba šteti izjeme, ki jih je določil že zakonodajalec, za edine oziroma ali je možno sklepati, da je le zakonodajalec pristojen določati izjeme, ali pa bi to lahko storile tudi občine same. Načela lokalne samouprave, zlasti pravice samostojnega urejanja zadev lokalnega pomena, ob upoštevanju načela subsidiarnosti iz Evropske listine lokalne samouprave (zakon o ratifikaciji Evropske listine lokalne samouprave, Uradni list RS, št. 57/96, MP, št. 15/96) in načela samoorganiziranja občine, ne moremo zožiti le na vsebino aktov, ki jih ima občina

pravico izdajati (lokalnega urejanja), temveč velja tudi za postopke, po katerih se ti akti sprejemajo (izdajajo). Ob taki razlagi pravice samostojnega urejanja zadev lokalnega pomena dobijo določbe ZLS, ki predpisujejo večino za odločanje občinskega sveta, širšo vsebino in pomen. Tako je določbo prvega odstavka 35. člena ZLS treba razumeti kot splošno pravilo, ki zavezuje in se uporablja neposredno, če ni za posamezne primere z zakonom ali statutom občine določena strožja večina. To pomeni, da občine ne smejo v statutih določiti strožje večine za sprejem vseh odločitev občinskega sveta (kot splošno pravilo, ki bi nadomestilo splošno pravilo, določeno z zakonom), temveč le za sprejem odločitev v posamično navedenih zadevah, za katere štejejo, da je potrebna strožja večina od splošne z zakonom predpisane. Prav tako ne more spreminjati posebne večine, ki jo kot izjemo od splošne večine določa že zakon. Občine torej lahko določijo v statutih strožjo večino le kot izjemo od splošnega pravila, določenega v zakonu.

10. Statut v v prvem odstavku 16.a člena določa, da sprejema občinski svet investicije v vrednosti od 50 do 100 mio SIT z dvetretjinsko večino prisotnih članov sveta. Statut torej določa strožjo večino od tiste, ki je predpisana z ZLS, kar je po mnenju ustavnega sodišča skladno s prvim odstavkom 35. člena ZLS. Določba določa izjemo od splošnega pravila, ki velja za točno določene zadeve - za odločanje o investicijah večje vrednosti, ki po mnenju občine zahtevajo večjo stopnjo soglasja za njihov sprejem. Določba prvega odstavka 16.a člena statuta zato ni v neskladju z ZLS.

11. Drugi odstavek 16.a člena statuta določa, da investicije, ki presegajo predračunsko vrednost 100 mio SIT, potrjujejo občani na referendumu. Zatrjevanje predlagatelja, da je navedena določba v nasprotju s prvim odstavkom 35. člena ZLS, je neutemeljeno. Določba ne ureja načina odločanja občinskega sveta, temveč predpisuje obvezno izvedbo referendumu o navedenih investicijah. Odločanje občanov na referendumu urejajo določbe 44. do 48. člena ZLS. Tako določa ZLS v 46. členu naknadni referendum, ki se razpiše po sprejetem splošnem aktu in se z njim potrdi ali zavrne splošen akt v celoti ali posamezne njegove določbe. V 46.a členu predvideva možnost referendumu o samoprispevku. V 46.b členu pa ureja posvetovalni referendum (da ugotovi voljo občanov, lahko občinski svet pred odločanjem o posameznih vprašanjih iz svoje pristojnosti razpiše tudi posvetovalni referendum). Iz vsebine besedila drugega odstavka 16.a člena lahko sklepamo, da gre v konkretnem primeru za vrsto referendumu, ki ga predvideva 46. člen ZLS - naknadni referendum. Po prvem odstavku 46. člena lahko občani odločajo na naknadnem referendumu le o sprejetem splošnem aktu v celoti ali o njegovi posamezni določbi, pri čemer so od referendumskega odločanja izvzeti akt o proračunu in akti, s katerimi se predpisujejo občinske datave. To pomeni, da mora biti na občinskem svetu predhodno sprejet splošni akt, v konkretnem primeru splošni akt, ki bi določal investicijo v predračunski vrednosti, večji od 100 mio SIT. Naknadni referendum je praviloma fakultativen (neobvezen), razen če zahteva njegov razpis pet odstotkov volilcev in če tako določa zakon ali statut občine. Določbo drugega odstavka 16.a člena statuta gre torej razumeti kot določbo, ki v smislu drugega odstavka 46. člena ZLS določa obvezen razpis naknadnega referendumu o splošnem aktu občine (odloku), s katerim je občinski svet odločil o nameravani investiciji v vrednosti nad 100 mio SIT. Seveda pa to ne sme biti akt o proračunu občine. Tako razumljena določba drugega odstavka 16.a člena statuta ni v nasprotju z ZLS.

12. Predlagatelj je izpodbijal tudi tretji odstavek 16.a člena statuta, ki določa izjeme od pravil, ki jih je določil v

prvem in drugem odstavku istega člena. Po njegovem mnenju naj bi bil ta odstavek ob predpostavki, da sta prva dva odstavka razveljavljena kot neskladna z zakonom, brezpredmeten. Ker ustavno sodišče ni razveljavilo prvih dveh odstavkov, tretji odstavek obdrži svoj pomen. Predlagatelj pa ni zatrjeval, da bi bil ta odstavek v neskladju z ZLS iz kakšnih drugih razlogov.

13. Izpodbijane določbe 16.a člena statuta, ki predpisujejo za odločanje o investicijah poseben postopek, naj bi bile v nasprotju tudi z določbami 2., 11. in 21. člena ZLS, ker naj ne bi upoštevale v ZLS opredeljenega smisla in načina delovanja občine. Očitek ni utemeljen. Besedna in tudi sistematična razlaga besedila navedenih členov ne dopuščata takšnega sklepa. Tako 2. člen ZLS na najsplošnejši način opredeljuje občino kot temeljno samoupravno lokalno skupnost. V 11. členu določa, da občani odločajo o zadevah lokalne samouprave preko svetov, ki jih izvolijo in/ali tudi neposredno - na zborih, z referendumom in preko ljudske iniciative. Oba člena sta uvrščena v splošne določbe ZLS in sta podrobneje izvedena v posebnem delu ZLS. Izpodbijane določbe 16.a člena statuta niso v neskladju z 2. in 11. členom ZLS. Določba 21. člena je uvrščena v III. poglavje z naslovom Naloge občine in določa, da občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom ali so določene z zakonom, ter v nadaljevanju primeroma našteva najvažnejše naloge občine. Izpodbijane določbe 16.a člena statuta ne posegajo v določbe 21. člena in niso v neskladju z njimi.

14. 16.a člen statuta naj bi bil v nasprotju tudi s 33. členom ZLS v delu, ki opredeljuje položaj župana, njegove pravice in pristojnosti. Tako po drugem odstavku 33. člena predlaga proračun občine izključno župan. Ker morajo biti investicije opredeljene tudi v proračunu, ki ga sprejema občinski svet na predlog župana, naj bi zato bile določbe 16.a člena statuta v nasprotju s 33. členom ZLS. Določba sama po sebi ne posega v 33. člen ZLS, saj opredeljuje le posebno večino za odločanje na občinskem svetu o investicijah določene vrednosti oziroma določa potrjevanje investicij večjih vrednosti (nad 100 mio SIT) na referendumu. Določbe ne posegajo v pravico župana, da predlaga proračun občine, seveda pa bo lahko v proračun občine uvrstil le tiste investicije, ki bodo predhodno sprejete na način kot ga določa 16.a člen statuta. Zato izpodbijani 16.a člen statuta ni v neskladju s 33. členom ZLS.

B)-II

15. Predlagatelj izpodbija tudi tretji stavek prvega odstavka 39. člena statuta, ki se glasi: "Na predlog opozicije se izvoli najmanj tri člane." Določbe tega člena sicer določajo sestavo in imenovanje nadzornega odbora občine. Tako je v prvem odstavku 39. člena, poleg izpodbijane določbe tretjega stavka, določeno, da občinski svet imenuje nadzorni odbor na predlog komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, da ima pet članov in da morajo imeti najmanj VI. stopnjo strokovne izobrazbe. Spornost izpodbijane določbe naj bi bila v tem, da daje pravico predlagati točno določeno najmanjše število članov nadzornega odbora delu članov občinskega sveta, ki pripadajo opoziciji. To naj bi bilo v nasprotju z 29., 30. in 35. členom ZLS.

V 29. členu ZLS so določene pristojnosti občinskega sveta, med katere spada tudi imenovanje in razrešitev članov nadzornega odbora. ZLS v 30. členu določa, da ima občinski svet komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja in da lahko ustanovi tudi druge komisije in odbore. Izpodbijana določba tretjega stavka prvega odstavka 39. člena statuta ne posega v pristojnosti občinskega sveta (29.

člen) niti v pravico občinskega sveta, da ustanavlja različne komisije in odbore (30. člen). Prav tako ne posega v prvi odstavek 35. člena ZLS, ki določa večino, s katero občinski svet sprejema svoje odločitve. Izpodbijana določba zato ni v neskladju z njimi.

B)-III

16. Predlagatelj izpodbija tudi določbe prve in druge alinee prvega odstavka 64. člena statuta, ki se glasijo:

"Za delovanje in opravljanje nalog vaških skupnosti se zagotovijo sredstva v proračunu občine:

- občina je dolžna zagotoviti sredstva v višini do 25 odstotkov vrednosti proračunskih sredstev za izvajanje programov vaških svetov, pridobljenih iz naslova dohodnine,
- sredstva v višini do 25 odstotkov vrednosti proračunskih sredstev se delijo po vaških skupnosti na število stalnih prijavljenih prebivalcev občine (glavarina)."

Navedene določbe naj bi bile v nasprotju z določbami 18., 19. in 19.č člena ZLS. Nasprotje naj bi bilo v tem, da statut določa pavšalno financiranje izvajanja dejavnosti vaških skupnosti. Po mnenju predlagatelja izhaja iz določb 18., 19. in 19.č člena ZLS, da bi morala biti sredstva za izvajanje dejavnosti vaških skupnosti zagotovljena glede na njihov program. Sredstva za izvajanje programov vaških skupnosti pa se zagotovijo v občinskem proračunu.

17. ZLS v 18. členu določa postopek za ustanavljanje ožjih delov občine (krajevne, vaške ali četrtne skupnosti). Določba se v ničemer ne nanaša na financiranje ožjih delov občine. V 19. členu je določen organ ožjega dela občine (svet), ki pa ni obvezen, saj statut občine lahko določi, da ožji del občine nima sveta. Tudi ta člen nima določb o financiranju ožjih delov občine. Izpodbijani 64. člen statuta pa se nanaša izključno na pravila financiranja ožjega dela občine (vaške skupnosti) in zato ni v neskladju z 18. in 19. členom ZLS, saj ne zadeva v njih urejenih vprašanj.

18. Temeljna pravila glede financiranja ožjih delov občine so vsebovana v 19.č členu ZLS. Njegov prvi odstavek določa pravila za ožje dele občin, ki so pravne osebe. Vaške skupnosti, kot jih določa statut, niso pravne osebe (58. do 65.a člen). Ta določba se ne nanaša nanje. Drugi odstavek 19.č člena določa, da statut občine določi za ožje dele občin, ki niso pravne osebe, način financiranja njihovega delovanja. Sredstva za izvajanje nalog ožjih delov občine se zagotovijo v občinskem proračunu.

19. Statut občine je skladno z 19.b členom ZLS določil naloge vaških skupnosti (59. člen statuta). Skladno z drugim odstavkom 19.č člena ZLS morajo biti sredstva za izvajanje nalog ožjih delov občin zagotovljena v proračunu. Statut občine pa mora določiti način financiranja delovanja ožjega dela občine. Statut je v 64. členu (zlasti v prvem odstavku) določil pravila financiranja delovanja ožjih delov občine. Tako v uvodnem stavku prvega odstavka, ki se zaključuje z dvopičjem, določa, da se sredstva za delovanje vaških skupnosti zagotavljajo v proračunu občine. Uvodni stavek je le povzetek zakonske določbe (drugi stavek drugega odstavka 19.č člena ZLS). To pomeni, da se sredstva lahko zagotavljajo le za izvajanje dejavnosti, ki so v statutu opredeljene kot naloge vaških skupnosti, in da mora proračun občine opredeliti potrebna finančna sredstva za izvedbo nalog vaških skupnosti. Uvodni stavek se nadaljuje z določbami, ki so razvrščene v štiri alinee, od katerih sta prvi dve izpodbijani kot protizakoniti. Prvi dve alinei je po vsebini treba šteti za pravila financiranja (način financiranja), ki morajo biti določena v statutu. Tretja in četrta alineja pa določata možnost združevanja sredstev med vaškimi skupnostmi in pristojnost za izvrševanje programov vaških skupnosti.

20. Izpodbijani alinei določata najvišji možni znesek, ki se lahko zagotovi v proračunu občine za financiranje dejavnosti vaških skupnosti (do 25 odstotkov proračunskih sredstev iz naslova dohodnine, prva alineja), in merilo za delitev proračunskih sredstev med vaške skupnosti - število prebivalcev s stalnim prebivališčem (glavarina, druga alineja). Po besedni in logični razlagi je možno določbo prve alineje 64. člena statuta razumeti le kot s statutom določen največji delež proračuna, ki se lahko nameni za izvajanje nalog vaških skupnosti. Ta alineja določa torej omejitve financiranja navzgor, ne določa pa najnižjega deleža financiranja vaških skupnosti. Občinski svet se glede na določbe te alineje lahko giblje od nič do 25 odstotkov vrednosti proračunskih sredstev, pridobljenih iz naslova dohodnine. Določba ne pomeni, da mora Občina zagotoviti v proračunu največji možni delež. Pri določanju deleža bo izhajala iz nalog vaških skupnosti, saj določa, da se zagotovi sredstva za izvajanje programov vaških svetov (vaških skupnosti). Potrebna sredstva se torej ugotovi glede na programe (plane) dejavnosti oziroma izvajanje nalog vaških skupnosti, vendar ne smejo presegati v alineji določenega odstotka. Določba te alineje zato ni v neskladju z drugim odstavkom 19.č člena ZLS.

21. Druga alineja 64. člena statuta, ki se vsebinsko navezuje na prvo alinejo (razumeti jo je možno le tako, da se besedna zveza "sredstva v višini do 25 odstotkov..." nanaša na sredstva, določena po prejšnji alineji), določa merilo za razdelitev sredstev, ki so v proračunu opredeljena kot sredstva za financiranje dejavnosti vaških skupnosti, na posamezne vaške skupnosti. Merilo, ki ga določa, je število stalno prijavljenih prebivalcev (glavarina). Uporaba tega merila povzroči, da se vsa sredstva, predvidena za financiranje vaških skupnosti, določena po prvi alineji, razdelijo na vaške skupnosti glede na število prebivalcev s stalnim prebivališčem v posamezni vaški skupnosti in ne glede na obseg dejavnosti oziroma glede na planirane delavnosti, ki jih bo posamezna vaška skupnost izvajala in ki so osnova za določanje sredstev po prvi alineji. Uporaba tega merila je tudi v logičnem nasprotju s pravilom iz prve alineje, saj se sredstva, ki so skladno s prvo alinejo določena glede na programe vaških svetov, delijo med vaške skupnosti po merilu števila prebivalcev. Merilo za delitev sredstev proračuna za financiranje vaških skupnosti, kot je določeno v drugi alineji, ne upošteva nalog oziroma dejavnosti vaških skupnosti, ki so podlaga za določitev obsega proračuna za financiranje vaških skupnosti, in je zato v neskladju z drugim odstavkom 19.č člena ZLS. Zato je bilo treba drugo alinejo prvega odstavka 64. člena statuta razveljaviti.

22. Ustavno sodišče je drugo alinejo prvega odstavka 64. statuta člena razveljavilo, ker ni ugotovilo razlogov za njeno odpravo po drugem odstavku 45. člena ZUstS.

C)

23. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi 21. člena in tretjega odstavka 45. člena ZUstS v sestavi: predsednik Franc Testen ter sodnice in sodniki dr. Janez Čebulj, dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, dr. Lojze Ude in dr. Dragica Wedam-Lukić. Prvo točko izreka je sprejelo soglasno, drugo pa z osmimi glasovi proti enemu. Proti je glasovala sodnica Modrijanova.

Št. U-I-112/00-21

Ljubljana, dne 10. maja 2001.

Predsednik
Franc Testen l. r.

2447. Odločba o ugotovitvi neskladnosti 7. člena zakona o posebnih pogojih za vpis lastninske pravice na posameznih delih stavbe v zemljiško knjigo z ustavo, določitvi roka za odpravo ugotovljene neustavnosti in določitvi načina izvršitve

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti, začetem na pobudo družbe Bank Austria Creditanstalt, d.d., Ljubljana, in drugih, na seji dne 10. maja 2001

o d l o č i l o:

1. Določba 7. člena zakona o posebnih pogojih za vpis lastninske pravice na posameznih delih stavbe v zemljiško knjigo (Uradni list RS, št. 89/99) je iz razlogov, navedenih v obrazložitvi te odločbe, v neskladju z ustavo.

2. Državni zbor mora ugotovljeno neskladnost iz prejšnje točke odpraviti v roku šestih mesecev po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

3. Do odprave ugotovljene protiustavnosti lahko sodišče dovoli vpis lastninske pravice v primerih iz 7. člena zakona o posebnih pogojih za vpis lastninske pravice na posameznih delih stavbe v zemljiško knjigo le, če nepremičnina ni bila predmet rubeža zaradi zavarovanja denarne terjatve z zastavno pravico. Podatke o (ne)obstoju zastavne pravice na nepremičninah mora sodišče v zemljiškoknjižnem postopku ugotoviti samo s poizvedbo pri pristojnem izvršilnem sodišču.

O b r a z l o ž i t e v

A)

1. Pobudnice izpodbijajo 7. člen zakona o posebnih pogojih za vpis lastninske pravice na posameznih delih stavbe v zemljiško knjigo (v nadaljevanju: ZPPLPS), ki določa, da je za vknjižbo primerna listina pogodba med investitorjem gradnje stavbe in prvim kupcem, čeprav ni predložena v izvirniku ali kot listina, ki nadomešča izvirnik, oziroma čeprav podpis prodajalca na njej ni overjen. Taka ureditev naj bi omogočala zemljiškoknjižni vpis lastninske pravice na nepremičnini brez vknjižbe obremenitev, tj. zastavnih pravic, ki naj bi jih pobudnice v sporazumu z dolžniki pridobile na podlagi 254. člena zakona o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 51/98 - v nadaljevanju: ZIZ) oziroma na podlagi 251. člena (v povezavi z 250. in s 186. členom) prej veljavnega zakona o izvršilnem postopku (Uradni list SFRJ, št. 20/78 in nasl. - v nadaljevanju: ZIP). Nadaljnji pravni promet naj bi tako potekal mimo originalnih pogodb, ki vsebujejo zaznambo zastavne pravice. Zato naj bi izpodbijana ureditev povzročila nasprotja znotraj pravnega reda in s tem kršila načela pravne države (2. člen ustave). Na podlagi take ureditve naj bi obstajala možnost, da bodo pobudnice izgubile prvenstvo vrstnega reda pri zavarovanju svojih terjatev in s tem možnost za poplačilo terjatev v primerih, če dolžniki svojih obveznosti ne bodo izpolnili. Posledica tega naj bi bilo zmanjšanje premoženja pobudnic. Zato naj bi bila izpodbijana ureditev v nasprotju tudi s 33. členom ustave.

2. Pobudnice predlagajo razveljavitev 7. člena ZPPLPS in določitev roka zakonodajalcu za dopolnitev izpodbijane ureditve na način, ki naj bi omogočal varstvo vrstnega reda pridobljenih zastavnih pravic.

3. Državni zbor v zvezi s pobudo navaja, da v veljavnih predpisih ni nikjer določeno, da mora sodišče ob vpisu v zemljiško knjigo paziti, ali je na listini, na podlagi katere se predlaga vpis nepremičnine, zaznamovana zastavna pravica, in da je tako dolžno ravnati le, če je vložen zemljiško-

knjižni predlog za vpis zastavne pravice. Opisuje veljavno ureditev in poudarja, da naj bi bil ZPPLPS poseben, specialen predpis, ki ob splošno veljavnih pogojih za vpis lastninske pravice na nepremičninah zaradi posebnih potreb določa nekatere posebnosti in izjeme, veljavne le za nekatere nepremičnine in za omejeno časovno obdobje. Obstoječe stanje naj bi namreč povzročalo težave, zaradi katerih naj bi bil vpis etažne lastnine po zakonu o zemljiški knjigi (Uradni list RS, št. 33/95 - v nadaljevanju: ZZK) praktično nemogoč. Zato naj bi bil namen izpodbijanega zakona olajšati vpis etažne lastnine v zemljiško knjigo imetnikom pravic na posameznih delih stavb, ki so bile zgrajene do leta 1995, ko je začel veljati ZZK. Po izkušnjah v praksi naj bi bil eden od pglavitnih problemov, ki so imetnikom onemogočali vpis etažne lastnine v zemljiško knjigo, zagotovitev listin, ki so podlaga za zemljiškoknjižni vpis. Ta problem naj bi rešil izpodbijani 7. člen ZPPLPS. Pobudnice naj bi pri svojih navedbah ne upoštevale specifičnosti ZPPLPS, tj. izhodišč in namena posebne zakonske ureditve. Glede na ureditev zastavne pravice v ZIZ naj bi upniki tudi ob uporabi 7. člena ZPPLPS ne bili v slabšem položaju od upnikov, katerih zastavna pravica bi se vpisala v zemljiško knjigo hkrati z vpisom nepremičnine. Upnikov vrstni red naj bi namreč varoval datum rubežnega zapisnika in vzpostavitev posebnega registra zastavnih pravic na nepremičninah, ki niso vpisane v zemljiško knjigo (12. člen ZIZ). Obenem naj bi bilo ugotovljeno, da vprašanja zavarovanja zastavne pravice na nepremičninah še niso povsem zadovoljivo urejena, reševanje teh vprašanj pa naj bi sistemsko ne sodilo v ZPPLPS kot vsebinsko specifičen zakon. Šlo naj bi za splošnejši in načelni problem ustanavljanja zastavne pravice na nepremičnini, ki ni vpisana v zemljiško knjigo.

4. Mnenje je podala tudi vlada. Meni, da pobuda ni utemeljena, ker naj bi problem, ki ga izpostavljajo pobudnice, ne bil problem izpodbijanega zakona, temveč problem ustanavljanja zastavne pravice na nepremičnini, ki ni vpisana v zemljiško knjigo. Podobno kot Državni zbor tudi vlada opisuje sistemsko ureditev zavarovanja terjatve z zastavno pravico in poudarja namen ter časovno omejenost zakona. ZPPLPS naj bi izhajal iz načela konstitutivnosti vpisa stvarnih pravic, pridobljenih na podlagi pravnega posla, s tem naj bi sledil sistemskim določbam ZZK in zakona o temeljnih lastninskopravnih razmerjih (Uradni list SFRJ, št. 6/80 in nasl. - v nadaljevanju: ZTLR). Zato naj bi ZPPLPS tudi ne zasledoval problema ustanavljanja zastavnih pravic, ki niso vpisane v zemljiško knjigo. Problem, ki ga pobudnice izpostavljajo, naj bi dejansko obstajal, ker naj bi se postavljalo vprašanje, kako naj sodišče, ki bo vpisalo nepremičnino v zemljiško knjigo, izve za obstoj rubežnega zapisnika oziroma za dejstvo, da je zastavna pravica nastala. Tak problem naj bi obstajal že v primeru, če dolжник razpolaga z več originalnimi listinami, zemljiški knjigi pa predloži listino, na kateri ni zaznambe, da je nepremičnina zarubljena na podlagi sporazuma strank. Zato po mnenju vlade rešitev tega problema ne sodi v materijo izpodbijanega zakona, temveč v materijo zakona, ki ureja zavarovanje terjatev, tj. v ZIZ. Vlada naj bi zato pripravila novelo ZIZ, s katero bo to vprašanje rešeno tako, da bo predlagatelj vpisa nepremičnine v zemljiško knjigo moral predložiti tudi potrdilo izvršilnega sodišča, da nepremičnina ni bila predmet rubeža zavarovanja denarne terjatve z zastavno pravico.

5. V zvezi z argumenti Državnega zbora in vlade o neutemeljenosti pobude sta dve izmed pobudnic (Bank Austria Creditanstalt, d.d., Ljubljana, in Abanka, d.d., Ljubljana) odgovorili, da je banka ob odločitvi za zavarovanje z zastavno pravico na nepremičnini, ki ni vpisana v zemljiški knjigi (ob presoji vsakega konkretnega primera posebej), pristala

na riziko obstoja dveh originalnih pogodb, da pa nikakor ni pristala na možnost vpisa lastninske pravice zgolj na podlagi kopije kupne pogodbe. Zavračata tudi sklicevanje na možnost vpisa zastavne pravice na nepremičnini v register zastavnih pravic, saj naj bi ta register še vedno ne obstajal. Poleg tega naj bi tudi ustanovitev takšnega registra, ob hkratnem vpisu lastninske pravice v zemljiško knjigo po 7. členu ZPPLPS, sama po sebi upnikom ne nudila pravne varnosti. Zato naj bi bila potrebna posebna določba za varstvo upnikov, pri čemer se pobudnici ne strinjata s stališčem Državnega zbora in vlade, da lahko takšno določbo vsebuje le ZIZ.

B)

6. Ustavno sodišče je s sklepom št. U-I-8/00 z dne 6. 4. 2000 pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti 7. člena ZPPLPS sprejelo in do končne odločitve zadržalo izvrševanje izpodbijane določbe.

7. ZPPLPS primarno velja le za vpis posameznih delov večstanovanjske hiše, kot jo je v 7. členu opredelil stanovanjski zakon (Uradni list RS, št. 18/91 in nasl. - v nadaljevanju: SZ). Ko bo sprejet zakon, ki bo uredil obstoj etažne lastnine tudi na drugih delih stavbe, bodo začasni pogoji in postopek veljali tudi za te vpise. Določbe ZPPLPS pa se ne uporabljajo za vpis etažne lastnine v tistih primerih, v katerih je investitor dokončno uporabno dovoljenje pridobil po uveljavitvi ZZK.

8. ZPPLPS je bil sprejet z namenom, da se kljub problemu, ki so posledica neurejenih pravnih razmerij v preteklosti, sedanjim imetnikom posameznih delov stavb (z določenimi poenostavitvami vknjižbe) omogoči vpis lastninske pravice (etažne lastnine). Zaradi začasne narave zakona (veljavnost je pet let) in zaradi njegovega prispevka k ureditvi stanja, pa naj odstop od nekaterih zemljiškoknjižnih načel ne bi imel večjih škodljivih posledic, kot naj bi ga imelo neurejeno zemljiškoknjižno stanje.

9. Eden izmed problemov pri vpisu etažne lastnine je tudi zahteva 17. člena ZZK, ki določa temeljno zemljiškoknjižno načelo - načelo zemljiškoknjižnega prednika. V zvezi s tem predstavlja določeno olajšavo že določba drugega odstavka 136. člena ZZK, vendar pa tudi ta določba ne rešuje v celoti problemov v tistih primerih, ko kupci za vpis etažne lastnine ne morejo predložiti ustreznih listin svojega prodajalca oziroma njegovih prednikov.

10. Zakonodajalec je problem vpisa etažne lastnine kupcev stanovanj po SZ in po uredbi o izvedbi privatizacije stanovanjskih hiš in stanovanj, prevzetih od organov in organizacij bivše SFRJ in JLA (Uradni list RS, št. 61/92 - v nadaljevanju: uredba), rešil z ureditvijo v 6. členu ZPPLPS. V teh primerih za vpis etažne lastnine zadošča, da sedanji imetnik z ustreznimi listinami dokaže pravno nasledstvo po prodajalcu, ki je stanovanje prodal na podlagi določb SZ oziroma uredbe. V teh primerih torej kupcem ni treba predložiti pogodb med investitorjem in prvim kupcem.

11. Za druge primere pa je zakonodajalec v izpodbijanem 7. členu ZPPLPS predvidel olajšavo, da se ne glede na določbe ZZK o tem, katere so listine, primerne za vknjižbo, šteje, da je za vknjižbo primerna pogodba med investitorjem gradnje in prvim kupcem, čeprav ni predložena v izvorniku ali v listini, ki nadomešča izvornik, oziroma čeprav podpis prodajalca na njej ni overjen.

12. Taka rešitev je bila predlagana in sprejeta zaradi primerov, ko imetniki stanovanj z ustrežno listino ne razpolagajo, pogojevanje njene pridobitve pa bi bilo zaradi pravnih in dejanskih okoliščin nemogoče in nesmiselno (npr. ko je v zemljiški knjigi še vedno vpisan investitor, ki pogosto ne obstaja več). Iz obrazložitve predloga zakona (Poročevalec

DZ, št. 57/99, str. 11) je razvidno stališče predlagatelja, da se bo vpis lahko opravil na podlagi teh pogodb, ker so v njih navedeni vsi potrebni podatki in ne more priti do nikakršnih pomet, napak ali zlorab. Takšno pogodbo lahko predloži tako prvi kupec stanovanja, kot tudi kupec stanovanja, ki je bilo enkrat ali večkrat v pravnem prometu. Če je pogodba izgubljena, pa bo še vedno veljala olajšava po drugem odstavku 136. člena ZZK (če je bil predlog za vpis vložen v roku iz 134. člena ZZK).

13. Pobudnice izpodbijajo ureditev 7. člena ZPPLPS zato, ker naj bi omogočala vpise lastninske pravice na podlagi kopij pogodb v primerih, ko izvirniki obstajajo, na izvirnikih pa je zaznamba zavarovanja terjatve, ki ima pomen zastavne pravice. ZIZ namreč omogoča zavarovanje z zastavno pravico (na podlagi sporazuma strank) tudi v primerih, ko nepremičnina ni vpisana v zemljiško knjigo (254. člen ZIZ). V teh primerih mora biti notarskemu zapisu, ki je tudi sicer pogoj zavarovanja denarne terjatve z zastavno pravico (250. člen ZIZ), priložena listina, ki bi bila primerna za vknjižbo lastninske pravice (drugi odstavek 254. člena ZIZ). Na podlagi prehodne določbe prvega odstavka 12. člena ZPPLPS se bo določba 254. člena ZIZ za posamezne dele stavb nehala uporabljati šele z dnem prenehanja veljavnosti ZPPLPS (tj. novembra 2004).

14. Glede na to, da se izpodbijani člen nanaša le na pogodbe med investitorjem in prvim kupcem, se torej možnost izgube vrstnega reda zastavne pravice lahko pojavi le v tistih primerih, v katerih so pobudnice s tako zastavno pravico zavarovale svojo denarno terjatev do prvega kupca. Če je bila taka zastavna pravica dogovorjena z drugim kupcem, je zaznamba takega zavarovanja razvidna iz originala pogodbe med prednikom in naslednjim imetnikom. V teh primerih varstvo vrstnega reda zaradi predložitve kopije pogodbe med investitorjem in prvim kupcem ne more biti ogroženo. Sedanji imetnik, ki ni prvi kupec stanovanja, bo namreč svojo lastninsko pravico lahko vknjižil le, če bo poleg kopije pogodbe med investitorjem in prvim kupcem predložil tudi izvirnike vseh drugih pogodb o pravnem prometu stanovanja, vključno z izvirnikom pogodbe, s katero je kupil nepremičnino od prednika.

15. Iz prej navedenega je razvidno, da je namen izpodbijane določbe omogočiti vknjižbo v tistih primerih, ko imetniki stanovanj ne razpolagajo z ustreznimi listinami po ZZK. Ustavno sodišče ne dvomi, da taki primeri obstajajo. Če so ti imetniki prvi kupci, ki so dele stavb kupili od investitorjev, potem nepremičnine ne morejo biti obremenjene z zastavno pravico po 254. členu ZIZ, saj je pogoj za takšno zavarovanje predložitev ustrezne listine. Zakonodajalec pa ni določil, da morajo imetniki stanovanj predložiti izvirnik pogodbe, če z njim razpolagajo. Dejstvo je, da bi se tudi v primeru, če bi zakon tako določbo vseboval, zastavilo vprašanje njene učinkovitosti (tj. kako v konkretnih primerih ugotavljati, ali je nekdo predložil kopijo pogodbe zato, ker izvirnika nima, ali zato, ker ga zaradi kakšnega razloga enostavno ne želi predložiti). Zakonodajalec tudi ni določil smiselne uporabe posameznih določb od 109. do 123. člena ZZK, kot je to določil npr. v primerih iz prvega odstavka 136. člena ZZK. Zato lahko v primeru, da bi se na nepremičnini, vpisani pod pogoji izpodbijane določbe, ustanovila nova hipoteka po določbah ZTLR, pride do nejasnosti glede vrstnega reda za poplačilo terjatve.

16. Ustavno sodišče sicer ni pristojno ocenjevati medsebojne skladnosti zakonov ali zakonskih norm. Pristojno pa je ocenjevati, ali notranja nasprotja znotraj pravnega reda ne kršijo načel pravne države (2. člen ustave). Za tako notranje nasprotje gre v obravnavanem primeru. Pravni red po eni strani omogoča ustanavljanje zastavnih pravic po posebni

ureditvi, kadar nepremičnina (še) ni vpisana v zemljiški knjigi, po drugi strani pa zakonodajalec s posebnim predpisom omogoča poenostavljeno vpisovanje nepremičnin v zemljiško knjigo, ne da bi hkrati uredil vprašanja v zvezi z zastavnimi pravicami, ki niso nastale z vpisom v zemljiško knjigo. Zastavna pravica na nepremičninah, tj. hipoteka, je namreč klasičen civilnopravni institut, namenjen zavarovanju terjatve, za nastanek katerega je tako kot za vse stvarne pravice potreben pravni naslov in pridobitni način. Pravni naslov za pogodbeno hipoteko je tako po ZTLR veljavna zastavna pogodba, pridobitni način pa je vpis v zemljiško knjigo. Vendar pa 64. člen ZTLR predvideva možnost nastanka hipoteke tudi na drug, z zakonom določen način. Določitev dveh ureditev zastavnih pravic na nepremičninah pa terja uveljavitev ustreznega pravnega sistema, ki mora biti koherenten in neprotisloven. Le tak pravni sistem lahko zagotavlja ustavnost in zakonitost na podlagi načela hierarhije v pravu ter deluje kot integralna celota, sestavljena iz struktur, ki se med seboj povezujejo, so med seboj odvisne in si ne nasprotujejo.

17. Ker je zemljiška knjiga izvirna baza podatkov o pravicah na nepremičninah, se namreč domneva, da je vpisano pravno stanje točno, tako da nihče, ki se na to stanje zanese, ne sme trpeti škodljivih posledic (5. člen ZZK). Zato lahko na podlagi izpodbijane ureditve nastane kolizija enakovrednih pravic glede vrstnega reda zastavnih upnikov. Ogrožena je tudi splošna varnost pravnega prometa, ki jo zagotavlja navedeno načelo zaupanja v zemljiškoknjizne vpise pravic. Tako npr. škodljivih posledic ne sme trpeti morebitni doverljivi kupec nepremičnine, ki se je zanesel na podatke o vpisanih pravicah na nepremičnini, med katerimi ni hipoteke. Zato se po vpisu nepremičnine v zemljiško knjigo zastavlja vprašanje o dejanskem učinku zavarovanja terjatve z zastavno pravico na nepremičnini, ki se ne vpiše hkrati z lastninsko pravico na njej.

18. Ne od hipotekarnega upnika ne od morebitnega doverljivega kupca nepremičnine ni mogoče zahtevati, da bi preverjala, ali je nepremičnina, ki je vpisana v zemljiški knjigi, že obremenjena z zastavno pravico, ki ni vpisana v zemljiški knjigi. Tako preverjanje bi bilo od njiju mogoče pričakovati le v primeru, če nepremičnina ni vpisana v zemljiški knjigi, pa še to, kljub razglasitvi zapisnika o rubežu, ki ima pomen zastavne pravice, na sodni deski in njegovi objavi v Uradnem listu RS (četrti odstavek 254. člena ZIZ), le v primeru dejanskega obstoja registra zastavnih pravic, kot ga določa 12. člen ZIZ. V drugem odstavku 12. člena ZIZ je določeno, da se zaradi evidentiranja vrstnega reda poplačila več upnikov take zastavne pravice vpisujejo v poseben register zastavnih pravic. Tretji odstavek 12. člena ZIZ določa, da se ta register vodi pri Notarski zbornici Slovenije in da je javna knjiga. Ne ZIZ ne ZPPLPS pa ne določata, da je sodišče, ki je pristojno za vknjižbo nepremičnine v zemljiško knjigo, v primeru vpisa nepremičnine v zemljiško knjigo dolžno po uradni dolžnosti vpogledati register pri Notarski zbornici in v primeru vpisa zastavne pravice v tem registru to zastavno pravico vpisati tudi v zemljiško knjigo. Nenazadnje je opisana ureditev iz 254. in 12. člena ZIZ namenjena zavarovanju terjatve, le dokler nepremičnina ni vpisana v zemljiško knjigo. Po vpisu nepremičnine v zemljiško knjigo pa ni nobenega razloga, da se ne bi vpisala tudi zastavna pravica.

19. Zato opisana ureditev ogroža varnost pravnega prometa kljub temu, da je pravna varnost ustavno varovana vrednota, ki jo je s poenostavitvijo vpisa v zemljiško knjigo želel zavarovati zakonodajalec. Zemljiškoknjizna načela (vpisno načelo, načelo zakonitosti in načelo zaupanja v zemljiškoknjizne vpise pravic) so namreč namenjena prav zagotavljanju varnosti pravnega prometa z nepremičninami.

20. Ustavno sodišče zato ugotavlja, da je določba, ki omogoča vpis nepremičnine v zemljiško knjigo brez obremenitev, ki so nastale v skladu z veljavnim pravnim redom, v neskladju z načelom pravne varnosti, ki je eno izmed načel pravne države (2. člen ustave). Ker je ustavno sodišče ugotovilo, da je izpodbijana ureditev iz razlogov, ki jih pobudnice navajajo, v nasprotju z 2. členom ustave, ni presojalo še njene skladnosti s 33. členom ustave.

21. Ustavno sodišče izpodbijane določbe ni moglo razveljaviti, temveč je sprejelo ugotovitveno odločbo. Razveljavitev 7. člena ZPPLPS bi sicer ugotovljeno protiusustavno stanje odpravila, vendar bi na drugi strani onemogočila zemljiškoknjižni vpis nepremičnin, na katere se izpodbijana določba nanaša. Ustavno sodišče namreč ne dvomi v upravičenost izjeme, ki jo je zakonodajalec določil, zato da bi tudi v primerih, na katere naj bi se nanašala izpodbijana določba, omogočil vpis v zemljiško knjigo. Če bi zakonodajalec ob ureditvi možnosti vpisa v zemljiško knjigo na podlagi kopije pogodbe (oziroma na podlagi pogodbe, na kateri podpis prodajalca ni overjen) zaradi obstoja možnosti zavarovanja terjatve z zastavno pravico na nepremičninah, ki v času zavarovanja niso (bile) vpisane v zemljiško knjigo, uredil tudi vprašanja v zvezi z vpisom zastavne pravice v zemljiško knjigo, sama možnost vpisa na podlagi navedenih listin ne bi bila v neskladju z ustavo. Ker torej predpis navedenega vprašanja, ki bi ga moral urediti, ni uredil, je nastala protiusustavna pravna praznina, ki je z metodami razlage, uveljavljenimi v pravni stroki, ni mogoče zapolniti.

22. Ugotovljeno protiusustavnost mora zakonodajalec odpraviti v roku šestih mesecev od objave te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije (2. točka izreka). Glede na mnenje Državnega zbora, da ureditev te zakonske materije ne sodi v ZPPLPS, ustavno sodišče pripominja le, da to vprašanje na ugotovitev protiusustavne pravne praznine ne more vplivati. Zakonodajalec pa lahko ugotovljeno protiusustavnost odpravi z ustrežno zakonsko ureditvijo navedenih vprašanj bodisi v ZPPLPS bodisi v kateremkoli drugem zakonu, za katerega bo glede na sistematiko pravnega reda ocenil, da je za to primernejši.

23. Glede na to, da gre v obravnavani zadevi za pravno praznino, ki je v nasprotju z načelom pravne varnosti, je bilo treba določiti tudi način izvršitve odločbe za čas do odprave ugotovljene protiusustavnosti (3. točka izreka). Zato je ustavno sodišče določilo, da lahko sodišče do odprave ugotovljene protiusustavnosti dovoli vpis lastninske pravice v primerih iz 7. člena ZPPLPS le, če nepremičnina ni bila predmet rubeža zaradi zavarovanja denarne terjatve z zastavno pravico. Podatke o (ne)obstoju zastavne pravice na nepremičninah mora sodišče v zemljiškoknjižnem postopku ugotoviti samo s poizvedbo pri pristojnem izvršilnem sodišču. Način izvršitve, kot ga je določilo ustavno sodišče, omogoča vpis lastninske pravice tudi na podlagi listin, ki jih dovoljuje 7. člen ZPPLPS, vendar le v primerih, če nepremičnina ni bila predmet rubeža zaradi zavarovanja denarne terjatve z zastavno pravico. Glede na to, da ZZK v 3. točki prvega odstavka 113. člena določa podobno obveznost sodišča v primeru postopka nastavitve zemljiške knjige in v primeru iz prvega odstavka 136. člena ZZK, ustavno sodišče ocenjuje, da je lahko na ta način do odprave ugotovljene protiusustavnosti omogočen neoviran vpis lastninske pravice vsem tistim imetnikom nepremičnine, ki ne razpolagajo z ustrežno listino in na katere se 7. člen ZPPLPS dejansko nanaša. Če obstaja zastavna pravica na nepremičnini, obstaja tudi listina, ki je po določbah ZZK primerna za vknjižbo. V teh primerih torej ne bo moglo priti do vpisa na podlagi listine, ki jo dovoljuje 7. člen ZPPLPS, temveč na podlagi listine, iz katere je razvidno tudi, ali je bila zastavna pravica ustanovljena ali ne. Odprava ugotov-

ljene protiusustavnosti pa terja od zakonodajalca, da uredi tako vprašanja "vknjižbe" zastavne pravice na nepremičnini, kot tudi vprašanja morebitne "nevnknjižbe" v primerih, ko je zastavna pravica prenehala.

C)

24. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi 48. člena in drugega odstavka 40. člena zakona o ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 - ZUstS) ter šeste alineje 52. člena poslovnika ustavnega sodišča Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 49/98) v sestavi: predsednik Franc Testen ter sodnice in sodniki dr. Janez Čebulj, dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk in dr. Dragica Wedam-Lukič. Odločbo je sprejelo soglasno.

Št. U-I-8/00-19

Ljubljana, dne 10. maja 2001.

Predsednik
Franc Testen l. r.

2448. Odločba o ugotovitvi delne neustavnosti zakona o vojaški dolžnosti

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti, začetem na pobudi Vladka Begana iz Senovice in Tonija Dugorepca iz Male Kostrevnice, ki ga zastopajo dr. Peter Čeferin, Rok Čeferin in Aleksander Čeferin, odvetniki v Grosuplju, na seji dne 10. maja 2001

o d l o č i l o:

1. Določbe drugega stavka tretjega odstavka 38. člena, prvega odstavka 47. člena in prvega stavka drugega odstavka 47. člena zakona o vojaški dolžnosti (Uradni list RS, št. 18/91 in 74/95) niso v skladu z ustavo, kolikor ne določajo roka, v katerem mora biti državljan, ki je uveljavil ugovor vesti vojaški dolžnosti po odsluženem vojaškem roku, napoten na 30-dnevno usposabljanje za opravljanje nalog zaščite in reševanja.

2. Državni zbor mora ugotovljeno neskladnost z ustavo odpraviti v roku enega leta od objave te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

O b r a z l o ž i t e v

A)

1. Pobudnika izpodbijata zakon o vojaški dolžnosti (v nadaljevanju: ZVojD) v delu, ki določa, da je državljan, ki mu je priznan ugovor vesti, ki ga je uveljavil po odsluženem vojaškem roku, dolžan opraviti 30-dnevno usposabljanje za opravljanje nalog zaščite in reševanja, kamor ga napoti upravni organ, pristojen za vojaške zadeve (drugi stavek tretjega odstavka 38. člena), in v delu, ki določa, da se državljan, kateremu je priznan ugovor vesti, izbriše iz vojaške evidence po opravljenem civilni službi (prvi odstavek 47. člena) oziroma po opravljenem 30-dnevnem usposabljanju (prvi stavek drugega odstavka 47. člena).

2. Navajata, da so izpodbijane določbe v neskladju z drugim odstavkom 123. člena ustave (obramba države) ter z 2. in 34. členom ustave. Izpodbijane določbe naj bi dejansko pomenile zanikanje pravice do ugovora vesti, kar naj bi

pomenilo poseg v ustavno pravico do ugovora vesti (46. člen ustave), saj naj bi 30-dnevno usposabljanje predstavljalo del vojaške dolžnosti, po drugi strani pa naj bi imel državljani status vojaškega obveznika vse do izbrisa iz vojaške evidence, ki pa je možna šele po opravi obveznega usposabljanja za naloge zaščite in reševanja. Smiselno enako kršitev naj bi pomenila tudi ureditev izbrisa iz vojaške evidence za tiste, ki uveljavljajo ugovor vesti pred služenjem vojaškega roka ali med njim. Ker zakon ne določa roka, v katerem naj bo državljan napoten na usposabljanje, naj bi to bilo v prosti presoji pristojnega upravnega organa, ki zaradi tega lahko odloča arbitrarno in s tem onemogoči izbris iz vojaške evidence. Izpodbijana ureditev naj bi bila tudi žaljiva in naj bi pomenila norčevanje iz osebe, ki je uveljavila ugovor vesti. Smiselno zatrujeta neskladnost izpodbijanih določb tudi z drugim odstavkom 14. člena ustave (enakost pred zakonom), saj naj bi izpodbijana ureditev bistveno podobna razmerja oziroma položaje urejala različno.

3. Pobudi sta bili poslani v odgovor Državnemu zboru, ki meni, da izpodbijane določbe ZVojD niso v neskladju z ustavo. Navaja, da iz 123. člena ustave izhaja, da je obramba države obvezna za vse državljane, po njegovem drugem odstavku tudi za tiste, ki uveljavljajo pravico do ugovora vesti. Izpodbijane določbe ZVojD, trdi Državni zbor, tudi državljanu, ki po odslužitvi vojaškega roka uveljavlja ugovor vesti, omogočajo izpolnjevanje obrambne dolžnosti v civilni službi in ne kot vojaško dolžnost. Za služenje v civilni službi pa mora biti dodatno usposobljen. Državni zbor poudarja, da je sistem zaščite in reševanja samostojen sistem, ki ga ni dopustno uporabiti za vojaške namene, zato je napačno mnenje pobudnikov, da gre tudi pri civilni zaščiti v bistvu za vojaško dolžnost. Na dejstvo o ločenosti obeh sistemov tudi ne more vplivati to, da posameznika, ki uveljavlja ugovor vesti, na usposabljanje napoti Ministrstvo za obrambo, dajajo nasprotni udeleženci.

B)-I

4. Pobudnika sta uveljavljala ugovor vesti po odsluženem vojaškem roku. Izpodbijane določbe posegajo v njune pravice oziroma pravni položaj, zato izkazujeta pravni interese.

5. Ustavno sodišče je pobudi sprejelo, ter ju zaradi skupnega obravnavanja in odločanja združilo (26. člen poslovnika Ustavnega sodišča Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 49/98). Ker so bili izpolnjeni pogoji iz četrtega odstavka 26. člena zakona o ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 - v nadaljevanju: ZUstS), je takoj nadaljevalo z odločanjem o stvari sami.

B)-II

6. Obramba države je za državljane obvezna v mejah in na način, ki ga določa zakon (prvi odstavek 123. člena ustave). Zakon, ki opredeljuje dolžnosti in pravice državljanov pri obrambi države, je zakon o obrambi (Uradni list RS, št. 82/94 - v nadaljevanju: ZObr). Tako v 6. členu s podnaslovom Vrste obrambnih dolžnosti določa, da imajo državljani pri obrambi države naslednje dolžnosti: vojaško dolžnost, delovno dolžnost in materialno dolžnost. V drugem odstavku istega člena določa tudi, da državljan, ki mu je priznan ugovor vesti vojaški dolžnosti, sodeluje pri obrambi države tako, da nadomestno civilno službo praviloma opravi v Civilni zaščiti ali v drugih silah za zaščito, reševanje in pomoč oziroma se usposobi za zaščito in reševanje ter te dolžnosti opravlja tudi v vojni. Po 8. členu istega zakona ureja vojaško dolžnost poseben zakon. Ta poseben zakon je ZVojD, ki določa, da obsega vojaška dolžnost (ustava uporablja izraz obveznost) naborno dolžnost, dolžnost služiti vojaški rok in

dolžnost služiti v rezervnem sestavu (prvi odstavek 2. člena). ZVojD, izhajajoč iz pooblastila v 46. členu ustave in upoštevajoč drugi odstavek 123. člena ustave, določa, da imajo državljani pravico do ugovora vesti vojaški dolžnosti pod pogoji, ki jih sam določa (tretji odstavek 2. člena). Drugi odstavek 123. člena ustave določa, da je treba državljanom, ki zaradi svojih religioznih, filozofskih ali humanitarnih razlogov niso pripravljeni sodelovati pri opravljanju vojaških obveznosti - ki torej uveljavljajo ugovor vesti vojaški dolžnosti - omogočiti, da sodelujejo pri obrambi države na drug način. Določbe drugega odstavka 123. člena ustave predstavljajo po eni strani določitev pravice do ugovora vesti vojaški dolžnosti (46. člen ustave - ugovor vesti je dopusten v primerih, ki jih določi zakon, če se s tem ne omejujejo pravice in svoboščine drugih oseb) v zvezi z ustavno določeno obveznostjo državljanov do sodelovanja pri obrambi države, po drugi strani pa določajo, da je treba takim državljanom omogočiti, da svojo dolžnost sodelovanja pri obrambi države opravijo na drug način. Ureditev teh vprašanj je prepuščena zakonodajalcu, ki to vprašanje delno ureja v drugem odstavku 6. člena ZObr in podrobneje v posebnem petem poglavju ZVojD (38. do 48. člen).

7. ZVojD v od 38. do 48. členu določa način izvrševanja ugovora vesti vojaški dolžnosti, ki je določen že z ustavo, in način sodelovanja pri obrambi države tistih, ki niso pripravljeni te svoje dolžnosti opraviti z izpolnjevanjem vojaških dolžnosti zaradi religioznih, filozofskih ali humanitarnih razlogov.

8. Izpodbijane določbe ZVojD se nanašajo na ureditev drugačnega načina sodelovanja pri obrambi države, če je ugovor vesti uveljavljen po odsluženem vojaškem roku, in na vprašanje trenutka izbrisa državljanov, ki je uveljavil ugovor vesti, iz vojaške evidence. Iz navedb v pobudah izhaja, da ni sporna ureditev pogojev za uveljavljanje ugovora vesti vojaški dolžnosti in tudi ne ureditev nadomestnega načina opravljanja dolžnosti sodelovanja pri obrambi države namesto opravljanja vojaške dolžnosti, če je ugovor vesti uveljavljen že pred nastopom služenja vojaškega roka (v času naborne dolžnosti). Sporna je izpodbijana obveznost 30-dnevnega usposabljanja, ki je določena samo za tiste, ki so uveljavili ugovor vesti po odsluženem vojaškem roku, in ki naj bi dejansko predstavljala del vojaške dolžnosti, ter čas izbrisa iz vojaške evidence.

9. Ugovor vesti vojaški dolžnosti je po ZVojD možno uveljaviti kadarkoli v času trajanja vojaške dolžnosti (38. člen v povezavi s 4. členom). To pomeni, da lahko državljan uveljavlja ugovor vesti v času trajanja naborne dolžnosti (to je pred nastopom služenja vojaškega roka), med služenjem vojaškega roka in v času dolžnosti služenja v rezervni sestavi (to je po odsluženem vojaškem roku), vse dokler ta dolžnost traja. Pogoji za uveljavljanje ugovora vesti vojaški dolžnosti so v vseh primerih enaki. Pač pa je zakonodajalec različno uredil čas izbrisa iz vojaške evidence in obveznosti državljanov, ki je uveljavil ugovor vesti, glede na to ali je bil ugovor vesti uveljavljen pred služenjem vojaškega roka ali med njim ali po odsluženem vojaškem roku. Tako je ZVojD določil, da je državljan, ki je uveljavil ugovor vesti vojaški dolžnosti po odsluženem vojaškem roku, dolžan opraviti 30-dnevno usposabljanje za opravljanje nalog zaščite in reševanja (drugi odstavek tretjega odstavka 38. člena), kamor ga napoti za obrambne zadeve pristojni upravni organ, pri čemer smiselno uporablja pravila, ki veljajo za napotitev na vojaške vaje (drugi odstavek 47. člena). Takšne dolžnosti ZVojD ne določa za tiste, ki so ugovor vesti vojaški dolžnosti uveljavili pred služenjem vojaškega roka ali med njim. Za te je tudi določeno, da se iz vojaške evidence izbrišejo po opravljenem nadomestnem služenju v civilni službi. Državljan, ki je uveljavil

ugovor vesti vojaški dolžnosti po odsluženem vojaškem roku, pa se izbriše iz vojaške evidence šele po opravljenem usposabljanju za zaščito in reševanje (drugi odstavek 47. člena ZVojD).

B)-III

10. Izpodbijane določbe ZVojD se glasijo: "Državljan, ki mu je priznan ugovor vesti vojaški dolžnosti po odsluženem vojaškem roku, je dolžan opravljati 30-dnevno usposabljanje za opravljanje nalog zaščite in reševanja" (drugi stavek tretjega odstavka 38. člena).

"Državljan, ki opravi civilno službo, se mora v 15 dneh po izteku civilne službe oziroma usposabljanja zgledati pri upravnem organu, pristojnem za obrambne zadeve, ki ga vodi v vojaški evidenci, ki mu v vojaško knjižico vpiše, da je opravil civilno službo oziroma predpisano usposabljanje in ga izbriše iz vojaške evidence" (prvi odstavek 47. člena).

"Državljan, ki mu je priznan ugovor vesti vojaški dolžnosti po odsluženem vojaškem roku, pošlje pristojni upravni organ, pristojen za obrambne zadeve, na 30-dnevno usposabljanje za zaščito in reševanje v ustrezno izobraževalno organizacijo ter ga nato izbriše iz vojaške evidence" (prvi stavek drugega odstavka 47. člena).

B)-IV

11. Očitek pobudnika Tonija Dugorepca, da je določba drugega stavka tretjega odstavka 38. člena ZVojD v nasprotju z drugim odstavkom 123. člena ustave, ni utemeljen. Navedena ustavna določba zavezuje zakonodajalca, da uredi nadomestno opravljanje vojaške dolžnosti. Taka ureditev bi lahko pomenila poseg v ustavno pravico ugovora vesti (46. člen ustave), če bi nadomestno opravljanje vojaške dolžnosti uredila tako, da bi to pravico izničila oziroma prekomerno otežila njeno uresničevanje (pridobitev in izvajanje). Takšen očitek ureditvi pobudnik tudi zatrjuje, vendar ni utemeljen. Izpodbijane določbe ZVojD neposredno ne posegajo v ustavno pravico državljana do ugovora vesti vojaški dolžnosti. Dolžnost 30-dnevnega usposabljanja za opravljanje nalog zaščite in reševanja ni pogoj za uveljavitev pravice do ugovora vesti, saj ta dolžnost nastane po priznanju ugovora vesti vojaški dolžnosti. Usposabljanje za naloge zaščite in reševanja se opravlja po programu, ki ga predpiše minister, pristojen za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, in ne spada v sklop vojaških dolžnosti (nalog), kot to zmotno zatrjuje pobudnik. Ustava namreč dovoljuje ugovor vesti vojaški dolžnosti, ki predstavlja le del nalog obrambnih dolžnosti (6. člen ZObr). Tudi iz izpodbijane določbe drugega stavka tretjega odstavka 38. člena ZVojD jasno izhaja, da je 30-dnevno usposabljanje namenjeno usposobitvi za opravljanje nalog zaščite in reševanja, ki jih bo državljan opravljal po razporeditvi v Civilno zaščito (tretji odstavek 47. člena). Opravljanje nalog zaščite in reševanja pa predstavlja sodelovanje pri obrambi države na drug način (drugi odstavek 123. člena ustave). Dolžnost usposabljanja za obveznika civilne zaščite določa tudi ZVNDN (22. člen). Dolžnost usposabljanja, kot jo določa ZVojD (drugi stavek drugega odstavka 38. člena), njegovo trajanje in izvedba ne predstavljajo posega v ustavno pravico do ugovora vesti.

12. Pobudnik smiselno zatrjuje, da so določbe drugega stavka tretjega odstavka 38. člena ZVojD neustavne tudi zato, ker urejajo dolžnosti v zvezi z uveljavljenim ugovorom vesti različno za tiste, ki so ugovor vesti vojaški dolžnosti uveljavili pred služenjem vojaškega roka ali med njim, in različno za tiste, ki so ugovor vesti uveljavili po odsluženem vojaškem roku (kršitev načela enakosti pred zakonom - drugi odstavek 14. člena ustave). Splošno načelo enakosti pred zakonom zahteva, da zakonodajalec bistveno enake

položaje ureja enako, različne pa različno. Ustavno sodišče pri oceni skladnosti zakonodajne rešitve z načelom enakosti pred zakonom presoja, ali je zakonodajalčevo razlikovanje oziroma nerazlikovanje družbenih razmerij objektivno utemeljeno. Ugotavlja torej, ali ni zakonodajalčevo ravnanje morda arbitrarno, ker za različno ali enako ureditev ne obstajajo razumni in stvarni razlogi. Vprašanje torej je, ali gre v konkretni zadevi za enako ali različno družbeno razmerje, in če gre za enako družbeno razmerje, ali je zakonodajalec imel razumne in stvarne razloge za različno pravno ureditev.

13. ZVojD ureja na podlagi 46. člena in drugega odstavka 123. člena ustave način uveljavljanja ugovora vesti vojaški dolžnosti in način opravljanja dolžnosti sodelovati pri obrambi države v primeru uveljavitve ugovora vesti vojaški dolžnosti. Iz ustavne določbe izhaja, da je vsak državljan, po pogojih in na način, kot to določa zakon, dolžan sodelovati pri obrambi države in da ima vsak državljan pravico do ugovora vesti vojaški dolžnosti. Če uveljavlja ugovor vesti vojaški dolžnosti, je dolžan sodelovati pri obrambi države na način, kot to določata ZObr in ZVojD. Ugovor vesti daje državljanu pravico, da odkloni opravljanje vojaške dolžnosti. Vojaška dolžnost obsega naborno dolžnost, dolžnost služiti vojaški rok in dolžnost služiti v rezervnem sestavu (2. člen ZVojD). ZVojD določa tudi trajanje vojaške dolžnosti (4. člen). Ugovor vesti lahko državljan uveljavlja kadarkoli v času trajanja vojaške dolžnosti. Posledica uveljavljenega ugovora vesti vojaški dolžnosti je enaka ne glede na čas, v katerem se uveljavlja (v času naborne dolžnosti, v času služenja vojaškega roka ali po odsluženem vojaškem roku, to je v času dolžnosti služenja v rezervni sestavi). Posledica je, da tak državljan ni več dolžan opravljati vojaške dolžnosti. S tem pa nastane dolžnost, da sodeluje pri obrambi države na drug način.

14. Vendar ZVojD ureja dolžnosti po uveljavljenem ugovoru vesti različno glede na čas njegove uveljavitve. Če je državljan uveljavljal ugovor vesti pred služenjem vojaškega roka, je napoten na nadomestno civilno službo ali služi vojaški rok brez orožja. Če uveljavlja ugovor vesti vojaški dolžnosti med služenjem vojaškega roka, lahko dokonča služenje brez orožja oziroma se za preostanek roka napoti na nadomestno civilno služenje. Če je državljan služil vojaški rok brez orožja, se po odsluženem vojaškem roku praviloma razporedi v rezervni sestav, kjer, če je vpoklican na vojaške vaje, ni dolžan nositi orožja. Lahko pa se izbriše iz vojaške evidence in razporedi v civilno zaščito (49. člen ZVojD in 17. člen ZVNDN). Civilna služba je nadomestilo vojaškemu roku, državljan pa je v pravicah in obveznostih izenačen z vojakom med služenjem vojaškega roka (41. člen ZVojD). Po opravljenem civilnem služenju se državljan izbriše iz vojaške evidence ter se razporedi v Civilno zaščito ali na druge naloge v zaščiti in reševanju (47. člen ZVojD). Z razporeditvijo v Civilno zaščito ali na druge naloge v zaščiti in reševanju postane obveznik Civilne zaščite s pravicami in obveznostmi po ZVNDN. Razporeditev v Civilno zaščito predstavlja za državljana, ki je uveljavil ugovor vesti vojaški dolžnosti, drugo obliko sodelovanja pri obrambi države.

15. Če državljan uveljavlja ugovor vesti po odsluženem vojaškem roku (v času dolžnosti služenja v rezervnem sestavu - 49. člen ZVojD), je dolžan opraviti 30-dnevno usposabljanje za opravljanje nalog zaščite in reševanja (tretji odstavek 38. člena ZVojD) in se šele po opravljenem usposabljanju izbriše iz vojaške evidence in razporedi v Civilno zaščito ali na druge naloge v zaščiti in reševanju (drugi odstavek 47. člena ZVojD). Tudi v tem primeru pomeni razporeditev v Civilno zaščito drugo obliko sodelovanja pri obrambi države. Državljan, ki je uveljavil ugovor vesti po odsluženem vojaškem roku in je po ZVojD dolžan opraviti predpisano uspo-

sabljanje, se sicer do konca usposabljanja res ne izbriše iz vojaške evidence in tudi glede pozivanja na usposabljanje se uporabljajo pravila za pozivanje na vojaške vaje. Kot je obrazloženo v 18. točki obrazložitve, pa to ne predstavlja posega v pravico do ugovora vesti. Izpodbijana določba ZVojD nalaga 30-dnevno usposabljanje samo za tiste posameznike, ki so uveljavljali ugovor vesti po odsluženem vojaškem roku. Gre sicer za različno ureditev, ki pa je pogojena z različnim dejanskim položajem. Državljan, ki je uveljavil ugovor vesti kot nabornik ali med služenjem vojaškega roka, je razporejen v civilno službo, ki se izvršuje v sistemu za zaščito, reševanje in pomoč oziroma v vladnih in nevladnih organizacijah, ki opravljajo reševalno in humanitarno ali drugo dejavnost, ki je javnega pomena (drugi odstavek 6. člena ZObr in prvi odstavek 41. člena ZVojD). Po opravljeni civilni službi je tak državljan usposobljen za neposredno razporeditev v Civilno zaščito (prvi in tretji odstavek 48. člena ZVojD). Državljan, ki je uveljavil ugovor vesti po odsluženem vojaškem roku (v času obveznosti služiti v rezervnem sestavu), kjer se je usposabljal za vojaške naloge, pa še ni usposobljen za neposredno razporeditev v Civilno zaščito. Zato je nujno, da se pred razporeditvijo usposobi za temeljne naloge civilne zaščite. Namen izpodbijane določbe zasleduje ta cilj.

16. Zakonodajalec je različno uredil dolžnosti državljanov, ki so uveljavili ugovor vesti vojaški dolžnosti po odsluženem vojaškem roku, in dolžnosti državljanov, ki so ugovor vesti uveljavili pred zaključkom služenja vojaškega roka, vendar s tem ni kršil splošnega načela enakosti pred zakonom iz drugega odstavka 14. člena ustave, saj gre za urejanje različnih dejanskih položajev. Kot je obrazloženo v 15. točki, ne izhaja potreba po različni ureditvi oziroma določitvi dodatne obveznosti usposobitve za opravljanje nalog civilne zaščite iz okoliščine, kdaj je kdo uveljavljal ugovor vesti, temveč izhaja iz predpostavke, da se državljani v času Civilne službe, kot nadomestila za vojaško službo, usposobijo za naloge Civilne zaščite, kar pa ne velja za tiste, ki služijo oziroma so služili vojaški rok. Različna ureditev izhaja torej iz različne situacije, ki je utemeljena v različnem dejanskem stanju (različno usposabljanje) in ne v osebnem stanju (odločitev o času uveljavljanja ugovora vesti). Tako je ZVojD določil dva različna pravna položaja glede ugovora vesti vojaški dolžnosti. Po uveljavitvi ZVojD je od državljana odvisno, kdaj bo uveljavil ugovor vesti, od tega pa, v kakšnem položaju se bo znašel in katera norma se bo zanj uporabila. Od položaja, v katerem se po lastni odločitvi znajde državljan, je odvisna obveznost, ki ga zadene v zvezi z uveljavljenim ugovorom vesti. Enako velja tudi v primerih, če državljani uveljavljajo ugovor vesti po odsluženem vojaškem roku (v času dolžnosti služiti v rezervnem sestavu) zato, ker so vojaški rok služili v času, ko pravica do ugovora vesti ni bila priznana. Res je, da niso imeli možnosti izbire, vendar različna ureditev izhaja iz različnega položaja, ki je posledica razlik v usposabljanju. Razlikovanje ne temelji na osebnem stanju, osebni odločitvi. Gre za različna položaja, ki ju je zakonodajalec lahko različno uredil.

B)–V

17. Pobudnik Vladko Began izpodbija določbe prvega odstavka 47. člena in prvega stavka drugega odstavka 47. člena ZVojD, ki urejajo trenutek (čas) izbrisa iz vojaške evidence. Meni, da bi moral biti državljan, ki mu je priznan ugovor vesti, izbrisan iz vojaške evidence takoj po dokončnosti odločbe o priznanju ugovora vesti, saj naj bi v nasprotnem primeru imel vse do izbrisa status vojaškega obveznika z vsemi dolžnostmi vojaškega obveznika. Taka ureditev naj bi v bistvu pomenila izničenje priznane pravice ugovora vesti (kršitev drugega odstavka 123. člena in 46. člena ustave),

in naj bi bila tudi žaljiva ter tako pomenila tudi kršitev 34. člena ustave. Očitek neustavnosti se nanaša tako na določitev časa izbrisa iz vojaške evidence državljana, ki je uveljavil ugovor vesti pred odsluženjem vojaškega roka in se izbriše po odsluženju civilne službe, kot na določitev časa izbrisa iz vojaške evidence državljana, ki je uveljavil ugovor vesti po odsluženem vojaškem roku (v času dolžnosti služenja v rezervni sestavi) in se izbriše po opravljenem 30-dnevnom usposabljanju za naloge zaščite in reševanja.

18. Zmotno je prepričanje pobudnika, da predstavljajo izpodbijane določbe ZVojD kršitev pravice do ugovora vesti. Samo dejstvo, da se državljan izbriše iz vojaške evidence šele po opravljeni civilni službi in po opravljenem usposabljanju za opravljanje nalog zaščite in reševanja, na katerega ga napoti za obrambne zadeve pristojen upravni organ, ne pomeni posega v pravico do ugovora vesti. Čeprav je državljan še vpisan v vojaški evidenci, ga pristojni upravni organ ne sme pozivati na vojaške vaje ali kakšne druge obveznosti, ki predstavljajo vojaške obveznosti ali so povezane z vojaškimi obveznostmi. Že vložitev vloge za priznanje ugovora vesti povzroči, da obveznosti v zvezi z vojaško dolžnostjo mirujejo (razen v primeru vložitve vloge med služenjem vojaškega roka). To pomeni, da nabornik ali rezervist ne sme biti vpoklican na služenje vojaškega roka ali v rezervno sestavo niti ni dolžan odzvati se vabilu in to od trenutka vložitve vloge za priznanje ugovora vesti. Po priznanju ugovora vesti pa je lahko tak državljan pozvan le na nadomestno civilno služenje in razporejen v Civilno zaščito oziroma pred tem napoten na dodatno usposabljanje. To izhaja iz določb 38. člena ZVojD in iz same vsebine in smisla ugovora vesti. Sam akt izbrisa iz vojaške evidence ne vpliva na uresničevanje ustavne pravice ugovora vesti. Konstitutiven učinek ima torej odločitev o priznanju ugovora vesti in ne izbris iz vojaške evidence. Izpodbijane določbe niso v nasprotju z drugim odstavkom 123. člena ustave in ne posegajo v ustavno pravico do ugovora vesti (46. člen ustave).

19. Pobudnik navaja tudi, da izpodbijane določbe posegajo v pravico do osebnega dostojanstva in varnosti (34. člen ustave). Poseg naj bi bil v tem, da po eni strani ustava in zakon priznavata pravico do ugovora vesti, po drugi strani pa ga z izpodbijano ureditvijo ZVojD še vedno obvezujeta, da svojo dolžnost sodelovanja pri obrambi države opravlja kot vojaško obveznost (z orožjem). To naj bi bilo norčevanje iz njegovega prepričanja in osebnega dostojanstva, saj ga dejansko spreminja v objekt manipulacij državnih organov. Poseg v človekovo dostojanstvo naj bi torej predstavljala domnevna kršitev pravice do ugovora vesti. Kot je obrazloženo v 11. točki te obrazložitve, izpodbijane določbe ZVojD ne posegajo v ustavno pravico do ugovora vesti vojaški dolžnosti. V izpodbijanih določbah ZVojD določena nadomestna oblika sodelovanja pri obrambi države zato ne pomeni posega v človekovo dostojanstvo (34. člen ustave). Morebiten poseg v človekovo dostojanstvo bi pomenila taka ureditev nadomestnega služenja, ki bi bila že sama po sebi ponižujoča za obveznika. Kaj takega pa pobudnika niti ne zatrjuje.

20. Izpodbijana ureditev, zlasti prvega stavka drugega odstavka 47. člena, naj bi bila tudi nasprotju z 2. členom ustave. Po mnenju pobudnika naj bi bilo nasprotje v tem, da v zakonu ni določen rok, v katerem mora državljan, ki je uveljavil ugovor vesti po odsluženem vojaškem roku in je zavezan služiti v rezervni sestavi (3. člen ZVojD), opraviti oziroma biti napoten na 30-dnevno usposabljanje. Zaradi tega naj bi bila napotitev odvisna povsem od volje pristojnega državnega organa, ki zato lahko ravna samovoljno in s tem dejansko prepreči izbris iz vojaške evidence.

21. Očitek nedoločenosti predpisa je utemeljen. ZVojD sicer napotuje na smiselno uporabo pravil, ki velja-

jo za napotitev na vojaške vaje (drugi stavek drugega odstavka 47. člena), vendar odkazane določbe ne dajejo ustreznega odgovora na očitane pomanjkljivosti oziroma neustavnosti. Uporaba pravil, ki veljajo za napotitev na vojaške vaje, pomeni le, da je upravni organ dolžan glede napotitve in odlaganja napotitve na 30-dnevno usposabljanje smiselno uporabljati določbe ZVojD, ki določajo napotitev na vojaške vaje. Iz teh pravil ni možno določiti roka, v katerem bi bil pristojni upravni organ dolžan napotiti državljana, ki je uveljavil ugovor vesti, na 30-dnevno usposabljanje oziroma bi bilo mogoče celo sklepati, da ima pristojni upravni organ možnost, da napoti državljana na usposabljanje kadarkoli v času dolžnosti služiti v rezervni sestavi, to je do dopolnjenega 50. leta starosti (tretji odstavek 49. člena ZVojD). Odkazane določbe ZVojD niti njegove izpodbijane določbe ne dajejo upravnemu organu glede roka, v katerem naj bo državljan, ki je uveljavil ugovor vesti po odsluženem vojaškem roku, napoten na 30-dnevno usposabljanje, nobenih usmeritev. Tako lahko pristojni upravni organ po lastni presoji napoti državljana na 30-dnevno usposabljanje kadarkoli v času trajanja dolžnosti služiti v rezervni sestavi. V skrajnem primeru bi se lahko zgodilo, da državljan sploh ne bi bil napoten na usposabljanje. Po drugem odstavku 47. člena ZVojD pa se državljan, ki je uveljavil ugovor vesti po odsluženem vojaškem roku, izbriše iz vojaške evidence šele po opravljenem 30-dnevnom usposabljanju. Kot je v 18. točki obrazloženo, samo dejstvo, da državljan še ni izbrisan iz vojaške evidence, sicer ne vpliva na uveljavljanje pravice do ugovora vesti. Vendar so izpodbijane določbe ZVojD neskladne z načelom določenosti in predvidljivosti predpisov (načela pravne države, 2. člen ustave). Določajo obveznost (dolžnost) državljana, ki nastane z uveljavitvijo ugovora vesti vojaški dolžnosti po odsluženem vojaškem roku, pri čemer pa ne določajo roka, v katerem je dolžan predpisano dolžnost izvršiti, oziroma ne določajo roka, v katerem ga mora pristojni upravni organ napotiti na njeno izpolnitev. Tako je čas izvršitve predpisane dolžnosti v celoti odvisen od pristojnega organa, ki sam odloča o napotitvi na usposabljanje. Zaradi tega državljan ne ve niti ne more predvideti, kdaj bo napoten in ali sploh bo napoten na 30-dnevno usposabljanje. Ker ZVojD nima določb, ki bi dajale upravnemu organu osnovo za ustrezno določitev roka, v katerem mora biti državljan napoten na 30-dnevno usposabljanje, lahko pristojni upravni organ ravna povsem arbitrarno, kar pa nasprotuje tako 2. členu kot tudi drugemu odstavku 120. členu ustave. Poleg navedenega pa je državljan ves čas v negotovosti, saj na podlagi izpodbijanih določb ZVojD ne more zanesljivo ugotoviti svojega pravnega položaja, ker so določbe zakona nepopolne in je zato njegov pravni položaj odvisen od odločitve (ravnania) pristojnega upravnega organa. Ker izpodbijane določbe ZVojD ne določajo roka, v katerem je pristojni upravni organ dolžan napotiti državljana, ki je uveljavil ugovor vesti po odsluženem vojaškem roku, na 30-dnevno usposabljanje, so v neskladju z ustavo (protiustavna pravna praznina).

22. Ker je ustavno sodišče ugotovilo obstoj protiustavne pravne praznine (prvi odstavek 48. člena ZUstS), je naložilo Državnemu zboru, da v roku enega leta od objave odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije ugotovljeno neustavnost odpravi (drugi odstavek 48. člena ZUstS). Ob določitvi roka, v katerem naj bo državljan napoten na 30-dnevno usposabljanje, bo moral Državni zbor razmisliti tudi o določitvi pravne posledice nespoštovanja tako določenega roka s strani upravnega organa. Določitev ustrezne pravne posledice je nujna, saj je na opravljenem usposabljanju vezan izbris iz vojaške evidence in razporeditev v Civilno zaščito.

C)

23. Ustavno sodišče je to odločbo sprejelo na podlagi 48. člena ZUstS v sestavi: predsednik Franc Testen ter sodnice in sodniki dr. Janez Čebulj, dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, dr. Lojze Ude in dr. Dragica Wedam-Lukić. Odločbo je sprejelo z osmimi glasovi proti enemu. Proti je glasoval sodnik Čebulj.

Št. U-I-434/98-14

Ljubljana, dne 10. maja 2001.

Predsednik
Franc Testen l. r.

2449. Odločba o ugotovitvi, da uredba o zavarovanju ogroženih živalskih vrst ni v neskladju z ustavo in zakonom

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti, začetem na pobudo Lovske zveze Slovenije, ki jo zastopajo Miro Senica, Anton Nosan in Milan Vajda, odvetniki v Ljubljani, na seji dne 10. maja 2001

o d l o č i l o:

Uredba o zavarovanju ogroženih živalskih vrst (Uradni list RS, št. 57/93, 61/93 in 69/00) ni v neskladju z ustavo in zakonom.

O b r a z l o ž i t e v

A)

1. Lovska zveza Slovenije je vložila pobudo za oceno skladnosti uredbe o zavarovanju ogroženih živalskih vrst (Uradni list RS, št. 57/93 in nasl. - v nadaljevanju: uredba) z določbami zakona o varstvu, gojitvi in lovu ter upravljanju lovišč (Uradni list SRS, št. 25/76 in nasl. - v nadaljevanju: ZVGLED). Pobudo vlaga na podlagi sklepa svojega upravnega odbora. Lovska zveza Slovenije namreč v skladu s svojimi pravili združuje interese vseh lovskih družin, ki upravljajo z lovišči, prav tako pa je tudi sama neposredni upravljalec dveh lovišč. Pravni interes upravljalcev lovišč naj bi bil podan, ker naj bi jim bila z uredbo omajana pravna varnost glede vprašanja, ali naj se upravljalci lovišč ravnajo po določbah ZVGLED ali po določbah uredbe, ki naj bi določena vprašanja urejala drugače. Ravnanja, ki so skladna z ZVGLED, naj bi bila z uredbo opredeljena kot prekršek.

2. Pobudnica meni, da so določbe uredbe v nasprotju z določbami ZVGLED. Vlada naj bi namreč pri izdaji uredbe prekoračila pooblastilo iz 21. člena zakona o naravni in kulturni dediščini (Uradni list SRS, št. 1/81 in nasl. - v nadaljevanju: ZNKD) in s tem ravnala tudi v nasprotju z določbo 153. člena ustave, ki določa, da morajo biti podzakonski predpisi v skladu z ustavo in zakoni.

3. Po mnenju pobudnice naj bi uredba (1. in 3. člen) spreminjala lovni režim pri posameznih prosto živečih živalih, ki velja po določbah 13. člena ZVGLED. Uredba naj bi namreč prepovedala lov, ki ga ZVGLED dovoljuje. V nasprotju z določili prvega odstavka 12. člena ZVGLED naj bi se z določbo 6. člena uredbe poslabšalo varstvo divjadi. Po določbi 6. člena uredbe naj bi bil namreč za divjad, naštet v prvem odstavku 12. člena ZVGLED, dovoljen izjemen lov ne glede na določbo četrtega odstavka 12. člena ZVGLED. V nasprotju z določbami

13. člena ZVGLD naj bi 5. člen uredbe spreminjal lovni režim za medveda in volka. V nasprotju z ZVGLD naj bi bila tudi določba 9. člena uredbe, saj naj ne bi bilo jasno, ali je za škodo, ki jo povzročijo tiste zavarovane živali, ki so divjad, odgovorna lovska organizacija ali država.

4. Pobudnica ustavnemu sodišču predlaga, naj odpravi 1. člen uredbe v obsegu, ki se nanaša na prostoživeče divje živali, določene v 10. členu ZVGLD, odpravi 5. člen uredbe v celoti, 6. člen uredbe odpravi v delu, ki se nanaša na divjad, ter odpravi besedilo 9. člena uredbe, ki se glasi: "razen škode, ki jo povzroči divjad in jo ureja ZVGLD".

5. Vlada v odgovoru pojasnjuje, da je bila uredba izdana na podlagi 21. člena ZNKD oziroma kasneje sprejetega zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 56/99 - v nadaljevanju: ZON), ki določa ukrepe za varstvo narave oziroma naravnih znamenitosti ter v tem okviru tudi ukrepe za varstvo ogroženih živalskih vrst. Pri izdaji uredbe pa je upoštevala, da gre za varstveni predpis interventnega značaja. Namen takšnih predpisov je urediti posamezna vprašanja rabe ogroženih naravnih dobrin drugače, kot je urejeno s predpisi, ki ta vprašanja urejajo v "normalnih razmerah", sicer takšni predpisi sploh ne bi bili potrebni. To vprašanje pa je urejeno tudi z drugim odstavkom 12. člena ZVGLD, ki določa, da se naravovarstveni ukrepi urejajo s posebnim predpisom na podlagi ZON. Zato je po mnenju vlade logično, da določbe varstvenih predpisov, torej tudi izpodbijane uredbe, posamezna vprašanja rabe naravnih dobrin urejajo drugače kot ZVGLD. Uredba tako določa naravovarstveni režim in v ničemer ne posega v določbe ZVGLD.

B)

6. Ustavno sodišče je pobudo sprejelo. Ker so bili izpolnjeni pogoji iz četrtega odstavka 26. člena zakona o ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 - v nadaljevanju: ZUstS), je takoj nadaljevalo z odločanjem o stvari sami.

7. Ustavnopravno relevantno vprašanje, ki ga je obravnavalo ustavno sodišče, se nanaša na vprašanje obsega zakonskega pooblastila za izdajo izpodbijane uredbe in posledično na vprašanje njegove skladnosti z drugim odstavkom 120. člena ustave. Ustavno sodišče je v obravnavani zadevi presojalo, ali za izpodbijane določbe uredbe obstaja zakonsko pooblastilo. Obravnavalo je tudi navedbe pobudnice, s katerimi smiselno uveljavlja kršitev 2. člena ustave (načela pravne države), ko zatrjuje, da je z uredbo omajana pravna varnost glede vprašanja, ali naj se upravljanci lovišč ravnavajo po določbah ZVGLD ali po določbah uredbe.

8. ZNKD je vzpostavil sistem varstva naravne dediščine z namenom ohraniti kot naravno dediščino tiste dele narave, ki imajo za Slovenijo ali za njeno ožje območje kulturno, znanstveno, zgodovinsko ali estetsko vrednost (prvi odstavek 2. člena ZNKD). Tiste dele narave, ki imajo takšno posebno vrednost po določbi 15. člena ZNKD, razglasi pristojni organ za naravno znamenitost. Med naravne znamenitosti zakon uvršča tudi ogrožene rastlinske in živalske vrste, katerih obstoj je ogrožen zaradi redkosti, sprememb v okolju, naravnega zmanjševanja njihovih populacij ali zaradi vpliva človeka. Posamezne ogrožene rastlinske in živalske vrste po določbi drugega odstavka 21. člena ZNKD vlada razglasi za naravno znamenitost in določi režim varstva, posamezne omejitve in prepovedi ter razvojne usmeritve. Na tej pravni podlagi je bila sprejeta izpodbijana uredba. S to uredbo so bile razglašene za naravno znamenitost tiste živalske vrste, katerih obstoj je ogrožen, ne glede na to, ali gre za divjad, ki je lahko predmet lova po ZVGLD, ali za druge živali. Z uredbo je določen tudi režim varstva, ki obsega predvsem prepoved lova, ubijanja, zastrupljanja, prodajanja in posredovanja živali zavarovanih živalskih vrst.

9. V juliju 1999 je bil sprejet ZON, ki je razveljavil določbe ZNKD, ki urejajo varstvo naravne dediščine, ter določil, da se do uveljavitve novih izvršilnih predpisov še naprej uporabljajo predpisi, izdani na podlagi ZNKD, kolikor niso v nasprotju z določbami tega zakona (176. člen ZON). Tudi ta zakon nadaljuje s sistemom varstva naravne dediščine oziroma sedaj naravnih vrednot z namenom prispevati k ohranjanju narave. Varstvo narave opredeljuje kot sklop ukrepov, namenjenih varovanju tistih delov narave, ki imajo posebno vrednost ali ki so zaradi pretiranih človekovih posegov ogroženi. Razglasitev posameznih rastlinskih ali živalskih vrst za ogrožene je le eden od ukrepov varstva narave. Ogrožena rastlinska ali živalska vrsta je po določbi 80. člena ZON tista vrsta, katere obstoj je v nevarnosti ali ki je kot taka opredeljena v rdečem seznamu ogroženih rastlinskih ali živalskih vrst. Ogrožene rastlinske in živalske vrste uvršča na rdeči seznam minister s predpisom. Po določbi 81. člena ZON vlada sprejme akt o zavarovanju ogroženih rastlinskih in živalskih vrst ter določi ukrep varstva, predpiše pravila ravnanja in poseben varstveni režim. Varstveni režim obsega zlasti omejitve in prepovedi ubijanja, lova ali vznemirjanja živali in podobno.

10. Zagotavljanje javnega interesa na področju varstva naravnih vrednot oziroma naravne dediščine je torej urejeno z ZON, prej pa ga je zagotavljal ZNKD. ZON določa ukrepe ohranjanja in varstva vseh prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst, vključno z njihovim genetskim materialom in habitatami ter ekosistemi. V okviru varstva prostoživečih živalskih vrst niti ZNKD niti ZON ne razlikujeta med divjadjo, ki je lahko predmet lova po ZVGLD, in drugimi živalmi, temveč obravnavata varstvo vseh živali. ZON celo izrecno določa, da živali, ki so zavarovane na podlagi tega zakona, ni dovoljeno loviti ne glede na uvrstitev med lovne ali ribolovne (tretji odstavek 81. člena).

11. Predmet pravnega urejanja ZVGLD pa je lovstvo, ki obsega varstvo, gojitev in uporabo divjadi ter urejanje in vzdrževanje lovišč. Kot temeljni okvir za opravljanje teh dejavnosti zakon sicer res določa skrb za ohranjanje naravnega ravnovesja divjadi in rastlinskega sveta v prostoru in s tem povezano varstvo narave, vendar je treba poudariti, da je bil ta zakon sprejet že leta 1976. Zagotavljanje javnega interesa na področju varstva naravnih vrednot je sedaj urejeno z ZON. Ta zakon je novejši in uveljavlja ekološki pristop ohranjanja biotske raznovrstnosti, ki je sprejet tako v svetovnem merilu kot tudi v ustavi in zakonih. Slovenija je namreč ratificirala že vrsto konvencij in med njimi tudi Konvencijo o biološki raznovrstnosti (Uradni list RS, št. 30/96 - MP, št. 7/96, MKBR), ki je prva konvencija Združenih narodov na področju ohranjanja narave, ki obravnava biosfero celostno in na globalni ravni ter Konvencijo o varstvu prostoživečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov (Uradni list RS, št. 55/99, MP, št. 17/99 - MKVERZ), ki je prvi evropski mednarodni dogovor o celovitem varstvu na tem področju.

12. Iz navedenega izhaja, da je pravna ureditev po ZVGLD glede na ureditev po določbah ZON starejša in zlasti na področju varstva naravnih vrednot glede na čas sprejetja ne more upoštevati novejših strokovnih meril in spoznanj. ZVGLD sicer kot specialnejši predpis ureja lovni režim divjadi, vendar ta velja, kolikor ni z ukrepi varstva naravnih vrednot (divjadi) po določbah ZON urejen drugače (82. člen). Eden izmed predvidenih ukrepov pa je izpodbijana uredba.

13. Uredba določa ogrožene živalske vrste in ureja varstveni režim skladno s kriteriji iz ZNKD in ZON. Z uredbo je živali zavarovanih vrst prepovedano loviti, ubijati, preparirati, zastrupljati, prodajati, posredovati pri njihovi prodaji, kupovati ali darovati, izvažati ali odnašati v tujino ter jih na-

merno vznemirjati v njihovem naravnem okolju ter uničevati, poškodovati, zbirati in prenašati njihova gnezda, legla, jajca oziroma njihove razvojne oblike. Le izjemoma lahko minister, pristojen za okolje, dovoli izjemen lov, odlov, zbiranje, vzrejo, prepariranje, prenašanje, zadrževanje v ujetništvu, raziskovanje, razpošiljanje, odnašanje ali izvoz v tujino živali zavarovanih vrst, če je to potrebno za znanstvenoraziskovalno delo, vzgojo, ali za strokovno gojitev živali z namenom, da se poveča njihovo število v naravi ali če gre za druge strokovno utemeljene razloge. Očitek pobudnice, naj bi vlada s tem, ko je v uredbi za nekatere prostoživeče živali predpisala varstveni režim, po katerem je te živali prepovedano loviti, prekoračila pooblastila iz zakona, je torej neutemeljen. Prav prepoved lova ogroženih živalskih vrst je lahko eden od ključnih ukrepov varstva zavarovanih živalskih vrst po določbah ZON. Uredba prav tako v ničemer ne posega v metode in postopke lova, upravljanja lovišča in druge določbe ZVGLD, temveč določa le zavarovane živalske vrste in njihovo varstvo.

14. Skladno z načelom zakonitosti po drugem odstavku 120. člena ustave opravljajo upravni organi svoje delo samostojno v okviru in na podlagi ustave in zakonov. Upravni organi so torej pri izdajanju predpisov vezani na okvir, ki ga določata ustava in zakon, in nimajo pravice izdajati predpisov brez vsebinske podlage v zakonu, medtem ko izrecno pooblastilo v zakonu ni potrebno. Takšno stališče je ustavno sodišče zavzelo že z odločbo št. U-I-264/99 z dne 28. 9. 2000 (Uradni list RS, št. 97/00). Izpodbijana uredba, ki ima izrecno zakonsko podlago (ZNKD in ZON) in ki predpisuje ukrepe varstva ogroženih živalskih vrst skladno z zakonom, ni v nasprotju z drugim odstavkom 120. člena ustave.

15. Prav tako ureditev ni v nasprotju z načeli pravne države (2. člen ustave). Eno od načel pravne države temelji na predpostavki (domnevi), da je pravni sistem notranje povezana celota¹ in iz te predpostavke izhaja interpretacijski argument, na podlagi katerega novejši predpis razveljavi starejšega (lex posterior derogat legi priori). Določitev lovnega režima je po določbah ZON lex posterior glede na ureditev lovnega režima po določbah ZVGLD. Ustavno sodišče poudarja, da velja lovni režim za divjad po določbah ZVGLD, kolikor ni režim lova na posamezne vrste divjadi spremenjen z ukrepi varstva ogroženih živalskih vrst po določbah ZON.

16. Neutemeljen je očitek pobudnice, da je vlada z ureditvijo v uredbi poslabšala varstvo nekaterih vrst divjadi (naštetih v prvem odstavku 12. člena ZVGLD), za katere po ZVGLD ni možno izdati izjemnega dovoljenja za lov, kot to dopušča uredba v 6. členu. Ta ministru, pristojnemu za okolje, res omogoča, da dovoli izjemen lov, odlov in druge posege v zavarovane vrste, torej tudi za divjad, naštetu v prvem odstavku 12. člena ZVGLD, vendar le iz strokovno utemeljenih razlogov varstva naravnih vrednot, ki so v tej določbi uredbe tudi opredeljeni.

17. Pobudnica neutemeljeno izpodbija uredbo tudi v delu, ki naj bi spreminjal lovni režim za medveda, volka ter risa glede na ureditev v ZVGLD. Ta zakon namreč za medveda in volka določa, da ju je dovoljeno loviti od 1. 10. do 30. 4. na območju, ki ga določi minister, pristojen za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Lov na risa pa po določbah ZVGLD ni dovoljen vse leto, razen če to izjemoma dovoli minister, pristojen za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Po določbi 5. člena uredbe je lov na medveda, volka in risa prepovedan, pri čemer lahko minister, pristojen za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, lov izjemoma dovoli. Uredba je, kot je že navedeno, zakonit ukrep vlade (81. člena ZON), ki ga

izda glede na dejansko stanje ogoženosti posameznih živalskih vrst. O dovoljenju za izjemen lov pa po obeh navedenih predpisih odloča minister, pristojen za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

18. Nejasna naj bi bila po mnenju pobudnice tudi ureditev odgovornosti za škodo, ki jo povzročijo tiste zavarovane živali, ki so divjad. Iz 9. člena uredbe nedvoumno izhaja, da Ministrstvo za okolje in prostor povrne premoženjsko škodo, ki jo povzročijo živali zavarovanih vrst (tudi zavarovana ogrožena divjad), zanjo torej odgovarja država in ne lovska organizacija. Glede odgovornosti za škodo, ki jo povzroči divjad (torej tista, ki ni zavarovana po ZON), pa veljajo določbe ZVGLD. Iz navedenega je razvidno, da zatrjevane nejasnosti glede uporabe ZVGLD in uredbe ne obstajajo, zato izpodbijana uredba ni v neskladju z 2. členom ustave.

C)

19. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi 21. člena ZUstS v sestavi: predsednik Franc Testen ter sodnice in sodniki dr. Janez Čebulj, dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, dr. Lojze Ude in dr. Dragica Wedam-Lukić. Odločbo je sprejelo soglasno.

Št. U-I-280/97-14

Ljubljana, dne 10. maja 2001.

Predsednik
Franc Testen I. r.

2450. Odločba o ugotovitvi, da prvi odstavek 87. člena in prvi odstavek 129. člena zakona o policiji nista v neskladju z ustavo

Ustavno sodišče je v postopku odločanja o pobudi Antona Knafelca iz Nove Gorice, Albina Knafelca iz Postojne, Rozalije Petarin iz Šempasa in Rudolfa Pucka iz Murske Sobote, ki ga zastopa Boris Štefanec, odvetnik v Murski Soboti, na seji dne 10. maja 2001

o d l o č i l o:

Prvi odstavek 87. člena in prvi odstavek 129. člena zakona o policiji (Uradni list RS, št. 49/98) nista v neskladju z ustavo.

O b r a z l o ž i t e v

A)

1. Zakon o policiji (v nadaljevanju: ZPol) v 87. členu omogoča delavcem policije pridobitev pravice do pokojnine pod ugodnejšimi pogoji. Prvi trije pobudniki (Anton Knafelc, Albin Knafelc in Rozalija Petarin) so nekdanji delavci organov za notranje zadeve oziroma pooblaščenec uradne osebe. Čeprav izpolnjujejo pogoje iz 87. člena ZPol glede trajanja in vrste pokojninske delovne dobe in dopolnjene starosti, pravice do pokojnine pod ugodnejšimi pogoji nimajo, ker so že pred sprejemom ZPol zapustili policijo. Menijo, da izpodbijana določba s tem krši njihovo pravico do enakosti pred zakonom (drugi odstavek 14. člena ustave) in pravico do socialne varnosti (50. člen ustave).

2. Pobudnik Rudolf Pucko je bil delavec policije do 17. 2. 2000, ko mu je delovno razmerje prenehalo po odločbi disciplinske komisije. Njegova prošnja za upokožitev na pod-

¹ Povzeto po dr. Marjanu Pavčniku: Argumentacija v pravu, str. 157, Cankarjeva založba 1998.

lagi 87. člena ZPol je bila zavrnjena. Meni, da je napačna interpretacija 87. in 129. člena ZPol, po kateri pripada pravica do ugodnejše upokojitve le tistim, ki so trenutno zaposleni na Ministrstvu za notranje zadeve, kot tudi, da ima policist pravico vlagati zahteve le v šestih mesecih pred prenehanjem delovnega razmerja. Pobudnik meni, da taka razlaga zakona pomeni poseg v pridobljene pravice in je v nasprotju s 50. členom ustave.

3. Ustavno sodišče je vse štiri pobude združilo in jih sprejelo v obravnavo. Državni zbor na navedbe pobudnikov ni odgovoril.

B)–I

4. Ena od ustavno varovanih pravic je tudi pravica do socialne varnosti, ki je po 50. členu ustave zagotovljena državljanom pod pogoji, določenimi z zakonom. V okviru pravice do socialne varnosti ustava posebej nalaga državi, da uredi obvezno pokojninsko zavarovanje in skrbi za njegovo delovanje. Zakonodajalec je torej pooblaščen, da določi pogoje in obseg pravic, ki gredo zavarovancem iz obveznega pokojninskega zavarovanja, pri čemer mora zakonska ureditev zagotavljati posamezniku socialno varnost in njegovo enakost pred zakonom (drugi odstavek 14. člena ustave) ob upoštevanju temeljnih načel pravne in socialne države (2. člen ustave).

5. Z ustavo ni določena vsebina pravice do socialne varnosti. Ustava tudi ne zagotavlja točno določenih socialnih pravic. Iz ustavne določbe izhaja le obveznost države, da ustvari pogoje in možnosti za uresničevanje socialne varnosti. Kakšne ukrepe bo država za to izbrala, ustava ne določa. Posebne človekove pravice na področju socialne varnosti (socialne pravice) se uresničujejo "pod pogoji, določenimi z zakonom": torej na podlagi zakonov, ki določijo krog upravičencev, vrsto in obseg upravičenj, pogoje za pridobitev in način uresničevanja pravic.

6. Pogoje za upokojitve določa zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 106/99 - v nadaljevanju: ZPIZ-1). V 154. členu ZPIZ-1 dopušča možnost, da poseben zakon posameznim kategorijam zavarovancev prizna pravico do pokojnine pod ugodnejšimi pogoji. Enako določbo je imel tudi prej veljavni zakon (169. člen zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, Uradni list RS, št. 12/92 in nasl. - ZPIZ).

7. ZPol je tak poseben zakon, ki omogoča delavcem policije pridobitev pravice do pokojnine pod ugodnejšimi pogoji. Na podlagi prvega odstavka 87. člena ZPol ima delavec policije, ki izpolni predpisane pogoje, v roku 6 mesecev po vložitvi zahteve, pravico do upokojitve. Pogoja za upokojitve sta sicer ista kot po splošnih predpisih (pokojninska doba in starost), vendar ugodnejša: ob uveljavitvi ZPol najmanj 30 (moški) oziroma 25 (ženska) let pokojninske delovne dobe in dopolnjenih najmanj 45 (moški) oziroma 40 (ženska) let starosti. Dodaten pogoj pa je pri delovni dobi najmanj 15 let dela s statusom pooblaščenice uradne osebe po zakonu o notranjih zadevah (Uradni list SRS, št. 28/80 in nasl. - ZNZ) oziroma s statusom policista. Delavci policije so policisti in drugi delavci, zaposleni v policiji (drugi odstavek 65. člena ZPol). Policisti so uniformirani in neuniformirani delavci policije, ki opravljajo naloge policije in imajo pravico in dolžnost izvrševati policijska pooblastila (prvi odstavek 66. člena ZPol).

8. Po prehodni določbi prvega odstavka 129. člena ZPol imajo v obdobju šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona pravico do upokojitve pod enako ugodnejšimi pogoji tudi delavci Ministrstva za notranje zadeve, ki na dan uveljavitve ZPol izpolnjujejo predpisane pogoje. Delavci Ministrstva so policisti, delavci policije in drugi delavci, zaposleni v ministrstvu (drugi odstavek 129. člena ZPol).

9. Iz obrazložitve predloga ZPol (Poročevalec DZ, št. 35/97, str. 33) izhaja, da je izpodbijana ureditev po eni strani nadomestilo za prejšnjo t.i. administrativno upokojitve. Prej veljavni 102.a člen ZNZ je "administrativno upokojitve" urejal kot posebno pravico delavcev organov za notranje zadeve, vezano na odločitev ministra o prenehanju delovnega razmerja, in ne kot samostojno pravico delavca do upokojitve pod ugodnejšimi pogoji. Po drugi strani pa iz obrazložitve predloga ZPol tudi izhaja, da so posebne pravice, ki jih zakon daje policistom, le minimalno nadomestilo za delo, ki ga opravljajo (izpostavljenost in ogroženost zdravja ter nevarnost za življenje, posebni delovni pogoji, negativni vplivi na urejanje socialnih, družinskih in stanovanjskih razmer, vsakodnevni stresni dogodki). Upokojitve pod ugodnejšimi pogoji je le ena od teh posebnih oziroma dodatnih pravic.

B)–II

10. Izpodbijana ureditev torej omogoča upokojitve pod ugodnejšimi pogoji:

- delavcem ministrstva, ki so do 18. 7. 1998 izpolnili pogoje iz 87. člena ZPol; to pravico so lahko uveljavili do 18. 1. 1999,¹

- delavcem policije, ko izpolnijo pogoje iz 87. člena ZPol.²

11. Prvi trije pobudniki neskladnosti z ustavo vidijo v tem, da izpodbijane določbe ne veljajo tudi zanje kot bivše delavce ministrstva. Ne zatrjujejo torej, da je v neskladju z ustavo to, kar izpodbijane določbe urejajo (dajejo), temveč naj bi ZPol v neskladju z drugim odstavkom 14. člena in s 50. členom ustave določeno kategorijo oseb izključil. Četrty pobudnik pa šteje pravico do ugodnejše upokojitve za pridobljeno pravico, ki naj bi šla delavcu policije tudi v primerih, ko mu delovno razmerje preneha iz kakšnega drugega razloga in ne zaradi upokojitve. Po njegovem mnenju naj bi bila uveljavitev te pravice povsem odvisna od volje upravičenca in ne bi smela biti vezana na zaposlitev in prekluzivne roke.

12. 87. člen ZPol velja za naprej, torej za tiste, ki šele bodo kot delavci policije izpolnili pogoje za predčasno pokojnino in bodo to pravico lahko uveljavljali. Za prve tri pobudnike ta določba ne pride v poštev. V njihov položaj bi lahko posegla določba 129. člena ZPol, ki kot prehodna določba ureja položaj tistih, ki so na dan uveljavitve ZPol pogoje za predčasno pokojnino že izpolnili: tudi njim je omogočeno, da se v roku 6 mesecev odločijo za predčasno pokojnino. Ta določba zajema poleg delavcev policije (tako kot 87. člen ZPol) tudi vse delavce Ministrstva, ki izpolnjujejo pogoje. Torej vse tiste, ki so kadarkoli dotedaj najmanj 15 let opravljali delo pooblaščenih uradnih oseb organov za notranje zadeve oziroma policistov. Določba 129. člena ZPol pomeni, da se je zakonodajalec odločil, da bo pravico priznal tudi tistim, ki so enako delo najmanj enako dolgo opravljali kadarkoli prej, ga ob uveljavitvi zakona ne opravljajo več, so pa še vedno zaposleni na Ministrstvu za notranje zadeve.

13. Z ZPol je delavcem policije omogočeno uveljavljanje pravic (ugodnosti), ki je prejšnja zakonodaja v taki obliki ni poznala. Gre torej za novo pravico, ki jo lahko uveljavljajo tisti, ki predpisane pogoje izpolnjujejo ob uveljavitvi zakona, in tisti, ki bodo pogoje šele izpolnili. Pri tem so prvi omejeni

¹ Po podatkih ministrstva je pogoje izpolnjevalo 662 delavcev ministrstva, pravico do upokojitve pa je izkoristilo 516 delavcev.

² Po podatkih ministrstva se je (dosedaj) tako upokojilo 154 delavcev policije.

s prekluzivnim rokom, v katerem lahko pravico uveljavijo. Oboji pa morajo izpolnjevati enak pogoj glede zaposlitve. V trenutku izpolnitve pogojev morajo biti zaposleni na Ministrstvu za notranje zadeve oziroma pri policiji. V tem delu gre le navidezno za drugačen in širši krog upravičencev. Policija je šele z ZPol organizirana kot organ v sestavi Ministrstva za notranje zadeve. Pred tem so bili delavci policije delavci ministrstva (drugi odstavek 137. člena ZPol). Policije in delavcev policije v sedanjem smislu pred uveljavitvijo ZPol ni bilo, zato tudi prehodna ureditev lahko izhaja le iz prejšnje ureditve, po kateri so bili delavci policije delavci ministrstva. Prehodna določba tako izenači položaj delavcev ministrstva, ki so v enakem ali podobnem položaju: tistih, ki bodo (so) postali delavci policije, in tistih, ki bodo (so) ostali zaposleni na drugih delih v ministrstvu - so pa pred tem vsi določen čas imeli status pooblaščenice uradne osebe oziroma policista. Taka prehodna ureditev omogoča za zaposlene na ministrstvu uveljaviti podobno pravico, kot je bila administrativna upokojitve (ki jo ZPol ne pozna več oziroma jo ukinja), torej pravico zaposlenih na ministrstvu, ki jim je delovno razmerje prenehalo na podlagi odločitve ministra. Te pravice niso imeli tisti, ki jim je delovno razmerje prenehalo iz drugih razlogov, zato ni v neskladju z drugim odstavkom 14. člena ustave, če jim te pravice ne daje niti izpodbijana določba 129. člena ZPol.

14. Ustava zagotavlja pravico do socialne varnosti (50. člen), ne pa pravice do upokojitve kot take. Državi nalaga ureditev takih pogojev, da si bo posameznik lahko zagotovil socialno varnost tudi potem, ko ne bo več aktiven (zaposlen) - preko sistema obveznega pokojninskega zavarovanja. Določitev upravičencev in obsega pravic spada v polje proste presoje zakonodajalca - proste seveda le v okvirih, ki mu jih postavlja ustava (glej tudi 4. in 5. točko te obrazložitve). Zakonodajalec seveda lahko veljavno ureditev določenega področja oziroma določenega vprašanja spremeni. Tudi v takem primeru se giblje na enakem polju lastne presoje, kot v primeru, kadar določeno vprašanje ureja povsem na novo. Tedaj ga poleg drugih ustavnih omejitev veže predvsem spoštovanje načela varstva zaupanja v pravo.

15. Ustavno sodišče je dosedaj presojalo predpise s področja pokojninskega zavarovanja praviloma v tistih primerih, ko je šlo za različne načine zmanjševanja obsega posameznih pravic (na primer usklajevanje pokojnin) ali spremembo predpisanih pogojev za pridobitev posameznih pravic (na primer določitev starosti kot pogoja za upokojitve). Stališče o skladnosti tovrstnih sprememb z ustavo je bilo podobno:

“Obseg pravic, določen z zakonom, se z zakonom lahko tudi zmanjša, seveda le z veljavnostjo za naprej in upoštevajoč tudi pravico do socialne varnosti... Ustava izrecno varuje pridobljene pravice le zoper zakonske posege z retroaktivnim učinkom. To pa ne pomeni, da varstvo pridobljenih pravic zoper zakonske posege z učinkom za naprej v našem ustavnem sistemu sploh ni možno oziroma ni zagotovljeno. Zagotovljeno je v okviru tistih splošnih načel pravne države, ki v ustavi sicer niso izrecno določena, ki pa jih je treba šteti za zagotovljena že na podlagi ustavne določbe, da je Slovenija pravna država (2. člen ustave). Med taka načela pravne države je po presoji ustavnega sodišča treba šteti v okviru širšega pojma pravne varnosti vsekakor tudi načelo varstva zaupanja v pravo, ki posamezniku zagotavlja, da mu država njegovega pravnega položaja ne bo arbitrarno, torej brez razloga, utemeljenega v prevladujočem javnem interesu, poslabšala.” (sklep št. U-I-123/92 z dne 18. 11. 1993; Uradni list RS, št. 24/93 in OdlUS II, 109).

“Ustava varuje na podlagi zakona pridobljene pravice tako, da vanje ni mogoče posegati z učinkom za nazaj (155.

člen ustave). Ne preprečuje pa, da bi zakon spreminjal prej zakonsko določene pravice ali pogoje za njihovo uveljavljanje z učinkom za naprej, če te spremembe ne nasprotujejo z ustavo določenim načelom oziroma drugim ustavnim določbam, zlasti še načelu zaupanja v pravo kot enemu od načel pravne države. Pogoji za pridobitev pravic iz pokojninskega zavarovanja se lahko tudi spremenijo z določitvijo dodatnega pogoja, seveda le z veljavnostjo za naprej in kolikor to ne prizadene pravice do socialne varnosti ali enakosti prizadetih zavarovancev pred zakonom. Sistem, kot je pokojninski, ne prenese hitrih radikalnih sprememb. Spremembe sistema pokojninskega zavarovanja se lahko sprejmejo le za naprej in z daljšim prehodnim obdobjem. To velja tudi za spremembe pri posameznih pravicah iz pokojninskega zavarovanja ali pri določenih kategorijah zavarovancev. Gre za varovanje ne samo (že) pridobljenih pravic, ampak v določenih meri tudi pričakovanih pravic iz pokojninskega zavarovanja. Pri tem je treba upoštevati, da se posameznik ne more zanašati na to, da se trenutno veljavni zakon, ki bi mu ob izpolnjevanju predpisanih pogojev omogočal uveljavljanje določene pravice, ne bo spremenil. Prepoved retroaktivnosti in načelo varstva zaupanja v pravo varujeta pred posegi zakonodajalca v pravice in pravna razmerja, ki so že nastala pod veljavo prejšnjega prava in še vedno obstajajo. Pričakovane pravice so zavarovane posredno, ob upoštevanju načela enakosti pred zakonom s tem, ko zakonodajalec zavezuje k izbiri primernih in sorazmernih sprememb, skladnih s predvidenimi cilji in načelom pravičnosti.” (odločba št. U-I-150/94 z dne 15. 6. 1995; Uradni list RS, št. 65/95 in OdlUS IV, 63).

16. V obravnavani zadevi pa gre za primer, ko zakon za naprej daje dodatno pravico (do upokojitve pod ugodnejšimi pogoji) določeni kategoriji zavarovancev. Možnost uveljavljanja ugodnejše upokojitve ne posega v pravice pobudnikov, pridobljene na podlagi prejšnjih predpisov, ki take možnosti niso poznali (ne posega v nobeno pridobljeno pravico), zato ni v neskladju s 155. členom ustave. Prav tako ne gre za neskladje z 2. členom ustave, če zakon uveljavlja pravice, ki jo na novo uzakonja, ne omogoča tudi vsem tistim, ki bi jo lahko uveljavili že prej, če bi takrat že veljal.

17. Z ustavo zagotovljena enakost pred zakonom (drugi odstavek 14. člena ustave) se ne pojmuje kot splošna enakost vseh, temveč kot nearbitrarna uporaba prava v razmerju do pravnih subjektov. Tako pojmovano načelo zavezuje zakonodajalca, da enaka razmerja oziroma dejanska stanja ureja enako, različna pa različno. Ustavno sodišče mora pri odločanju o morebitnem kršenju načela pravne enakosti presoditi, ali je zakonodajalčevo razlikovanje objektivno utemeljeno oziroma ali gre res za različne situacije, ki opravičujejo različno urejanje. Pri tem ugodnejši položaj določenih skupin glede posameznih pravic ne pomeni že sam po sebi kršitve načela enakosti v primerjavi z drugimi skupinami, če so posebne ugodnosti logično utemeljene in ne presegajo obsega, ki ga upravičuje razlog, zaradi katerega so dane. Taka posebna ureditev mora biti tudi v sprejemljivem razmerju s splošno ureditvijo pravic in z dotedanjo ureditvijo takega posebnega področja ter s splošnimi in posebnimi družbenimi razmerami na področju, ki ga zakon ureja.

18. Ni v neskladju z drugim odstavkom 14. člena ustave, da se pravica do upokojitve pod ugodnejšimi pogoji priznava delavcem policije, ki se želijo upokojiti pod ugodnejšimi pogoji, ne pa tudi tistim delavcem policije, ki jim (je) delovno razmerje preneha(lo) iz drugih razlogov (87. člen ZPol). ZPIZ omogoča določitev ugodnejših pogojev za upokojitve za “posamezne kategorije zavarovancev”. Kategorija zavarovancev, ki jim gre ta posebna pravica, so le tisti zava-

rovanci, ki so obvezno zavarovani kot delavci policije. Glede na namen oziroma razloge za priznanje te pravice je utemeljena rešitev, ki uveljavitev pravice omogoča tistim, ki ob njeni uveljavitvi spadajo v to kategorijo zavarovancev in ki takrat tudi opravljajo delo, zaradi katerega so ugodnejši pogoji dani. Tisti delavci policije, ki jim delovno razmerje preneha iz drugih razlogov (po lastni volji, zaradi izrečenega disciplinskega ukrepa in podobno), te pravice kasneje ne morejo uveljavljati. Njim se opravljanje dela pod posebnimi oziroma težjimi pogoji (policista oziroma pooblaščen uradne osebe) upošteva v okviru posebnih pravic iz naslova zavarovalne dobe s povečanjem (v bodoče v okviru obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja).

19. Uveljavitev pravice do ugodnejše upokojitve tudi ni vezana na rok, kot to zmotno misli četrti pobudnik. Delavec policije ima ob izpolnitvi pogojev za tako upokojevitve kadarkoli možnost uveljaviti to pravico, dokler je delavec policije. Iz zakona ne izhaja, da bi moral zahtevek za upokojevitve vložiti v šestih mesecih pred prenehanjem delovnega razmerja, še manj pa, da bi mu sicer pravica do ugodnejše upokojitve ugasnila.³

20. Na podlagi navedenega je ustavno sodišče presodilo, da izpodbijani določbi nista v neskladju z ustavo, pri tem pa se ni spuščalo v presojo ZPol s stališča, ali je privilegij upokojitve pod ugodnejšimi pogoji morda dan preširoko.

C)

21. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi 21. člena ZUstS v sestavi: predsednik Franc Testen ter sodnice in sodniki dr. Janez Čebulj, dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, Milojka Modrija, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, dr. Lojze Ude in dr. Dragica Wedam-Lukič. Odločbo je sprejelo z osmimi glasovi proti enemu. Proti je glasoval sodnik Čebulj.

Št. U-I-407/98-25

Ljubljana, dne 10. maja 2001.

Predsednik
Franc Testen l. r.

2451. Odločba o razveljavitvi odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o zazidalnem načrtu Staro mestno jedro Celje – kare 1

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti, začetem na pobudo Bojana Akermana, Marjana Roglja, Štefana Zupančiča in dekanijske Karitas, Celje, na seji dne 10. maja 2001

o d l o č i l o:

Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o zazidalnem načrtu Staro mestno jedro Celje - kare 1 (Uradni list RS, št. 96/99) se razveljavi.

³ Iz pojasnil ministrstva z dne 9. 1. 2001 izhaja, da se določba 87. člena ZPol v praksi tako tudi razume in izvaja: šestmesečni rok iz prvega odstavka 87. člena zagotavlja delavcu, da se bo lahko upokojil najkasneje v tem roku po vložitvi zahteve.

Obrazložitev

A)

1. Pobudniki izpodbijajo odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o zazidalnem načrtu Staro mestno jedro Celje - kare 1 (v nadaljevanju: odlok), ki predvideva spremembo namembnosti dela pritličja objekta Muzejski trg 8 v Celju. Po odloku je možna sprememba dela pritličja navedenega objekta iz stanovanjske v nestanovanjsko dejavnost - v kavarno z galerijo, v letnih mesecih pa je pred lokalom možno urediti tudi letni vrt. Med javno razgrnitvijo osnutka odloka so pobudniki spročili mestnemu svetu odklonilno stališče do osnutka in ga opozorili na nezakonitost postopka. Pobudniki so namreč solastniki spornega objekta, ki ima 6 stanovanjskih enot, in sicer do 2/3 celotnega objekta. Po 31. členu stanovanjskega zakona (Uradni list RS, št. 18/91 in nasl. - v nadaljevanju: SZ) je za odločitve v zvezi z upravljanjem skupnih prostorov (kamor sodi tudi sprememba namembnosti) potreben sporazum solastnikov, katerih solastninski deleži sestavljajo skupaj več kot polovico vrednosti stanovanjske hiše. Tak sporazum pa ni bil dosežen oziroma pobudniki kot solastniki spornega objekta niso dali soglasja k predvideni spremembi namembnosti dela objekta. Mestni svet je ne glede na nasprotovanje pobudnikov in tudi drugih prebivalcev Mestnega trga sprejel najprej osnutek in pozneje tudi izpodbijani odlok v dokončni obliki. Izpodbijani odlok naj bi bil v nasprotju z 31. členom SZ, saj za spremembo namembnosti dela objekta ni bil dosežen z zakonom predvideni sporazum prizadetih solastnikov. Odlok naj bi bil v nasprotju tudi s 33. členom ustave (pravica do zasebne lastnine), saj pobudnikom ne omogoča prostega razpolaganja z njihovo lastnino. Odlok pa naj bi bil v nasprotju tudi z 2. členom ustave (načela pravne države), iz katerega izhaja obveznost organov lokalnih skupnosti, da pri sprejemanju aktov in sklepov spoštujejo ustavne in zakonske določbe.

2. Prvi štirje pobudniki utemeljujejo svoj pravni interes za vložitev pobude s tem, da so solastniki stanovanjskega objekta Muzejski trg 8, izpodbijani odlok pa naj bi posegal v njihovo z ustavo in zakonom zajamčeno pravico do nemotene posestovanja in uživanja lastnine. Pobudi se je pozneje priključila tudi Mestna četrt Center, ki je v postopku javne razgrnitve osnutka izpodbijanega odloka zavzela negativno stališče do osnutka in poslala pripravljalcu odklonilno mnenje občanov, ki prebivajo na Mestnem trgu.

3. V imenu Mestne občine Celje je odgovor na pobudo pripravil Zavod za planiranje in izgradnjo Celja. V odgovoru je najprej prikazan postopek sprejemanja izpodbijanega predpisa. Postopek se je pričel z objavo sklepa o javni razgrnitvi osnutka (Uradni list RS, št. 23/99). Javna razgrnitev je potekala od 16. 4. do 16. 5. 1999, med javno razgrnitvijo je bila dne 5. 5. 1999 organizirana javna obravnava. K razgrnjenemu osnutku so stanovalci Muzejskega trga, še zlasti stanovalci iz stavbe št. 8, poslali svoje pisne pripombe oziroma stališča. Pripravljaec osnutka je pripravil predlog stališč do pripomb in predlogov in ga predložil v obravnavo Mestnemu svetu. V tem predlogu je strokovna služba pripravljalec zavzela stališče, da predlagana sprememba zazidalnega načrta glede na veliko nasprotovanje prebivalcev Muzejskega trga ni primerna. Mestni svet je obravnaval predlagana stališča do pripomb k javno razgrnjenemu osnutku, vendar jih ni sprejel, temveč je vztrajal pri rešitvah iz pripravljenega osnutka. Zoper takšen sklep so prizadeti občani ugovarjali pri županu, vendar jim je strokovna služba pripravljalec osnutka pojasnila, zakaj njihove pripombe niso utemeljene. Nato je Mestni svet po dvofazni obravnavi dokončno sprejel izpodbijani odlok. V odgovoru je glede na trditve

pobudnikov o nasprotju izpodbijane ureditve z 31. členom SZ navedeno, da se določbe 31. člena SZ ne nanašajo na razmerja v zvezi s pripravo zazidalnega načrta. Zazidalni načrt je namreč akt, ki le predvideva oziroma dopušča ustrezne posege v prostor, vendar sam po sebi dokončno še ne dovoljuje neposredne izvedbe teh posegov. Ta vprašanja morajo biti urejena v postopku za izdajo ustreznih upravnih dovoljenj (lokacijsko in gradbeno dovoljenje), medtem ko je zazidalni načrt le podlaga za pridobitev teh dovoljenj. Iz navedenega sledi, da soglasja lastnikov objekta v smislu 31. člena SZ niso pogoj za pripravo in sprejetje zazidalnega načrta, temveč le za pridobitev lokacijskega dovoljenja. Interesi solastnikov so torej varovani v upravnem postopku pri pridobitvi ustreznih dovoljenj, saj mora investitor v skladu s SZ pridobiti potrebno soglasje solastnikov. Zato izpodbijani akt po navedbah v odgovoru ni v neskladju z ustavo in zakonom.

B)

4. Ustavno sodišče je sprejelo pobudo in glede na izpolnjene pogoje iz četrtega odstavka 26. člena zakona o ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 - v nadaljevanju: ZUstS) takoj nadaljevalo z odločanjem o stvari sami.

5. Procesni pogoj za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti je izkazan pravni interes pobudnika. Po drugem odstavku 24. člena ZUstS je ta podan, če izpodbijani predpis neposredno posega v pobudnikove pravice, pravne interese oziroma pravni položaj. Trditve o obstoju pravnega interesa v pobudi so utemeljene za prve štiri pobudnike, ki izkazujejo solastništvo nad stanovanjskim objektom Muzejski trg 8, zato jim je ustavno sodišče priznalo pravni interes. Med vlagatelji pobude je bila tudi Mestna četrt Center, ki pa ni solastnica spornega objekta in tudi z ničimer ni izkazala, da naj bi izpodbijani predpis posegal v njene pravice, pravne interese oziroma pravni položaj, zato ji ustavno sodišče pravnega interesa ni priznalo in je ni štelo za pobudnico.

6. Iz navedb v odgovoru izhaja, da je postopek priprave in sprejemanja odloka potekal v skladu s pravili, ki so določena v 37. do 39. členu zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84 in nasl. - v nadaljevanju: ZUN). Osnutek je bil predložen v javno razgrnitve, ki je trajala 30 dni, v okviru javne razgrnitve je bila opravljena javna obravnava. K osnutku izrečene pripombe je obravnaval pristojni organ in do njih zavzel stališče. Pripombe, ki so jih k osnutku dali pobudniki, pri pripravi dokončnega osnutka niso bile upoštevane. Pri sprejemanju stališč do pripomb in predlogov iz javne razgrnitve in javne obravnave pristojni občinski organ ni vezan na dane pripombe. V postopku sprejemanja prostorskih izvedbenih aktov mora biti prebivalcem in zainteresiranim organizacijam dana možnost, da se izjavijo o predlaganih rešitvah. Pripravljalcu akta oziroma občinskemu svetu pa je prepuščena odločitev o tem, katere pripombe bodo glede na njihovo sprejemljivost oziroma utemeljenost upoštevane pri končni pripravi akta (39. člen ZUN). Zato okoliščina, da pri pripravi izpodbijanega akta niso bile upoštevane pripombe pobudnikov, ne pomeni neskladja z ZUN.

7. Izpodbijani odlok se v celoti nanaša na spremembo namembnosti dela pritličja objekta Muzejski trg 8. Za ta del pritličja je po 3. členu odloka predvidena možnost spremembe namembnosti iz stanovanjske v nestanovanjsko, in sicer v kavarno z galerijo, pred katero je v poletnih mesecih možno postaviti letni vrt. V 4., 5. in 6. členu odloka so v zvezi z obravnavanim posegom predvidene rešitve, ki se nanašajo na urbanistično in arhitekturno oblikovanje, pro-

metno, komunalno in energetska infrastrukturo in na varstvo okolja.

8. Ustavno sodišče je izpodbijani odlok presojalo predvsem glede na ureditev iz 1., 3. in 4. člena ZUN. V prvem odstavku 1. člena ZUN je določena vsebina urejanja naselij. Urejanje naselij je urbanistično načrtovanje graditve, širitve in prenove naselij, določanje pogojev za prenos načrtovanih objektov in naprav v prostor ter urbanistični nadzor nad njihovim izvajanjem. Prva sestavina urejanja naselij je urbanistično načrtovanje, ki po 3. členu ZUN obsega pripravo in sprejem prostorskih izvedbenih aktov. Druga sestavina urejanja naselij je upravni institut lokacije. Po 4. členu ZUN se pogoji za prenos načrtovanih objektov in naprav ter drugih posegov v prostor kakor tudi drugi pogoji, ki se nanašajo na oblikovanje in rabo, določijo v lokacijskem dovoljenju. Tretja sestavina urejanja naselij pa je urbanistični nadzor nad izvajanjem predpisov.

9. Iz navedenega sledi, da urbanistično načrtovanje zajema le bodoče posege v prostor in se ne nanaša na že izvedene prostorske ureditve, kot je to določeno v izpodbijanem odloku. Pogoji oblikovanja in rabe posameznih objektov se po 4. členu ZUN določijo v lokacijskem dovoljenju, kar pomeni, da ti niso predmet urejanja prostorskih izvedbenih aktov oziroma njihovih sprememb in dopolnitev. Sprememba namembnosti obstoječega objekta je mogoča le na zahtevo investitorja v upravnem postopku za pridobitev lokacijskega dovoljenja ob pogojih, ki jih določa prostorski izvedbeni načrt za to območje.

10. Ker se z izpodbijanim odlokom spreminja namembnost že izvedene prostorske ureditve v nasprotju z namenom urejanja naselij po prvem odstavku 1. člena ZUN, je ustavno sodišče odlok razveljavilo. Takšno stališče je ustavno sodišče že sprejelo v nekaterih obravnavanih zadevah (npr. v odločbi št. U-I-276/98 z dne 15. 2. 2001, Uradni list RS, št. 17/01). Ker je ustavno sodišče razveljavilo odlok zaradi neskladnosti s 1. in 4. členom ZUN, se ni spuščalo v oceno drugih izpodbijanih razlogov, ki jih navajajo pobudniki.

C)

11. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi tretjega odstavka 45. člena ZUstS v sestavi: predsednik Franc Testen ter sodnice in sodniki dr. Janez Čebulj, dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, dr. Lojze Ude in dr. Dragica Wedam-Lukić. Odločbo je sprejelo soglasno.

Št. U-I-273/99-11

Ljubljana, dne 10. maja 2001.

Predsednik
Franc Testen l. r.

2452. Odločba o razveljavitvi četrtega odstavka 5. člena in šeste alineje drugega odstavka 6. člena odloka o pomožnih objektih, za katere ni potrebno lokacijsko dovoljenje Občine Cerklje

Ustavno sodišče je v postopku za oceno zakonitosti, začetem na pobudo Iztoka Prosenca iz Kranja, ki ga zastopa Nevenka Šorli, odvetnica v Ljubljani, na seji dne 10. maja 2001

o d l o č i l o:

1. Četrti odstavek 5. člena in šesta alineja drugega odstavka 6. člena odloka o pomožnih objektih, za katere ni potrebno lokacijsko dovoljenje Občine Cerklje (Uradni vestnik Gorenjske, št. 1/98 in 2/99), se razveljavita.

2. Pobudnik nosi sam svoje stroške postopka.

O b r a z l o ž i t e v**A)**

1. Pobudnik izpodbija zakonitost šeste alineje drugega odstavka 6. člena in četrtega odstavka 5. člena odloka o pomožnih objektih, za katere ni potrebno lokacijsko dovoljenje Občine Cerklje (v nadaljevanju: odlok), ki ga je sprejel Občinski svet občine Cerklje na Gorenjskem. V šesti alineji drugega odstavka 6. člena odloka je predvideno, da mora investitor vlogi za prigrasitev del, za katera ni potrebno lokacijsko dovoljenje, priložiti tudi "soglasje oziroma mnenje Občine Cerklje". V četrtem odstavku 5. člena odloka pa je določeno, da se za posamezne pomožne objekte (ki jih navaja odlok v 2. členu) izdaja samo enkratno soglasje. Izpodbijane določbe naj bi bile po mnenju pobudnika nezakonite, saj zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84 in nasl. - v nadaljevanju ZUN) takšne možnosti ne predvideva. ZUN na več mestih določa, da se lokacijsko dovoljenje lahko izda, če so dana soglasja, predpisana z zakonom (55. in 56. člen). Takšno soglasje lokalne skupnosti, kot je določeno z izpodbijanim aktom, pa ni predvideno v nobenem zakonu. Prav tako kot za soglasje tudi za izpodbijano mnenje občine v zakonih ni nobene podlage. Z drugim odstavkom 51. člena ZUN so občine pooblašene, da določijo vrsto, namen, največjo velikost in način gradnje pomožnih objektov, za katere ni potrebno lokacijsko dovoljenje. Drugih pooblastil ZUN občinam ne daje. Zahtevi za izdajo lokacijskega dovoljenja oziroma odločbe o dovolitvi priglasenih del je tako treba priložiti le tista soglasja, ki jih zakon izrečno navaja. Občina Cerklje na Gorenjskem naj bi po mnenju pobudnika predpisala obveznosti investitorjev navedenih objektov, za katere ni imela pooblastila v zakonu. Zato pobudnik predlaga, naj ustavno sodišče izpodbijane določbe odloka odpravi oziroma razveljavi in Občini Cerklje na Gorenjskem naloži plačilo stroškov postopka pred ustavnim sodiščem.

2. Pobudnik utemeljuje svoj pravni interes za vložitev pobude s tem, da je pri Upravi enoti Kranj vložil zahtevo za izdajo odločbe o dovolitvi priglasenih del za objekt (30 cm visok robnik) na njegovem zemljišču. Upravna enota Kranj je njegovo zahtevo zavrgla, ker ni predložil soglasja Občine Cerklje na Gorenjskem za zadevni poseg, kot je predvideno v izpodbijanem odloku.

3. Župan Občine Cerklje na Gorenjskem v odgovoru na pobudo navaja, da občine po 51. členu ZUN lahko predpišejo, da lokacijsko dovoljenje ni potrebno tudi za graditev pomožnih objektov, ki jih predpišejo same. V skladu s tem pooblastilom je v izpodbijanem odloku predvideno, da si mora investitor za nameravani poseg v prostor, za katerega ni potrebno lokacijsko dovoljenje, pridobiti soglasje občine. Pobudnik navaja, da je z zakonom o javnih cestah (Uradni list RS, št. 29/97 - v nadaljevanju: ZJC) in s predpisi občine, ki urejajo občinske ceste, predpisan odmik pomožnih objektov od javnih cest. Pobudnik pa pri graditvi spornega objekta, ki meji na lokalno zbirno cesto, ni upošteval navedenih predpisov, zato je ta gradnja nezakonit poseg v prostor. Odgovoru na pobudo je priložena tudi obsežna dokumentacija (inšpekcijske

odločbe, številne vloge sosedov in odgovori pristojnih organov), ki naj bi dokazovala nezakonitost spornega posega.

B)

4. Ustavno sodišče je pobudo sprejelo in glede na izpolnjene pogoje iz četrtega odstavka 26. člena zakona o ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 - v nadaljevanju: ZUstS) takoj nadaljevalo z odločanjem o stvari sami.

5. V odloku so določeni pomožni objekti, za katere ni potrebno lokacijsko dovoljenje, in sicer: vrsta objektov, namen, velikost ter način izvedbe. V prvem odstavku 6. člena odloka je predvideno, da mora investitor pred začetkom gradnje takšnega objekta ta poseg v prostor prigrasiti za urejanje prostora pristojnemu upravnemu organu. V drugem odstavku istega člena pa je navedeno, kakšne dokumente mora investitor priložiti vlogi. Med temi prilogi je po šesti alineji drugega odstavka predvideno tudi "soglasje oziroma mnenje Občine Cerklje". V četrtem odstavku 5. člena odloka pa je določeno, da se za posamezne pomožne objekte izdaja samo enkratno soglasje.

6. Po 50. členu ZUN mora investitor za graditev objektov in naprav in za določene druge posege v prostor pridobiti lokacijsko dovoljenje. Lokacijsko dovoljenje pa ni potrebno za manjše posege v prostor, ki so navedeni v prvem odstavku 51. člena ZUN. Po drugem odstavku 51. člena občine lahko predpišejo, da lokacijsko dovoljenje ni potrebno tudi za graditev pomožnih objektov. Pri tem lahko občine s svojimi predpisi določijo vrsto, namen, največjo velikost in način gradnje teh objektov. Podrobnejša merila za opredelitev takšnih objektov so določena z navodilom o merilih za to, kaj se lahko šteje za objekte oziroma posege v prostor, za katere po zakonu ni potrebno lokacijsko dovoljenje, in kaj se lahko šteje za pomožne objekte (Uradni list SRS, št. 27/85). Dela, za katera lokacijsko dovoljenje ni potrebno, mora investitor pred pričetkom prigrasiti pristojnemu upravnemu organu (četrti odstavek 51. člena ZUN). Če ta organ ugotovi, da za nameravana dela po zakonu in občinskem odloku zadostuje prigrasitev ter da dela niso v nasprotju s prostorskimi izvedbenim aktom, izda o tem investitorju odločbo o dovolitvi priglasenih del (drugi odstavek 62. člena ZUN). Odločbe o dovolitvi priglasenih del so po ZUN do uveljavitve zakona o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31. 12. 1994 opravljali organi občin (Uradni list RS, št. 29/95 in nasl. - v nadaljevanju: ZPDF), izdajali za urejanje prostora pristojni občinski upravni organi, po uveljavitvi ZPDF pa je pristojnost prešla na upravne enote.

7. Za izdajo lokacijskega dovoljenja je v določenih primerih potrebno soglasje pristojnega organa oziroma organizacije, ki je predpisano z zakonom (osma alineja drugega odstavka 55. člena in 56. člen ZUN). Prigrasitev del pomeni v primerjavi z lokacijskim dovoljenjem poenostavljen postopek za izdajo upravnega dovoljenja za poseg v prostor. Za prigrasitev ZUN ne predvideva takšnih soglasij, saj gre za manjše posege. Vendar so lahko v nekaterih primerih tudi tu potrebna soglasja, če je tako predvideno s posebnimi predpisi (na primer o spomeniškem varstvu, o ureditvi cestnega prometa in podobno). Kadar so z zakonom ali drugim predpisom, izdanim na njegovi podlagi, za posege v prostor predvidena soglasja, so hkrati predvideni tudi okviri za takšno soglasje: kdo ga izda, kakšni so razlogi za njegovo izdajo, kakšni pogoji morajo biti izpolnjeni za izdajo oziroma zavrnitev soglasja, kakšne okoliščine upošteva pristojen organ pri odločanju in podobno.

8. V drugem odstavku 51. člena ZUN so navedena vprašanja, ki jih občina lahko uredi s svojimi predpisi, po katerih za graditev pomožnih objektov ni potrebno lokacijsko dovoljenje. Možnost, da občina kot pogoj za izdajo odločbe o dovolitvi priglasenih del predpiše še njeno dodatno soglasje oziroma poprejšnje mnenje, z ZUN ni predvidena. Takšne možnosti za občino tudi smiselno ni mogoče izpeljati niti iz navedenih pooblastil (na primer da občina določi namen objektov) niti iz celovitega položaja in funkcij občin v sistemu urejanja naselij. V prvem odstavku 62. člena ZUN je taksativno navedena vsebina popolne vloge za prigrasitev del. Ta vsebuje opis nameravane graditve ali zemljišča, na katerem naj bi stal objekt, kopijo katastrskega načrta z vrisanim predvidenim objektom ter dokazilo o razpolaganju z zemljiščem, na katerem naj bi objekt stal. Iz navedenega sledi, da izpodbijano soglasje občine ni sestavina popolne vloge za prigrasitev del. Zato določbe odloka, ki zahtevajo od investitorja še druge priloge k vlogi, kakršno je izpodbijano soglasje občine, niso v skladu z 62. členom ZUN.

9. Glede na navedeno so izpodbijane določbe odloka v neskladju z ZUN, zato jih je ustavno sodišče razveljavilo (1. točka izreka).

10. Navedbe župana v odgovoru na pobudo, da je pobudnik gradil sporni objekt brez ustreznega dovoljenja in da torej ta objekt pomeni nedopusten poseg v prostor, na presojo izpodbijanih določb odloka ne morejo vplivati, saj gre za oceno splošnega predpisa in ne za oceno ravnanja posameznika.

11. Pobudnikov pooblaščenec je zahteval povračilo stroškov zastopanja po odvetniški tarifi z zamudnimi obrestmi od izdaje odločbe. Po prvem odstavku 34. člena ZUstS v postopku pred ustavnim sodiščem nosi vsak udeleženec svoje stroške, če ustavno sodišče ne odloči drugače. Za takšno drugačno odločitev bi morali obstajati posebni razlogi, ki pa jih pobudnikov pooblaščenec ne navaja. Zato je ustavno sodišče ta predlog zavrnilo in odločilo, da nosi pobudnik sam svoje stroške tega postopka (2. točka izreka).

C)

12. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi tretjega odstavka 45. člena ZUstS v sestavi: predsednik Franc Testen ter sodnice in sodniki dr. Janez Čebulj, dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, dr. Lojze Ude in dr. Dragica Wedam-Lukič. Odločbo je sprejelo s sedmimi glasovi proti dvema. Proti sta glasovala sodnika Ribičič in Ude, ki sta dala odklonilni ločeni mnenji.

Št. U-I-101/99-7
Ljubljana, dne 10. maja 2001.

Predsednik
Franc Testen l. r.

OBČINE**KOBARID****2453. Sklep o cenah za vzdrževanje pokopališča**

Na podlagi 18. člena statuta Občine Kobarid (Uradni list RS, št. 8/00) je Občinski svet občine Kobarid na 28. redni seji dne 25. 4. 2001 sprejel naslednji

S K L E P**I**

Cene vzdrževanja pokopališča v Kobaridu znašajo:

SIT

- enojni grob 5.580
- dvojni grob 7.380
- trojni grob 8.395
- otroški grob 2.680

Cene ne vključujejo DDV.

II

Cene začnejo veljati z dnem potrditve na Občinskem svetu občine Kobarid in se uporabljajo za leto 2001.

III

Ta sklep se objavi v Uradnem listu RS.

Št. 352-6/00

Kobarid, dne 25. aprila 2001.

Župan
Občine Kobarid

Pavel Gregorčič, inž. I. r.

2454. Sklep o ekonomskih cenah za vrtce

Na podlagi 18. člena statuta Občine Kobarid (Uradni list RS, št. 8/00) je Občinski svet občine Kobarid na 28. redni seji dne 25. 4. 2001 sprejel naslednji

S K L E P**I**

Ekonomske cene veljajo od 1. 6. 2001 dalje in so izračunane na 12 mesecev ter znašajo:

SIT

- celodnevni 53.056
- jasli - celodnevni program 48.716
- jasli - poldnevni program 41.645
- 3-4-urni program 61.989
- poldnevni program (s kosilom) 53.649
- poldnevni program (brez kosila) 23.529

II

Ekonomska cena ne vključuje regresa za letni dopust, jubilejnih nagrad, amortizacije, investicijskega vzdrževanja

in se upoštevajo izpisi otrok v poletnih mesecih. Ti stroški se v proračunu predvidijo posebej.

Št. 640-6/99

Kobarid, dne 25. aprila 2001.

Župan
Občine Kobarid
Pavel Gregorčič, inž. I. r.

2455. Sklep o javnem dobrem

Na podlagi 18. člena statuta Občine Kobarid (Uradni list RS, št. 8/00) je Občinski svet občine Kobarid na 28. redni seji dne 25. 4. 2001 sprejel naslednji

S K L E P**I**

Iz javnega dobra se izvzame del parcele št. 2704 k.o. Drežnica v približni izmeri 60 m².

II

Ta sklep začne veljati z dnem objave v Uradnem listu RS.

Št. 465-4/00

Kobarid, dne 25. aprila 2001.

Župan
Občine Kobarid
Pavel Gregorčič, inž. I. r.

KRANJ**2456. Odlok o oprostitvi plačevanja komunalne takse**

Na podlagi 5. člena zakona o komunalnih taksah (Uradni list SRS, št. 29/65, 5/68, Uradni list SFRJ, št. 1/69, Uradni list SRS, št. 7/70, 51/71, 7/72 in Uradni list RS, št. 18/91, 57/99) in 18. člena statuta Mestne občine Kranj (Uradni list RS, št. 43/95, 33/96) je Svet mestne občine Kranj na 24. seji dne 16. 5. 2001 sprejel

O D L O K**o oprostitvi plačevanja komunalne takse****1. člen**

S tem odlokom se predpisuje oprostitev plačevanja komunalne takse za uporabo javnih pločnikov in javnih površin pred poslovnimi prostori za opravljanje gostinske dejavnosti na teh površinah, za območje starega mestnega jedra Kranja.

2. člen

Površino javnih pločnikov in javnih površin pred poslovnimi prostori za opravljanje gostinske dejavnosti na teh površinah, za območje starega mestnega jedra Kranja, je potrebno nazorno označiti v skladu z grafično prilogo, ki jo vsebuje dovoljenje za postavitev gostinskega vrta.

3. člen

Oprostitev plačevanja komunalne takse se določa za obdobje koledarskega leta 2001.

4. člen

Oprostitev se nanaša na uporabo javnih pločnikov in javnih površin pred poslovnimi prostori za opravljanje gostinske dejavnosti na teh površinah do površine 40 m² za posamezni poslovni prostor. Za uporabo javnih pločnikov in javnih površin pred poslovnimi prostori za opravljanje gostinske dejavnosti na teh površinah, ki presegajo površino 40 m², se komunalna taksa plača v skladu z odlokom o komunalnih taksah v Mestni občini Kranj (Uradni list RS, št. 35/00).

Do oprostitve ni upravičen taksni zavezanec, ki nima poravnanih vseh obveznosti do Mestne občine Kranj iz naslova zaračunanih komunalnih taks v Mestni občini Kranj.

5. člen

Območje starega mestnega jedra Kranja na podlagi določil odloka o razglasitvi starega mestnega jedra Kranja za kulturni in zgodovinski spomenik (Uradni vestnik Gorenjske, št. 19/83), omejujeta reki Sava in Kokra, nato Ljubljanska cesta, Koroška cesta, Maistrov trg, Na skali in Kokrški breg.

Območje starega mestnega jedra Kranja obsega: Cankarjevo ulico, Glavni trg, Jahačev prehod, Jenkovo ulico, Kokrški breg (do mosta čez reko Kokro), Koroško cesto (samo hišno številko 1), Ljubljansko cesto (od mosta čez reko Savo do Koroške ceste), Maistrov trg, Na skali, Poštno ulico, Prešernovo ulico, Reginčevo ulico, Savsko cesto (med mostoma čez reko Savo in reko Kokro, od hišne številke 2 do hišne številke 20a), Sejmišče, Tavčarjevo ulico, Tomšičevo ulico, Trubarjev trg in Vodopivčevo ulico.

6. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se za koledarsko leto 2001.

Št. 874/01-43/01

Kranj, dne 16. maja 2001.

Župan

Mestne občine Kranj

Mohor Bogataj, univ. dipl. org. l. r.

2457. Sprememba pravilnika o oddajanju poslovnih prostorov v najem

Na podlagi 18., 78. in 98. člena statuta Mestne občine Kranj (Uradni list RS, št. 43/95) je Svet mestne občine Kranj na 24. seji dne 16. 5. 2001 sprejel

**SPREMEMBO PRAVILNIKA
o oddajanju poslovnih prostorov v najem**

1. člen

V pravilniku o oddajanju poslovnih prostorov v najem se spremeni priloga št. 1, tako da se glasi:

Priloga št. 1

Lokacije, na katerih se nahajajo poslovni prostori, so naslednje:

Lokacija 1

1. Koroška cesta
2. Slovenski trg
3. Stritarjeva ulica
4. Bleiweisova ulica
5. Zupančičeva ulica

Lokacija 2

1. Cesta 1. maja
2. Gubčeva ulica
3. Kidričeva ulica
4. Šorlijeva ulica
5. Ulica Janka Puclja
6. Gosposvetska ulica
7. Cesta Staneta Žagarja
8. Ulica Nikole Tesla

Lokacija 3

1. Delavska cesta
2. Oldhamska cesta
3. Partizanska cesta
4. Sejmišče
5. Savska cesta
6. Gasilska ulica
7. Škrlovec
8. Planina
9. Ulica Tuga Vidmarja
10. Vodopivčevo ulica
11. Gasilska ulica
12. Reginčeva ulica
13. Gorenjesavska cesta
14. Cankarjeva ulica
15. Glavni trg
16. Poštna ulica
17. Prešernova ulica
18. Maistrov trg
19. Tavčarjeva ulica
20. Pot na kolodvor
21. Tomšičeva ulica
22. Trubarjev trg

V primeru, da kakšen objekt ni naveden, komisija v razpisu smiselno določi lokacijo glede na ta objekt.

2. člen

Spremeni se priloga št. 2, tako da se glasi:

Priloga št. 2

Po namembnosti se poslovni prostori razvrstijo v naslednje skupine:

Skupina A:

- banke,
- denarni zavodi, zavarovalnice, borzne hiše,
- finančni servis, marketing in informacijski servisi,
- fine obrti plemenitih kovin,
- intelektualne storitve (advokati, notarji),
- agencijski posli,
- gostinski lokali, hoteli, igralnice,
- državni organi,
- profitne zdravstvene dejavnosti (samoplačniške),

– servisi za osebno porabo in investicije (agencije, svetovanje, inženiring, ekonomske in propagandne storitve, storitve.

Skupina B:

- trgovina z živili,
- trgovina z neživili,
- pisarniške dejavnosti,
- tiskarstvo, založništvo, fotokopiranje,
- živilske obrti,
- storitve infrastrukturnih sistemov,
- turistične in prevoznike dejavnosti,
- terciarne dejavnosti: komisionarske, posredniške dejavnosti,
- profitne izobraževalne dejavnosti.

Skupina C:

- proizvodne dejavnosti,
- osebne storitve,
- storitvene in obrtne delavnice,
- servisne delavnice,
- fotoateljaji,
- specializirane trgovine osnovne oskrbe na drobno,
- skladiščenja,
- garaže in parkirišča.

Skupina D:

- javne svetovalne službe,
- izobraževanje in raziskovalne dejavnosti,
- kulturne, umetniške, izobraževalne, športne in podobne dejavnosti,
- varovanje kulturnih dobrin,
- zdravstveno in socialno varstvo ter varstvo mladine,
- razstavniki saloni,
- politične stranke,
- krajevne skupnosti,
- društva in humanitarne organizacije.

Če se v poslovnem prostoru opravlja več dejavnosti, se pri oblikovanju najemnine upošteva dejavnost, ki spada v višjo skupino. O razvrstitvi poslovnega prostora v skupino dejavnosti odloča komisija.

3. člen

Ta sprememba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 556/01-46/10

Kranj, dne 16. maja 2001.

Župan

Mestne občine Kranj

Mohor Bogataj, univ. dipl. org. l. r.

LJUTOMER

2458. Sklep o javni razgrnitvi osnutka odloka o spremembah odloka o zazidalnem načrtu stanovanjske cone S-3 v Ljutomeru

Na podlagi 39. in 43. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85, 29/86, 43/89 in Uradni list RS, št. 26/90, 18/93, 47/93, 71/93, 44/97) ter 29. člena statuta Občine Ljutomer (Uradni list RS, št. 62/99, 20/01) izdaja župan Občine Ljutomer

S K L E P

o javni razgrnitvi osnutka odloka o spremembah odloka o zazidalnem načrtu stanovanjske cone S-3 v Ljutomeru

1. člen

Javno se razgrne osnutek odloka o spremembah odloka o zazidalnem načrtu stanovanjske cone S-3 v Ljutomeru, ki ga je izdelal PGP Ljutomer – enota za projektiranje in urbanizem – Oddelek za urbanizem Maribor pod št. 150/79 februarja 1981 (Uradne objave Pomurja, št. 20/80).

2. člen

Javna razgrnitev traja 30 dni od objave v Uradnem listu RS. Občani in organizacije lahko podajo pisne pripombe, mnenja in druge pripombe na Oddelek za GJS, varstvo okolja in urejanje prostora Občine Ljutomer in KS Ljutomer. Javna razgrnitev se izvede na sedežu Občine Ljutomer, Vrazova 1, Ljutomer.

V času javne razgrnitve mora Občina Ljutomer, v sodelovanju s krajevno skupnostjo organizirati javno obravnavo.

3. člen

Po izteku javne razgrnitve mora Svet krajevne skupnosti Ljutomer v petnajstih dneh oblikovati svoje stališče in ga skupaj z drugimi pripombami in predlogi dostaviti županu Občine Ljutomer, ki poskrbi za preučitev teh pripomb in jih predloži Občinskemu svetu občine Ljutomer.

4. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št. 350-01-5/01

Ljutomer, dne 23. maja 2001.

Župan

Občine Ljutomer

Jožef Špindler, inž. kmet. l. r.

NOVO MESTO

2459. Program priprave Ureditvenega načrta "Pod topom" na Drski v Novem mestu

Na podlagi 20. člena Statuta Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 47/99) in na podlagi 34. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list RS, št. 18/84, 37/85, 29/86, 18/93, 47/93, 71/93 in 44/97) je Občinski svet Mestne občine Novo mesto na 23. seji dne 25. 1. 2001 sprejel

**PROGRAM PRIPRAVE
Ureditvenega načrta "Pod topom" na Drski v Novem mestu**

1. člen

(Izhodišča za pripravo ureditvenega načrta)

V prostorskih sestavinah planskih aktov Mestne občine Novo mesto so zemljišča, ki se bodo urejala z ureditvenim načrtom, stavbna zemljišča.

Prostorsko izvedbeni akt, ki določa prostorske pogoje za predvideno ureditveno območje, je Odlok o prostorsko-

ureditvenih pogojih za Novo mesto (izven mestnega jedra) in predmestna središča s spremembami in dopolnitvami (Uradni list RS, št. 7/92, 32/93, 22/95, 37/95, 41/95, 35/97, 40/98, 38/99, 60/99 in 96/00). Večji del območja urejanja spada v ureditveno območje "III/05" - Ul. Slavka Gruma, ki določa ohranitev kvalitete današnje rabe prostora (npr. kmetijsko proizvodnjo) do sprejetja prostorsko-reditvenega načrta. Del območja urejanja spada v ureditveno območje "III/J1" - Šegova ulica, v kateri je predvideno bivanje in osnovna preskrba prebivalcev (trgovina na drobno, osebne storitve). Predpisan tip zgradb na tem območju so stanovanja v bloku. Meja med obema območjema je prehodna oziroma ni fiksno definirana.

V zazidalnem načrtu Mrzla dolina iz leta 1984 je bila na obravnavanem območju predvidena izgradnja večstanovanjskega objekta. Območje je bilo obravnavano tudi kot potencialna lokacija osnovne šole.

Ker je lokacija izredno dostopna in središčna v odnosu na naselje Drska z 2.600 gospodinjstvi oziroma 6.400 prebivalci, katera ima značaj izrazito spalnega naselja s pomanjkljivo opremljenostjo z oskrbnimi in storitvenimi dejavnostmi, se območje nameni za izgradnjo oskrbnega centra z notranjim (pokritim) trgom. Poleg osnovne trgovske ponudbe mešanega blaga so predvidene še poštna, bančna, gostinska in druge storitve, prodaja oblačil in obutve. Varovano območje zgodovinskega spomenika "Top" se vključi v sklop zelenih površin. Posebna pozornost se nameni urejanju tekočega in mirujočega prometa, tako za oskrbni center kot za stanovalce Šegove ulice od št. 4 do 10 ter paviljonske objekte. Stanovanjska hiša Drska 15 s pripadajočim zemljiščem se glede na interese lastnika vključi v ureditveni načrt v obstoječem stanju ali se predvidi drugačne ureditve.

2. člen

(Priprava ureditvenega načrta)

1. Območje urejanja in obseg priprave ureditvenega načrta

V območje urejanja z ureditvenim načrtom bodo vključena naslednja zemljišča:

- nepozidano območje na zemljiških parc. št. 1053/1, 1053/5 in 1056, vse k.o. Šmihel pri Novem mestu, katerih lastnik je MONM,
- pozidano zemljišče parc. št. 1054,5 in nepozidano zemljišče parc. št. 1054/3, obe k.o. Šmihel pri Novem mestu, katere lastnik je individualna oseba,
- varovano območje zgodovinskega spomenika "Top" na zemljišču parc. št. 1053/1, k.o. Šmihel pri Novem mestu, ki je evidentirano v obveznih izhodiščih prostorskih sestavin planskih aktov RS pod številko EŠD 8708,
- funkcionalno zemljišče večstanovanjskih in paviljonskih objektov Šegova ulica od št. 4 (4/a) do 10,
- Območje zelenice, parkirnih prostorov na vogalu med Ulico Slavka Gruma in ulice Brod do trgovine "Dolenjka".

Ureditveni načrt se pripravi v vsebini, kot je predpisana z Zakonom o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85 in 29/86 ter Uradni list RS, št. 26/90, 18/93, 47/93, 71/93 in 44/97) - v nadaljevanju: UUNDP in s podzakonskim navodilom o vsebini potrebnih strokovnih podlag in o vsebini prostorskoizvedbenih aktov (Uradni list SRS, št. 14/85).

2. Predhodno pripravljene strokovne podlage

Predhodno pripravljene strokovne podlage in veljavna planska in urbanistična dokumentacija, ki se jih mora upoštevati pri pripravi ureditvenega načrta, so:

- prostorske sestavine dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana MONM s spremembami in dopolnitvami;

- Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnin kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Občini Novo mesto;

- Odlok o prostorsko-reditvenih pogojih za Novo mesto (izven mestnega jedra in predmestna središča) s spremembami in dopolnitvami;

- podatki o obstoječih infrastrukturnih vodih in napravah;

- podatki o naravnih lastnostih prostora;

- drugi elementi obdelave (veljavne urbanistične rešitve sosednjih območij, prometne rešitve...);

- vse predhodne študije o vplivu dejavnosti na širšo okolico.

3. Posebne strokovne podlage

V skladu z ZUNDP in s podzakonskim navodilom o vsebini posebnih strokovnih podlag in o vsebini prostorskoizvedbenih aktov (Uradni list SRS, št. 14/85) se za pridobitev najustreznejših rešitev za izdelavo ureditvenega načrta izvede vabljeni, društveni, enostopenjski, programski, urbanistično-arhitekturni natečaj, ki ga organizira Mestna občina Novo mesto v sodelovanju z Društvom arhitektov Dolenjske in Bele krajine.

4. Organi in organizacije, ki morajo podati predhodne pogoje in mnenja za pripravo osnutka ureditvenega načrta ter soglasja k dopolnjenemu osnutku ureditvenega načrta:

- Mestna občina Novo mesto, Sekretariat za okolje,

prostor in komunalne zadeve,

- Krajevna skupnost Drska,

- ZVNKD Novo mesto za področje varstva kulturne dediščine,

- JP Komunala Novo mesto (vodovod, kanalizacija, odpadki, plinovod),

- JP Elektro, PE Elektro Novo mesto,

- Telekom Slovenije, PE Novo mesto,

- BOMA, Novo mesto, d.o.o., za področje kableske televizije,

- Ministrstvo za zdravstvo, Zdravstveni inšpektorat RS, Enota Novo mesto,

- Ministrstvo za obrambo, Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, Izpostava Novo mesto,

- Ministrstvo za obrambo, Uprava za obrambo Novo mesto.

Če se v postopku priprave posebnih strokovnih podlag za ureditveni načrt ugotovi, da je potrebno pridobiti predhodna mnenja, pogoje in soglasja tudi drugih organov, ki niso zgoraj navedeni, se le-ta pridobe v postopku.

Pred pričetkom priprave UN morajo organi in organizacije iz te točke na zahtevo MONM oziroma izdelovalca UN podati v zvezi s predvidenimi prostorskimi ureditvami usmeritve, zahteve in omejitve (pogoje), ki jih izdelovalec upošteva pri pripravi posebnih strokovnih podlag oziroma pri pripravi osnutka UN. Organi in organizacije morajo v skladu s 35. členom ZUNDP podati svoje pogoje in soglasja v 30 dneh od zahteve. V fazi priprave predloga UN s soglasjem potrdijo upoštevanje predhodnih pogojev in usmeritev. Če v predpisanem roku ne podajo pogojev, se šteje, da jih nimajo oziroma da z rešitvami v UN soglašajo.

5. Vsebina ureditvenega načrta:

Ureditveni načrt se pripravi kot smiselni izveček sestavin iz 28., 29. in 31. člena ZUNDP.

OSNUTEK:

a) tekstualni del:

- obrazložitev prostorskih pogojev za realizacijo planskih odločitev;

- opis območja urejanja in obodne meje;

- seznam parcel, ki se nahajajo znotraj meje ureditvenega območja in lastnikov zemljišč;

- opis prostorskih rešitev po posameznih območjih;

– rešitve in pogoji v zvezi z infrastrukturnimi objekti in napravami;

– zasnova ureditev zelenih in prometnih površin;

– rešitve v zvezi z zaščito pred naravnimi in drugimi nesrečami;

– etape izvajanja ureditvenega načrta in tolerance;

– pogoji pristojnih organov in organizacij;

– osnutek odloka.

b) grafični del:

– prikazi iz prostorskih sestavin občinskega dolgoročnega in srednjeročnega plana za obravnavano območje;

– topografska karta s prikazom območja urejanja z UN v širšem merilu 1:5000;

– katastrski načrt v merilu 1:1000;

– katastrski načrt z vrisano mejo urejanja v merilu 1:1000;

– geodetski topografski načrt z mejo območja urejanja v merilu 1:500;

– ureditvena situacija območja v merilu 1:500;

– ureditve po posameznih področjih (varovanje in urejanje naravne in kulturne dediščine, zelene površine, parkirne površine ...);

– idejne rešitve komunalnih in energetskih ureditev in ureditev s področja prometa in zvez ter drugih objektov in naprav s področja gospodarjenja javnih služb v merilu 1:500;

– idejne rešitve prestavitve, rušitev in prilagoditev obstoječih objektov in naprav v merilu 1:500;

– karakteristični prečni in vzdolžni profili objektov, cest, parkirišč in zelenih površin.

PREDLOG:

Po sprejetju stališč do pripomb in predlogov se v skladu s pripombami izdela dopolnjeni osnutek oziroma predlog UN, ki mora vsebovati še vsa predpisana soglasja, tehnične elemente za zakoličevanje objektov in gradbenih parcel ter pogoje za določitev funkcionalnih zemljišč k objektom. Ustrezno tekstualnemu delu se dopolni tudi grafični del.

3. člen

(Terminski plan in postopek sprejemanja UN)

Posebne strokovne podlage za UN: 30 dni po podpisu z izdelovalcem

Osnutek UN: 30 dni po potrjeni varianti možne pozidave in zunanje ureditve

Stališča do pripomb: 15 dni po prejemu pripomb iz javne razgrnitve

Predlog UN: 30 dni po sprejetju stališč do pripomb

Končno gradivo: 15 dni po sprejetju UN na občinskem svetu.

V terminski plan ni všteto pridobivanje mnenj in soglasij, katerih posamezni rok je 30 dni po določilih ZUP.

Pred podpisom pogodbe z izdelovalcem dokumenta je potrebno razjasniti vse sporne zadeve v zvezi z lastništvom zemljišč. Preveriti je potrebno tudi druge interese v prostoru (parkirne površine med paviljonskimi objekti in večstanovanjskimi objekti v Šegovi ulici od št. 4 do 10) ter druge interese lokalne skupnosti.

S pripravo posebnih strokovnih podlag za ureditveni načrt se prične po podpisu pogodbe z izdelovalcem.

Osnutek UN se izdela na podlagi posebnih strokovnih podlag in programske zasnove.

Ko občinska strokovna služba, pristojna za urejanje prostora, ugotovi, da vsebuje osnutek UN vse predpisane sestavine v programu priprave, predlaga županu, da se osnutek javno razgme.

Župan Mestne občine Novo mesto sprejme sklep o enomesečni javni razgrnitvi osnutka UN; sklep o javni razgrnitvi se objavi v Uradnem listu RS.

Javna razgrnitev se izvede na sedežu Mestne občine Novo mesto in v prostorih Krajevne skupnosti Drska za 30 dni od dneva objave sklepa o javni razgrnitvi iz prejšnjega odstavka.

V času javne razgrnitve se organizira javna obravnava v prostorih Mestne občine Novo mesto.

Občani, organi in organizacije, krajevna skupnost ter drugi zainteresirani ali prizadeti lahko v času javne razgrnitve podajo pisne ali ustne pripombe na predloženi osnutek UN.

V času javne razgrnitve se osnutek UN posreduje v obravnavo na Občinski svet Mestne občine Novo mesto.

Po končani javni razgrnitvi župan Mestne občine Novo mesto zavzame stališča do pripomb in predlogov iz javne razgrnitve in zadolži pristojno službo za pripravo dopolnjene osnutka oziroma predloga UN.

Župan Mestne občine Novo mesto posreduje predlog UN s poročilom o pripombah iz javne razgrnitve občinskemu svetu v obravnavo in mu predlaga sprejem UN z odlokom.

Odlok se objavi v Uradnem listu RS.

4. člen

5.

Naročnik in investitor ureditvenega načrta je Mestna občina Novo mesto.

Stroški ureditvenega načrta bodo vključeni v ceno zemljišča ob prodaji zainteresiranemu kupcu na osnovi javnega razpisa.

Izdelovalec ureditvenega načrta bo izbran na osnovi Zakona o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 24/97), pri čemer bo imel ob konkurenčni ponudbi prednost izdelovalec najprimernejšega predloga ureditve iz natečaja.

Koordinator pri izdelavi UN je Sekretariat za okolje, prostor in komunalne zadeve Mestne občine Novo mesto, Oddelek za prostorsko planiranje.

6. člen

Program priprave se objavi v Uradnem listu RS in začne veljati z dnem sprejema na Občinskem svetu Mestne občine Novo mesto.

Št. 350-05-1/2001-1200

Novo mesto, dne 25. januarja 2001.

Podžupan

Mestne občine Novo mesto

Marjan Somrak l. r.

2460. Program priprave sprememb in dopolnitev Odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za Novo mesto (izven mestnega jedra) in predmestna središča

Na podlagi 20. člena Statuta Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 47/99) in na podlagi 43. člena Zakona o urejanju prostora in drugih posegov v prostor (Uradni list RS, št. 18/84, 37/85, 29/86, 18/93, 47/93, 71/93 in 44/97) je Občinski svet Mestne občine Novo mesto na 26. seji dne 26. 4. 2001 sprejel

**PROGRAM PRIPRAVE
sprememb in dopolnitev Odloka o
prostorsko ureditvenih pogojih za Novo mesto
(izven mestnega jedra) in predmestna središča**

1. člen

(Izhodišča za pripravo sprememb in dopolnitev Odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za Novo mesto (izven mestnega jedra) in predmestna središča)

Spremembe in dopolnitve Odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za Novo mesto (izven mestnega jedra) in predmestna središča (Uradni list RS, št. 7/92, 32/93, 22/95, 37/95, 41/95, 35/97, 40/98, 38/99, 60/99 in 96/00 – v nadaljnjem besedilu: PUP) temeljijo na specifični problematiki reševanja posameznih morfoloških območij, kjer so dovoljeni ali blokirani različni posegi v prostor; odvisno od strokovnih videnj, poselitvenih vzorcev in potreb po posegih v letu 1991, ob pripravi PUP. V tem času je prišlo do reafirmacije civilnega prava, lastninska pravica postaja klasična pravica, omejena samo s svojo ekonomsko, socialno in ekološko funkcijo, vzpostavlja pa se tudi trg nepremičnin. V letu 1999 je bil sprejet Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 11/99), po katerem lahko občine predlagajo predloge za širitve naselij šele, ko so racionalno zgoščene in racionalizirane stavbne površine za gradnjo znotraj ureditvenih območij naselij. Drugi vzrok za predloženi program priprave so zakonsko opredeljeni pogoji za določitev funkcionalnih zemljišč in vpis v zemljiško knjigo na območjih, ki so urejena s prostorsko izvedbenimi akti.

Odpravljanje takšnih pomanjklivosti PUP omogoča revitalizacijo določenega morfološkega območja in hkrati ne povzroča omejitev za posege na sosednjih območjih ter ne prehaja obstoječih meja pozidave.

2. člen

(Območja urejanja in opis predvidenih sprememb in dopolnitev PUP)

3. III/D4 – Brod
4. III/J1 – Šegova ulica
5. VIII/N3 – Ločna
6. "II/N1" – Vznožje Recljevega hriba
7. III/J2 – Ulica Slavka Gruma
8. V/H8 – Cesta brigad
9. VII/H1 – Koštialova ulica, Lamutova ulica
10. VII/G2 – Labod
11. IX/C3 – Velika Bučna vas
12. IX/I14 – Velika Bučna vas
13. XI/C3 – Obcestni del – Z
14. XI/I1 – Kuzarjev kal
15. IX/I2 – Avbar.

3. člen

(Vsebina sprememb in dopolnitev PUP)

Spremembe in dopolnitve PUP se nanašajo na grafični in na tekstualni del odloka.

4. člen

(Terminski plan in postopek izdelave ter sprejemanja sprememb in dopolnitev PUP)

– Ko za prostor pristojna občinska strokovna služba ugotovi, da osnutek dopolnitve odloka vsebuje vse sestavine, predpisane s programom priprave, predlaga županu, da osnutek javno razgrne.

– Župan Mestne občine Novo mesto sprejme sklep o enomesečni javni razgrnitvi osnutka dopolnitve odloka; sklep o javni razgrnitvi se objavi v Dolenjskem listu.

– Javna razgrnitev se izvede na sedežu Mestne občine Novo mesto za 30 dni od dneva objave javne razgrnitve iz prejšnje alinee.

– V času javne razgrnitve se organizira javna obravnava na sedežu Mestne občine Novo mesto.

– Občani, organi in organizacije, krajevne skupnosti ter drugi zainteresirani oziroma prizadeti lahko podajo pismene pripombe v času trajanja javne razgrnitve osnutka odloka.

– V času javne razgrnitve se osnutek odloka posreduje v obravnavo Občinskemu svetu Mestne občine Novo mesto.

– Po končani javni razgrnitvi župan Mestne občine Novo mesto zavzame stališče do pripomb in predlogov, podanih v času trajanja javne razgrnitve in zadalži pristojno službo za pripravo predloga.

– Župan Mestne občine Novo mesto posreduje dopolnjenega osnutek odloka s poročilom o pripombah iz javne razgrnitve občinskemu svetu v obravnavo in mu predlaga sprejem dopolnjenega osnutka z odlokom.

– Odlok se objavi v Uradnem listu RS.

5. člen

(Soglasodajalci)

Organi in organizacije, ki morajo podati predhodne pogoje in mnenja za pripravo osnutka odloka ter soglasja k dopolnjenemu osnutku odloka:

1. Direkcija RS za ceste, Izpostava Novo mesto,
2. Ministrstvo za zdravstvo, Zdravstveni inšpektorat RS, Območna enota Novo mesto,
3. Javno podjetje Komunala Novo mesto,
4. Telekom Slovenije PE Novo mesto,
5. Elektro Ljubljana PE Elektro Novo mesto,
6. Mestna občina Novo mesto, Sekretariat za okolje, prostor in komunalne zadeve,
7. BOMA, d.o.o., Novo mesto,
8. Slovenske železnice,
9. ZVNKD Novo mesto; za področje varstva kulturne dediščine,
10. ZVNKD Novo mesto; za področje varstva naravne dediščine,
11. Krajevne skupnosti Drska, Mestne njive, Ločna-Mačkovec, Bučna vas, Žabja vas in Prečna.

Če se v postopku priprave spremembe in dopolnitve odloka ugotovi, da je potrebno pridobiti predhodna mnenja in pogoje ter soglasja drugih organov, ki niso naštetih v prejšnjem odstavku, se le-ta pridobe v postopku.

Pred pričetkom priprave spremembe in dopolnitve odloka morajo organi in organizacije iz te točke na zahtevo izdelovalca spremembe in dopolnitve odloka podati v zvezi s predvidenimi prostorskimi ureditvenimi usmeritve, zahteve in omejitve (pogoje), ki jih izdelovalec upošteva pri izdelavi osnutka spremembe in dopolnitve odloka. Organi in organizacije morajo v skladu s 35. členom ZUNDP podati svoje pogoje in soglasja v 30 dneh od zahteve. V fazi priprave predloga sprememb in dopolnitev odloka s soglasjem potrdijo upoštevanje predhodnih pogojev in usmeritev. Če v predpisanem roku ne podajo pogojev, se šteje, da jih nimajo oziroma, da z rešitvami v dopolnjenem osnutku odloka soglašajo.

6. člen

(Organizacije priprave sprememb in dopolnitev odloka)

Naročnik in investitor postopka izvedbe spremembe in dopolnitve odloka o PUP za Novo mesto (izven mestnega jedra) in predmestna središča je Mestna občina Novo mesto.

7. člen

(Začetek veljavnosti)

Ta program priprave se objavi v Uradnem listu RS in začne veljati z dnem sprejema na Občinskem svetu Mestne občine Novo mesto.

Št. 350-03-19/2000-1200

Novo mesto, dne 26. aprila 2001.

Podžupan

Mestne občine Novo mesto

Marjan Somrak l. r.

**2461. Program priprave sprememb in dopolnitev
Odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za Novo mesto
(izven mestnega jedra) in predmestna
središča (2001/1)**

Na podlagi 20. člena Statuta Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 47/99) in na podlagi 43. člena Zakona o urejanju prostora in drugih posegov v prostor (Uradni list RS, št. 18/84, 37/85, 29/86, 18/93, 47/93, 71/93 in 44/97) je Občinski svet Mestne občine Novo mesto na 26. seji dne 26. 4. 2001 sprejel

**PROGRAMA PRIPRAVE
sprememb in dopolnitev Odloka o
prostorsko ureditvenih pogojih za Novo mesto
(izven mestnega jedra) in predmestna središča
(2001/1)**

1. člen

(Izhodišča za pripravo sprememb in dopolnitev Odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za Novo mesto (izven mestnega jedra) in predmestna središča)

Odlok o prostorsko ureditvenih pogojih za Novo mesto (izven mestnega jedra) in predmestna središča (Uradni list RS, št. 7/92, 32/93, 22/95, 37/95, 41/95, 35/97, 40/98, 38/99, 60/99 in 96/00), (v nadaljnjem besedilu: PUP), je bil sprejet leta 1992 na temelju takratne namenske rabe prostora na območju, ki ga PUP obravnava oziroma v skladu s takratnimi prostorskimi sestavinami dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana občine. Ob spremembi namenske rabe v okviru Urbanistične zasnove Novega mesta in razveljavitvi nekaterih prostorskoizvedbenih aktov, je potrebno spremeniti tudi pogoje PUP na območjih novih stavbnih zemljišč in na območjih prostorskoizvedbenih aktov, ki so v glavnem že realizirani. Za realizacijo sprememb in dopolnitev PUP je potrebno v ta namen izdelati oziroma dodelati strokovne podlage, katere bodo osnova za obravnavo in sprejemanje dokumenta ter druge, z zakonom predpisane sestavine.

Če se v postopku izdelave strokovnih podlag in izdelave osnutka izkaže, da so potrebne tudi druge spremembe in dopolnitve PUP, se te vključijo v osnutek.

2. člen

(Območja urejanja in opis predvidenih sprememb in dopolnitev PUP)

Območje urejanja s PUP se razširi na tista območja, za katera se v strokovnih podlagah ugotovi, da skupaj z obstoječim območjem tvorijo funkcionalno povezano celoto. Na celotnem območju urejanja ostanejo v veljavi določila prostorsko izvedbenih aktov, razen tistih, ki bodo razveljavljeni.

S spremembami in dopolnitvami PUP se, tako kot pri temeljnem PUP, določijo:

merila in pogoji za posege:

- na gradbenih parcelah, v osnovni stavbni fond, funkcionaliranje ter postavitve začasnih objektov,
- v javnem mestnem prostoru ter v javnih infrastrukturnih sistemih,
- na kmetijskih, gozdnih površinah ter območjih površinskih voda ter

merila in pogoji:

- za varovanje okolja (varovanje zraka, voda, sestave zemljišč, površinske rasti in visoke vegetacije ter varstvo pred hrupom) ter kmetijskih površin,
- za funkcioniranje stavbnih parcel z možnimi oblikami vsebin ter komunalno urejanje,
- za urbanistično in arhitekturno oblikovanje stavbnih in drugih objektov ter površin - velikost funkcionalnega zemljišča, lego objektov, dograjevanje in prenavljanje obstoječih stavb, vzdrževalna dela,
- urejanje prometa,
- komunalno, energetska in telekomunikacijsko opremljanje,
- za varovanje in razvoj naravne in kulturne dediščine,
- za požarno varnost,
- za posege z vidika obrambe,
- za izboljšanje bivalnega in delovnega okolja,
- za etapnost izvedbe posegov.

Merila in pogoji opredeljujejo tudi obseg, način, vsebino in vrsto posegov v prostor ter so konceptualno nadaljevanje določil obstoječega PUP ter določil urbanistične zasnove.

3. člen

(Vsebina sprememb in dopolnitev PUP)

Spremembe in dopolnitve PUP se nanašajo na grafični in na tekstualni del PUP na osnovi strokovnih podlag.

4. člen

(Terminski plan in postopek izdelave ter sprejemanja sprememb in dopolnitev PUP)

- Na osnovi Zakona o javnih naročilih in Pravilnika o oddaji javnih naročil male vrednosti se izbere izdelovalca strokovnih podlag ter sprememb in dopolnitev PUP (strokovne podlage se izdelajo za tista vsebinska in geografska območja, katera niso dovolj obdelana v strokovnih podlagah urbanistične zasnove).

- Ko za prostor pristojna občinska strokovna služba ugotovi, da osnutek odloka vsebuje vse sestavine, predpisane s programom priprave, predlaga županu, da posreduje osnutek v obravnavo in sprejem občinskemu svetu.

- Župan Mestne občine Novo mesto sprejme sklep o enomesečni javni razgrnitvi osnutka sprememb in dopolnitev odloka; javna razgrnitev se objavi v Dolenjskem listu in v krajevnih skupnostih na krajevno običajen način.

- Javna razgrnitev se izvede na sedežih Mestne občine Novo mesto in v tangiranih krajevnih skupnosti na krajevno običajen način za 30 dni od dneva objave javne razgrnitve.

- V času javne razgrnitve se organizirajo javne obravnave na sedežih tangiranih krajevnih skupnosti.

- Občani, organi in organizacije, krajevne skupnosti ter drugi zainteresirani oziroma prizadeti lahko podajo pisne ali ustne pripombe v času trajanja javne razgrnitve osnutka odloka.

- Po končani javni razgrnitvi župan Mestne občine Novo mesto zavzame stališče do pripomb in predlogov, podanih v času trajanja javne razgrnitve, o tem obvesti odbor za okolje in prostor občinskega sveta ter zadošči pristojno službo za pripravo dopolnjenega osnutka.

– Izdelovalec pripravi na osnovi sklepa občinskega sveta ter stališč do pripomb in predlogov dopolnjeni osnutek sprememb in dopolnitev odloka ter pridobi soglasja.

– Župan Mestne občine Novo mesto posreduje predlog dopolnjenega osnutka odloka občinskemu svetu v obravnavo in mu predlaga sprejem dopolnjenega osnutka z odlokom.

– Odlok se objavi v Uradnem listu RS ter končno gradi vo posreduje pristojni upravni enoti ter pristojni urbanistični inšpekcijski službi.

5. člen

(Soglasodajalci)

Organi in organizacije, ki morajo podati predhodne pogoje in mnenja za pripravo osnutka odloka ter soglasja k dopolnjenemu osnutku odloka:

1. Direkcija RS za ceste, Izpostava Novo mesto,
2. Slovenske železnice,
3. Ministrstvo za zdravstvo, Zdravstveni inšpektorat RS, Območna enota Novo mesto,
4. Ministrstva za obrambo, Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, Enota Novo mesto,
5. Ministrstvo za obrambo, Uprava za obrambo Novo mesto,
6. Javno podjetje Komunala Novo mesto,
7. Telekom Slovenije, PE Novo mesto,
8. Elektro Ljubljana, PE Elektro Novo mesto,
9. Geoplin d.o.o., Ljubljana,
10. Mestna občina Novo mesto, Sekretariat za okolje, prostor in komunalne zadeve,
11. BOMA, d.o.o., Novo mesto,
12. Ministrstvo za okolje in prostor, Uprava RS za varstvo narave, Izpostava Novo mesto,
13. ZVNKD Novo mesto; za področje varstva kulturne dediščine,
14. ZVNKD Novo mesto; za področje varstva naravne dediščine,
15. Tangirane krajevne skupnosti.

Če v postopku priprave spremembe in dopolnitve PUP ugotovi, da je potrebno pridobiti predhodna mnenja in pogoje ter soglasja drugih organov, ki niso naštetih v prejšnjem odstavku, se le-ta pridobe v postopku.

Ob pričetku priprave sprememb in dopolnitev odloka morajo organi in organizacije iz te točke na zahtevo mestne občine podati v zvezi s predvidenimi prostorskimi ureditvenimi usmeritve, zahteve in omejitve (pogoje), ki jih izdelovalec upošteva pri izdelavi osnutka sprememb in dopolnitev odloka. Organi in organizacije morajo v skladu s 35. členom Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor podati svoje pogoje in soglasja v 30 dneh od zahteve. V fazi priprave predloga spremembe in dopolnitve odloka s soglasjem potrdijo upoštevanje predhodnih pogojev in usmeritev. Če v predpisanem roku ne podajo pogojev, se šteje, da jih nimajo oziroma, da z rešitvami v osnutkih odloka soglašajo.

6. člen

(Organizacije priprave in dopolnitve odloka)

Naročnik in investitor postopka izvedbe spremembe in dopolnitve Odloka o PUP za Novo mesto (izven mestnega jedra) in predmestna središča je Mestna občina Novo mesto.

Koordinator izvedbe je Sekretariat za okolje, prostor in komunalne zadeve Mestne občine Novo mesto, Oddelek za prostorsko planiranje.

Izdelovalec dopolnitve bo izbran na osnovi določil Zakona o javnih naročilih in Pravilnika o oddaji naročil male vrednosti.

7. člen

(Začetek veljavnosti)

Ta program priprave se objavi v Uradnem listu RS in začne veljati z dnem sprejema na Občinskem svetu Mestne občine Novo mesto.

Št. 350-03-2/2001-1200

Novo mesto, dne 26. aprila 2001.

Podžupan
Mestne občine Novo mesto
Marjan Somrak l. r.

2462. Program priprave sprememb in dopolnitev Odloka o Ureditvenem načrtu Šmarjeta

Na podlagi 20. člena Statuta Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 47/99) in na podlagi 43. člena Zakona o urejanju prostora in drugih posegov v prostor (Uradni list RS, št. 18/84, 37/85, 29/86, 18/93, 47/93, 71/93 in 44/97) je Občinski svet Mestne občine Novo mesto na 23. seji dne 25. 1. 2001 sprejel

PROGRAM PRIPRAVE sprememb in dopolnitev Odloka o Ureditvenem načrtu Šmarjeta

1. člen

(Izhodišča za pripravo sprememb in dopolnitev Odloka o ureditvenem načrtu Šmarjeta)

V prostorskih sestavinah planskih aktov Mestne občine Novo mesto je zemljišče, ki se bo urejalo, stavbno zemljišče. Prostorskoizvedbeni akt, ki ureja območje, je Ureditveni načrt Šmarjeta (UN 106/92, URL RS 14/96 in URL RS 35/96-popravek). Območje je razdeljeno na več ureditvenih enot (A, B, C, D1, D2, D3, D4, D5, D6, D7, E1 in E2).

Ureditvena enota E2 obsega kompleks obstoječih proizvodnih prostorov Plastoform, d. o. o., in predvideno obrtno cono. Vzrok za predlagano spremembo in dopolnitev Odloka o ureditvenem načrtu Šmarjeta je pomanjkanje proizvodnih površin za potrebe podjetja Plastoform, d. o. o. S spremembo oziroma dopolnitvijo določenih členov bi Plastoform lahko prišel ob tem, da razpolaga z nepozidanim stavbnim zemljiščem, do novih proizvodnih površin.

2. člen

(Območja urejanja in opis predvidenih sprememb in dopolnitev Odloka o ureditvenem načrtu Šmarjeta)

Območje urejanja je ureditvena enota E2 znotraj kompleksa ureditvenega načrta Šmarjeta (UN 106/92). Zaradi želje po dodatnih proizvodnih prostorih – širitev objekta severno od obstoječe proizvodne hale je potrebna ustrezna sprememba in dopolnitev Odloka o ureditvenem načrtu Šmarjeta, in sicer:

– severna meja ureditvene enote E2 se premakne na linijo severne meje parc. št. 1921/5 od regionalne ceste do vzhodne meje parc. št. 2351/1, v območje, ki je v prostorskih sestavinah družbenega plana Mestne občine Novo mesto že opredeljeno kot stavbno zemljišče;

– v Odloku o ureditvenem načrtu Šmarjeta se omejitve, ki med ostalim govorijo o možnosti dograditve objektov do 30% površine obstoječih objektov, za območje E2 vključno z območjem podjetja Plastoform, zmanjšajo v obsegu strokovnih podlag oziroma soglasij pristojnih organov in organizacij.

3. člen

(Vsebina sprememb in dopolnitev Odloka o ureditvenem načrtu Šmarjeta)

1. Spremembe in dopolnitve Odloka o ureditvenem načrtu Šmarjeta bodo usklajene z ZUNDPP.

2. Sprememba meje ureditvene enote E2 se nanaša na grafični del UN, tekstualni del pa se spreminja v 6. členu.

3. Če se bo po izdelavi strokovnih podlag ugotovilo, da so potrebne tudi druge spremembe, se bodo te vnesle v odlok.

4. člen

(Terminski plan in postopek izdelave ter sprejemanja sprememb in dopolnitev Odloka o ureditvenem načrtu Šmarjeta)

– Ko za prostor pristojna občinska strokovna služba ugotovi, da osnutek spremembe in dopolnitve odloka vsebuje vse sestavine, predpisane s programom priprave, predlaga županu, da osnutek javno razgrne.

– Župan Mestne občine Novo mesto sprejme sklep o enomesečni javni razgrnitvi osnutka dopolnitve odloka; sklep o javni razgrnitvi se objavi v Uradnem listu RS.

– Javna razgrnitev se izvede na sedežih Mestne občine Novo mesto in Krajevne skupnosti Šmarjeta za 30 dni od dneva objave sklepa o javni razgrnitvi iz prejšnje alineje.

– V času javne razgrnitve se organizira javna obravnava v Krajevni skupnosti Šmarjeta.

– Občani, organi in organizacije, krajevna skupnost ter drugi zainteresirani oziroma prizadeti lahko podajo pisne pripombe v času trajanja javne razgrnitve osnutka odloka.

– V času javne razgrnitve se osnutek dopolnjenega odloka posreduje v obravnavo Občinskemu svetu Mestne občine Novo mesto.

– Po končani javni razgrnitvi župan Mestne občine Novo mesto zavzame stališče do pripomb in predlogov, podanih v času trajanja javne razgrnitve in zadalži pristojno službo za pripravo predloga.

– Župan Mestne občine Novo mesto posreduje predlog dopolnjenega odloka s poročilom o pripombah z javne razgrnitve občinskemu svetu v obravnavo in mu predlaga sprejem dopolnjenega odloka z odlokom.

– Odlok se objavi v Uradnem listu RS.

5. člen

(Soglasodajalci)

Organi in organizacije, ki morajo podati predhodne pogoje in mnenja za pripravo osnutka odloka ter soglasja k dopolnjenem osnutku odloka:

1. Direkcija RS za ceste, Izpostava Novo mesto,

2. Ministrstvo za zdravstvo, Zdravstveni inšpektorat RS, Območna enota Novo mesto,

3. Ministrstvo za obrambo, Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, Izpostava Novo mesto,

4. Javno podjetje Komunala Novo mesto,

5. Telekom Slovenije, PE Novo mesto,

6. Elektro Ljubljana, PE Elektro Novo mesto,

1. Mestna občina Novo mesto, Sekretariat za okolje, prostor in komunalne zadeve,

2. Krajevna skupnost Šmarjeta,

3. Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine – za področje kulturne dediščine.

Če se v postopku priprave spremembe in dopolnitve odloka ugotovi, da je potrebno pridobiti predhodna mnenja in pogoje ter soglasja organov in organizacij, ki niso naštet v prejšnjem odstavku, se le-ta pridobijo v postopku.

Pred začetkom priprave spremembe in dopolnitve odloka morajo organi in organizacije iz te točke na zahtevo izdelovalca spremembe in dopolnitve odloka podati v zvezi s

predvidenimi prostorskimi ureditvami usmeritve, zahteve in omejitve (pogoje), ki jih izdelovalec upošteva pri izdelavi osnutka spremembe in dopolnitve odloka. Organi in organizacije morajo v skladu s 35. členom ZUNDPP podati svoje pogoje in soglasja v 30 dneh od zahteve. V fazi priprave predloga spremembe in dopolnitve odloka s soglasjem potrdijo upoštevanje predhodnih pogojev in usmeritev. Če v predpisanem roku ne podajo pogojev, se šteje, da jih nimajo oziroma da z rešitvami v odloku soglašajo.

6. člen

(Organizacija priprave in dopolnitve UN)

Naročnik in investitor postopka izvedbe spremembe in dopolnitve Odloka o ureditvenem načrtu Šmarjeta je podjetje Plastoform, d. o. o.

Izdelovalec spremembe in dopolnitve Odloka o UN Šmarjeta se določi na predlog investitorja in v soglasju z občinsko službo, pristojno za urejanje prostora.

Koordinator pri izdelavi naloge je Sekretariat za okolje, prostor in komunalne zadeve pri Mestni občini Novo mesto – Oddelek za prostorsko planiranje.

7. člen

(Začetek veljavnosti)

Ta program priprave se objavi v Uradnem listu RS in začne veljati z dnem, ko ga sprejme Občinski svet Mestne občine Novo mesto.

Št. 012-23/1996-1200

Novo mesto, dne 25. januarja 2001.

Podžupan
Mestne občine Novo mesto
Marjan Somrak l. r.

PREVALJE**2463. Odlok o grbu, zastavi in prazniku Občine Prevalje**

Na podlagi 10. in 29. člena zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 6/94 – odl. US, 45/94 – odl. US, 57/94, 14/95, 20/95 – odl. US, 63/95 – obvezna razlaga, 9/96 – odl. US, 39/96 – odl. US, 44/96 – odl. US, 26/97, 70/97, 10/98, 68/98 – odl. US, 74/98, 59/99 – odl. US, 70/00, 100/00 – sklep US) ter 6. in 16. člena statuta Občine Prevalje (Uradni list RS, št. 15/99) je Občinski svet občine Prevalje na seji dne 28. 11. 2000, 21. 12. 2000, 2. 4. 2001 in 7. 5. 2001 sprejel

O D L O K**o grbu, zastavi in prazniku Občine Prevalje****I. SPLOŠNE DOLOČBE****1. člen**

Ta odlok določa grb, zastavo in ideogram Občine Prevalje (v nadaljevanju: simboli), ki predstavljajo istovetnostne simbole Občine Prevalje in označujejo pripadnost lokalni skupnosti. S tem odlokom se določa tudi občinski praznik.

Simbole je dovoljeno uporabljati v skladu z določbami tega odloka tako, da ne škoduje ugledu in dostojanstvu Občine Prevalje.

2. člen

Izvirniki istovetnostnih simbolov se hranijo v arhivu Občine Prevalje.

3. člen

Simboli so avtorsko zavarovani pred nedovoljenimi posegi v njihovo slikovno vsebino in videz po ustanovi oziroma osebi, ki je simbole ustvarila.

Simbolov ni dovoljeno avtorsko zavarovati po drugih osebah, prav tako jih ni dovoljeno zavarovati ali uporabljati kot znamko, model ali vzorec za označevanje blaga in storitev.

4. člen

Za pravilno uporabo simbolov in pravilno izvajanje tega odloka je odgovoren tajnik občine, ki daje potrebna pojasnila, sprejema vloge za uporabo simbolov, izdaja odločbe o uporabi simbolov, vodi evidenco izdanih odločb ter organizira izvajanje drugih strokovno-administrativnih opravil.

5. člen

Vlogi za izdajo dovoljenja za uporabo simbolov mora biti priložena ustrezna dokumentacija s tehničnimi podatki in namenom uporabe. Tehnična dokumentacija mora vsebovati ime in naslov uporabnika, opis tehnike (ofset tisk, sitotisk, reliefni tisk, perorisba ali druge vrste tiska, suha tehnika, vezenje, rezbarjenje, fotografija ipd.) in naklado. Če gre za uporabo simbolov na prireditvi, mora prosilec v vlogi opredeliti idejno in vsebinsko namembnost prireditve, način uporabe simbolov vključno s tehničnimi podatki.

6. člen

V odločbi, s katero se dovoljuje uporaba simbolov, se določijo pogoji, s katerimi se dovoljuje uporaba, omejuje uporaba samo za določen namen ali določi rok, do katerega je uporaba dovoljena. Izdano dovoljenje lahko izdajatelj odločbe prekliče, če ugotovi, da uporabnik ne upošteva pogojev, navedenih v odločbi, če ne skrbi za primeren videz simbolov, ali če s svojim ravnanjem škoduje ugledu občine.

O pritožbi zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena odloča župan občine.

7. člen

Gospodarske družbe, zavodi, društva, ustanove in druge pravne osebe ter samostojni podjetniki, ki imajo sedež v Občini Prevalje lahko zaprosijo, da se jim dovoli uporaba simbolov oziroma njihovih atributov v okviru njihove dejavnosti in to:

- v njihovi firmi ali imenu
- v njihovem zaščitnem znaku (tisk in aplikacije na raznovrstnih osnovah, samostojni bedži, našitki na oblačilih)
- v obliki brošur ali spominkov
- v tiskanih izvedbah za kulturne, prosvetne ter ekonomsko-propagandne namene v sredstvih javnega obveščanja.

O primernosti, trajanju uporabe ter o drugih pogojih uporabe simbolov odloča Občina Prevalje z odločbo.

II. GRB OBČINE

8. člen

Opis grba, splošno:

Na modrem ščitu so vertikalno razmeščeni atributi: tri zlato-rumene peterolistne krone in srebrna valovnica s tremi polnimi vali, ki razmejujejo vrhno in srednjo krono.

Predstavitev grba – blazon:

Grb Občine Prevalje je upodobljen na ščitu poznogot-skega stila, sanitske oblike. Na vrhu modrega ščita je zlato-rumena peterolistna krona. Srebrna valovnica s tremi polnimi vali razpolavlja prostor med vrhno in srednjo krono. Vrh srednjega vala sovпада z navidezno simetralo ščita in razpolovnice ščita po višini. Srednja krona je umeščena na navidezno razpolovnico ščita po višini. Vse tri krone so enake velikosti.

Zlati trak, ki ga nosi ščit na svojih zunanjih robovih, služi le kot grbovni okras.

V grbu se uporabljajo po barvni lestvici naslednje barve: modra, bela, zlata:

modra – RAL 5023 (okensko modra)

bela – RAL 9002 (bela)

zlata – RAL 1024 (oker rumena).

Upodobitev grba v izrisu, črno-belem odtisu, v pečatni grafiki, v heraldični šrafuri in v barvah so sestavni del tega odloka.

9. člen

Grb občine se uporablja:

1. v štampiljkah, v žigu in pečatu ter v ostalih oznakah organov Občine Prevalje,

2. v prostorih in na poslopju sedeža občine, na svečanih sejah občinskega sveta, na listinah, vabilih, čestitkah, vizitkah in podobnih uradnih izkazih, ki jih za službene namene uporablja župan občine (grb z grbovnim okrasjem se uporablja ob svečanih priložnostih),

3. na plaketah in drugih priznanjih občine se uporablja skupaj z grbovnim okrasjem,

4. v drugih primerih pod pogoji tega odloka.

10. člen

Grb občine se lahko uporablja:

1. ob mednarodnih, državnih in medobčinskih srečanjih, športnih, kulturnih in drugih tekmovanjih, humanitarnih in drugih prireditvah in javnih shodih, na katerih se občina predstavlja oziroma katerih se udeležuje, v skladu s pravili in običaji takih shodov,

2. na neprometnih oznakah, ki označujejo območje občine,

3. v drugih primerih, če uporaba grba ni v nasprotju s tem odlokom.

11. člen

Ko se grb uporablja poleg drugega grba, mora biti gledano od spredaj, vselej na levi strani. Izjemoma sme biti na desni strani grba druge slovenske občine ali tuje države ali občine, kadar se ta grb uporablja ob uradnem obisku predstavnika druge slovenske občine ali tuje države ali občine.

Ko se grb uporablja skupaj z drugima grboma oziroma znakoma, mora biti na sredini.

Ko se grb uporablja z več drugimi grbi oziroma znaki, je:

1. v sredini kroga – kadar so grbi oziroma znaki razvrščeni v krog,

2. v sredini polkroga – kadar so grbi oziroma znaki razvrščeni v polkrog,

3. na čelu kolone – kadar so grbi oziroma znaki razvrščeni v koloni,

4. na prvem mestu, oziroma, gledano od spredaj, na levi strani – kadar so grbi oziroma znaki razvrščeni v vrsto,

5. na čelu skupine – kadar so grbi oziroma znaki razvrščeni v skupine.

Ko se grb uporablja skupaj z grbom Republike Slovenije, se uporablja po določilih zakona o grbu, zastavi in himni Republike Slovenije ter o slovenski narodni zastavi (Uradni list RS, št. 67/94, v nadaljevanju: zakon).

12. člen

Grba ni dovoljeno uporabljati, če je poškodovan ali po zunanosti neprimeren za uporabo. Grba ni dovoljeno uporabljati v nasprotju z javnim redom tako, da se krni ugled Občine Prevalje.

III. ZASTAVA OBČINE

13. člen

Splošno:

Zastava Občine Prevalje je zlato-rumene in modre barve. Peterolistna zlato-rumena krona je pripeta na vrh zastave po celotni širini le-te.

Opis:

Zastava Občine Prevalje je pravokotne oblike, razmerje višine "V" proti dolžini "L" je 1,00: 2,41 oziroma ena proti dve celi in enainštirideset stotin (diagonala pod kotom $22,5^\circ = 1/2 \times 45^\circ$) s tem, da je njena ruta razdeljena vertikalno na dva, po višini enaka, po dolžini pa neenaka, isto-barvna dela.

Spodnje polje je modre barve, katerega dolžina na pram višini je v razmerju 100: 191. Višina polja je istovetna višini rute zastave. V zgornjem delu je proti vrhu zastave pripeta peterolistna zlato-rumena krona (atribut) na modri podlagi tako, da znaša razdalja vrha zastave do ležišča krone natanko eno polovico ($V/2$) višine rute zastave. Dno krone je umeščeno vzporedno z višino rute zastave. Modra podlaga je v obliki štirih enakokrakih trikotnikov v razmerju $V: L = 6:10$. Atribut izpolnjuje celotno višino zastave in je širok enainštirideset stotin ($41/100$) iste višine.

Na zastavi se uporabita po barvni lestvici naslednji barvi: modra in zlata:

modra – RAL 5023 (okensko modra)

zlata – RAL 1024 (oker rumena).

Upodobitev zastave v konstrukciji, izrisu, črno-belem odtisu in v barvah je sestavni del tega odloka.

14. člen

Zastava je stalno izobešena na poslopju sedeža občine.

Zastavo se izobesi:

1. ob prazniku Občine Prevalje,
2. ob jubilejih, komemoracijah, pomembnejših kulturnih in športnih prireditvah občinskega pomena,
3. ob obisku uradnih delegacij mednarodnih in domačih organizacij in lokalnih skupnosti,
4. ob drugih podobnih priložnostih.

V primerih, navedenih v drugem odstavku tega člena, se zastava izobesi na poslopih, javnih zgradbah oziroma mestih, kjer je prireditev.

Župan občine lahko odredi, da se zastave občine izobesi tudi na drugih zgradbah, zlasti ob slavnostni seji občinskega sveta, prazniku občine, slovesni ali kulturni prireditvi pomembni za občino, ali kadar predstavniki občine sprejmejo uradne obiske.

Zastava občine se izobesi tudi v času sklepanja zakon-skih zvez v prostorih, kjer se sklepajo zakonske zveze.

V primeru žalovanja se zastava izobesi na pol droga.

Zastava se lahko izobesi tudi ob državnih praznikih skupaj z zastavo Republike Slovenije na način, ki ga določa zakon.

15. člen

Zastave se izobesijo v času praznikov in prireditev navedenih v 14. členu odloka in se odstranijo najkasneje 24 ur za tem, ko je prenehal razlog, zaradi katerega so bile izobešene.

16. člen

Ko je zastava Občine Prevalje izobešena poleg kakšne druge zastave, mora biti, gledano od spredaj, vselej na levi strani, izjemoma sme biti na desni strani zastave druge slovenske občine, zastave tuje države ali občine, kadar je ta zastava izobešena ob uradnem obisku predstavnika druge občine oziroma države.

Ko je zastava izobešena skupaj z dvema ali več zastavami na prekrizanih drogovi, mora biti, gledano od spredaj, drog z zastavo Občine Prevalje postavljen pred drogovi teh zastav.

Ko je zastava izobešena skupaj z drugima dvema zastavama, mora biti zastava Občine Prevalje v sredini.

Ko je zastava Občine Prevalje izobešena z več drugimi zastavami, je zastava Občine Prevalje:

1. ko so zastave razvrščene v krogu – v sredini kroga,
2. ko so zastave razvrščene v polkrogu – v sredini polkroga,
3. ko so zastave razvrščene v koloni – na čelu kolone,
4. ko so zastave razvrščene po vrsti – na prvem mestu oziroma gledano od spredaj, na levi strani,
5. ko so zastave razvrščene v skupini – na čelu skupine.

Določbe o izobešanju veljajo le za izobešanje zastav na območju Občine Prevalje.

Ko se zastava Občine Prevalje izobesi skupaj z zastavo Republike Slovenije, veljajo za način izobešanja določbe zakona.

17. člen

Horizontalna zastava je tista, ki ima na vodoravno položeni zastavini ruti vertikalni atribut na levi strani.

Horizontalno zastavo izobešamo na vertikalni drog oziroma na njegovo sidrno vrv. Drogo je lahko tudi nagnjen, vendar kot med drogom in ravnino ne sme biti manjši kot 45 kotnih stopinj.

Vertikalna oblika občinske zastave je tista, kjer je atribut – krona v naravnem položaju glede na grb.

18. člen

Zastave ni dovoljeno uporabljati, če je poškodovana, obledelih barv, strgana, zmečkana ali umazana ter na način, ki je v nasprotju z javnim redom, ali tako, da krni ugled Občine Prevalje.

IV. IDEOGRAM OBČINE

19. člen

Splošno:

Ideogram Občine Prevalje je peterolistna zlato-rumena krona na modri podlagi, zasukan za kot devetdeset stopinj (90) glede na zastavo.

Opis:

Ideogram je pravokotne oblike, razmerje višine "V" proti dolžini "L" je 2,41: 1,00 oziroma dve celi in enainštirideset stotin proti ena (diagonala med kotoma $22,5^\circ = 1/2 \times 45^\circ$ s

tem, da je njena ploskev razdeljena vertikalno na devet (9) trikotnikov, od katerih sta spodnji in zgornji polovična glede na ostalih sedem (7) v obliki zadrge. Enakokraki trikotniki so sestavljeni v razmerju V: L = 6: 10.

Ideogram je sestavljen iz dveh delov, od katerih je levi sestavljen iz štirih (4) modrih enakokrakih trikotnikov, ki se vpenjajo v desni del, katerega sestavljajo v sredini trije (3) celoviti enakokraki trikotniki zlato-rumene barve ter na vrhu in na dnu po ena polovica enakokrakega trikotnika.

Za ideogram se uporabljata po barvni lestvici naslednji barvi: modra in zlata:

modra – RAL 5023 (okensko modra)

zlata – RAL 1024 (oker rumena).

Upodobitev ideograma v konstrukciji, izrisu, črno-belem odtisu in barvah je sestavni del tega odloka.

20. člen

Ideogram občine se uporablja:

1. na stavbnem pohištvu na in v poslopju sedeža občine
2. na označevalnih tablah na in v poslopju sedeža občine
3. na oglasnih in označevalnih neprometnih tablah na območju Občine Prevalje
4. na listinah, vabilih, čestitkah, publikacijah, vizitkah in drugih listinah (na plaketah in drugih priznanjih občine se uporablja skupaj z grbom in grbovnim okrasjem)
5. v drugih primerih, pod pogoji tega odloka.

21. člen

Navpični ideogram je tisti, kjer ima na vodoravno položeni ploskvi ideograma atribut – krona vrhe svojih petih listov na levi strani nanizane navpično in izražajo nenaravni položaj simbola krone v grbu. Navpični položaj je naravni položaj ideograma in se ga uporablja skladno za napisom "Občina Prevalje".

Vodoravni ideogram je tisti, kjer ima na navpično položeni ploskvi ideograma atribut – krona vrhe svojih petih listov na zgornji strani nanizane vodoravno in izražajo naravni položaj simbola krone v grbu.

22. člen

Za ideogram ne veljajo določila 5., 6. in 7. člena tega odloka in ga lahko uporabljajo le organi občine in občinska uprava za svoje potrebe.

V. OBČINSKI PRAZNIK

23. člen

Občina Prevalje praznuje svoj občinski praznik 26. junija. Na ta dan je bila leta 1991 na Holmcu izobešena slovenska zastava, kot znak samostojne Republike Slovenije.

VI. NADZOR

24. člen

Izvajanje določb tega odloka nadzoruje tajnik občine oziroma od župana pooblaščen strokovni delavec občinske uprave.

VII. KAZENSKE DOLOČBE

25. člen

Z denarno kaznijo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali posameznik v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti, ki:

1. uporablja simbole v nasprotju s tem odlokom,
2. uporablja simbole brez dovoljenja,
3. uporablja simbole, ki so poškodovani ali po zunanjosti neprimerni za uporabo,
4. uporablja simbole v nasprotju s tem odlokom ali tako, da krni ugled Občine Prevalje.

Z denarno kaznijo 50.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z denarno kaznijo 30.000 tolarjev se kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

VIII. KONČNI DOLOČBI

26. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

27. člen

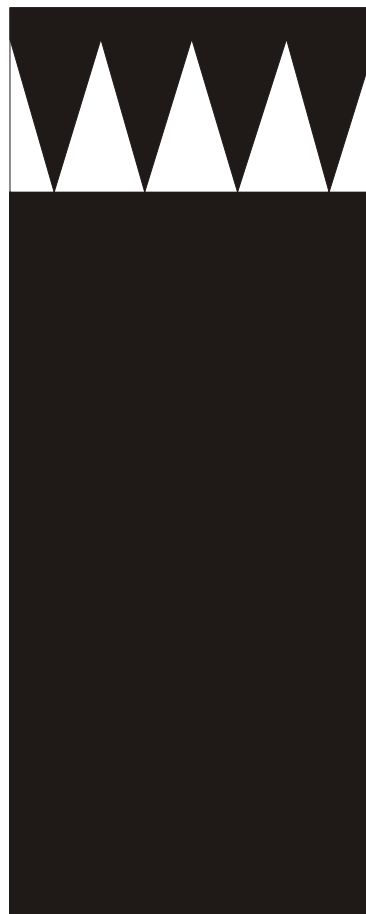
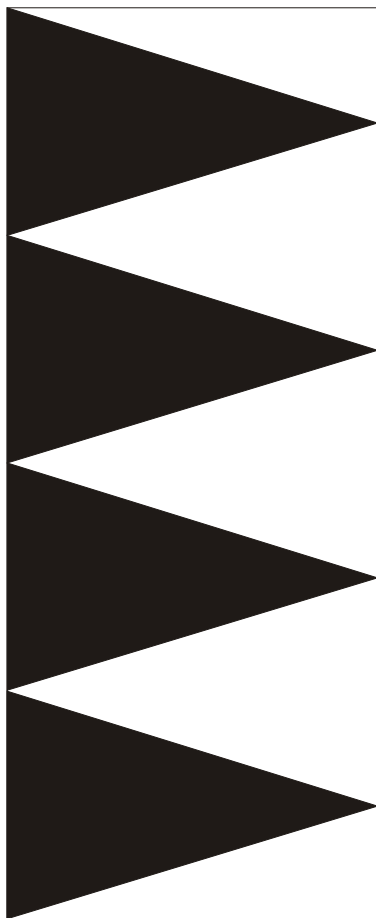
Z dnem, ko začne veljati ta odlok preneha na območju Občine Prevalje veljati odlok o grbu in zastavi Občine Ravne-Prevalje (Uradni list RS, št. 51/95).

Št. 032-01-1/99-1

Prevalje, dne 7. maja 2001.

Župan
Občine Prevalje
dr. Matic Tasič l. r.

PUCONCI

2464. Odlok o javnem komunalnem podjetju Püngrad, d.o.o.

Na podlagi 25. in 28. člena zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93), 408. člena zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 30/93), 16., 86., 89., 90. in 91. člena statuta Občine Puconci (Uradni list RS, št. 35/99), 3. člena odloka o gospodarskih javnih službah (Občan občine Puconci, št. 4/97) je Občinski svet občine Puconci na 24. seji dne 19. 4. 2001 sprejel

O D L O K **o javnem komunalnem podjetju Püngrad d.o.o.**

I. SPLOŠNI DOLOČBI

1. člen

S tem odlokom se določa dejavnost, sestava, financiranje in poslovanje družbe javnega komunalnega podjetja Püngrad d.o.o., (v nadaljnjem besedilu: družba), katerega ustanovitelj je Občina Puconci (v nadaljnjem besedilu: družbenik).

2. člen

Javno komunalno podjetje Püngrad d.o.o. je registrirano pri Okrožnem sodišču v Murski Soboti s sklepom Srg 1999/01315 z dne 31. 1. 2000 pod št. reg. vl. 1/02437/00.

II. FIRMA IN SEDEŽ

3. člen

Firma družbe je: Püngrad, javno komunalno podjetje d.o.o.

Skrajšana firma družbe je: Püngrad, javno podjetje d.o.o.
Sedež družbe je: Bodonci 7, 9265 Bodonci.

4. člen

Družba ima pečat pravokotne oblike z naslednjo vsebino:
PÜNGRAD
JAVNO KOMUNALNO PODJETJE d.o.o.
Bodonci 7, 9265 Bodonci.

III. DEJAVNOST DRUŽBE

5. člen

a) Družba opravlja naslednje dejavnosti:
1. oskrba s pitno vodo,

2. odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih in padavinskih voda,
 3. ravnanje s komunalnimi odpadki,
 4. odlaganje komunalnih odpadkov,
 5. javna snaga in čiščenje javnih površin,
 6. urejanje javnih poti, površin za pešce, zelenih in drugih javnih površin,
 7. pregledovanje, nadzorovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov,
 8. urejanje in vzdrževanje ulic, trgov, poti in cest, ki niso razvrščene med državne ceste,
 9. pregledovanje, nadzorovanje in čiščenje komunalnih naprav,
 10. upravljanje z javnimi objekti in površinami,
 11. upravljanje z javno razsvetljavo v naseljih.
 b) Družba opravlja tudi druge dejavnosti komunalnega značaja:
 1. prevoz blaga v cestnem prometu,
 2. gradnja hidrogradbenih objektov (cevovodov, vodo-
 vodov, kanalizacij),
 3. gradnja drugih objektov - nizkogradnje - rekonstrukcije in popravila,
 4. zaključna in obrtna dela v gradbeništvu,
 5. vzdrževanje in gradnja prometnih objektov,
 6. urejanje pokopališč ter pokopališka in pogrebna dejavnost,
 7. vzdrževanje in upravljanje infrastrukturnih in drugih javnih objektov - tržnic, igrišč, parkirišč, postajališč, sanitarij, kolesarnic ipd.,
 8. oskrba industrijskih porabnikov z vodo naselij s požarno vodo v javni rabi,
 9. krasitev naselij,
 10. plakiranje, obešanje transparentov in zastav,
 11. gradnja objektov nizkih gradenj in športnih objektov ter rušenje objektov in zemeljska dela ter druga gradbena dela,
 12. vzdrževanje športno-rekreacijskih objektov,
 13. sejemska dejavnost in dejavnost tržnic,
 14. postavljanje reklamnih objektov,
 15. deratizacija in dezinfekcija ter zdravstveni nadzor nad pitno vodo iz lokalnih virov,
 16. urejanje prometne signalizacije;
 17. upravljanje gramoznic,
 18. zimska služba,
 19. opravljanje javnega potniškega prometa,
 20. upravljanje in vzdrževanje stanovanj in poslovnih prostorov,
 21. oskrba z zemeljskim plinom in toplotno energijo iz lokalnega omrežja,
 22. izdelava kompletne tehnične in tehnološke dokumentacije za vse vrste visokih in nizkih gradenj.
 Po standardni klasifikaciji dejavnosti se dejavnosti družbe glasijo:

A 01.411 Urejanje in vzdrževanje parkov, vrtov in zelenih športnih površin,
 CB/14.210 Pridobivanje gramoza in peska,
 E/40.200 Oskrba s plinastimi gorivi po plinovodni mreži,
 E/41.000 Zbiranje, čiščenje in distribucija vode,
 F/45.110 Rušenje objektov in zemeljska dela,
 F/45.120 Raziskovalno vrtanje in sondiranje,
 F/45.210 Splošna gradbena dela,
 F/45.220 Postavljanje ostrešij in krovska dela,
 F/45.230 Gradnja cest, železniških prog, letališč in športnih objektov,
 F/45.240 Hidrogradnja in urejanje voda,
 F/45.250 Druga gradbena dela, tudi dela specialnih strok,

F/45.310 Električne inštalacije,
 F/45.320 Izolacijska dela
 F/45.330 Vodovodne, plinske in sanitarne inštalacije,
 F/45.340 Druge inštalacije pri gradnjah,
 F/45.410 Fasaderska in štukaterska dela,
 F/45.420 Vgrajevanje stavbnega in drugega pohištva,
 F/45.430 Oblaganje tal in sten,
 F/45.440 Soboslikarska in steklarska dela,
 F/45.450 Druga zaključna gradbena dela,
 F/45.500 Dajanje strojev in naprav za gradnjo in rušenje v najem, skupaj z upravitelji strojev,
 G/52.488 Trgovina na drobno v drugih specializiranih prodajalnah, d.n.,
 I/60.230 Drug kopenski potniški promet,
 I/60.240 Cestni tovorni promet,
 I/63.110 Prekladanje,
 I/63.210 Druge pomožne dejavnosti v kopenskem prometu,
 K/70.120 Trgovanje z lastnimi nepremičninami,
 K/70.200 Dajanje lastnih nepremičnin v najem,
 K/70.320 Upravljanje z nepremičninami za plačilo ali po pogodbi,
 K/74.201 Geodetsko, geološko, geofizikalno, geokemično in drugo opazovanje, meritve in kartiranje,
 K/74.202 Prostorsko planiranje in urbanistično načrtovanje,
 K/74.203 Arhitekturno in gradbeno projektiranje in z njim povezano tehnično svetovanje,
 K/74.204 Drugo projektiranje in tehnično svetovanje,
 K/74.300 Tehnično preizkušanje in analiziranje,
 K/74.400 Oglaševanje,
 K/74.700 Čiščenje stavb,
 K/74.841 Prirejanje razstav, sejmov in kongresov,
 K/74.843 Druge poslovne dejavnosti, d.n.,
 O/90.001 Zbiranje in odvoz odpadkov,
 O/90.002 Dejavnost deponij, sežiganje in drugi načini odstranjevanja trdih odpadkov,
 O/90.003 Ravnanje s posebnimi odpadki,
 O/90.004 Kanalizacija in delovanje čistilnih naprav,
 O/90.005 Druge dejavnosti javne higiene,
 O/93.030 Pogrebna dejavnost.

Družbenik lahko s sklepom izvzame posamezno dejavnost gospodarskih javnih služb iz javnega podjetja in zagotovi drugo obliko javne službe.

6. člen

Družba je ustanovljena za nedoločen čas.

IV. DRUŽBENIK

7. člen

Edini družbenik družbe je Občina Puconci, Puconci 80. Pravice edinega družbenika izvršuje Občinski svet občine Puconci.

V. OSNOVNI KAPITAL

8. člen

Osnovni kapital javnega podjetja znaša 2,500.000 SIT in je bil v celoti plačan v gotovini.

VI. SESTAVA DRUŽBE**9. člen**

Družbo sestavljajo:

- družbenik,
- nadzorni svet,
- direktor.

Družbenik**10. člen**

Pristojnosti in obveznosti družbenika so:

- določa posebne pogoje za izvajanje dejavnosti ter zagotavljanje in uporabo javnih dobrin,
- odloča o cenah oziroma tarifah za uporabo javnih dobrin,
- potrjuje poslovno-finančni načrt,
- sprejema poslovno poročilo in zaključni račun družbe,
- sprejme statut in statusne spremembe družbe,
- zagotavlja nadzor nad poslovanjem družbe,
- imenuje in razrešuje direktorja in prokurista družbe,
- odloča o povečanju osnovne vloge ob razširitvi poslovanja javnega podjetja,
- odloča o drugih zadevah, za katere tako določata zakon o gospodarskih javnih službah in zakon o gospodarskih družbah in drugi predpisi,
- odloča o drugih zadevah v skladu s tem odlokom, statutom družbe in drugimi predpisi in splošnimi akti.

Družbenik da podjetju v upravljanje sredstva komunalne infrastrukture s katerimi razpolagajo.

Pravice, obveznosti in odgovornosti v zvezi z upravljanjem sredstev komunalne infrastrukture se uredijo s posebno pogodbo.

Nadzorni svet**11. člen**

Nadzorni svet šteje tri člane, od katerih dva člana imenuje družbenik, enega pa imenujejo delavci podjetja v skladu z zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju.

Člani nadzornega sveta izmed sebe izvolijo predsednika in namestnika predsednika.

Člani nadzornega sveta so imenovani za dobo štirih let.

Ista oseba je lahko večkrat zaporedoma imenovana za člana nadzornega sveta.

12. člen

Nadzorni svet nadzoruje vodenje poslov družbe:

- v pritožbah odloča kot organ druge stopnje,
- pregleduje in preverja poslovne knjige in dokumentacijo družbe,
- daje navodila in smernice za delo direktorja družbe,
- nadzira redno in pravočasno sestavljanje letnega računovodskega izkaza,
- spremlja rentabilnost družbe in njegova gospodarska gibanja,
- sprejema delovne načrte in programe ter splošne akte družbe,
- opravlja druge zadeve, ki se nanašajo na poslovanje družbe.

S statutom družbe se podrobneje določijo pristojnosti nadzornega sveta in druga vprašanja, povezana z njegovim delovanjem.

Direktor**13. člen**

Poslovanje in delo javnega podjetja vodi direktor, ki je odgovoren za zakonito delo družbe.

Direktorja imenuje in razrešuje družbenik družbe na podlagi javnega razpisa pod pogoji, na način in po postopku, določenim s statutom javnega podjetja.

Direktorja se imenuje za 4 leta, ista oseba je lahko po poteku mandata ponovno imenovana.

14. člen

Direktor zastopa in predstavlja družbo samostojno, posamično in brez omejitev.

V internem razmerju pa za odločanje o zadevah, ki se nanašajo na obremenitev, prodajo nepremičnin in osnovnih sredstev, najemanja in dajanja posojil, ki presega vrednost določeno s poslovno-finančnim načrtom, mora pridobiti direktor predhodno soglasje družbenika, ki je pogoj za veljavnost posla.

15. člen

Statut družbe opredeli način sklicevanja sej organov družbe in druga vprašanja, pomembna za delovanje organov družbe.

VII. FINANCIRANJE**16. člen**

Viri za financiranje dejavnosti družbe iz »a« točke 5. člena tega odloka so:

- sredstva, ki jih za uporabo javnih dobrin in javnih storitev plačujejo uporabniki (cena storitev, tarifa),
- viri, ki se zagotavljajo v okviru sistema financiranja javne porabe,
- drugi viri, določeni z zakoni ali predpisi občine.

Dejavnosti družbe iz »b« točke 5. člena tega odloka se financirajo s cenami storitev po tržnih načelih.

VIII. PRAVICE, OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI V PRAVNEM PROMETU**17. člen**

Družba je pravna oseba, ki nastopa v pravnem prometu samostojno in brez omejitev v okviru svojih dejavnosti, določenih s tem odlokom.

Družbe sprejema in izvršuje vse pravice in obveznosti v pravnem in poslovnem prometu.

18. člen

Premoženje družbe, razen objektov in naprav, namenjenih izvajanju gospodarskih javnih služb (infrastrukturni objekti in naprave), je v pravnem prometu.

19. člen

Družba odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem, ki je v pravnem prometu.

Družbenik za obveznosti družbe ne odgovarja.

IX. DOBIČEK IN IZGUBA**20. člen**

O razporejanju dobička odloča družbenik v skladu z zakonom.

Morebitno izgubo družbe pokriva družbenik v skladu z zakonom.

S statutom družbe se podrobneje določi način ugotavljanja in pokrivanja izgube ter način ugotavljanja in uporabe dobička.

X. SPLOŠNI AKTI

21. člen

Družbenik javnega podjetja sprejme statut javnega podjetja, v katerem se podrobneje uredi zlasti organizacija in delovanje družbe ter njegovih organov in druga vprašanja.

Nadzorni svet in direktor lahko v okviru svojih pristojnosti sprejemata tudi druge splošne akte.

XI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

22. člen

Občinski svet občine Puconci sprejme statut javnega komunalnega podjetja Püngrad, javno podjetje d.o.o. najpozneje v treh mesecih po uveljavitvi tega odloka.

23. člen

Do imenovanja direktorja po javnem razpisu opravlja funkcijo vršilec dolžnosti direktorja.

24. člen

Z dnem, ko začne veljati ta odlok prenehajo veljati odlok o ustanovitvi javnega komunalnega podjetja Vita d.o.o. (Uradni list RS, št. 83/99, 93/99, 110/99) ter določbe drugih splošnih aktov podjetja, ki so v nasprotju z določbami tega odloka.

25. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 35201-5/99

Puconci, dne 18. maja 2001.

Župan
Občine Puconci
Ludvik Novak l. r.

SEŽANA

2465. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o ureditvenem načrtu za območje UC 9 – Športnorekreacijski center v Sežani

Na podlagi 36., 37., 38. in 39. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85, 29/86 in Uradni list RS, št. 26/90, 18/93, 47/93, 71/93, 44/97), 21. člena navodila o vsebini posebnih strokovnih podlag in vsebini prostorskih izvedbenih aktov (Uradni list SRS, št. 14/85) ter 16. člena statuta Občine Sežana (Uradni list RS, št. 40/99, 68/99 in 3/01) je Občinski svet občine Sežana na seji dne 24. 5. 2001 sprejel

O D L O K

o spremembah in dopolnitvah odloka o ureditvenem načrtu za območje UC 9 – Športnorekreacijski center v Sežani

1. člen

V odloku o ureditvenem načrtu za območje UC 9 – Športnorekreacijski center v Sežani (Uradni list RS, št. 38/98) se spremeni in dopolni odlok in grafični del.

2. člen

Spremembe in dopolnitve ureditvenega načrta iz prejšnjega člena vsebujejo:

Uvod z obrazložitvijo

Odlok

Soglasja

Grafične priloge:

1. Arhitektonska situacija M 1:1000

2. Geodetska zazidalna situacija M 1:1000

3. Predvidena komunalna situacija M 1:1000

4. Prometna situacija M 1:1000

5. Zelene površine M 1:1000

6. Predvidena parcelacija M 1:1000

7. Arhitekturna zasnova prizidave osnovne šole Srečko Kosovel M 1:500

8. Arhitekturna zasnova športne dvorane M 1:500

3. člen

V tretjem poglavju odloka se v 4. členu pod Kare A spremeni prva alineja teksta, in sicer:

– graditev nove športne dvorane za srednjo šolo in prestavitev obstoječega balinišča.

V tretjem poglavju odloka se v 4. členu pod Kare B dopolni tekst z naslednjimi ureditvami:

– urejanje parkirnih površin in dovoza za avtobusni promet z obračališčem,

– zunanja ureditev.

V 9. členu se v poglavju Kanalizacija in meteorne vode na koncu doda odstavek:

V območju predvidene športne dvorane je potrebna prestavitev obstoječih vodov. Na parkirišču športne dvorane je potrebno urediti ponikovalnico, ki bo prevzela meteorne vode Kosovelove in Stjenkove ulice.

Prav tako se v 9. členu, v poglavju Vodovod spremeni drugi odstavek in se glasi:

V območju, predvidenem za izgradnjo nove športne dvorane za srednjo šolo in prestavitev obstoječega balinišča, je instaliran cevovod LTŽ 100 in cevovod 150, katera bo potrebno prestaviti v skladu z bodočo pozidavo.

V 9. členu se spremeni poglavje Elektro omrežje. Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

Zaradi izgradnje nove telovadne hale bo potrebno prestaviti obstoječo TP. Lokacija nove TP je prikazana v predvideni komunalni situaciji.

V 11. členu se spremeni prva alineja prvega odstavka in se glasi:

– prva faza je graditev prizidka k osnovni šoli s pripadajočo prometno in zunanjo ureditvijo, ter gradnja večnamenske športne dvorane s pripadajočo komunalno in prometno ureditvijo.

V tretji alineji se spremeni beseda četrta v besedo tretja.

V 14. členu se črta četrti odstavek, ki se glasi:

Ni dopustno graditi prizidkov.

Dosedanji peti in šesti odstavek postaneta četrti in peti odstavek.

V 15. členu se za četrtim odstavkom doda nov peti odstavek, ki se glasi:

Do ureditve kotlovnice Osnovne šole Srečka Kosovela za ogrevanje na plin, je potrebno ohraniti obstoječe cisterne za kurilno olje.

Peti odstavek postane šesti odstavek.

4. člen

V grafičnem delu odloka se spremeni: Arhitektonsko zazidalna situacija, in sicer na funkcionalni enoti osnovne šole in predvidene športne dvorane ter parkirnih prostorov v osrednjem delu.

Skladno z arhitektonsko situacijo se spremenijo oziroma dopolnijo še karte:

Komunalna situacija
Prometna situacija
Zelene površina
Predlagana parcelacija

5. člen

Z dnem uveljavitve teh sprememb in dopolnitev odloka prenehajo veljati določila členov odloka o ureditvenem načrtu za območje UC 9 – Športnorekreacijski center v Sežani (Uradni list RS, št. 38/98), na katere se nanašajo navedene spremembe in dopolnitve.

6. člen

Te spremembe in dopolnitve odloka začnejo veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 350-03-5/00; 03201-3/01
Sežana, dne 24. maja 2001.

Župan
Občine Sežana
Miroslav Klun l. r.

2466. Sklep o financiranju političnih strank

Na podlagi 26. člena zakona o političnih strankah (Uradni list RS, št. 62/94 in 70/00) in 16. člena statuta Občine Sežana (Uradni list RS, št. 40/99, 68/99 in 3/01) je Občinski svet občine Sežana na seji dne 24. 5. 2001 sprejel

S K L E P
o financiranju političnih strank

1

Politična stranka, ki je kandidirala kandidatke oziroma kandidate na zadnjih volitvah za občinski svet, dobi sredstva iz proračuna lokalne skupnosti sorazmerno številu glasov volivcev, ki jih je dobila na volitvah.

Politična stranka je upravičena pridobiti sredstva iz proračuna občine, če je dobila najmanj 50 odstotkov glasov, potrebnih za izvolitev enega člana občinskega sveta v Občini Sežana (število veljavnih glasov : s številom mest v občinskem svetu × 50 : 100).

Višina sredstev, ki se namenijo za financiranje političnih strank, se določijo v proračunu občine za tekoče proračunsko leto.

Politični stranki pripadajo sredstva iz proračuna Občine Sežana v višini 30 tolarjev na glas volivca, ki je veljavno glasoval za to stranko.

Sredstva iz proračuna, ki so namenjena za financiranje političnih strank, ne smejo preseči 0,2 odstotka sredstev, ki jih ima občina opredeljene po predpisih, ki urejajo financiranje občin in s katerimi lahko zagotovi izvajanje ustavnih in zakonskih nalog (primerna poraba).

2

Višina sredstev, ki so namenjena financiranju političnih strank, se lahko letno poveča za toliko, za kolikor se poveča obseg sredstev, s katerimi občina zagotavlja izvajanje ustavnih in zakonskih nalog, vendar višina teh sredstev ne sme preseči 0,2 odstotka, določenega v 1. točki tega sklepa.

3

Sredstva se nakazujejo političnim strankam mesečno po dvanajstinah na njihove žiro račune.

4

Z dnem, ko začne veljati ta sklep, preneha veljati sklep o financiranju političnih strank (Uradni list RS, št. 53/99).

5

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 414-02-1/01-2; 03201-3/01
Sežana, dne 24. maja 2001.

Župan
Občine Sežana
Miroslav Klun l. r.

ŠTORE

2467. Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Štore za leto 2000

Na podlagi 98. člena zakona o javnih finančah (Uradni list RS, št. 79/99) in 106. člena statuta Občine Štore (Uradni list RS, št. 66/99 in 112/00) je Občinski svet občine Štore na 18. redni seji dne 16. 5. 2001 sprejel

O D L O K
o zaključnem računu proračuna Občine Štore za leto 2000

1. člen

Zaključni račun proračuna Občine Štore za leto 2000 izkazuje naslednje postavke:

Bilanca prihodkov in odhodkov:	SIT
– skupni prihodki	578,362.805,25
– skupni odhodki	570,136.111,03
– proračunski presežek	8,226.694,22

Izkaz računa financiranja:	
– zadolževanje	55,619.085,70
– odplačila dolga	64,564.481,50
– neto odplačilo dolga	8,945.395,80

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb:	
– prejeta vračila danih posojil	
in prodaja kapitalskih deležev	21,453.682,00
– dana posojila in povečanje kapitalskih deležev	21,000.000,00
– prejeta minus dana posojila	
in sprememba kapitalskih deležev	453.682,00

Bilanca stanja sredstev in virov sredstev na dan 31. 12. 2000

– vrednost aktive	1.051,907.350,77
a) dolgoročna sredstva	
in sredstva v upravljanju	899,691.528,43
b) kratkoročna sredstva	152,215.822,34
– vrednost pasive	1.051,907.350,77
a) kratkoročne obveznosti	58,058.818,26
b) lastni viri in dolgoročne obv.	993,848.532,51

2. člen

Bilanca prihodkov in odhodkov, izkaz računa finančnih terjatev in naložb, izkaz računa financiranja in bilanca stanja sredstev in virov sredstev so sestavni del tega odloka.

3. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št. 40303-0003/01-001
Štore, dne 16. maja 2001.

Župan
Občine Štore
Franc Jazbec l. r.

2468. Odlok o proračunu Občine Štore za leto 2001

Na podlagi določil zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99) in 16. člena ter 7. poglavja statuta Občine Štore (Uradni list RS, št. 66/99 in 112/00) je Občinski svet občine Štore na 18. redni seji dne 16. 5. 2001 sprejel

O D L O K o proračunu Občine Štore za leto 2001

1. člen

S proračunom Občine Štore za leto 2001 (v nadaljnjem besedilu: občinski proračun) se zagotavljajo sredstva za financiranje javne porabe v Občini Štore.

2. člen

Proračun Občine Štore za leto 2001 se določa v naslednjih zneskih:

A)	Bilanca prihodkov in odhodkov:	SIT
I.	prihodki	542,932.962
II.	odhodki	542,932.962
III.	proračunski primanjkljaj (I. – II.)	0
B)	Račun finančnih terjatev in naložb	
IV.	prejeta vračila danih posojil in prodaja kapitalskih deležev	1,100.000
V.	dana posojila in povečanje kapitalskih deležev	1,100.000
VI.	prejeta minus dana posojila in sprememba kapitalskih deležev (IV. – V.)	0
VII.	skupni presežek (I. + IV.) – (II. + V.)	0
C)	Račun financiranja	
VIII.	zadolževanje	34,696.047
IX.	odplačilo dolga	34,696.047
X.	neto zadolževanje (VIII. – IX.)	
XI.	zmanjšanje sredstev na računu (III. + VI. + X.)	

Podrobnejši pregled prihodkov občinskega proračuna in njihova razporeditev sta zajeta v bilanci prihodkov in odhodkov in računu financiranja, ki so sestavni del tega odloka.

3. člen

V rezerve občinskega proračuna se izloči 0,5% skupno doseženih prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov.

4. člen

Za izvrševanja občinskega proračuna je odgovoren župan Občine Štore. Odredbodajalec proračuna je župan oziroma od njega pooblaščen oseba.

5. člen

Pri izvrševanju občinskega proračuna se smiselno uporabljajo določila členov 99., 100., 101., 102. in 103. člena statuta Občine Štore.

6. člen

Proračunski porabniki morajo organizirati izvrševanje del in nalog iz svojega delovnega področja v mejah sredstev, odobrenih z občinskim proračunom.

Sredstva občinskega proračuna se med letom dodeljujejo praviloma enakomerno kot mesečne akontacije, vendar v odvisnosti od zapadlosti obveznosti in upoštevanja likvidnosti občinskega proračuna. Sredstva se smejo uporabljati le za namene, za katere so bila namenjena.

Porabniki ne smejo na račun občinskega proračuna prevzemati obveznosti, ki presegajo zneske določene s proračunom.

7. člen

Uporabniki sredstev proračuna so dolžni županu dostavljati mesečna poročila o realizaciji nalog in uporabi sredstev.

Uporabniki so dolžni dodatno predložiti tudi podatke za analizo poslovanja, ki jih lahko zahtevajo župan, tajnik občine ali nadzorni odbor.

8. člen

Župan Občine Štore je pooblaščen, da:

- odloča o uporabi sredstev tekoče proračunske rezerve v skladu s 105. členom statuta Občine Štore;
- odloča o kratkoročnem zadolževanju za financiranje javne porabe, vendar največ do višine 5% občinskega proračuna, ki mora biti odplačano do konca proračunskega leta.

9. člen

Župan mora o izvrševanju občinskega proračuna občinski svet obveščati po periodičnih izračunih.

10. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. 1. 2001.

Št. 40305-0003/01-001
Štore, dne 16. maja 2001.

Župan
Občine Štore
Franc Jazbec l. r.

2469. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o zazidalnem načrtu za odlagališče Cinkarne Celje »Za travnikom«

Občinski svet občine Štore je na podlagi 39. in 40. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85, 29/86 in Uradni list RS, št. 26/90, 18/93, 47/93, 52/93, 56/93, 71/93 in 44/97) in 7. člena statuta Občine Štore (Uradni list RS, št. 66/99 in 112/00) na 18. redni seji dne 16. 5. 2001 sprejel

O D L O K**o spremembah in dopolnitvah odloka o zazidalnem načrtu za odlagališče Cinkarne Celje »Za travnikom«****1. člen**

Odlok o sprejetju zazidalnega načrta za odlagališče Cinkarne Celje »Za travnikom« (Uradni list SRS, št. 42/86) se spremeni in dopolni tako, da se na koncu 5. člena doda nov odstavek, ki glasi:

»Kot toleranca je dovoljena gradnja začasnih objektov in naprav za potrebe tehnološkega postopka odlaganja na podlagi predhodne prostorske preveritve in pod pogojem, da posegi v prostor ne bodo spreminjali pogojev v vplivnem območju deponije«.

2. člen

6. členu se na koncu doda 7. točka, ki glasi:

»7. K vlogi za izdajo dovoljenja za poseg v prostor mora investitor priložiti oceno o vplivih na okolje v skladu s predpisi.«

3. člen

Te spremembe in dopolnitve odloka začnejo veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 35005-0002/01-001
Štore, dne 16. maja 2001.

Župan
Občine Štore
Franč Jazbec l. r.

ZREČE**2470. Odlok o dopolnitvah zazidalnega načrta stanovanjske cone 4 v Zrečah**

Na podlagi 39. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85 in 29/86, Uradni list RS, št. 26/90, 18/93, 47/93, 71/93, 44/97) in 16. člena statuta Občine Zreče (Uradni list RS, št. 28/99, 11/01) je Občinski svet občine Zreče na seji dne 14. 5. 2001 sprejel

O D L O K**o dopolnitvah zazidalnega načrta stanovanjske cone 4 v Zrečah****1. člen**

S tem odlokom se dopolni odlok o sprejetju spremembe zazidalnega načrta stanovanjske cone 4 v Zrečah (Uradni list SRS, št. 1/86).

2. člen

K 4. členu se doda nova tretja alineja, ki glasi:

Na zemljišču parc. št. 649/21 k. o. Zreče, je dovoljeno zgraditi prizidek na JV strani obstoječe stanovanjske hiše.

Prizidek ima tlorisni gabarit 5 m x 10 m; toleranca $\pm 0,5$ m in je pritličen.

Oblikovanje prizidka mora biti prilagojen obstoječi stanovanjski hiši.

Prizidek bo po namenu služil mirni (tihi) dejavnosti servisa za opravljanje mizararskih storitev.

3. člen

Dopolnitve odloka zazidalnega načrta stanovanjske cone 4 v Zrečah so stalno na vpogled na Občini Zreče.

4. člen

Te dopolnitve odloka začnejo veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št. 350-05-07/01-2
Zreče, dne 14. maja 2001.

Župan
Občine Zreče
Jože Košir l. r.

2471. Odlok o spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta obstoječe vrstne hiše Nova Dobrava Zreče

Občinski svet občine Zreče je na podlagi 39. in 43. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85 in 29/86 ter Uradni list RS, št. 26/90, 18/93, 47/93, 71/93 in 44/97) ter 16. člena statuta Občine Zreče (Uradni list RS, št. 28/99 in 11/01) na seji dne 14. 5. 2001 sprejel

O D L O K**o spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta obstoječe vrstne hiše Nova Dobrava Zreče****1. člen**

V odloku o spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta obstoječe vrstne hiše Nova Dobrava Zreče (Uradni list RS, št. 68/97) se v 7. členu na koncu drugega odstavka doda: »Tlorisna velikost objekta (BS) znaša 14 m x 9 m (toleranca $\pm 0,50$ m), višina slemena + 7,50 m (toleranca $\pm 0,50$ m) od kote tal in smer slemena sever-jug. Na južni strani zemljišča parcele je treba urediti deset parkirnih mest. Odmik objekta od parcelne meje na zahodni strani znaša 2 m. Za objekt /BS/ je treba izdelati lokacijsko dokumentacijo.

2. člen

Te spremembe in dopolnitve odloka začnejo veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 350-05-03/97/01-2
Zreče, dne 14. maja 2001.

Župan
Občine Zreče
Jože Košir l. r.

ŽUŽEMBERK**2472. Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Žužemberk za leto 2000**

Na podlagi zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98), zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 80/94, 56/98) in 17. člena statuta Občine Žužemberk (Uradni list RS, št. 34/99, 63/00 in 93/00) je Občinski svet občine Žužemberk na predlog župana na 18. seji dne 23. 4. 2001 sprejel

O D L O K**o zaključnem računu proračuna Občine Žužemberk za leto 2000****1. člen**

S tem odlokom se sprejme zaključni račun proračuna Občine Žužemberk za leto 2000, ki zajema vse prihodke in odhodke žiro računa Občine Žužemberk.

2. člen

Zaključni račun Občine Žužemberk za leto 2000 obsega:

	SIT
A) Bilanca prihodkov in odhodkov	
I. Skupaj prihodki	470.042.224,49
II. Skupaj odhodki	505.897.001,21
III. Proračunski primanjkljaj	35.854.776,72
B) Račun finančnih terjatev in naložb	
IV. Prejeta vračila danih posojil in prodaja kapitalskih deležev	-
V. Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev	1.500.000,00
VI. Prejeta minus dana posojila in sprememba kapitalskih deležev	-1.500.000,00
VII. Skupni primanjkljaj	37.354.776,72
C) Račun financiranja	
VIII. Zadolževanje	-
IX. Odplačilo dolga	-
X. Neto zadolževanje	35.854.776,72
XI. Zmanjšanje sredstev na računih	37.354.776,72

Stanje sredstev na računih preteklega leta 89.305.198 SIT

3. člen

Stanje sredstev na računu Občine Žužemberk konec leta 2000 znaša 55.913.142,99 SIT in ta sredstva se razporedi za naslednje namene:

1. Nепorabljena namenska sredstva se namenijo: za dokončanje škarpe pri Avblju v Žužemberku v višini 300.000 SIT, za dokončanje adaptacije cerkve v Gradencu v višini 7.000.000 SIT in za nakup opreme v Podružnični šoli Šmihel pri Žužemberku v višini 1.500.000 SIT.

2. Druga sredstva v višini 47.113.142,99 SIT se razporedi za pokritje proračunskega primanjkljaja proračuna za leto 2001.

4. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 403-03/01-318/1

Žužemberk, dne 23. aprila 2001.

Župan
Občine Žužemberk
Franc Škufca l. r.

2473. Odlok o oskrbi s pitno vodo v Občini Žužemberk

Na podlagi 7. člena zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93 in 30/98), 26. člena zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93 in 1/96), 3. in 25. člena zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 25/83, 36/83, 42/85, 5/90 in Uradni list RS, št. 10/91, 17/91, 13/93, 66/93, 39/96, 39/96, 61/96, 35/97, 45/97, 73/97, 35/97, 87/97, 73/98 in 31/00) 6. in 7. člena zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 71/93) ter 9. člena statuta Občine Žužemberk (Uradni list RS, št. 34/99, 63/00 in 93/00) je Občinski svet občine Žužemberk na 18. seji dne 23. 4. 2001 sprejel

O D L O K**o oskrbi s pitno vodo v Občini Žužemberk****I. SPLOŠNE DOLOČBE****1. člen**

Odlok določa pogoje in način obvezne gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo, gospodarjenje z vodovodi ter pravice in obveznosti uporabnikov in izvajalcev javne službe oskrbe s pitno vodo v zvezi z dobavo in odjemom pitne vode iz vodovodov v Občini Žužemberk.

Izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo (v nadaljnjem besedilu: izvajalec javne službe) je praviloma javno podjetje, ki je registrirano za opravljanje te dejavnosti, ki ga določi občina v skladu s predpisi o gospodarskih javnih službah.

2. člen

Oskrba uporabnikov s pitno vodo se zagotavlja iz:

1. javnih vodovodov, s katerimi upravlja in gospodari izvajalec javne službe,
2. vodovodov, s katerimi upravljajo in gospodarijo drugi izvajalci oskrbe s pitno vodo.

3. člen

Za javni vodovod po tem odloku se šteje vodovodno omrežje s pripadajočimi objekti in napravami z najmanj petimi priključki oziroma, če oskrbuje več kot 20 prebivalcev, in je v upravljanju izvajalca javne službe.

4. člen

Vodooskrbni objekti, naprave in sistemi po tem odloku so:

1. Magistralno omrežje in naprave:
 - cevovodi in objekti, ki oskrbujejo z vodo več občin ali regij,
 - tranzitni cevovodi in objekti od zajetja do primarnega omrežja.
2. Primarno omrežje in naprave:
 - cevovodi in objekti, med magistralnim in sekundarnim omrežjem, oziroma cevovodi in objekti od zajetja do sekundarnega omrežja,
 - cevovodi in objekti za večje naselje, med več naselji ter med večjimi stanovanjskimi ali drugimi območji.
3. Sekundarno omrežje in naprave, ki služijo za neposredno priključevanje uporabnikov na posameznem stanovanjskem ali drugem območju ali za požarno varstveno funkcijo.
4. Vodomerni priključek z vodomerno napravo.
5. Interno omrežje, ki je v upravljanju in vzdrževanju uporabnika. Interno in javno omrežje razmejuje vodomerna naprava.

5. člen

Uporabnik vode je fizična ali pravna oseba, ki ima za svoje potrebe izveden priključek na vodovod ali, ki s posebnim dovoljenjem izvajalca javne službe uporablja vodo ali koristi njeno požarnovarstveno funkcijo iz javnega in drugih vodovodov.

6. člen

Za stanje javnega vodovoda je odgovoren izvajalec javne službe, ki v roku šestih mesecev po sprejemu tega odloka izdela in da v sprejem Občinskemu svetu občine Žužemberk tehnični pravilnik o javnem vodovodu in tarifni pravilnik. V tehničnem pravilniku se podrobneje opredeli pogoje in normative za gradnjo, priključevanje, dobavo, upravljanje in vzdrževanje javnega vodovoda. Tarifni pravilnik opredeljuje merila in kriterije za oblikovanje cen.

Za stanje vodovodov, s katerimi upravljajo in gospodarijo drugi izvajalci oskrbe s pitno vodo, pa so odgovorni ti sami izvajalci oskrbe s pitno vodo.

II. GRADITEV VODOVODA

7. člen

Izvajalec javne službe izdaja soglasja k prostorsko izvedbenim aktom, ureditvenim in lokacijskim načrtom, zbirni karti komunalnih vodov, k lokacijskim in gradbenim dovoljenjem ter enotnim dovoljenjem za graditev objektov.

Izvajalec javne službe načrtuje javne vodovode in vodi investicije v javne vodovode. Investitor sekundarnega ali internega vodovoda pa si mora za načrtovanje pridobiti smernice izvajalca javne službe.

8. člen

Izvajalec mora začetek gradnje vodovoda pisno priglasi izvajalcu javne službe vsaj osem dni pred začetkom del.

Za novozgrajeni vodovod mora investitor pridobiti uporabno dovoljenje pristojnega organa.

V enem mesecu po pridobitvi uporabnega dovoljenja po zgraitvi mora investitor vodovoda zgrajeni javni vodovod predati v last občini, na območju, katere je zgrajen, ta pa v upravljanje izvajalcu javne službe. Izvajalec javne službe mora zgrajeni vodovod prevzeti v upravljanje pod pogojem, da je pridobljeno uporabno dovoljenje. Prenos se izvrši na podlagi pogodbe o prevzemu, s katerim se opredelijo pogoji prevzema in medsebojne obveznosti.

Ob primopredaji mora investitor izročiti izvajalcu javne službe vsa soglasja in upravna dovoljenja ter projekt izvedenih del. Projekt izvedenih del mora vsebovati geodetski posnetek zgrajenega objekta, montažni načrt ter detajle križanj z ostalimi komunalnimi napravami.

9. člen

Kdor se namerava priključiti na vodovod ali povečati priključno moč obstoječega priključka, mora izpolniti vse pogoje iz soglasij, poravnati vse obveznosti investitorju sekundarnega vodovodnega omrežja, kakor tudi plačati strošek izvedbe in prispevek po merilih in kriterijih, kot povračilo za zgrajeno primarno omrežje, predložiti potrebno dokumentacijo opredeljeno s tehničnim pravilnikom in ustrezna soglasja za posege na zemljišča.

Bodoči uporabnik vode mora plačati prispevek in vse ostale obveznosti pred priključitvijo svojega objekta na javni vodovod.

Uporabnik vode, ki sofinancira gradnjo vodovodnega omrežja s tem ne pridobi nikakršno pravico razpolaganja na javnem vodovodu.

III. PRIKLJUČITEV NA VODOVOD

10. člen

Kjer je zgrajen vodovod, ki še ima proste zmogljivosti, je izvajalec javne službe dolžan priključiti uporabnike na vodovod ob pogojih, ki jih določa ta odlok in tehnični pravilnik o javnem vodovodu.

11. člen

Uporabnik sme vodo iz vodovoda odvezovati le v skladu z izdanim soglasjem izvajalca javne službe oziroma pogodbo o priključitvi.

12. člen

Priključek se izvede praviloma za vsakega uporabnika posebej, uporabnik pa lahko ima tudi več priključkov glede na potrebe in ob pogojih, ki so predpisani s tehničnim pravilnikom.

Možen je tudi začasni priključek na omrežje vodovoda ob pogojih, ki jih določajo interni akti izvajalca javne službe.

13. člen

Ob izpolnjevanju vseh predpisanih pogojev izvede priključitev na javni vodovod ter vgraditev, zamenjavo ali odstranitev vodomerne naprave, le izvajalec javne službe na stroške uporabnika.

14. člen

Izveden priključek do vodomerne naprave, vključno z vodomerno napravo, prevzame v upravljanje in vzdrževanje izvajalec javne službe.

Za odjem vode mora imeti vsak priključek vgrajeno vodomerno napravo.

Merilno mesto in način vgradnje vodomerne naprave opredeljuje tehnični pravilnik.

Uporabnik je dolžan zavarovati vodomerno napravo pred poškodbami in vremenskimi vplivi, vzdrževati merilno mesto, naprave in kode za odčitovanje, skrbeti za njihovo čistost in stalno dostopnost, ter pooblaščenim delavcem in upravljavcem izvajalca javne službe omogočati nemoten dostop.

Uporabnik je, v primeru kakršnegakoli poškodovanja ali uničenja naprav navedenih v predhodnem odstavku tega člena, dolžan v roku 8 dni o tem obvestiti izvajalca javne službe, ki vzpostavi prvotno stanje in stroške zaračuna povzročitelju. Prav tako je uporabnik dolžan v roku 15 dni izvajalcu javne službe sporočiti spremembo lastništva priključka z odčitanim stanjem vodomerne naprave na dan primopredaje lastništva.

15. člen

Izvajalec javne službe je dolžan izvajati redno menjavo in kontrolo vodomernih naprav, brez predhodnega obveščanja uporabnika, skladno z veljavno zakonodajo.

Izvajalec javne službe lahko poškodovano vodomerno napravo, kolikor je to nujno potrebno, zamenja brez predhodnega obvestila uporabniku, dolžan pa ga je naknadno obvestiti v roku 15 dni po zamenjavi.

V primeru, da je za poškodbo vodomerne naprave kriv uporabnik, je dolžan plačati stroške, ki jih je povzročil, izvajalec javne službe pa je poškodovano vodomerno napravo dolžan hraniti do zaključka dokaznega postopka oziroma plačila nastalih stroškov s strani uporabnika.

IV. HIDRANTI

16. člen

Hidranti v vodovodnem sistemu so javni in interni.

Javni hidranti služijo predvsem požarni varnosti in morajo biti vedno dostopni in v brezhibnem stanju.

Javne hidrante mora vzdrževati izvajalec javne službe, ki mora voditi o hidrantih in hidrantni mreži tehnične in druge pregledne podatke in jih na zahtevo posredovati občinski inšpekciji, požarni inšpekciji, poklicnim gasilskim enotam, prostovoljnim gasilskim društvom ter drugim, ki izvajajo protipožarno varnostno funkcijo.

17. člen

Odvzem vode iz javnih hidrantov brez pisnega dovoljenja izvajalca javne službe ni dopusten.

Omejitev odvzema vode iz javnih hidrantov ne velja za odvzem vode za gašenje požarov in za odpravo posledic drugih elementarnih nesreč.

Zaradi registracije nekontroliranega odvzema vode iz hidranta mora uporabnik najkasneje v 3 dneh po zaključeni intervenciji iz drugim odstavka tega člena, o odvzemu obvestiti izvajalca javne službe. V poročilu je potrebno navesti datum, količino, čas, mesto in razlog odvzema.

Uporabnik mora po uporabi pustiti hidrant v brezhibnem stanju. V primeru poškodovanja je dolžan povrniti vse stroške za vzpostavitev hidranta v normalno stanje.

18. člen

Interni hidranti so sestavni del interne inštalacije objekta in morajo biti priključeni na omrežje za vodomerno napravo.

Interne hidrante vzdržuje uporabnik vode oziroma lastnik interne inštalacije na lastne stroške.

V. VAROVANJE JAVNEGA VODOVODA IN VODNIH VIROV

19. člen

Varovalna območja vodnih virov in varovalni ukrepi znotraj teh območij se na osnovi strokovnih podlag regulirajo z odlokom o zaščiti vodnih virov na območju občine.

20. člen

Splošni pogoji glede gradnje in odmikov od vodovodnih objektov, naprav in cevovodov se določijo s tehničnim pravilnikom.

Izvajalec javne službe s soglasjem predpiše pogoje, pod katerimi je dovoljeno graditi ob vodovodu.

Stroške za morebitne poškodbe vodovoda, ki jih povzroči izvajalec del po svoji krivdi, nosi izvajalec sam. Ti stroški zajemajo neposredne stroške za odpravo napak, izgubljeno vodo, stroške za zvišano električno konico zaradi dodatnega črpanja in vse ostale intervencijske stroške.

21. člen

Na vodovodu se ne sme graditi ali postavljati objektov in nasipati ali odvezati materiala, ki bi lahko povzročal poškodbe vodovoda ali oviral njegovo redno delovanje in vzdrževanje.

Sprememba nivelete terena nad vodovodom je možna le s pisnim soglasjem, ki ga na prošnjo investitorja izda izvajalec javne službe.

Kdor gradi objekte, opravlja vzdrževalna, rekonstrukcijska ali druga dela ob vodovodnem omrežju, mora pri opravljanju teh del poskrbeti, da ostanejo kape cestnih ventilov,

vodovodnih jaškov in hidrantov stalno vidne, to je v višini okolice in dostopne. Pri trajni spremembi okolice kap ali nivelete terena mora investitor prilagoditi tudi elemente vodovodnega omrežja, sicer to stori izvajalec javne službe na njegove stroške.

Lastniki zemljišč preko katerih poteka vodovod, morajo izvajalcu javne službe dovoliti neoviran dostop do vodovoda za potrebe vzdrževanja in interventnih ukrepov.

VI. PLAČEVANJE PORABE VODE

22. člen

Količina porabljene vode iz vodovoda se ugotavlja z odčitkom stanja vodomerne naprave in se meri v kubičnih metrih (m³).

Pooblaščen delavci, ki odčitavajo stanje števca na vodomernih napravah se morajo na zahtevo uporabnikov izkazati s pooblastilom.

Za pokrivanje stroškov menjave in kontrole vodomernov se obračunava števnina. Način obračunavanja je opredeljen v tarifnem pravilniku.

Uporabnik ima poleg rednih iz 15. člena tega odloka, pravico zahtevati izredno kontrolo vodomerne naprave, če meni, da meritev ni točna. Če se ugotovi, da je točnost vodomerne naprave izven dopustnih toleranc, nosi stroške preizkusa izvajalec javne službe, sicer pa uporabnik.

23. člen

Z velikimi porabniki vode lahko izvajalec javne službe sklene posebno pogodbo o dobavi vode.

Če se vodomerna naprava pokvari, se količina porabljene vode ugotovi na podlagi povprečne porabe v zadnjih treh obračunskih obdobjih pred okvaro vodomera oziroma po zadnjih znanih podatkih.

Količina porabljene vode pri uporabniku, ki še nima vgrajene vodomerne naprave ali pri nedovoljenem odjemu brez vodomerne naprave, se določi na osnovi podatkov povprečne porabe drugih primerljivih uporabnikov.

Pri nedovoljenem odjemu vode se uporabniku zaračuna porabljena voda za celotno obdobje obstoja nedovoljenega priključka, oziroma najmanj za obdobje enega leta.

24. člen

Izvajalec javne službe opravi odčitavanje vodomernih naprav, ki jih prevzame v upravljanje in vzdrževanje ter ugotavlja porabo vode v časovnem obdobju, ki ne more biti daljše kot dvanajst mesecev, ob zamenjavi vodomerne naprave ter ob spremembi cene. Izvajalec javne službe izstavlja račune za porabljeno vodo na podlagi odčitavanja vodomernov ali z akontacijo in kasnejšim poračunom.

Uporabnik, ki stalno ne prebiva v objektu, mora določiti pooblaščenca, ki ga bo zastopal, omogočal dostop do vodomerne naprave, zanj prejemal in plačeval račune za porabljeno vodo.

V primeru, da vodomerne naprave zaradi nedostopnosti izvajalec javne službe ni mogel odčitati, je uporabnik dolžan sporočiti stanje vodomerne naprave, v roku 8 dni po prejemu obvestila.

25. člen

V objektih z več uporabniki, v katerih ni možna vgradnja merilnih naprav za posameznega uporabnika, izvajalec javne službe odčita in izda račun le za glavni vodomernik.

Lastniki posameznega objekta so na podlagi stanovanjskega zakona dolžni skleniti pogodbo z upravnikom, ki za njih sprejema in plačuje račune za porabljeno vodo.

Izvajalec javne službe lahko izdaja račune za posameznega uporabnika v objektih, kjer je več uporabnikov, če se vsi uporabniki strinjajo z načinom delitve porabe pitne vode, kar potrdijo s podpisom v ustreznem dokumentu. V tem dokumentu se morajo uporabniki zavezati, da bodo sporočali vse podatke, ki vplivajo na obračun porabe vode.

Vodomerne naprave v interni inštalaciji služijo uporabniku za njegovo lastno kontrolo in jih izvajalec javne službe ne odčituje in ne vzdržuje.

26. člen

Tarife oziroma cene za porabljeno vodo določa pristojni občinski organ na predlog izvajalca javne službe skladno z veljavnimi predpisi, kalkulativnimi osnovami in sprejeto poslovno politiko. Cene oblikovane v skladu s predpisi morajo pokrivati odhodke poslovanja nastale pri izvajanju javne službe in omogočiti minimalni dobiček. Morebitno nastalo izgubo občina pokrije najkasneje v šestih mesecih po zaključku poslovnega leta.

27. člen

Vode, ki je bila porabljena za požarnovarstvene namene oziroma za odpravo elementarnih in drugih katastrofalnih posledic ni potrebno plačati, če je bila poraba v roku določenem s tem odlokom prijavljena izvajalcu javne službe in jo je le-ta označil za upravičeno.

O načinu pokrivanja nastalih stroškov se izvajalec javne službe dogovori z Občino Žužemberk.

VII. OSKRBOVANJE Z VODO

28. člen

Izvajalec javne službe je dolžan zagotavljati vsem uporabnikom vodo, ki mora ustrezati določilom pravilnika o zdravstveni ustreznosti pitne vode.

Kadar voda ni ustrezna, je izvajalec javne službe dolžan o tem obvestiti uporabnike. V obvestilu mora biti naveden predviden čas in vzrok neustreznosti, možen način uporabe in način začasne oskrbe z vodo.

29. člen

Kadar zaradi izrednih okoliščin uporabnikom ni možno zagotoviti enakomerno in normalno oskrbo z vodo, mora izvajalec javne službe ukreniti vse, da se zagotovi čimprej širjo normalno oskrbo.

30. člen

Ob omejitvah je izvajalec javne službe dolžan ukrepati v skladu s sprejetimi načrti ukrepov ob izrednih razmerah. Uporabniki so v takih primerih vodo dolžni uporabljati le za osnovne življenjske potrebe ter za požarno varnost.

31. člen

Uporabniki vode iz drugih virov oskrbe so dolžni uporabljati vodni vir na krajevno uveljavljen način in pri odvzemu oziroma porabi vode ravnati tako, da ne bo prizadeto stanje vodnega vira. Pri nastopu izrednih razmer ali omejitvah so dolžni po potrebi dati svoje kapacitete na razpolago za koriščenje prednostne preskrbe za osnovne življenjske potrebe občanov in za požarno varnost.

32. člen

Izvajalec javne službe ima pravico in dolžnost prekiniti dobavo vode uporabnikom na njihove stroške v naslednjih primerih:

1. če uporabnik ali njegov pooblaščen predstavnik pisno odpove ali zahteva zaporo vode,

2. če se uporabnik ni ravnal v skladu z ukrepi ob izrednih razmerah,

3. če stanje interne instalacije ali vodomernega jaška ogroža kvaliteto vode v vodovodu ali je prostor z vodomerno napravo nedostopen, neustrezno zaščiteno ali tako zanemaren, da to ovira odčitavanje, uporabnik pa v roku, ki ga je določil izvajalec javne službe te pomanjkljivosti ne odpravi,

4. če uporabnik brez soglasja izvajalca javne službe dovoli priključitev drugega uporabnika na interno instalacijo, ali če poveča odjem vode brez soglasja izvajalca javne službe, ali če interna instalacija in druge naprave uporabnika ovirajo redno dobavo vode drugim uporabnikom in uporabnik v roku, ki ga je določil izvajalec javne službe tega ne odpravi,

5. če uporabnik ne omogoči izvajalcu javne službe odčitavanje ali zamenjavo vodomerne naprave, pregled priključka, ali če na kakršenkoli način ovira redno vzdrževanje in popravilo vodovoda,

6. če pri urejanju okolice ni upošteval določil tega odloka in tehničnega pravilnika,

7. če uporabnik odjema vodo na nedovoljen način oziroma odstrani plombo na spojnici vodomera,

8. če uporabniki v večstanovanjskem objektu ne uredijo medsebojnih razmerij kot to določa 25. člen tega odloka in zaradi tega ne plačujejo porabljene vode,

9. če uporabnik ne poravnava računa ali položnice za porabljeno vodo v 8 dneh po opozorilu, da mu bo zaradi dolga prekinjena dobava vode.

Dobava vode je prekinjena dokler ni odpravljen vzrok prekinitve. Za ponovno priključitev mora uporabnik plačati stroške izterjave, prekinitve in ponovne priključitve, ki jih določi izvajalec javne službe.

VIII. DOLŽNOSTI IZVAJALCA JAVNE SLUŽBE

33. člen

Izvajalec javne službe je dolžan:

– upravljati z javnimi vodovodi in skrbeti za varovanje vodovodov in jih vzdrževati,

– vsem uporabnikom zagotavljati zdravstveno ustrezno vodo v skladu s pravilnikom o zdravstveni ustreznosti pitne vode,

– spremljati in analizirati stanje oskrbe uporabnikov in virov oskrbe z vodo, pripravljati programe, načrte, predloge in izvajati ukrepe za tehnične in sanitarne izboljšave vodnih virov kakor tudi oskrbe z vodo v celoti,

– ugotavljati stanje vodnih virov, ki jih koristi ter vzpodbujati in izvajati ukrepe za zavarovanje vodnih virov pred onesnaževanjem,

– pripraviti program ukrepov oskrbe z vodo iz vodovodov ob izrednih razmerah in skrbeti za njihovo izvajanje,

– pripraviti sanacijski program za sanacijo oporečnih vodnih virov,

– skrbeti za razširitev vodovoda na območja, kjer še ni oskrbe z vodo iz javnih vodovodov skladno z interesi KS in občanov,

– voditi in dopolnjevati kataster vodovodnega omrežja,

– skladno s predpisi obnavljati in kontrolirati vodomerne naprave.

IX. NADZOR

34. člen

Nadzor nad izvajanjem določil tega odloka opravlja občinska inšpekcijska služba.

X. KAZENSKI DOLOČBI

35. člen

Z denarno kaznijo 200.000 se kaznuje izvajalec javne službe, če:

1. ravna v nasprotju z 10. členom odloka,
2. ravna v nasprotju z drugim odstavkom 16. člena odloka,
3. ravna v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 28. člena odloka,
4. ravna v nasprotju z 29. členom odloka,
5. ravna v nasprotju s 30. členom odloka,
6. ravna v nasprotju z 32. členom odloka,
7. ravna v nasprotju s 33. členom odloka.

Za prekrške iz prvega odstavka tega člena se z denarno kaznijo 60.000 SIT kaznuje tudi odgovorna oseba izvajalca javne službe.

36. člen

Z denarno kaznijo 150.000 SIT se za prekršek kaznuje posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, če:

1. ravna v nasprotju z drugim odstavkom 7. člena odloka,
2. ravna v nasprotju z 8. členom odloka,
3. ravna v nasprotju z 11., 12., 13. in 14. členom odloka,
4. ravna v nasprotju s prvim, tretjim, in četrtem odstavkom 17. člena odloka,
5. ravna v nasprotju z 20. členom odloka,
6. ravna v nasprotju z 21. členom odloka,
7. ravna v nasprotju z drugim in tretjim odstavkom 24. člena odloka,
8. ravna v nasprotju s 30. in 32. členom odloka.

Z denarno kaznijo 60.000 SIT se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena tudi odgovorno osebo pravne osebe.

Z denarno kaznijo 200.000 SIT se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:

1. ravna v nasprotju z drugim odstavkom 7. člena odloka,
2. ravna v nasprotju z 8. členom odloka,
3. ravna v nasprotju z 11., 12., 13. in 14. členom odloka,
4. ravna v nasprotju s prvim, tretjim, in četrtem odstavkom 17. člena odloka,
5. ravna v nasprotju z 20. členom odloka,
6. ravna v nasprotju z 21. členom odloka,
7. ravna v nasprotju z drugim in tretjim odstavkom 24. člena odloka,
8. ravna v nasprotju s 30. in 32. členom odloka.

Z denarno kaznijo 40.000 SIT se za prekršek kaznuje posameznik, če:

1. ravna v nasprotju z drugim odstavkom 7. člena odloka,
2. ravna v nasprotju z 8. členom odloka,

3. ravna v nasprotju z 11., 12., 13. in 14. členom odloka,

4. ravna v nasprotju s prvim, tretjim in četrtem odstavkom 17. člena odloka,

5. ravna v nasprotju z 20. členom odloka,

6. ravna v nasprotju z 21. členom odloka,

7. ravna v nasprotju z drugim in tretjim odstavkom 24. člena odloka,

8. ravna v nasprotju s 30. in 32. členom odloka.

XI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

37. člen

Določbe tega odloka smiselno veljajo tudi za druge izvajalce oskrbe s pitno vodo.

38. člen

Podatke o uporabnikih je dolžna zagotavljati občina in jih posredovati izvajalcu javne službe.

V primeru, da se pri določenem uporabniku pojavi kršitev predpisov ali neplačevanje storitev povezanih z uporabo javnega vodovoda, občina zadrži izdajo dokumentov do odprave kršitve predpisov oziroma do plačila storitev.

39. člen

V skladu z določili tega odloka izvajalec javne službe v šestih mesecih od njegove uveljavitve uskladi s temi določili tehnični pravilnik o javnem vodovodu in tarifni pravilnik in ju da v sprejem svetu Občine Žužemberk.

40. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Z uveljavitvijo tega odloka preneha veljati odlok o javnem vodovodu in oskrbi naselij z vodo v Občini Novo mesto (Skupščinski Dolenjski list, št. 13/87 in 17/87).

Št. 352-05/01-361/2

Žužemberk, dne 23. aprila 2001.

Župan
Občine Žužemberk
Franc Škufca l. r.

**2474. Odlok o izvajanju gospodarske javne službe
odvajanja in čiščenja odpadnih komunalnih in
padavinskih voda**

Na podlagi 7. člena zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93 in 30/98), 26. člena zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93 in 1/96), 3. in 25. člena zakona o prekrških (Uradni list SRS, št. 25/83, 36/83, 42/85, 2/86, 47/87, 5/90 in Uradni list RS, št. 10/91, 17/91, 13/93, 66/93, 39/96, 61/96, 35/97, 45/97, 73/97, 87/97, 73/98 in 31/00), in na podlagi 9. člena statuta Občine Žužemberk (Uradni list RS, št. 34/99, 63/00 in 93/00) je Občinski svet občine Žužemberk na 12. seji dne 23. 4. 2001 sprejel

O D L O K

**o izvajanju gospodarske javne službe odvajanja
in čiščenja odpadnih komunalnih in padavinskih
voda**

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem odlokom se urejajo pogoji in načini izvajanja obvezne gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju Občine Žužemberk, in sicer se določijo:

- organizacijska in prostorska zasnova opravljanja gospodarske javne službe,
 - vrsto in obseg javnih dobrin ter njihova prostorska razporeditev,
 - pogoje za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin,
 - pravice in obveznosti uporabnikov,
 - viri financiranja gospodarske javne službe in način njihovega oblikovanja,
 - vrsta in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje gospodarske javne službe, ki so lastnina lokalne skupnosti ter del javne lastnine, ki je javno dobro in varstvo, ki ga uživa,
 - drugi elementi, pomembni za opravljanje in razvoj gospodarske javne službe.
- Izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda (v nadaljnjem besedilu: izvajalec javne službe) je praviloma javno podjetje, ki je registrirano za opravljanje te dejavnosti in jo določi občina v skladu s predpisi o gospodarskih javnih službah. Izvajalec javne službe je praviloma lahko izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo.

2. člen

Odlok o odvajanju in čiščenju odpadnih komunalnih in padavinskih voda ureja:

- načrtovanje javne kanalizacije,
- pogoje za priključevanje na javno kanalizacijo,
- uporabo javne kanalizacije,
- odvajanje odpadnih in padavinskih voda v javno kanalizacijo in pogoje, ki se tičejo odvajanja meteoritnih voda izven cestnega omrežja,
- merjenje kakovosti in količin odpadnih vod,
- odmero in obračun stroškov za uporabo javne kanalizacije,
- plačilo prispevkov in drugih pristojbin ter
- postopke zoper kršitelje odloka.

3. člen

Namen odloka je:

- zagotavljanje in upravljanje javnega dobra,
- uveljavljanje državnih zakonov in ostalih predpisov, ki se nanašajo na varovanje okolja in posebej na varovanje vod,
- smotrno planiranje, gradnja in uporaba javne kanalizacije,
- razporejanje stroškov obratovanja in vzdrževanja javne kanalizacije,
- varovanje okolja.

4. člen

Posamezni izrazi uporabljeni v tem odloku imajo naslednji pomen:

Upravljevec javne kanalizacije in čistilnih naprav je izvajalec javne službe.

Uporabnik javne kanalizacije (v nadaljnjem besedilu: uporabnik) je vsaka fizična ali pravna oseba, ki je lastnik objekta ali zemljišča, kjer nastajajo odpadne vode in odteka v javno kanalizacijo.

Javna kanalizacija s pripadajočimi objekti in napravami je kanalizacijsko omrežje, ki ga uporabljata najmanj dva

uporabnika in je kot tehnološka celota namenjena za odvajanje in čiščenje odpadnih voda.

Nevarne snovi v odpadni vodi so tiste snovi ali kemijske spojine, ki:

- so škodljive in nevarne snovi določene po predpisih,
- povzročajo škodo na javni kanalizaciji,
- škodljivo delujejo na čiščenje odpadnih voda,
- škodujejo biološkim združbam v sprejemniku,
- povzročajo, da odvečen mulj ne ustreza lastnostim,

ki so določene z uredbami, ki jih je sprejelo pristojno ministrstvo.

Porabljena voda je pitna ali tehnološka voda, ki je osnova za obračun stroškov za odvajanje in čiščenje odpadnih voda in se meri z vodomermom skladno z zakonom in drugimi predpisi.

Odpadna voda je voda, ki se po uporabi odvaja v javno kanalizacijo in mora po kvaliteti ustrezati predpisom o odvajanju odpadnih voda iz virov onesnaževanja.

Komunalna odpadna voda je voda, ki nastaja v bivalnem okolju gospodinjstev zaradi uporabe vode v sanitarnih prostorih, pri kuhanju, pranju in drugih gospodinskih opravilih. Komunalna voda je tudi voda, ki nastaja v objektih v javni rabi, v proizvodnih in storitvenih dejavnostih, če je po nastanku in sestavi podobna vodi po uporabi v gospodinjstvu.

Tehnološka odpadna voda je voda, ki nastaja predvsem po uporabi v industriji, obrti ali obrti podobni gospodarski ali kmetijski dejavnosti in po nastanku ni podobna komunalni vodi. Za tehnološko odpadno vodo se šteje tudi zmes tehnološke odpadne vode s komunalno odpadno ali padavinsko vodo ali z obema, če se pomešane vode po skupnem iztoku odvajajo v kanalizacijo.

Padavinska odpadna voda je voda, ki kot posledica meteoritnih padavin odteka iz utrjenih površin v javno kanalizacijo.

Kanal je cevovod z opremo, ki je zgrajen po posebnih tehnoloških predpisih, skladno s tehničnim pravilnikom o javni kanalizaciji (v nadaljnjem besedilu: tehnični pravilnik) in drugimi določbami, in je kot tehnološka celota namenjen za transport odpadnih voda.

Čistilna naprava je objekt z opremo, ki je zgrajena za tehnično čiščenje odpadnih voda.

Čistilna naprava za predčiščenje je naprava v lasti uporabnika, ki je zgrajena z namenom, da iz odpadnih voda uporabnika popolnoma ali delno izloči nevarne snovi, ki bi poslabšale lastnosti odpadne vode v javni kanalizaciji tako, da so odpadne vode primerne za izpust v javno kanalizacijo. Nameščena je praviloma pred priključkom na javno kanalizacijo.

Merilno mesto je posebej zgrajen objekt, ki omogoča tehnično izvedbo meritev količin in kakovosti odpadne vode.

Vsi ostali strokovni izrazi so podrobneje opisani v tehničnem pravilniku.

5. člen

Upravljevec objektov in naprav za odvajanje in čiščenje odpadnih komunalnih in padavinskih voda je izvajalec javne službe.

Izvajalec javne službe ima pri upravljanju javne kanalizacije predvsem naslednje naloge:

- skrbi za razvoj in izgradnjo javne kanalizacije in za njeno nemoteno obratovanje,
- vodi kataster javne kanalizacije,
- vzdržuje javno kanalizacijo,
- izdaja smernice in soglasja v skladu z odlokom, tehničnim pravilnikom in drugimi predpisi,
- nadzira odvajanje in čiščenje odpadnih voda,
- izvaja in nadzira priključke na javno kanalizacijo,

– obračunava storitve kanalščine, čiščenja in drugih pristojbin določenih s predpisi.

Izvajalec javne službe je dolžan enkrat letno dostaviti občinskemu svetu poročilo o izvajanju javne službe. Med letom je izvajalec dolžan obveščati občinski svet oziroma drug pristojni občinski upravni organ o vseh dejstvih in pojavih, ki pomembneje vplivajo na izvajanje javne službe.

6. člen

Strokovnotehnične, organizacijske in razvojne naloge javne službe, ki z občinskim aktom niso prenesene na izvajalca javne službe, opravlja občinska uprava. Občinska uprava skrbi za koordinacijo med občino in izvajalcem javne službe.

II. UPRAVLJANJE Z OBJEKTI IN NAPRAVAMI ZA ODVAJANJE IN ČIŠČENJE ODPADNIH KOMUNALNIH IN PADAVINSKIH VODA

7. člen

Z javno kanalizacijo in s pripadajočimi objekti ter napravami, ki jih uporabljata najmanj dva uporabnika in ki so namenjeni za odvajanje in čiščenje odpadnih komunalnih in padavinskih voda, upravlja izvajalec javne službe.

8. člen

S kanalizacijo, ki je namenjena le za odvajanje padavinskih voda od posameznih objektov in z notranjo kanalizacijo, upravlja uporabniki oziroma lastniki teh objektov. Ti uporabniki oziroma lastniki so dolžni vzdrževati kanalizacijo tako, da je omogočeno normalno odvajanje odpadnih voda s tem, da so v vsakem trenutku izpolnjeni predpisani pogoji za izliv odpadnih voda v javno kanalizacijo.

9. člen

Objekti in naprave javne kanalizacije so gospodarska javna infrastruktura v lasti občine, nepremičnine javne kanalizacije so grajeno javno dobro.

Objekti in naprave za odvajanje padavinskih voda v meteorno kanalizacijo so objekti skupne komunalne rabe.

III. GRADNJA JAVNE KANALIZACIJE

10. člen

Kratkoročni in dolgoročni koncept in dinamiko razvoja širjenja, posodabljanja in sanacije sistema odvajanja in čiščenja odpadnih vod predlaga izvajalec javne službe, sprejme pa ga lastnik komunalne infrastrukture.

Izvajalec javne službe vodi pripravljalna dela za vse investicijske posege za potrebe sistema odvajanja in čiščenja odpadnih voda.

11. člen

Fizične in pravne osebe morajo pri gradnji kanalizacije pridobiti smernice za programiranje, načrtovanje in izvajanje gradnje, ki so določene v tehničnem pravilniku.

Javno kanalizacijo se načrtuje in gradi samo v skladu s splošnim načrtom kanalizacije, ki mora biti usklajen z urbaniškim načrtom naselja in v skladu s tehničnim pravilnikom.

12. člen

Gradbena dela pri gradnji javne kanalizacije lahko opravi le fizična in pravna oseba, ki ima za take gradnje ustrezno registracijo in je strokovno usposobljena.

Javno kanalizacijo in spojni kanal lahko zgradi vsaka pravna ali fizična oseba, ki je za to strokovno usposobljena, vendar pod nadzorom izvajalca javne službe.

13. člen

Kdor namerava zgraditi javno kanalizacijo ali spojni kanal, mora priglasiti gradnjo najmanj osem dni pred začetkom del izvajalcu javne službe.

14. člen

Kdor zgradi javno kanalizacijo, mora najkasneje v roku enega meseca po pridobitvi uporabnega dovoljenja oziroma najkasneje v treh mesecih po zgraditvi predložiti izvajalcu javne službe projekt izvedenih del in predati kanalizacijo v upravljanje izvajalcu javne službe.

15. člen

Pravne in fizične osebe, ki opravljajo dela v bližini javne kanalizacije ali na javni kanalizaciji, si morajo za ta dela pridobiti soglasje izvajalca javne službe ter mu povrniti vse s tem nastale stroške, vključno z nadzorom izvajalca javne službe in pri opravljanju teh del zagotoviti, da ostane javna kanalizacija nepoškodovana. V primeru poškodb javne kanalizacije so dolžne vzpostaviti v prvotno stanje in poravnati vso morebitno škodo, ki je nastala zaradi poškodbe ali prekinitve odvajanja in čiščenja odpadnih in padavinskih voda.

Na javno kanalizacijo ni dovoljeno postavljati ali na njej graditi objektov, ki bi lahko povzročili škodo na kanalizaciji ali ovirali nemoteno obratovanje in vzdrževanje javne kanalizacije.

16. člen

Javna in notranja kanalizacija z objekti in napravami morajo biti vedno dostopni izvajalcu javne službe. Lastniki zemljišč, preko katerih poteka javna kanalizacija, morajo ob vsakem času omogočiti izvajalcu javne službe prost dostop do objektov javne kanalizacije. V primeru, da lastniki zemljišč to ne omogočijo, povrnejo morebitno nastalo škodo.

17. člen

Kdor gradi objekte, opravlja vzdrževalna, rekonstrukcijska ali druga dela na objektih in površinah ob javni kanalizaciji, mora pri opravljanju teh del skrbeti, da ne poškoduje javne kanalizacije in drugih objektov. Pri trajni spremembi nivelete mora novemu stanju terena prilagoditi tudi javno kanalizacijo.

Gradbena dela, razen redne obdelave kmetijskih zemljišč, ki niso globlja od 0,6 m, pri katerih se poseže v javno kanalizacijo, sme izvajati le izvajalec ali drugi izvajalec javne službe ali druge fizične in pravne osebe pod neposrednim nadzorom izvajalca javne službe.

18. člen

Kdor vloži svoja denarna ali materialna sredstva za gradnjo javne kanalizacije, s tem ne pridobi lastninske pravice na javni kanalizaciji.

IV. VAROVANJE IN RAZVOJ KANALIZACIJSKEGA SISTEMA

19. člen

Izvajalec javne službe je dolžan na javni kanalizaciji izvajati ukrepe, ki prispevajo k varovanju javne kanalizacije pred poškodovanjem in drugimi posegi in so predvideni s tem odlokom, tehničnim pravilnikom in drugimi predpisi.

Izvajalec javne službe mora izvajati odkaze priključkov na javno kanalizacijo, ki jih je dolžan zahtevati graditelj ob izdaji soglasja za priključitev in ki opozarjajo občane na lego javne kanalizacije in morebitne nevarnosti poškodovanja oziroma oviranja njenega obratovanja in vzdrževanja.

20. člen

Javna kanalizacija ima varovalne pasove, predpisane odmike, omejitve in prepovedi, ki so obvezne za vse subjekte, ki z načrtovanjem posegov ali z izvajanjem dejavnosti posegajo v te varovalne pasove, kateri so določeni v tehničnem pravilniku.

Za kakršenkoli poseg v varovalni pas javne kanalizacije, razen za redno obdelavo kmetijskih zemljišč, je potrebno soglasje izvajalca javne službe.

21. člen

Investitor ali izdelovalec dokumentacije morata zahtevati od izvajalca javne službe programske in tehnične smernice za izdelavo prostorske izvedbene in projektne dokumentacije za razvojne komplekse in objekte.

22. člen

Na območjih, kjer je že zgrajena javna kanalizacija ali se gradnja javne kanalizacije načrtuje, je v postopkih izdelave dokumentacije za vse posege v prostor, obvezno potrebno pridobiti soglasje izvajalca javne službe.

Soglasje mora vsebovati pogoje, ki zadevajo javno kanalizacijo, pogoje in usmeritve glede možnosti priključevanja na javno kanalizacijo in druge usmeritve in pogoje, ki jih mora izpolniti investitor objekta.

Če pristojne inšpekcijske službe zahtevajo posebne ali dodatne postopke čiščenja, mora uporabnik predložiti izvajalcu javne službe tudi tehnološki projekt sanacije, izdelan v skladu s predpisi o varstvu okolja in ponovno zaprositi za izdajo soglasja za kanalski priključek.

23. člen

Izvajalec javne službe je dolžan v skladu z zakonom voditi kataster javne kanalizacije.

V. PRIKLJUČEVANJE NA JAVNO KANALIZACIJO

24. člen

Lastnik objekta, v katerem nastajajo odpadne vode, se je dolžan priključiti na javno kanalizacijo.

Bodoči uporabnik javne kanalizacije pridobi pravico, da se lahko priključi na javno kanalizacijo, na osnovi soglasja, ki ga izda izvajalec javne službe, in po plačilu pristojbin v skladu s pravilnikom o obračunavanju stroškov za uporabo javne kanalizacije (v nadaljnjem besedilu: pravilnik), ki jih mora poravnati uporabnik pred priključitvijo na javno kanalizacijo.

Priključek na javno kanalizacijo mora biti omogočen vsakemu objektu na območju, na katerem z javno kanalizacijo upravlja izvajalec javne službe.

Če priključek objekta na javno kanalizacijo ni mogoč, predpiše izvajalec javne službe drugačen način odvajanja odpadnih voda iz objekta.

25. člen

Na področju, kjer je zgrajena, se gradi ali rekonstruira javna kanalizacija, je priključitev na javno kanalizacijo obvezna na podlagi predpisov o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda.

Izvajalec javne službe mora v tridesetih dneh po pridobitvi uporabnega dovoljenja za novozgrajeno javno kanalizacijo obvestiti lastnike objektov, da je priključitev na javno kanalizacijo obvezna in jim posredovati pogoje za izdajo soglasja za kanalski priključek.

Lastniki in upravljavci zgradb na območju, kjer je zgrajena oziroma se gradi javna kanalizacija, morajo poskrbeti za priključitev svojih objektov na javno kanalizacijo pred pridobitvijo uporabnega dovoljenja za objekt oziroma najkasneje v šestih mesecih po pridobitvi uporabnega dovoljenja za javno kanalizacijo, ki je v gradnji. Lastniki individualnih hiš in stanovanjskega bloka so se dolžni priključiti na obstoječo javno kanalizacijo pred vselitvijo, oziroma v šestih mesecih po pridobitvi uporabnega dovoljenja za novozgrajeno javno kanalizacijo.

26. člen

Za priključitev na javno kanalizacijo mora bodoči uporabnik javne kanalizacije izpolniti prijavo, kateri mora predložiti dokumente, ki so določeni v tehničnem pravilniku.

27. člen

Soglasje za kanalski priključek in potrdilo o registraciji kanalskega priključka sta listini, s katerima uporabnik ureja odnose z izvajalcem javne službe.

Izvajalec javne službe izdaja soglasje za kanalski priključek na podlagi tehničnega pravilnika.

Izvajalec javne službe je dolžan izdati soglasje za kanalski priključek na javno kanalizacijo, kadar uporabnik to zahteva in ko so izpolnjene vse določbe odloka, pravilnikov in drugih predpisov.

Izvajalec javne službe ni dolžan izdati soglasja oziroma izda odklonilno soglasje, če bodoči uporabnik nima poravnanih vseh obveznosti do izvajalca javne službe.

28. člen

Izvajalec javne službe izdaja soglasja:

- k prostorskim izvedbenim aktom,
- k lokacijski dokumentaciji,
- k projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja,
- k vlogi za uporabno dovoljenje,
- k vlogi za začasen priključek,
- za priključitev na javno kanalizacijo,
- za vse posege v prostor, kjer so objekti javne kanalizacije,

– za posege v varstvene pasove vodnih virov.

Izvajalec javne službe sodeluje pri tehničnih pregledih objektov.

29. člen

Investitor predloži k vlogi za pridobitev soglasja iz prejšnjega člena ali pred priključitvijo objekta na javno kanalizacijo dokumentacijo, ki je predpisana v tehničnem pravilniku.

Izvajalec javne službe mora ob vložitvi vloge, najkasneje pa v roku 8 dni, obvestiti uporabnika, če je vloga nepopolna.

Vse nejasnosti in tehnične podrobnosti morata uporabnik in izvajalec javne službe uskladiti pred izdajo soglasja za kanalski priključek.

Rok za izdajo soglasja za kanalski priključek za stanovanjske in poslovne uporabnike je 30 dni od vročitve popolne vloge.

30. člen

Lastnik zemljišča je dolžan dovoliti prekop preko svoje parcele v primerih, ko ni možno priključnega kanala narediti

drugje. Za morebitno povzročeno škodo je investitor dolžan plačati odškodnino.

Investitor mora v primeru, ko ima možnost, da se priključi na spojni kanal, pridobiti soglasje lastnika spojnega kanala. V tem primeru mora biti spojni kanal zgrajen v skladu s tehničnimi predpisi za gradnjo sekundarnega kanalizacijskega omrežja.

31. člen

Pred priključitvijo objekta na javno kanalizacijo oziroma pred povečanjem obstoječe priključne moči mora bodoči uporabnik plačati pristojbine. Pogoje za priključitev in višino pristojbin določi izvajalec javne službe po merilih, ki so določena v tehničnem pravilniku in pravilniku. O tem skleneta bodoči uporabnik in izvajalec javne službe posebno pogodbo.

Zbrana sredstva iz naslova prispevkov je izvajalec javne službe dolžan uporabiti za razvoj, izgradnjo in obnovo javne kanalizacije.

32. člen

Neposredno priključitev spojnega kanala na javno kanalizacijo izvede na stroške investitorja oziroma bodočega uporabnika izvajalec javne službe ali druge usposobljene fizične in pravne osebe pod neposrednim nadzorstvom izvajalca javne službe.

Praviloma ima vsaka zgradba en spojni kanal oziroma en priključek na javno kanalizacijo.

Lastnik notranje kanalizacije ne sme dovoliti priključitve objektov drugih lastnikov po svoji notranji kanalizaciji na javno kanalizacijo brez soglasja izvajalca javne službe.

33. člen

Na območju, kjer je zgrajena javna kanalizacija s čistilno napravo in je na njo možno priključiti objekt, ni dovoljeno graditi greznic.

Objekte, ki jih ni možno priključiti na javno kanalizacijo in imajo zgrajene greznice, morajo uporabniki obvezno prazniti vsaj enkrat letno z odvozom na čistilno napravo.

34. člen

Izvajalec lahko zavrne izdajo soglasja za priključitev oziroma neposredno priključitev spojnega kanala na javno kanalizacijo zlasti v naslednjih primerih:

- v primerih iz 49. člena tega odloka,
- če je javna kanalizacija v takem stanju, da ne zagotavlja kvalitetnega odvajanja odpadnih voda,
- če odpadne vode vsebujejo take snovi, ki jih ne bi bilo mogoče mehansko in biološko očistiti oziroma so te odpadne vode po kvaliteti v nasprotju s predpisi,
- če je spojni kanal zgrajen tehnično nepravilno oziroma nekvalitetno.

Če izvajalec javne službe zavrne izdajo soglasja za kanalski priključek, se uporabnik lahko pritoži na pristojni organ izvajalca javne službe.

35. člen

Ukinitev priključka na javno kanalizacijo je mogoča na predlog lastnika objekta le v primeru rušenja priključenega objekta. Priključek odjavi lastnik objekta, ki objekt ruši, najkasneje 14 dni pred porušitvijo objekta. Izvajalec javne službe po odjavi izbriše uporabnika iz evidence uporabnikov.

Izvajalec javne službe si pridružuje pravico, da iz strokovnih razlogov ukine priključek.

VI. PREVZEM OBJEKTOV IN NAPRAV JAVNE KANALIZACIJE V UPRAVLJANJE

36. člen

Investitor javne kanalizacije mora po končani gradnji prenesti objekte in naprave javne kanalizacije v last občine, ki preda to kanalizacijo v upravljanje izvajalcu javne službe.

Za prevzem objektov in naprav javne kanalizacije v last in upravljanje morajo biti izpolnjeni predvsem naslednji pogoji:

1. kanalizacijska mreža in naprave, ki se predajo morajo imeti zlasti naslednjo dokumentacijo: PID-projekt izvedenih del, uporabno dovoljenje, kataster, geodetski posnetek, evidenco priključkov, evidenco osnovnih sredstev in njihove vrednosti, urejena lastninska razmerja,

2. vsi merilniki morajo biti pregledani in žigosani skladno s predpisi,

3. izračunani morajo biti stroški obratovanja kanalizacije in stroški v zvezi s prevzemom,

4. izračunana in sprejeta mora biti cena odvajanja odpadne vode, ki izvajalcu javne službe omogoča nemoteno upravljanje obstoječih in prevzetih objektov in naprav javne kanalizacije,

5. dela na javni kanalizaciji in priključkih ter izvedba hišnih priključkov, razen zemeljskih del, morajo opraviti usposobljene pravne ali fizične osebe in s soglasjem izvajalca javne službe,

6. priključitev mora biti izvedena pred izdajo uporabnega dovoljenja; o opravljeni priključitvi izda izvajalec javne službe uporabniku ustrezno potrdilo o priključitvi,

7. uporabnik mora ob priključitvi na javno kanalizacijo, ki je vezana na čistilno napravo, opuščene greznice izprazniti, očistiti, dezinficirati in zasuti, izvajalcu javne službe pa omogočiti nadzor,

8. postopek prevzema mora biti izpeljan dokumentirano z zapisnikom o primopredaji, kot je to navedeno v tehničnem pravilniku,

9. prevzem mora potrditi izvajalec javne službe.

Za prevzem objektov in naprav javne kanalizacije, ki je že v uporabi, v upravljanje, mora biti izdelan sanacijski program za javno kanalizacijo, program nadaljnjega razvoja kanalizacijskega omrežja, ki se prevzema in izdelan predračun, stroške sanacije pa se vključi v ceno komunalnih storitev.

VII. ODVAJANJE IN ČIŠČENJE TEHNOLOŠKIH ODPADNIH VODA

37. člen

Uporabniki javne kanalizacije, ki uporabljajo vodo iz naravnih virov v tehnološkem postopku proizvodnje, morajo imeti na spojnem kanalu pred priključkom na javno kanalizacijo zgrajene naprave za predčiščenje tehnoloških odpadnih voda in merilno mesto, v katerem je mogoče meriti količino odpadnih voda in odvzemati kontrolne vzorce za določitev kvalitete odpadnih voda v skladu s predpisi.

Velikost, opremo in rok zgraditve merilnega mesta določi izvajalec javne službe v skladu s tehničnim pravilnikom.

38. člen

Uporabnik sme v javno kanalizacijo odvajati samo tehnološke vode, ki so navedene v soglasju za kanalski priključek.

V primeru, da razmere ne dovoljujejo novih priključitev, je izvajalec javne službe dolžan uporabnika seznaniti o razmerah in pogojih, pod katerimi bi bila priključitev možna.

Izvajalec javne službe sprejme splošne in posebne omejitve količin, sestave in lastnosti tehnoloških odpadnih voda, ki odtekajo v javno kanalizacijo, z namenom, da zagotovi nemoteno, tehnično pravilno in ekonomično obratovanje javne kanalizacije in čistilnih naprav.

VIII. PREKINITEV ODVAJANJA ODPADNIH IN PADAVINSKIH VODA

39. člen

Izvajalec javne službe lahko na stroške uporabnika brez odjave in brez odgovornosti za morebitno škodo, ki nastane ob tem, najprej prekine odvajanje odpadnih in padavinskih voda, in sicer tako, da se uporabniku prekine odtok iz notranje kanalizacije v javno kanalizacijo in nato dobavo vode iz javnega vodovoda predvsem v naslednjih primerih:

- če z odvodom odpadne vode povzroča nevarnost za vodni vir ali javni vodovod,
- če odpadne vode uporabnika ogrožajo zdravje občanov in varno obratovanje javne kanalizacije,
- če odpadne vode prekoračijo dovoljeno količino maščob, kislin, trdnih predmetov, radioaktivnih, strupenih, gorljivih, eksplozivnih, abrazivnih, korozivnih in drugih škodljivih snovi, ki lahko same ali skupaj z drugimi ogrožajo nemoteno delovanje omrežja in naprav,
- če niso izpolnjeni pogoji iz soglasja za priključitev ali pa so v nasprotju z njim,
- če uporabnik ne izpolnjuje obveznosti iz tega odloka in predpisov, ki se izdajo na podlagi tega odloka,
- če objekt nima uporabnega dovoljenja.

Prav tako mora uporabnik v zgoraj navedenih primerih na poziv izvajalca javne službe prekiniti črpanje vode iz lastnih virov ali virov, pridobljenih na podlagi koncesij.

Odvajanje odpadnih in padavinskih voda se prekine za čas, dokler ni odpravljen vzrok prekinitve. Uporabnik mora poravnati stroške prekinitve in ponovne priključitve.

Uporabnik je dolžan poravnati škodo na objektih in napravah javne kanalizacije, če je nastala škoda na teh napravah zaradi njegovega ravnanja, ki so jo povzročile njegove odpadne vode.

40. člen

Izvajalec javne službe ima pravico, da prekine odvajanje odpadnih in padavinskih voda za krajši čas zaradi vzdrževalnih del na objektih in napravah javne kanalizacije, vendar mora o času trajanja prekinitve pravočasno, preko sredstev javnega obveščanja ali neposredno, obvestiti uporabnike ter pristojne občinske in državne organe.

Izvajalec javne službe je dolžan dovoliti priključitev na javno kanalizacijo, če je uporabnik izpolnil v soglasju dane pogoje in poravnal vse obveznosti ter predložil vso dokumentacijo, in če stanje javne kanalizacije glede tehničnih normativov in standardov dovoljuje priključitev. K vlogi za priključitev mora uporabnik predložiti na vpogled načrt hišne kanalizacije.

V primeru intervencije na objektih in napravah, lahko izvajalec javne službe prekine odvajanje odpadnih in padavinskih voda, vendar mora o tem takoj obvestiti uporabnike.

41. člen

Uporabniku, ki občasno ali sploh ne poravnava stroškov za odvajanje in čiščenje odpadnih voda se začasno ali trajno prekine dobava vode iz javnega vodovoda.

IX. UPORABA JAVNE KANALIZACIJE

42. člen

V javno kanalizacijo ni dovoljeno odvajati hladilne vode, vode iz površinskih vodotokov in izvirov podtalnice.

43. člen

V javno kanalizacijo ni dovoljeno odlagati trdnih odpadkov, ki so s predpisi o ravnanju s komunalnimi odpadki opredeljeni kot gospodinjiski, industrijski ali posebni odpadki.

44. člen

Na kanalizacijo, ki je namenjena samo za odvajanje padavinskih voda, ni dopustno priključiti kanalizacije za odvajanje odpadnih voda.

45. člen

Odpadne vode, ki niso primerne za spuščanje v javno kanalizacijo, ni dovoljeno pred spuščanjem v javno kanalizacijo redčiti z neonesnaženo pitno, hladilno ali drenažno vodo z namenom, da bi z redčenjem dosegli zahtevane lastnosti.

46. člen

Uporabniku se dovoljuje v javno kanalizacijo odvajati samo odpadne vode, ki ustrezajo predpisom o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda iz virov onesnaževanja in predpisom o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih voda iz posameznih proizvajalcev in obratov.

47. člen

Uporabniki ne smejo v javno kanalizacijo odvajati ali izliti odpadno vodo, ki vsebujejo snovi v takšnih koncentracijah, da bi lahko:

- povzročila požar ali nevarnost eksplozije,
- povzročila korozijo ali kako drugače poškodovala kanal, naprave, opremo in ogrožala zdravje zaposlenega osebja,
- povzročala ovire v kanalih ali kako drugače motile delovanje sistema zaradi odlaganja usedlin in lepljivih snovi,
- stalno ali občasno povzročale hidravlične preobremenitve in tako škodljivo vplivala na delovanje javne kanalizacije,
- povzročala ogrevanje odpadne vode preko predpisane temperature,
- povzročala, da bi v kanalih nastajal vodikov sulfid oziroma amoniak,
- zavirale ali porušile tehnološke operacije na čistilni napravi,
- povzročale, da neposredno ali posredno nastaja neprijeten vonj,
- povzročale onesnaženje z radioaktivnimi snovmi,
- vsebovala drugo snov, ki se po predpisih šteje za nevarno in škodljivo snov in katere koncentracija je s predpisi nad dovoljenimi mejnimi vrednostmi.

V primeru, da nastane na objektih in napravah javne kanalizacije škoda zaradi nepravilnega ravnanja uporabnika, je ta dolžan izvajalcu javne službe povrniti stroške odprave škode.

48. člen

V javno kanalizacijo ni dopustno odvajati odpadnih voda tudi v naslednjih primerih:

- če imajo odpadne vode temperaturo nad 40 °C,
- če vsebujejo odpadne vode strupene snovi, naftne derivate ali organska topila,

- če vsebujejo odpadne vode brusilne snovi ali radioaktivne snovi ter vsebnost kovin,
- če imajo odpadne vode faktor kislosti oziroma bazičnosti raztopine (pH) pod vrednostjo 6,5 ali nad vrednostjo 9,5,
- če vsebujejo odpadne vode vnetljive ali eksplozivne snovi ali nevarne mikroorganizme.

Podrobnejša navodila o mejnih vrednostih snovi, ki jih smejo vsebovati odpadne vode in se odvajajo v javno kanalizacijo, določa tehnični pravilnik.

X. PREKINITEV ODVAJANJA ODPADNIH IN PADAVINSKIH VODA V PRIMERU VIŠJE SILE

49. člen

V primeru višje sile, kot so potres, požar, izpad električne energije, velike okvare, poplave povezane z nalivi, vdori in izlitje škodljivih snovi v kanalizacijo, ima izvajalec javne službe pravico brez povračila škode prekiniti odvajanje odpadnih in padavinskih voda. O tem mora obvestiti uporabnike in postopati skladno s sprejetimi načrti za take primere.

XI. MERITVE ODVODA PORABLJENE VODE IN ČIŠČENJE ODPADNIH VODA

50. člen

Lastnosti odpadnih voda se kontrolirajo z rednimi in izrednimi analizami. Redne analize se opravljajo na stroške uporabnikov javne kanalizacije. Izredne analize zagotavlja izvajalec javne službe. Če je izredna analiza neugodna za uporabnika, nosi stroške uporabnik.

Izvajalec javne službe lahko v soglasju za kanalski priključek določi uporabniku obveznost, da opravlja periodične meritve količin in lastnosti odpadne vode. Navedene obveznosti uporabnik izvaja na lastne stroške. Ravno tako uporabnik na lastne stroške nabavi in vzdržuje za to potrebne naprave.

51. člen

Uporabniki vode, ki z lastnimi objekti in napravami izkoriščajo naravne vodne vire, odpadne vode pa odvajajo v javno kanalizacijo, morajo, če nimajo vgrajenih vodomerov, le-te vgraditi v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega odloka.

52. člen

Glede namestitve, pregledov, vzdrževanja in odčitavanja vodomerov za ugotavljanje količine odpadne vode, veljajo določbe predpisov o oskrbi s pitno vodo.

53. člen

Meritve, ki so določene v soglasju, izvaja uporabnik sam ali za to pooblaščen fizične in pravne osebe na stroške uporabnika. Izvajalec javne službe predpiše način vzorčevanja, pogostost meritev in analize parametre. Meritve, ki so osnova za izračun čiščenja odpadnih voda, izvaja izvajalec javne službe.

54. člen

Izvajalec javne službe lahko zmanjša pogostost in obseg meritev, ki so določene v soglasju, če uporabnik dokaže, da so lastnosti odpadne vode na priključku na javno kanalizacijo ustrezne, vendar ne na manj kot vsakih šest mesecev. O rezultatih meritev, ki jih s soglasjem izvaja uporabnik, je uporabnik dolžan obveščati izvajalca javne službe

najmanj enkrat letno oziroma do 31. 1. tekočega leta za preteklo leto.

55. člen

Izvajalec javne službe določi pogostost meritev stopnje onesnaženosti odpadnih voda.

Uporabnik mora:

- izvajalcu javne službe predložiti v potrditev projekt za izvedbo merilnega mesta,
- v roku osmih dni po izgradnji merilnega mesta, pisno zaprositi izvajalca javne službe za nadzorni pregled merilnega mesta,
- voditi dnevnik obratovanja merilnega mesta,
- izvajalcu javne službe dovoliti dostop do merilnega mesta ob vsakem času brez posebnega obvestila in mu omogočiti pregled dnevnika obratovanja, odvzem vzorcev odpadne vode in pregled delovanja merilnih naprav,
- pri odvzemu vzorcev odpadne vode ob vsakem času zagotoviti prisotnost svojega predstavnika. Če uporabnik tega ne zagotovi, je odvzem vzorcev ne glede na to veljaven.

56. člen

Uporabnik je dolžan obvestiti izvajalca o vseh spremembah kvalitete in količin odpadne vode.

57. člen

Uporabnik je dolžan takoj obvestiti izvajalca javne službe o nevarnih in škodljivih snoveh, ki so zaradi nesreče, okvare tehnološke opreme, malomarnosti ali višje sile odtekle v javno kanalizacijo. Vsi stroški, povezani s sanacijo prej navedenih posledic, bremenijo uporabnika.

58. člen

Vsi stroški v zvezi z izvajanjem meritev gredo v breme uporabnika.

XII. OBRAČUNAVANJE STORITEV ODVAJANJA IN ČIŠČENJA ODPADNIH VOD

59. člen

Odvajanje odpadnih in padavinskih voda so dolžni plačevati v skladu s pravilnikom in veljavnim cenikom vsi uporabniki, ki odvajajo odpadne vode v javno kanalizacijo ne glede na vodni vir, iz katerega se oskrbujejo.

Čiščenje odpadnih voda so dolžni plačevati v skladu s pravilnikom in veljavnim cenikom vsi uporabniki, ki preko javne kanalizacije odvajajo odpadne vode do naprav za čiščenje odpadnih voda.

60. člen

Viri financiranja javne službe so:

- kanalščina,
- sredstva čiščenja odpadnih voda,
- sredstva občinskega proračuna,
- prispevki občanov,
- sredstva državnega proračuna in državnih skladov,
- priključne in druge predpisane takse,
- dotacije in subvencije,
- druga sredstva, namenjena za izgradnjo in delovanje sistemov za odvajanje in čiščenje odpadnih in padavinskih voda.

61. člen

Uporabniki, pri katerih del odpadne vode nastaja v kmetijstvu in se tudi uporablja v kmetijstvu na kmetijskih

zemljiščih, ne krijejo stroškov za odvajanje in čiščenje odpadnih voda, ki nastajajo v kmetijstvu.

62. člen

Uporabniki, pri katerih del odpadne vode nastaja v kmetijstvu in se tudi uporablja na kmetijskih zemljiščih, morajo izvajalcu javne službe posredovati dokazila, da imajo na voljo dovolj lastnih oziroma najetih kmetijskih površin, na katera se lahko vnašajo živinska gnojila, skladno s predpisi o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla.

63. člen

Cene tistih storitev izvajalca javne službe, s katerimi se izvaja gospodarska javna služba odvajanja in čiščenja odpadnih in padavinskih voda, določi pristojni organ občine v skladu s predpisi. Tako določene cene morajo pokrivati odhodke poslovanja nastale pri izvajanju javne službe in omogočiti minimalni dobiček. Morebitno nastalo izgubo občina pokrije najkasneje v šestih mesecih po zaključku poslovnega leta.

Cena kanalščine in čiščenja odpadnih in padavinskih voda ter način obračuna sta podrobneje opredeljeni v pravilniku in pripadajočem ceniku.

64. člen

Dokler ni zgrajena čistilna naprava, so dolžni plačevati kanalščino tudi tisti uporabniki, ki odvajajo odpadne vode v odprte vodotoke ali ponikalnice.

65. člen

Uporabniki čistilne naprave, ki pripeljejo odpadno vodo v čiščenje na čistilno napravo ob praznjenju greznic ali drugih objektov za čiščenje odpadnih voda, so dolžni plačati enako nadomestilo stroškov čiščenja in kanalščine kot uporabniki javne kanalizacije.

XIII. OBVEZNOSTI IZVAJALCA JAVNE SLUŽBE IN UPORABNIKOV

66. člen

Zaščita vodonosnih območij in vodovodov je primarna pravica in dolžnost uporabnikov in izvajalca javne službe.

67. člen

Obveznosti izvajalca javne službe

Izvajalec javne službe ima pri odvajanju odpadnih voda poleg v tem odloku, tehničnem pravilniku, pravilniku in ostalih predpisih, predvsem še naslednje obveznosti:

1. da skrbi za normalno vzdrževanje in obratovanje objektov in naprav javne kanalizacije ter čistilnih naprav, ki so v njegovem upravljanju,

2. ravna skladno z določbami tehničnega pravilnika in z njimi seznanja uporabnike,

3. da pri uporabnikih kontrolira sestavo odpadne vode, delovanje čistilnih naprav in drugih naprav za prečiščevanje tehnološke odpadne vode ter pregledovati dnevnik obratovanja le-teh,

4. da obvešča uporabnike o prekinitvah odvajanja odpadnih in padavinskih voda, preko sredstev javnega obveščanja ali neposredno,

5. da vodi kataster objektov in naprav javne kanalizacije in podatke predloži pristojnemu občinskemu upravnemu organu,

6. da skrbi za meritve in obračun odvedene vode oziroma vode, ki jo uporabniki sami načrpajo,

7. da izdaja soglasja in omogoča priključitev na javno kanalizacijo,

8. da organizira odvajanje odpadne vode v primerih višje sile in o nastopu višje sile pravočasno poroča pristojnim organom,

9. da sistematično pregleduje objekte in naprave javne kanalizacije ter kanalizacijskih priključkov,

10. da nadzira gradnjo objektov in naprav javne kanalizacije ter kanalizacijskih priključkov,

11. da pisno obvešča uporabnika o vsaki njegovi spremembi pogojev priključevanja na javno kanalizacijo,

12. da kontrolira nivoje olj in maščob v napravah za njihovo odstranjevanje,

13. da kontrolira vodotesnost kanalov in bazenov.

68. člen

Obveznosti uporabnikov

Uporabniki imajo poleg v tem odloku, tehničnem pravilniku in drugih predpisih predvsem naslednje obveznosti:

1. da gradijo objekte in naprave notranje kanalizacije, skladno s tehnično dokumentacijo in izdanim soglasjem izvajalca javne službe,

2. da omogočajo izvajalcu javne službe pregled notranje kanalizacije in sestavo odpadnih voda nenajavljeno v vsakem času, tudi izven obratovalnega časa,

3. da redno vzdržujejo notranjo kanalizacijo, z vsemi objekti in napravami, priključek interne čistilne naprave in vodijo dnevnik obratovanja posamezne interne čistilne naprave,

4. da redno kontrolirajo sestavo odpadne tehnološke vode in rezultate na zahtevo posredujejo izvajalcu javne službe,

5. da pravočasno opozarjajo na ugotovljene pomanjkljivosti na javni kanalizaciji,

6. da obveščajo izvajalca javne službe o vseh spremembah pogojev za priključitev,

7. da redno plačujejo odvajanje in čiščenje odpadnih voda na podlagi izdanih računov,

8. da odvajajo odpadne vode, ki ne prekoračujejo mejnih vrednosti koncentracij, določenih v predpisih, ki opredeljujejo, katere snovi se štejejo za nevarne in škodljive snovi in ki določajo dopustne temperature odpadne vode,

9. da prijavljajo izvajalcu javne službe vsako spremembo količine in kvalitete odpadne vode,

10. da spreminjajo priključek v primeru spremembe pogojev odvajanja odpadne vode,

11. če odvajajo v javno kanalizacijo odpadno tehnološko vodo, morajo pri vseh spremembah proizvodnje, ki bi imele za posledico spremembo sestave odpadne vode, predložiti izvajalcu javne službe analizo odpadne vode, izdelano v skladu s predpisi,

12. odpadne vode, ki ni primerna za spuščanje v javno kanalizacijo, ne smejo pred spuščanjem v javno kanalizacijo redčiti z neonesnaženo vodo (pitno, hladilno, drenažno), da bi z redčenjem dosegli zahtevane lastnosti,

13. če naprava za predčiščenje ne dosega predpisanih učinkov, morajo izvajalca javne službe pisno obvestiti o spremembah načina obratovanja čistilne naprave ali o uvedbi dodatnih tehnoloških postopkov, ki bodo zagotovili doseganje zahtevanih učinkov predčiščenja,

14. ne sme prekiniti odvoda odpadnih voda drugemu uporabniku, ali ga z nestrokovnim delom onemogočiti,

15. da se priključijo na javno kanalizacijo v skladu s 24. in 25. členom tega odloka.

XIV. NADZOR

69. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka, tehničnega pravilnika in pravilnika opravlja občinska inšpekcijska služba.

XV. KAZENSKA DOLOČBA

70. člen

Z denarno kaznijo 200.000 SIT se kaznuje za prekršek izvajalec javne službe, če ravna v nasprotju s 67. členom tega odloka.

Z denarno kaznijo 60.000 SIT se kaznuje za prekršek odgovorna oseba izvajalca javne službe, če ravna v nasprotju s 67. členom tega odloka.

Z denarno kaznijo 200.000 SIT se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:

- si ne pridobi smernic k programiranju, načrtovanju in gradnji javne kanalizacije (11. člen),
- gradi javno kanalizacijo ali spojne kanale in za tovrstne gradnje ni strokovno usposobljena (12. člen),
- ne prijavi gradnje javne kanalizacije ali spojnega kanala v določenem roku (13. člen),
- ne izroči v upravljanje javne kanalizacije izvajalcu javne službe v roku, ki je določen s tem odlokom (14. člen),
- ne izroči izvajalcu javne službe projekta izvedenih del (4. člen),
- ne prilagodi elementov javne kanalizacije novi niveleti terena (17. člen),
- izvede neposredni priključek spojnega kanala na javno kanalizacijo v nasprotju s 24., 31. in 32. členom tega odloka,
- se v določenem roku ne priključi na javno kanalizacijo (25. člen),
- dovoli drugemu lastniku oziroma pravni ali fizični osebi priključitev njegovih objektov po notranji kanalizaciji na javno kanalizacijo (32. člen),
- ne napove točnih osnov za obračun stroškov za odvajanje in čiščenje odpadnih voda,
- nima zgrajenega merilnega mesta, kot to določata 37. in 55. člen tega odloka,
- odvaja odpadne vode v padavinsko kanalizacijo (42. člen),
- ne upošteva 43. člena tega odloka,
- ne upošteva 68. člena tega odloka,
- ne upošteva določila tehničnega pravilnika o javni kanalizaciji,
- ne upošteva določila pravilnika o obračunavanju stroškov za uporabo javne kanalizacije.

Z denarno kaznijo 60.000 SIT se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, če ravna v nasprotju z določili iz prejšnjega odstavka tega člena.

Z denarno kaznijo 150.000 SIT se za prekršek kaznuje posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, če ravna v nasprotju z določili iz tretjega odstavka tega člena.

Z denarno kaznijo 40.000 SIT se za prekršek kaznuje posameznik, ki ravna v nasprotju z 68. členom tega odloka.

XVI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

71. člen

Tehnični pravilnik in pravilnik o obračunavanju stroškov za uporabo javne kanalizacije sprejme Občinski svet občine Žužemberk. Le-ta določata podrobnejša navodila in tehnič-

ne normative z namenom, da se poenoti izvedba in doseže zanesljivo delovanje in s katerima se uredi zlasti:

- a) smernice za projektiranje in gradnjo javne kanalizacije,
- b) tehnične normative za priključevanje na javno kanalizacijo,
- c) normative o sestavi odpadnih voda, ki se smejo odvajati v javno kanalizacijo,
- d) način ugotavljanja stopnje onesnaženosti odpadnih voda,
- e) način obračunavanja stroškov odvajanja in čiščenja odpadnih voda,
- f) način zagotavljanja obratovanja, vzdrževanja in nadzora javne kanalizacije, soglasij za gradnjo javne kanalizacije in za priključitev nanjo.

72. člen

Podatke o uporabnikih je dolžna zagotavljati občina in jih posredovati izvajalcu javne službe. V primeru, da se pri določenem uporabniku pojavi kršitev predpisov povezanih z uporabo javne kanalizacije občina odkloni izdajo zaprosenih dokumentov.

73. člen

Z dnem veljavnosti tega odloka preneha veljati odlok o javni kanalizaciji (SDL, št. 10/84, 7/88 in 8/88).

74. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 352-05/01-360/1

Žužemberk, dne 23. aprila 2001.

Župan
Občine Žužemberk
Franc Škufca l. r.

2475. Sklep o spremembi sklepa o imenovanju odgovornega urednika in uredniškega odbora občinskega glasila Občine Žužemberk

Na podlagi statuta Občine Žužemberk (Uradni list RS, št. 34/99, 63/00 in 93/00) in odloka o ustanovitvi in izdajanju javnega glasila Občine Žužemberk (Uradni list RS, št. 123/00) je na podlagi odstopne izjave glavne urednice občinskega glasila, Občinski svet občine Žužemberk, na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja na 18. seji dne 23. 4. 2001 sprejel

S K L E P
o spremembi sklepa o imenovanju odgovornega urednika in uredniškega odbora občinskega glasila Občine Žužemberk

1. člen

V sklepu o imenovanju odgovornega urednika in uredniškega odbora občinskega glasila Občine Žužemberk (Uradni list RS, št. 23/01) se spremeni prvi odstavek 1. točke sklepa in glasi:

“Za odgovornega urednika občinskega glasila se imenuje Slavko Mirtič, Dvor 23A, Dvor“.

2. člen

V drugem odstavku 1. točke navedenega sklepa se namesto Slavka Mirtiča, Dvor 23A, Dvor imenuje Branka Škufca, Ratje 15, Hinje

3. člen

Ta sprememba sklepa začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št. 032-01/01-317/1

Žužemberk, dne 23. aprila 2001.

Župan
Občine Žužemberk
Franc Škufca l. r.

VSEBINA**DRŽAVNI ZBOR**

2426. Odlok o soglasju k imenovanju generalnega direktorja RTV Slovenija	4777
2427. Odlok o razrešitvi in imenovanju člana Državne revizijske komisije	4777
2428. Odlok o razrešitvi in imenovanju članov Sveta Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije	4777
2429. Odlok o imenovanju članov Nadzornega odbora Sklada Republike Slovenije za sukcesijo	4778
2430. Odlok o imenovanju članov Nadzornega odbora Slovenske odškodninske družbe	4778
2431. Odlok o imenovanju članov Nadzornega odbora Agencije Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo	4778
2432. Odlok o imenovanju druge namestnice predsednika Računskega sodišča Republike Slovenije	4778
2433. Odlok o spremembi odloka o ustanovitvi Odbora Državnega zbora Republike Slovenije za gospodarstvo	4779
2434. Sprememba poročila o gospodarskih družbah, podjetjih ali zavodih	4779
2435. Sklep o določitvi kandidata, ki v skladu s 14. členom zakona o poslancih opravlja funkcijo poslanca namesto poslanca, ki je prevzel funkcijo v vladi	4779
2436. Javni poziv za predlaganje možnih kandidatov za člane Sveta za radiodifuzijo	4779

PREDSEDNIK REPUBLIKE

2437. Ukaz o imenovanju izrednega in pooblaščenega veleposlanika Republike Slovenije v Republiki Argentini	4780

VLADA

2438. Poslovnik Vlade Republike Slovenije	4780

MINISTRSTVA

2439. Navodilo o fizikalno kemijskih analizah grozdne-
ga mošta in vina 4788

DRUGI DRŽAVNI ORGANI IN ORGANIZACIJE

2440. Sklep o spremembi sklepa o poročanju in obve-
ščanju javnosti o poslovanju investicijskih skladov 4843
2441. Razlaga kolektivne pogodbe za negospodarske
dejavnosti v Republiki Sloveniji (KPnd) 4844
2442. Razlaga kolektivne pogodbe za negospodarske
dejavnosti v Republiki Sloveniji (KPnd) 4844
2443. Razlaga kolektivne pogodbe za negospodarske
dejavnosti v Republiki Sloveniji (KPnd) 4844
2444. Razlaga kolektivne pogodbe za negospodarske
dejavnosti v Republiki Sloveniji (KPnd) 4844

USTAVNO SODIŠČE

2445. Mnenje o skladnosti sporazuma med Republiko
Slovenijo in Republiko Hrvaško o obmejnem pro-
metu in sodelovanju z ustavo 4845
2446. Odločba o delni razveljavitvi statuta Občine Ig 4851
2447. Odločba o ugotovitvi neskladnosti 7. člena zaka-
na o posebnih pogojih za vpis lastninske pravice
na posameznih delih stavbe v zemljiško knjigo z
ustavo, določitvi roka za odpravo ugotovljene ne-
ustavnosti in določitvi načina izvršitve 4854
2448. Odločba o ugotovitvi delne neustavnosti zakona
o vojaški dolžnosti 4857
2449. Odločba o ugotovitvi, da uredba o zavarovanju
ogroženih živalskih vrst ni v neskladju z ustavo in
zakonom 4861
2450. Odločba o ugotovitvi, da prvi odstavek 87. člena
in prvi odstavek 129. člena zakona o policiji nista
v neskladju z ustavo 4863
2451. Odločba o razveljavitvi odloka o spremembah in
dopolnitvah odloka o zazidalnem načrtu Staro me-
stno jedro Celje – kare 1 4866
2452. Odločba o razveljavitvi četrtega odstavka 5. čle-
na in šeste alineje drugega odstavka 6. člena odlo-
ka o pomožnih objektih, za katere ni potrebno
lokacijsko dovoljenje Občine Cerklje 4867

OBČINE**KOBARID**

2453. Sklep o cenah za vzdrževanje pokopališča 4870
2454. Sklep o ekonomskih cenah za vrtce 4870
2455. Sklep o javnem dobrem 4870

KRANJ

2456. Odlok o oprostitvi plačevanja komunalne takse 4870
2457. Sprememba pravilnika o oddajanju poslovnih pro-
storov v najem 4871

LJUTOMER

2458. Sklep o javni razgrnitvi osnutka odloka o spre-
membah odloka o zazidalnem načrtu stanovanj-
ske cone S-3 v Ljutomeru 4872

NOVO MESTO

2459. Program priprave Ureditvenega načrta "Pod to-
pom" na Drski v Novem mestu 4872
2460. Program priprave sprememb in dopolnitev Odlo-
ka o prostorskoreditvenih pogojih za Novo me-
sto (izven mestnega jedra) in predmestna sredi-
šča 4874
2461. Program priprave sprememb in dopolnitev Odlo-
ka o prostorskoreditvenih pogojih za Novo me-
sto (izven mestnega jedra) in predmestna sredi-
šča (2001/1) 4876
2462. Program priprave sprememb in dopolnitev Odlo-
ka o Ureditvenem načrtu Šmarjeta 4877

PREVALJE

2463. Odlok o grbu, zastavi in prazniku Občine Preva-
lje 4878

PUCONCI

2464. Odlok o javnem komunalnem podjetju Püngrad,
d.o.o. 4882

SEŽANA

2465. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o ure-
ditvenem načrtu za območje UC 9 – Športnore-
kreacijski center v Sežani 4885
2466. Sklep o financiranju političnih strank 4886

ŠTORE

2467. Odlok o zaključnem računu proračuna Občine
Štore za leto 2000 4886
2468. Odlok o proračunu Občine Štore za leto 2001 4887
2469. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o za-
zidalnem načrtu za odlagališče Cinkarne Celje »Za
travnikom« 4888

ZREČE

2470. Odlok o dopolnitvah zazidalnega načrta stanovanj-
ske cone 4 v Zrečah 4888
2471. Odlok o spremembah in dopolnitvah zazidalnega
načrta obstoječe vrstne hiše Nova Dobrava Zre-
če 4888

ŽUŽEMBERK

2472. Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Žu-
žemberk za leto 2000 4889
2473. Odlok o oskrbi s pitno vodo v Občini Žužemberk 4889
2474. Odlok o izvajanju gospodarske javne službe od-
vajanja in čiščenja odpadnih komunalnih in pada-
vinskih voda 4893
2475. Sklep o spremembi sklepa o imenovanju odgo-
vornega urednika in uredniškega odbora občin-
skega glasila Občine Žužemberk 4901

Pravkar izšlo

PREDPISI O IZVRŠBI IN ZAVAROVANJU

z uvodnimi pojasnili *Dide Volk*

Novo izdajo Predpisov o izvršbi in zavarovanju je založba Uradni list RS pripravila z namenom, da bi bralcem olajšala dostop do vseh predpisov na tem področju. V uvodnih pojasnilih sodnica ljubljanskega okrožnega sodišča Dida Volk poljubno razlaga zakonske določbe, ki so, kakor ugotavlja, nastajale stihijsko. Morda je tudi to razlog, da je ustavno sodišče z odločbo že ugotovilo, da ni mogoče zarubiti dveh tretjin plače ali pokojnine, če dolжник preživlja otroke ali druge osebe.

V knjigi so torej zbrani vsi predpisi o izvršbi. Poleg zakonskih določb so objavljeni tudi pravilniki o opravljanju službe izvršitelja, o izpitih za to delo, o prostorih in opremi izvršiteljskih pisarn in o tarifi za njihovo delo, kakor tudi dve odredbi ministra, ki govorita o izvršiteljih.

Cena: 4320 SIT

10552

N A R O Č I L N I C A

Uradni list Republike Slovenije, Slovenska 9, 1000 Ljubljana

<http://www.uradni-list.si>Naročite po faksu: **01/425 14 18**

S tem nepreklicno naročam

PREDPISI O IZVRŠBI IN ZAVAROVANJU

Štev. izvodov

Naročeno knjigo mi pošljite na naslov

Davčna številka naročnika

Davčni zavezanec ☐ DA ☐ NE

Firma – ime naročnika

Sektor – oddelek

Ulica in številka

Kraj

Datum

Podpis pooblaščen osebe

Žig

ISSN 1318-0576

9 771318 057017

Izdajatelj Služba Vlade RS za zakonodajo – Direktor dr. Matjaž Nahtigal – Založnik Uradni list RS, d.o.o. – Direktor in odgovorni urednik Marko Polutnik – Priprava Uradni list RS d.o.o., Tisk Tiskarna SET, d.d., Vevče – Akontacija naročnine za leto 2001 je 20.000 SIT (brez davka), pri ceni posameznega Uradnega lista RS je vračunan 8% DDV – Naročnina za tujino je 60.000 SIT – Reklamacije se upoštevajo le mesec dni po izidu vsake številke – Uredništvo in uprava Ljubljana, Slovenska 9 – Poštni predal 379 – Telefon tajništvo 425 14 19, računovodstvo 200 18 60, prodaja 200 18 38, preklici 425 02 94, naročnine 425 23 57, telefaks 425 14 18, uredništvo 425 73 08, uredništvo (javni razpisi ...) 200 18 66, uredništvo – telefaks 425 01 99 – Internet <http://www.uradni-list.si> – uredništvo e-pošta: objave@uradni-list.si – Žiro račun 50100-601-273770